[1.1]

Ta ciągnęła

Bydmos gogos

1/0

34123
Snapper

[1.2]

N.

(σημειώσεις κ. Δ. Μυλωνά)

[1.3]

Rec. 1 ✓
Πολιτικά 1950-55

"ΤΑ ΚΟΜΜΑΤΑ" (πολιτικός λόγος)

Ομιλία: χειρογρ. 79 σελ. (Οἱ σελίδες 5, 6, 7 κάπως μπερδεμένες
Λείπει ἡ σελ. 41.)

Χωρὶς ἡμερομ. 1950-1951; ἀπὸ τὸ περιεχόμενο σελίδες 22-23

ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΠΕΡΙΠΟΥ:

Τὰ κόμματα εἶναι ἀπαραίτητα γιὰ νὰ ὑπάρξη κοινοβουλευτικὸ πολίτευμα.

Στὴν Ἑλλάδα οἱ ἰδεολογικὲς διαφορὲς εἶναι τρεῖς (τότε) Ἀκροδεξιοι, Κομμουνιστές, Κεντρῶοι. Τὰ κόμματα τοῦ κέντρου ἔχουν τὴν ἴδια ἐθνικὴ καὶ κοινωνικὴ ἰδεολογία.

Στὰ κόμματα τοῦ κέντρου ὑπάρχουν δύο τάσεις: Ἡ πιὸ συντηρητικὴ καὶ ἡ πιὸ προοδευτική. Ἡ συντηρητικὴ ἀντιπροσωπεύεται ἀπὸ τὸ "ΛΑΙΚΟ ΚΟΜΜΑ" ἡ προοδευτικὴ ἀπὸ τοὺς "ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΥΣ, τὴν "ΕΛΕΚ" καὶ ἄλλους. Ἀκολουθεῖ τὸ ἱστορικὸ καὶ ἡ σύνθεση τῶν κομμάτων.

Τὰ προοδευτικὰ κεντρῶα κόμματα πρέπει νὰ συσπειρωθοῦν σ' ἕνα κόμμα ἀφοῦ ἀποβάλλουν τὰ κομμουνιστικὰ στοιχεῖα κ.τ.λ. καὶ νὰ ἀποτελέσουν ἕνα μέγαλο κόμμα. Ἡ συσπείρωση γύρω ἀπὸ ἀπὸ τοὺς "Φιλελεύθερους φαίνεται πιὸ εὔκολη ἢ ἐφικτή.

Ἄλλες δυνατὲς λύσεις. Μιὰ προσωπικοτὶς γύρω ἀπὸ τὴν ὁποία θὰ συσπειρωθοῦν οἱ καλλίτεροι...., Μία τρίτη κατάσταση, Μὲ νεὸς συμφιλιωτικὲς προσπάθειες ἢ νέο ἦθος...

Ἡ ἀντιμετώπιση τῶν κομμάτων ἀπὸ τὸν Ἑλληνικό, Λαό.

[1.5]

Τὰ πόμματα

Τὰ πόμματα τὰ δεκρῖν
συγνὰ ὁ ζαός ὡς μέγα πανόν,
ἢ ὡς τὸ ἀναγκαῖον πανόν
ἐπὶ ~~[illegible]~~ συγχρόνου δημοκρα-
τικοῦ παδεστῶτος. ~~[illegible]~~
ἐξ ἀντὶ δὲ μυρίως ἀποδίδει τὴν
πανοδαιμονίαν τὴν χώρας τοῦ. Ὁ
ἔξυπνος ζαός, πατὰ ἐν
μέγα ποσοστόν, ἔχει συμερα-
νουρασθῇ ἀπὸ τὰ πόμματα
καὶ τὰ ἀντιπαθεῖ. Καὶ

[1.6]

ἐπαίνου ἀπόρα οἱ ὁπόσοι
τὰ ἐπιτρέψουν καὶ τὰ διαστρέψουν
δὲ ἐπὶ ἀρίστοις ἀντίς τῆς
ἀντιπαθείας. #

ἀντίστασις ἀντὶ ἀποτρέ-
ψειν ἐπιπόνδυνον πρᾶγμα
Κυρίμεθα καὶ ἀρχὴν δὲ
ἐπὶ ὅτι καὶ ὅτι πάντ-
ἐπὶ οἱ ἀπαραίτητοι ὅρος
δὲ τὴν ὀρθὴν γεωλογίαν
τοῦ ὀρθόνου κοινοβουλευτ-
ικοῦ πολιτεύματος. Διὰ τὰ ἐπὶ
ὅρος οἱ ἀπαραίτητοι ὅρος τῆς
ὀρθῆς ἀντίς γεωλογίας

ορίσει το ένα και μόνο
αρχαίωμα.

Το αρχαίωμα όμως μό-
νο δεν είναι κεφάλαιο η
λογική παλαιότητα.

Συμβολίζει και δύο ου-
σίες οι οποίες συνεπώς
εξ ίσου πρέπει να μο-
νάδες δίνουν αφορμή
αρίθμησης ως ξεχω-
ριστές μονάδες. Επει-
σαγωγικά δεδομένα της
λογικής των ως της αρ-
χαιότητας μονάδες εσωτερ-
δυνάμεις να δίνουν ~~μόνο~~

[1.8] 4

διὰ τὴν ἐπίλεξιν τῶν ἀνο-
τέλων ποιητῶν ποιητῶν.

Ὁ ποιητὴς ἀνέλος ἐνδέχεται
νὰ εἶναι ἐνὰ πολίτιον προ-
γραμμα, μιὰ ἰδεολογία, ἐνδέ-
χεται ὅμως νὰ εἶναι καὶ
ἐνὰ προσωπον. Ὅλαι γεμάτων
ἢ ἢ ποιητὴ ἰδεολογία ἢ τὸ
προσωπον, τοῦτο τὸ ποιημα
δὲν εἶναι ποιημα. Εἶναι ἢ
μιὰ ~~[illegible]~~ ἐλαιρία προσωπιμῶν
ἀμφιφορτον ἢ ἐνὰ λυγαῖον
καὶ ἀσυμφωνον γεγονός. Κα-
ὰ τὰ δύο τελευταῖα περι-

ἀλίνος ὁ κοινοβουλευτικός
συμπόνεται, ἀντὶ νὰ ἀποκρυ-
βεῖται ἀπὸ τὰ (καλὰ) «παρεμβάσεις»
ἀντὶ κοινοβουλευτικῆς ἀρχῆς

***

~~Τὰ~~ Ἡ διάρθρωσις τῶν
κομμάτων πρέπει νὰ ἀντι-
~~κρυπτεῖ~~ ἀλλοιοῦ εἰς τὴν διάρθρωσιν
τῶν πολιτικῶν τάξεων ~~τοῦ~~ τοῦ
ἔθνους. Ὅταν γεμίσει ἀντὶ
ἡ ἀντιπολίτευσις ὁ κοινοβουλευ-
τικὸς χάνει τὴν ἐξαιρεσιν
τάξεν τοῦ καὶ τὸ μέρος
τοῦ ἐπαι ἐγκλωμένον.

[1.10] 6+7

Ἐπαι καὶ ἐνίοις ἡ ἀνθολογία
εἰς δεύτερος ἀπαραίτητος
ὅρος διὰ τὰ ἐπαι τὰ πόρρατα
πράγματα ἐξαιρετικὰ τοῦ
πονοκόρυφοῦ

* * *

Ἐξ τῶν ἐγγάδα ἀνθρώπων τὴν
τρεῖς ~~[illegible]~~ ἀνθρώπων πολιτικοί
σκοποί ἐξ τοῦς ὁποίους ὑπο-
λάσσονται ὅλας αἱ ἄλλας πολι-
τικαί καὶ κοινωνικαί τοι
δεύτερες. Ὁ κοινωνικός, ἡ
δημοκρατία καὶ ἡ δικτατορία

[1.11]

Ἐς τὴν Ἑλλάδα τὰ νομίζεται
δὲν ἐπιτρέπουν καὶ εἰς κατὰ
τοὺς ὅρους τοῦ ἐπεὶ ἀπαρα-
δεκτοὶ διὰ τὰ πολιτῶν
οἱ γενικοὶ σύμβολοι τῶν
κοινοβουλευτικῶν πολιτ-
ρεῖαι. Δι' αὐτὸ καὶ ὁ
κοινοβουλευτικὸς δὲν διατηρεῖ

Λάδος

[1.12] 7

~~[illegible]~~ [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[1.13] 6

Ἀποστασία διαγορά ὑπάρχει μεταξύ (τῶν ὀπαδῶν) τοῦ κομμουνισμοῦ καὶ τῶν δύο ἄλλων (σκοπῶν), διότι ἐπὶ διαγορά ἐξελεμμένη ἐθνικῆς πολιτικῆς. Ἀπὸ (ὀπαδοὶ τῶν) δύο ἄλλων (σκοπῶν) ἄλλων κοινῶν ἐθνικῶν καὶ ἐξελεμμένη πολιτικῶν, ἀλλὰ (ἐνῶ) οἱ μὲν πιστεύουν ἐξ τῶν ζαίνων κομμαρχίαν, οἱ ἄλλοι τῶν ἀρνοῦνται.

Ἐξ τοῦ σκοπῶν τοῦ κομμουνισμοῦ δὲν ὑπάρχει μόνον τὸ Κ.Κ.Ε ἀλλὰ καὶ ἄλλοι κομμουνιστικαὶ ὀμάδες, ὅταν ἐμμέσως προάγουν τῶν

νομιμοποιήσεις πολιτικών, ακόν
διατόλ ονομα και ἀνφερόνν.
και ἐστι ἐπεν ανεξαρτήτοι
ἐστι ἐχόνν συγκοινωνεῖ ἐς κομ-
μάτα τὰ ὁποῖα δεν ανεκόνν
ἐς τὴν ἀμάδα τοῦ κομμου-
νιστοῦ. Ἡ παρανομία τοῦ
Κ.Κ.Ε ὡδήγησε τὸν κομ-
μουνιστόν ἐς μιαν παρου-
-σιαστικήν ἐμφάνιον. Συ-
νεπιστόντας οἱ ὁποῖοι πίσω
ἀπὸ μερικὰ ἄνρισα δημο-
κρατικὰ συνθήματα καὶ
οἱ κομμουνιστοὶ ἡγέτες

αὐτὸν ἀπὸ προσωπᾷ που εἰκ
ἐξ ἀγγείᾳ εἰκ ἐν προδέσεως
δανείζουν τὸ ὀνομά τους καὶ
~~τοῦ~~ τὸ ὕψος τῶν ἐξ τὸν
κομμουνιστόν

Ἐξ τοῦς δικτάτορικοῦς
ἀνωνοῦν οἱ ἐγγαλοὶ ἐκεῖνοι
οἱ ὁποῖοι παραγνωρίζοντες
τὴν διεθνῆς συνθήκης καὶ ἔνος
πρὸς τὸ βαθυτέρον νόημα τῆς
ἐγκυρίας, ζηνοῦν, κατὰ τὴν
μεθόδους, μιμοῦν τὸν κομ-
μουνιστόν, καὶ πιστεύουν
ἐξ ~~[illegible]~~ τῶν δυνατότητα ἐνὸς μόνιμον καθεστῶ

bia. Ἐξ ἐν Ἐγάδα ἀνιμόν
ἐξ ἐν καλιγορίαν ἀνλιν
μερμιᾷ δεγά· ὑπογείμμαλα
ἐξ ἐξ Ἀγονόλου, τοῦ καὶ
ἀνλα, ὅπου οἱ κομμουνιαλεί;
δὲν λογροῦν νὰ εἰποῦν τὰ
πράγματα μὲ τὸ ὄνομά τους,
ἀγγὰ ὑποδηγοῦν συγκεκαγομ-
μένος ἐν ποδιλίν διαλαγίαν
κυρίως ἐξαυτιγοῦντας ἐξ
ἐν ἀρχιμίν τὸν καιρὸν
ξεπουργοῦντας κοινοβουλιόν
καθεστὸς καὶ ἀφινόν
ἐξ τὸν ζαόν νὰ ἐξαγάγει τὰ

συμπεριφέρεται τον εν τῇ
πρεπουσῇ κοτῇ.

~~Ὁρισμοῦ~~ Ὁρισμοὶ οἱ ἄγγοι (ἔγγυες) ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ἢ πολεμοῦν
εἰς τὴν διεκουρεύειν ἢ
τὴν κατοδεύουσαν εἰσιμπιστῶν
~~εἰς~~ ὡς τὴν ὀρθωτέραν (διὰ τὴν) σημερον
καὶ διὰ τὴν κύριον γύσιν.
Ἡ πάθεσις πρεπουσιμοῦ διαγο-
νία τὸν περὶ τὴν γυναῖκα τῇ
πολεμοῦ, εἰ ὅσον δὲν προσεκτ-
(νὰ συνεπαγαγῇ) παμμίαν ἐνδυγοῦν εἰς τὴν
πολεμοῦν πρᾶξιν δὲν ἐν-
διαγέρει. Τοὺς ἔγγυες κοτοὺς
πον κατοδεύουν τὴν συν-

[illegible] [illegible] διὰ
τοῦ χρόνου τὰ νόμισμα, τὰ βασικὰ
δηλαδὴ τῆς πολιτικῆς ζωῆς,
ἐπειδὴ εἶχε τὰ ὅποια δυνάμουν
ὅλες τὰς ἄλλας ἐπιδράσεις του.

Αὐτὴ ἦταν ἡ πολιτικὴ ἰδέα
τοῦ μεγάλου δημοσιογράφου τοῦ γαλλικοῦ
Μπερνὲ λίγα τὶ ἐπιπολαιότερα
μετὰ ὁ πολιτικὸς κόσμος
ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτῆς.

[illegible] [illegible]
[illegible]

~~[illegible]~~ Καὶ λοιπὸν δύο ἄνδρες
εἶχον τὴν κοινωνικὴν τοῦ
ἀντιπροσωπεύσουν, ἐκεῖνος ἀν
ἐξαιρεθοῦν [illegible] [illegible]

τα ποιήματα που ~~[illegible]~~ τα επαρασωπόνα.
Ή μεγάλη όμως μάζα τοῦ ἑλλη-
νικοῦ γαστοῦ εὑρίσκεται πρό
~~[illegible]~~ μεγάλου ἀριθμοῦ (πολ-
μάτων μεταξύ τῶν ὁποίων
παρεπαίει.

Ἐξ τί ἀντιπαρίσταται
ἀντίς ἡ πολυαριθμία ἐκεῖ
που (ἡ ἰδεολογία ἐκεῖ ποιεῖ;
Περικοί δεξιον τα υποστη-
ρίζουν ὁτι υπάρχει ακριβῶς
ἰδεολογικῆς διαφορά καί
μαζιστα τόσον βασικῆς ὅσον
ἡ μεταξύ τῶν τριῶν ἄλλων

ονεγόν ποὺ ἀνεγέραμεν.
καὶ τὴν διαγορὰν αὐτὴν
τὴν τοποθετοῦν εἰς τὴν κοινο-
νικὴν καὶ τὴν οἰκονο-
μικὴν πολιτικήν.
Δὲν πιστεύω διὰ τὴν Ἑ-
λλάδα νὰ ἐπιτρέπει ἀντίθετο ὁ κλη-
ρικὸς ἀνεμπόδιστος. Καὶ ἂν
ἀπόμη ὑπάρχει ἀντίθετο ὁ
διαγορικὸς τῆς κοινονικῆς
πολιτικῆς, δὲν ἔχει εἰς τὴν
συνείδησιν τοῦ ἐγγυνικοῦ
ἐθνοῦ τὴν ἀντίθετον βαρύτητα
μὲ τὴν διαμαρτὰν μελαγὲ
κομμουνιστοῦ καὶ διμο-

ιρελίᾳ. Αγα μας ἀν σπαρχει
ἀνθος ὁ διαφορισμός ἐπει
πολὺ περιπορισμένος. ἐξ ἐν
Ἑγεδα. Ἡ Ἑγὲ δὲν ἔχει μαι-
δὲν δὰ ἔχῃ διὰ πολλὰ ἐλῃ
ἐν ἐξερεσαν νὰ ἀσπῇ ἐν
ποιοποιεῖν μας οἰκονο-
μικὴν πολιτικὴν ἐν ὁποί-
ἀν δέχει. Ἀ ὁρῶ ἐνθὸς τὸν
ὁποῖον δυναιοῦθαι νὰ ἐπιτ-
δῇ ἐπει πολὺ ὀλιγά. Δὲν
δυνάθαι γεγ' ἐπεῖν ἡ Ἑγὲ
νὰ ἀσπῇ ~~[illegible]~~ παθαρῶς
συσταμοτικὴν πολιτικὴν

ότος και δεν εχει την δύνα-
τολητα ει ~~[illegible]~~ εσκεβαίη μεν καθ-
ρός γγυμνάσεων οικονομίαν.
Ά εφαλμη τη πολεμη; ά
κοινωνιμη τη προνοια, γόμ-
τον περιορισμένον τον μέσον
ενας και αυτας διεμορίας
μεν εξ πολυ ολεν όρια.
Και ά ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ δορυφορίας γόμ περι-
κοινωνιμη δικαιοσύνη, προ-
τον ότοιον κατα δεωρίαν
τον διαφορεί κανεί, όταν
αποχυθη απο την κενοφωνίαν
και τον διμοκοπίαν, περιορίζεται

ἐξ ἐπὶ ἀποκαλέσεται ~~[illegible]~~ τῶν
ἡδυνῆς λέξεως μετὰ ἐξ τὸ
ὁμολογικὸν καθεστὸς, ἐξ
ἐπὶ πάλαξιν μεμιῶν ἀρπαγὼν
καὶ ὑπερβασιῶν ποὺ δὲ
ἐπαλεσόντο ἀπό] οἷον δύποτε
λέγεον καὶ ἡδυνὸν καθεστὸς
λέγος ἐξ ἐπὶ δυναιολέγεν καὶ
ἐγκυκλέγεν καλεσόμεν
ἐπὶ βαρῶν. Ἀγγὰ ὅμα αὐτὰ
δὲ ἐπὶ δαγωνίας ἐξ τοὺς
ποιητούς. Ἐπὶ δαγωνίας
ἡδυνῆς λέξεως ποὺ δὲ δυνα-
ρόμενον ἐπὶ κομμελεύσεν

διαγορεύουν. Εκτός ἀν ὑπάρχουν
μερικοί ἀγγεῖς ποὺ νομίζουν
ὁλ ὁμοί οἱ ἤδικοι ἀνώμουν
ἐκ κομμα καὶ ὁμοι οἱ
ἀνώμοι εἰς ἕνα ἄλλο,
καὶ ὁλ ὁμοι οἱ ἀδελφοὶ
παρδιζόντες ἔχουν ἐκλεγδῆ
εἰς ἕνα κομμα, ἐνῶ ὁμοι
οἱ συμπουμικοί εἰς τὸ
ἄλλο. Θὰ ἤρμη καν εἰς
τὰ ἀναγερῆ μερικὰ ὀνο-
μαλὰ καὶ μερικὰ περι-
αλαλικὰ διὰ τὰ ἀποδεῖξε
ὁλ ἡ ἐγόμενη ὀκονομικὴ ἀγγαρχία

ἐκ σοφίαλα πολυτιμίας (καὶ ἀμφιβόλμαιος) τὰ δοκάμενα τῆς ἐξ ὁμῆς τοῦ παρα-τάξεως καὶ ἀπὸ ὁμῆς (ἀνεξαιρέτου) ἀντίστε ἀπὸ εἰσὶν τὰ ἐνεργήματα τὰ τῆς

Δεν ~~ποτ~~ ὑπάρχουν ἐπομένως σοβαραὶ διαφοραὶ ποιοτικῆς καὶ ὁμοιοφυεῖς ποιοτικῆς, ~~τὰ~~ μεταξὺ τῶν πόλεων ἀντίστε δημοκρατικῶν πολιτιμάτων. Ὑπάρχουν περιοκτιακαὶ διαφορίαι ἐδικῆς τέχνος καὶ πραγμῆς ὁμοιοτικῆς, αἱ ὁποῖαι δὲν δύναν ἐξ ὅλου τῶν (παγιάν) πολιτικῶν διαφοροποιήσεων

[1.26] 21

ἄμος μετά

~~Ἐ~~ Δικαιοσύνη, εἰς τὴν
περιχρόνιον τοῦ πολιτοῦ
μὲν βίον, μετά ἀπὸ καὶ ἀντὶ χρο-
νικῶν περιορισμένης πολ-
λαπλῆς διαφοροποιήσεως
~~καὶ~~ μὲ βασι εἰς ἄλλο ὁμοίωμα σαφῆ
ἀλλὰ πραγμαῖ ὑπάρχον
γένος: ~~καὶ~~ μιαν διαφορέν
νοοτροπίας. Ὑπάρχει ἀναμ-
φισβητήτως μετά συντυρε-
τικήτερα καὶ μετά προσδεω-
τικήτερα τάσις μετά εἰς τὸν
ἐξωτικὸν χαόν. Ὑπάρχουν

ανθρωπος που συμνουνίας ~~[illegible]~~
με τινί επιτηρεν τῶν παλαιῶν
και ἄλλος που συμνουνίας
με το ὅραμα τῆς ἀνανεώσεως
και τῆς προοδου. Αὐτὴ ἡ δια-
γορα δὲ γαίνεται τοσον
ἐξ τὸν ὁμονομικὸν τομέα
ἀπου, ἐξ τῆς ἀπολυτος
τῶν γύρου, παρουσιάζονται
αἱ περιεργότερας τῶν διαστα-
ρωσεων, οσον ἐξ τον πνευμα-
τικὸν τομέα. Ἐπεὶ μορίων
~~[illegible]~~ μονται ἐμφανεστερος
οἱ δύο τοποι, τῶν συνθεμελιῶν

[1.28] 23

μαι τοῦ προοδευτικοῦ.
Θα ιδεαλο εποχειος νά
δεκαιοσυνθῆ δια τον χεγαλον
δεκοπεραλικόν ὁμιον τοῦ
ἐγγυνικοῦ γαον ἡ ὑπαρξις
δύο κομιμαλον ἐνος πλεῖ-
τερον ἀνταποκρινομενον πρός
τιν νεκρυτικιν μαι
τοῦ ἄλλου πρός τιν προοδευ-
τικιν τάσιν

~~Ἡ δεκαιρεσις αυτῆ γαν-~~
~~νεται προγραμμοποιουμενη δι'~~
~~τιν δυο χεγαλον κομιμαλον,~~
~~τοῦ γαϊκοῦ μαι τοῦ χεγαλ-~~
~~δερον. Νωρίς ια παραβλεπομεν~~

2Ja [1.29]

Ark oros tis sogmis arkis
kaiperos, ~~ar~~ mag' nyer
ἐδυνοσυμμένων δὲ τὸν
ἐπὶ αὐτὸν κόρον ~~[illegible]~~
περισσοτέρα κομμάτα, τὰ
ὅποια ἐπιτέλεσαν τὴν ἐσάγειαν
τῶν ἐδεσμῶν διαφορισμοῦ
καὶ ~~τὴν [illegible]~~ ἐπιτυγμένων τὴν
ἀνομαλίαν ~~[illegible]~~ τῶν σωμένων
μὲ πραγμάτων

Ἐπειδὴ μόνος δὲ κτλ ἀν
ἐξ τὴν δέσιν τῶν δύο ~~[illegible]~~
μέσων μεγάλων ἐδυνοσυμ.

ροῦνται δύο νέοι ὑψεὶ ὀρ-
κωροί οὐ ὁποῖοι δὲ παρεμ-
ρίσαν ὅρους τοῦ ἄρτου, γόρ-
ι ~~[illegible]~~ παρεμρίσαν
ὅρους καὶ τῆς παραδόσεως τὰ
ἀγωνιώματα. Δεν ἐγρεκ-
σέλο δι' ἄλλο τίνα παρεμ-
ρίσαρε προσωπικῶς τίνα
παρεμρίσαρε μεγάρε προστά-
δεια. Ὅρον ἀλλοῦν τι
παρεῖ δεμεῖν ἐγρεκσέλο,
καὶ ἡ συμπάθεια τοῦ σαβαρο-
λίπου. Ἐπὶ πίνα ὅρους

23 [1.31]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

του πυθίου ρωτόλουλυς τῆ
καθαίρων, δὶν λοχ' ἡ
ευσεβὴς ἐξ ἀπαγγελίας
~~ἐκγαστ. ἐπ~~ ἀλλ' ἐπ'
ἀγγέρα ~~ἐπ' ἐπ~~ καὶ ὁ
προφήτης δεῖ ἐπ' ἐπ
ἐλπ ἐχον ἀγαγαλιδ-
χαρ ἐς ἀνδ' ἐκ καμμελ
σαι ἰχθύλιχον ἐπ' ἐπ
ἡδυπαθείαν ἐς ἀπ-
νιπον.

δυο
ἐκ πάσης
καμμελ

Ἐς πολὺ ὁμ' ἐπ' ἐπ
χρον ραλιουχίαν ἐκ ἐπ

παρόντος, φίλε ἐν τρίτον
ἐφιλῆ ἐστι ὁ ἐγκρατερός
τῶν δύο ἐσχάτων καὶ τοῦ
μὲν διαλογισμῶν
κομμάτων περὶ τοὺς κόρρους
τῶν δύο ὑπολειπόντων μεγάλων
κομμάτων, τοῦ ἐλεῖνον καὶ
τοῦ φιλεγκρατέρου

Τὸν ὅτι ἡ διαφορὰ τῶν
δύο βασιλέων τέλεον τοῦ ἐπιν
φανείας πραγματοποιήσεις
ἐς τὰ δύο ἀνέα κομμάτα
Θεβαίνης δὲν παραβλεπόμεν

[1.34] 23

ὁ καὶ μελαῖν ἀνθρ. γόνον
μετὰ μὲ τὸν καιρὸν ποιεῖ
διαλαμπρύνσεις. Δὲν παραβλέ-
πομεν ἐπίσης ὁ τὰ δύο ἀνθρ.
κομμάτα δὲν καμπτόνον
ἀμφοῦ τὰ δύο βασιμὰ
γάμμα τάσης, διὸ ἐπαρ-
καὶ ἄλλα κομμάτα ποι-
κατὰ τὸ μέγεθον καὶ ἄλλον
ἀνθρωπομορφίας εἰς τὴν
μέσον καὶ τὴν ἄλλην τάσιν
~~ἐν ὅμως~~ κατοπτρίζομεν
ὅμως ὁ μόνον περὶ τὰ
δύο μεγάλα ἀνθρ. κομμάτα

[1.35] 24

[1.36] 25

tiv nalagjnow ojov tiv
pisov noyyilov ev Egadi
ojiv tov jaimov nai tov
gyeyndepov.

Nimos ojos pia lovavla
jovu ädmai lovą wyvej
προστάδειας που ἐν ταρμο-
νοστοι εἰς τὰ μυρόλεγα noyyala, τὰν
ὁποίων ὁποστυρίζουν τὰν
nalagjnow; Dostujos tiv
nalagjnoi tiv δεν tiv
ὁποστυρίζουν ἰηγεῖς, tiv
ὁποστυρίζουν τὰ πραγμαλα
R noyyala avta δέν

[illegible]

~~[illegible]~~

~~Δὲν~~ προσφέρουν παρμένα
νέαν ἰδιοσυγίαν. Δὲν ἐπιφέρουν
παρμένα ἰδιαιτέραν τάσιν
ἢ νοοτροπίαν τὸν ἑαυτόν. ~~Δὲν~~ Καὶ
ὅτι ἐπιφέρουν παρμένα ~~ὅτι~~
~~τὴν~~ τὴν ὑπάρχουσαν ἰδιοσυγίαν
~~ὅτι~~ καὶ τὴν ὑπάρχουσαν τάσιν
~~τῶν ὄρων τε ἐπὶ~~ Ἀν ἦσαν ἰσχυρῶν
ὀργανισμοί ἀπὸ τοῦ τῶν δύο
μεγάλων πολιτῶν, ἐπὶ
τόπε δὲ ἐθνικοσυγκεῖτο ἢ
προσπάθεια τῆς ἐπιπολα-
σάσεως τοῦ. Τῇ καὶ

ἀνίας αἱ ποιοίμαι διαφορᾶς,
ἂν ὑπάρχουν, δὲν εἶναι πάντως λόγον
μεγάλης, ὥστε νὰ ἐπιβάλλουν
τὴν ἀγαγὴν.

Μείνον τὰ προκοπά.
Παρεδέχθημεν ἐν ἀρχῇ ὁ τε
κομμάτα ἀπερίσκεπτα καὶ ἐξ
μιᾶν ἐνότητα ἀρχὴν καὶ ἐξ
μιᾶν κοινὴν πίστιν πρὸς
ἐνὰ πρόσωπον. Πρέπει ὅμως
τόλε καὶ πίστις νὰ ἔσται πολὺ
ἰσχυρά, πολὺ βαθεία, ὅπως
ἐπιτρέπει τὴν ὁποίαν ἐνεπνεύσει
ὁ Τρίκουπις καὶ ὁ Σ. Δεν. Σχοῦ
μας πρέπει καὶ ἀπελευθερία

τῆς προσωπιόλυτος νὰ ἐπι-
τόσον μεγάλης, ὥστε νὰ δύναται
ἐπ' αὐτῆς νὰ στηρίζεται ἐπὶ
ὁρισμένος κοιμιαλικοὶ
ὀργανισμοί. Ἀλλὰ καὶ ὁμοῦ ἀντὶ
ἂν ὑπάρχουν, πρέπει ἐπὶ
πλέον ἡ προσωπιόλυτος νὰ
ἐχάσῃ νὰ περδίσῃ ~~τὴν~~ ὁμοί-
μιαν ~~ἐπ~~ μερίδα, ἀλλὰ τὴν
ἀμεταβλησίαν τοῦ ἐγγυνικοῦ
ἐκτοῦ. Πρέπει δυνατὸν ὁ ἐκ-
τόσον νὰ συμπνεύσῃ ἀπὸ τὴν
προσωπιόλυτα τοῦ ἰδιάτου
ὥστε νὰ δεμίσῃ νὰ παρεμφίσῃ

τὴν ἐκτελεσμένην κομμαλμένην
διάρθρωσιν καὶ τὰ προλάβη
πάντοτε ἔχουν δεμένος, τὸ
πρόσωπον. ~~τόπος~~ Τέρος ἐξ ἀντὸ τὸ
λέγω ~~ὁ~~ πρέπει τὰ συνλεμοῦν
καὶ αἱ περιλάσεις καὶ ~~ἐν~~ ὁ
ἀνταθμιστὸς παράγων τῆς
λέγης. Ἐξ τὴν συμφερμένην ὁμοῦ
πολιτικὴν μας ζωὴν δὲν
βρεπόμεν τὰ ἔχουν συνδραμεῖ
ὅλος ἀντὸς οἱ παράγοντες
ἕπερ οἰουδείποτε καὶ δι'
ἀντὸν τὸν ζόγον τὰ πολλὰ
ἀντὰ κομμάτα, πρὶν τὸν

[1.41] βυχόν (20

δύο μεγάλον, ὅτι μαι ἐν παρόν
σταθόν πρεσεντιμένα, ἐπεί
λεγνιτά καλεσμενάσμενα τοῦ
δεν ἔχουν ρίζονες ἐξ τοῦ ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ εὐρωτέρας μάζας τοῦ
ζατοῦ. Ἡ μεγάλη πρεσοφυγία
τοῦ ζατοῦ ἐρεγείας ~~[illegible]~~ ἀπόμε
ἀπὸ τὴν ζεθυμασμένην παρ-
ίδοσιν μαί τὴν κολομένην
ἄγρυν τῶν δύο πάλαιον
κοχιμάτων μαι μανέρα
παράγον εἰς τοῦ γνωστοῦ
σημερον παρ' ἡμῖν δεν
γαντίας ἀρκετά ἰσχυρὸς
ὥστε νὰ τὸν ἀποστάσῃ ἀπὸ

τὴν παρακαὶ τὸν ἔξω καὶ
προσπάθησιν. Τὰ μικρὰ
κομμάτα ἀνθυρωνίας παρ-
σύρουν πρὸς τὰ μέγαρα ἀπὸ
τοὺς δεσπαρτολιμένους, τοὺς
ἀνυπομόνους ἢ καὶ ἀπὸ
ἀνθρώπους καρὶς δεμένους
πὸν ἔπαι, ὅτι πρὸς τὴν τα-
χεῖαν ἐξέλεσιν τῶν πο-
λεμίων ~~[illegible]~~ μὲν ζῶν, πρέπει
ἀπιάδεξοι ἀπὸ τὰ πράγματα.
Διὰ τὰ κατανοῦμε ἢ
διαφορὰ εἰς συνεκτικὴν
δύναμιν τῶν μικρῶν κομ-
μάτων καὶ τῶν δύο μεγάλων

ναρ' ὅμοι τῶν συμφερόντων
κατάπτωσιν τῶν, ἀρκεῖ νὰ
συμπεσῇ τὸ ἀπόρουδον
γαλόμενον τὸ ὁποῖον κάθε
δύναται νὰ ἐπιβεβαιώσῃ διὰ
τῆς πείρας τῶν. Ἀπόνεται
τοὺς σχεδὸν περισσοτέρους (ἄπαντας)
ἢ μηχανιδέρους ~~ὀβρίσοντα~~ κατεμφορμένους
ἐπαυλίου
τῆς ἐγκαίρου τῶν κομμάτων
τῶν καὶ ὅμως οἱ ἴδιοι ἀντὶ
~~ἔπρ~~ μόνον (κατὰ τὸ μεγαλέρον μέρος) πιστοὶ εἰς τὰ
κόμματα τῶν. Μόνος ὅμως
κα ὁπάθος. ἐκ τῶν μικρῶν
κομμάτων δυναρεσκεῖν

με τὸν ἀγγελόν τον, ἔχει ἐκεῖ
γεγεν(ναι) ἀπὸ τὸ πόμμα. Εἰς
τὴν πρόθεν περιπλοκὴν ἐν
χρονίνοις εἰς τὸ πόμμα Ἰε-
περιὰ τὰ προσωπὰ τῆς
ἐξεσίας. Ἐπεὶ χρονίνοις, ἂν
ὄχι εἰς μίαν ἰδέαν, πάντως
εἰς μίαν ἰδιόμιαν, εἰς μίαν
παράδοσιν. Ἐπὶ εἰς τὴν
~~πρόθ~~ δεύτεραν περιπλοκὴν
ἐπεὶ αὐτὸ τὸ μονομέλεμον
ὀπόβαθρον ἐν χρονίνοις
ἐπεὶ πάθρῶν προσωπείας
καὶ ἔχει ὡς ἐκ τούτου

γονικά δοκεῖν ανθοχεῖν ὅσον
προσέχει τὸ ἐπιφερόν μέρος
τοῦ προσώπου τοῦ ἐγείου.
Ἐπὶ τέλος τὸ μέρος ανθο
δεν εἰδεῖν ἐν παρεῖξε περιε
σόλερον ἀπὸ τὸ ἐν δικαίου
τοῦ ἐγγυνικοῦ ἐστι, ἀπὸ
τῆς ἐπιοιμιδέρας τῶν σω-
δικῶν.

Vb „Κεφάλ"

Δεν δὲ ἀπὸ πρέπει ἐν
παρεγορίας ~~παρεῖξε~~ εἰκόνα τῆς παρ-
ραλλαγῆς διαφορίας τοῦ
ἐγγυνικοῦ πορτικοῦ μέρος
ἂν δεν γενεῖ ἐδικῆς ἀνά-

Sorus tou jegomenou „Kerkou"
tou tou 1946 u' aproodedmiu
tou, u' evaporuoyiu nopiu
aou to nopua tou yeyeyu-
dépou, ~~[illegible]~~ eyyolegrua
tou ennoia tu ejjurnu
aojelnu sou, u' ottoia
yoruna aapeyopyuu, ev
~~tou~~ tu yilpe aou toutou
ovieyepe, tou apaypalmio-
tuta. Oneolupise oyneupi-
pewu ots eu tou Essada
epopu tou desiev — pier
pejayu desiev — u' ottoia

ἀπολύτως, ἀπὸ τοὺς ὀρθοδόξους Ῥωμαιο-
ρωμαίους, τὴν οἰκουμενικὴν
ὀρθοδοξίαν καὶ τὸ γενικὸν
κοινόν, ἔχουν τὴν ἀφορμὴν
ἡ ὁποία ἀπολύτως, ἀπὸ τὴν
κοσμοκρατικὴ καὶ τοὺς ἀνο-
δοποίους καὶ λέγω ἔχουν
τὸ κενὸν. Τὸ κενὸν
αὐτὸ ἔχουν οἱαδήποτε ὡς
ὄνειρα καὶ ὡς ὄρος. Τὸ
~~[illegible]~~ περιεχόμενον ἄρχισε ὀνειρεύω.
Ἀρχικῶς τὸ γνωστὸν κενὸν
ἀπολύτως μόνον ἀπὸ τοὺς ὀπαδοὺς
τοῦ ἀειμνήστου Λουΐζη

πέρασε 1999

οἱ ὁποῖοι ~~[illegible]~~ ἐπιτέναι
ἐξ μιᾶν ~~[illegible]~~ διαμαρτυρίαν
πολλῶν ἐναντὶ τοῦ κομ-
μουνισμοῦ. Ἐπιτέναι ὅτι
ἐξ ἐπιμελείας ἀγορμὴ τοῦ
ἐμφυλίου πολέμου ἦσαν αἱ
ὑπερβασίαι τῆς δεξιᾶς καὶ
ὅτι ἂν ~~[illegible]~~ ἐξ μὲν τοῦ ἀριστε-
ροῦ παρεμβεῖν μιᾶ ἐμ-
φυλίῳ συγκύρῃ, εἰς δὲ τοῦ
δεξιοῦ ~~μιᾶ~~ ἐπεβαλλεῖν ἀνάλυμα ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ πειθαρχία πρὸς περιολογὴν
τῶν ὑπερβασιῶν, τὸ σκάμα
δὲ ἐπανεκρίσεις τῶν κορ-

ροπίαν τον Αρχιτέρα ἐν
ἐνδόξῃ αὐτῇ, ἐξ τὴν οποίαν
πόλος ἐγένη μέχρι συμφορ-
ρόνον ὁ Νίνος. Πλαθίρᾳ
ἐλέγῃ ἐξ τὸ περιδώριον καὶ
αἱ προβαλλόμενοι ἀγγέλε
καγοραί προς τὴν δεξιὰν
ὑπερθυνάτων. ~~Παρεμπόν~~
Αἱ καγοραί αἱ οποίαι
γραφόντο εἰς τὰ πρόσθεν
ἐμφέρειν τὰ πρωτάζουν περι-
σάλεμον ἐξ τὴν πραγμαλεύ-
τιτα. Ἡ διαφορὰ καγαντικὴ πρ-
τιμὴ τοῦ Κεντρου ἐξ ἰδίου
ἐμπορικῆς καὶ ὑπεραγ-

πρόκειται περιπαί διαγορά
ἐδίνης ποιόλυλος ἐς καί
ροτον αι διαγορά των λαδεων
αι οποιαι, ὡς ἐγγύς, ἀνλα
πουρνοντας ἐς ροτηρα
πραγμαλικὴ δεδομένα. Ἐν
τῷ μελεῖν ὑπο των ενοιαν
τον κενλρον ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ ὑπηρόντο
ενατολε καί ἄλλα πομμαλα.
~~Το 1946~~ το κενλρον απο
λεγεῖτο αγολε μεν απο τα
πομμαλα που υπεσλυροξαν
των δυπουραλιαν ἐς το
δυποδιήγεμα τοῦ 1946, αγολε

ἀπό/ ρόνον τὸ πόμμα τῶν γεγ-
ενθέρων τοῦ κ. Λογουρίς, ἀλλὰ
πάρα πυρωνεῖο ἡ ἔννοια
τὸν πενθρὸν ἐπὶ τὰ περι-
γάβη καὶ τὰ ἄλλα πόμ-
μα τῆς Ε.Π.Ε. Μετὰ
τὰ ἐπιγρ. τῆς 5 Μαρτίου
ἔρχεται μία ἐντόνος προσπάθεια
ἡ ἔννοια τοῦ πενθρὸν νὰ
περιγάβη ὅλα τὰ παρακο-
τεν. γνώμης προεγκώνων
πόμμα. ~~ἐν τῶν ἀπαίων~~
~~τὸ ἐν τοιούτοις~~ ~~τὰ~~ ἐν τῶν πόμ-
μα, ἐντὸν τὰ ~~τρία~~ δύο ἐν ἔρχεται ἐπὶ

Το ινάριανόν

[1.52]

συμφιλάσχει τὸ ζαϊνον κομ-
μα τῆς Σουνιᾶς, ἐστι μὲ σπου-
δὲν καὶ ἐσὺ μὲ καπόιαν
~~[illegible]~~ ἀγαθὴν ὑπερόβουλίαν ἡ συνο-
ξικὴ τῆς ΕΠΕΚ μὲ τὰ ἀγα-
θὰ παρασκευάζουσι κομ-
μαλα. Ἡ ἀγαθὴ ὑπερόβουλία
ἀπεβλεπε ἐς τὸ νὰ παρασυρ-
θοῦν διὰ τῆς συνοξικῶν
αὐτῆς ἐπιστρεπτικὰ ἀμπελέα
ὀλιγέχει τῆς ΕΠΕΚ ἐς τὴν
ἐθνικοφρονὰ παράταξιν.
Τὸ ἐγκρυμμα ἀπέλοχε καὶ
ἐπὶ φυσικὸν νὰ ἀπολόχει

~~και παρατηρεί~~ ~~ότι~~ ~~ότι~~ ~~ότι

να μη ζημιώσουν ιδιωτικούς
ή κρατικά δικαιώματα ή ιδιοκτησίες, αλλά ζητούν ιδιοκτήτες, αλλά ζητούν διαφάνεια των διαδικασιών και το ΕΝΕΚ ανταποκρίνεται. Και ή μια φορά μέσα από τον μαζικό τύπο, όπως το ΕΝΕΚ για παράδειγμα δεν έχει καταθέσει ποτέ γραπτώς στο Δήμο ούτε μια φορά ούτε μια φορά ούτε μια φορά

[1.56] (47)

ovvlopos ἐξ ἐπὶ ἀποπαλάσεων
τῆς παρροντιστικῆς παραλί-
ξεως. Οἱ δὲ δυσαρεστημένοι
δὲν προκαλεῖ τὰ ἀλλοιώσεων
πρὸς παρὸν ~~ἐξ~~ ὑπὸ μεν ἀγρ.
βόρον ἐνοδείας οἴκου.
~~Ὁ ἀγρυπνος ἀγρυπνε τῆς~~
~~ΕΝΕΚ δὲν ἐπιδεῖξε ἀγρυπνε~~
~~τὰ προσόντα πρὸ συμφαλῶν~~
~~τοὺς ὀπαδοὺς. Με πάσε δυνατ-~~
~~τον πορπίξει καὶ μερικοὺς~~
~~ἐπὶ προς τὰ ἀριστερά ἐπὶ~~
~~προς τὰ δεξιά. Ἡ ΕΝΕΚ προ-~~
~~κρίσεις~~ ~~ἐν τῇ ὄντα~~ ovvlopos τὰ διαγόδη.

[1.57] (48)

δεσμόγιαν οἱ πρόγραμμα
διάφορον ἀπὸ τὸ σκίνον. Ἐν
γράφουν ~~ἀμφ~~ ὅμως ~~μέρ~~ τὴν πρόο
δεύτεραν τάξιν τοῦ σκοῦ
τὰ ἀμφ. δύο, ~~τὸ τοῦ~~ τοῦ
ἀποτελοῦν ~~ἰδ~~ τὴν σημερινὴν
ΕΠΕΚ. ἀπὸ μιᾶς τοῦ
δεύτου. Ὡρίσμενα ὀλίγιμα
αὐτὰ ἀνίμπουν εἰς τὴν
συνδοπορεανὴν ἀποτέρα,
ἀμφ. αὐτέλεος ~~ἀνίμπουν~~ δεν. δεν.
γέρουν ἀπὸ τὰ δύο πρότα
τὸ φιλοσοφέρον καὶ τὸ
παπανδρεϊκόν. Ἀφὴν τοῦ
ἀρνητικοῦ ποιοῦ νὰ μή

~~[illegible]~~

~~[illegible] ENEK.~~ Ὁ ἀρχηγός

τῆς ἀγγελίας μετ ~~[illegible]~~ μὲ δυνάμεις

περὶ «ἐνδογραμμίσεως»

ἱκανοποιεῖ τοὺς ἐθνικό-

φρονας καὶ ἀγγελίας μὲ

δυνάμεις περὶ ἐφεκτικῆς

ἀρνητικῆς ~~[illegible]~~ καὶ κατα-

μετ τῆς δανατικῆς ποινῆς

~~[illegible]~~ ἱκανοποιεῖ τοὺς

ἀριστερούς. Τὸ κόμμα τοῦ

ὁ ἀντὶ τῆς ὁρθόνας ἐξε-

μιαν καὶ ἐπιγόνων ἀνοίκτα

Ἐξ ἐπὶ οὐσίας ἔπεσε διαφορεῖον
Ὁ διαφορός τοῦ ὁμοῦ δὲ ἐπεὶ
ἐπεὶ ὅλον δὲ ἔχουν συμ-
φερον πρὸς τοῦτο οἱ ἀμπελῶν
ἐν προσεχεῖ ἐπιγραφῇ ~~τὸ~~ μέγα
μέρος τῶν ἐπιγραφόμενον τῆς
ΕΠΕΚ δὲ συνταχθῇ μὲ τὴν
ἀμπελῶν, τὸ δὲ ἄλλο μέρος,
ἀπογοητεύμενον ἀπὸ τὴν
ΕΠΕΚ καὶ τὴν πορείαν
τῆς, "ἐπὶ ὑπὸ τὴν παρέπειρα
τοῦ ἐν Δουλρῶν, συνταχθῇ
μὲ ~~τὴν~~ τὴν ἐδυνάμενον προσδε-
τικὰ πόμενα

Το γεγονός κενόρος διά
νά δικαιολογηθεί ή υπάρξις του πρέπει να γίνει
~~ένας παρ~~ α ~~[illegible]~~ ήνεις μορφή
ου ~~προσδεκτικού~~ κόμμαλος
που ~~πρέπει να~~ επιπροσωπεί-
λιν προσδεκτικών ἐθνικό-
χρονα λάσιν. Πρέπει εν
πρόλοις νά γίνει ένα κομ-
μα και ογι προγειρος
συγγραφη αγγιρόϋποβρε-
πομένων κομμαλων. Πρέπει
~~εξ~~ δεκτερος να απομακρυνη
απο τους κόμπους τους τους
δόγιος παρεισδυσάντα

Η ορθή κομμαλ δαγδρόν

[1.61]

31

αριστερούς, τούς παρούς ειπεινούς
οἱ ὁποῖοι δὲν προσεκτεῖ νὰ
ἐπιστρέψουν τοῦ ἐξ ~~ἀρχ~~ τὴν ἐδικιό
χρόνα παράλαξιν. Πρέπει
συγχρόνως νὰ ἐπιβαρεῖ τούς
ὀξέους κυτοῦς ἀνοιτοῦς
οἱ ὁποῖοι γυρεῖ νὰ ἔσω
ἀριστεροί, δὲν πάνουν τοῦτο
ἔξω παρά νὰ ὀπιρετοῦν
τὸν πομμουνισμόν. Ἀρχ α
τὸ Κεντρον ἀποπαθερδεῖ
ἀπὸ τὰ ὀλοιρεῖα ἀντὶ τὰ
ὁποῖα τὸ πάθιστον ἐνα

rodor nalasnevaspa nai
kastoiv lur evolulai lo,
olar pela lavla opgarvdi
ej era nopupa, lole da nala
jeby lur gvoogogmai lo
deor ej lur copilmai fuzi
lej jupa, da jmu lo ~~opoo-~~
pagajor nopupa lo ottoor
~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~
da udvalo va ovopardi, nopupa
lov opoodevlmov kerlpov

A' ovoteipvos avliv lur
kraprov enas evnogvlepo
nai onoupvlepor va jmu
cepi lo nopupa lur gyycu
depor

"Ιαπή αὐτοῦ δὲ ὁλόκληρο τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου ἔνερο, τὸ ὁποῖον ὀνομάζουμε ψυχή" μὲ βάση τὸ παῦνοι πόμμα.

Τὸ παῦνοι πόμμα ἔχει τὴ σημασία τοῦ ψυχοπαθαίνω.

Κοιμα, μοιον τα μελιτερά
τα με πολλικα ολιγιγε, αρχιζει
να διαγυρισε σαγιολιρον απο
τοις αιρους δεξιους, δια να
μενε μαδαρον εις την
ιδιοσυστασιαν του. Περιλερ
ναι το συνηρεμενον σιεξος
του Κεντρου αρχιζει, ~~[illegible]~~
δια τις συσσωματωσεις περι
το χαινον κομμα, ια απο
ιλιγε την ενοτητα του.
Αι συμπονοιμεν γιοδοξιαι
ειναι πολλαι, αι επιβαλλομενι

δυνατὰ μέγαρα. Αἰφ' ἐπὶ ἐπὶ
ἡ ἀναγκη ἐν ἀπολυτῷ ἐπὶ
ἐδνικῇ

***

Ἐφ' ὅσον δέχομαι τὰ ἔχομεν
ὅμεγον ἀσχέτιον βίον, ἀνεξ
ἀρεπεῖ τὰ ἐπὶ ἡ ~~[illegible]~~ διαφθρίσης
τῶν πομμάτων δυνάμεων.
Κλάσω τῶν δύο ἀπρὸν πομ-
μάτων ἐπὶ ἀναγκῇ τὰ
σημαλόθεν δύο μέγαρα
πεντρικῷ πομμάτα, μέ-
βασιν τὰ ὑπάρχοντα πομμάτα, τὸ
μεγεγιόθερον πᾶς
~~τὸ~~ τὸ γαῖον, ~~πομμα~~ ἀντὶ
δὲ τὰ πομμάτα, ἐφ' ὅσον

[1.67] §6

da yenoyer avoloi ez lá
kuyoupalmá idewdz dá
evaggavorlai óyeyös ez kir
chovsiár.

* * *

A jovs nov apolenio der
eyer ovle apoloviner, ovle
etarachmolula óvle nár
évloggiar mai aryayös der
jonkives. Enu opos vayse
i pozy ovrely mai i pozy
eyuly jovs ye lá vnaggovsz
kvaýsiez naivno lá napovsz
ovdunia.

[1.68] (5)

Βεβαίως υπάρχει και μια
συμπαθεστερα γύρω, και ανοιχ-
ειμαι υποχρεωμενος να εξε-
λεύ.

Παρουσιαζεται μια ισχυρα
προσωπικοτη, ή ανοιχ εξει
μεγαλοτον μερος (ευμενεστερον
και περι ~~το~~ αυτην τα ύμα-
στερα αλεγχη όμως τις έπνιν
φροτον παραλαβεως και ετο
γυμαλιζεται να νεον μεγα
ανοιλιτον ανθερον ανο
τα παρατα, που ή δε διαρκη
τα παρατα ή δα ομοιοσυφιση

[1.69] 58

ἀπέναντι αὐτῶν. Καὶ ἐξ τὸ
ὁρόσ. ἐν
μέρος αἱ δύο μερίδες, αὐτὴ τὰ ἐπαι-
λυμένη καὶ ἡ προσδεδεμένη,
δὲ ἐπαι αἱ ἐπὶ τὸ νέον,
τοῦτο πολλὰ καὶ αἱ ἐπέρ-
τα ἐπιστρέπει πάρα πολλά.
Διαφέρει καὶ ἀναγόρ. μὲ
τὰ μέρη τὸ 1909.
Ἐξ τὴν νέαν αὐτὴν πολλοῦ
δὲ πάντα τὰ δοδοῦν δύο
μορφαί: ἡ δὲ ἐπιστρέπει
περὶ μὲν ἐπιστρέπει ἐδεμένη
ἐπιστρέπει, ὁρόσιμον ἐξ διαμέρη
καὶ μόνον διὰ τὰ ἐξέλθη ἐν
Χωρα

ανο τὴν συμφωνίαν ἐφεύρω
ἡ δὲ ἐπρόκειτο περὶ μιᾶς
ρομπρὸ νομμαλιμῆς ὀρχανώσεως
τῆς τὴν πρῶτην περιπτώσεως
ἡ συσπείρωσις ἐπὶ συνοφρυ-
λέρα καὶ ἡ ἐπιλογία πιδανο-
λέρα

Κατὰ τῆς γόνως ἀντῆς προ-
βασσέλας ἡ ἀντιφρόνως ὁ δὲ
δεξιάσης τὴν γύρω, διὸ δὲ
ἀντῆς δὲ ἐπιφέρης, τὸν τοῖς
ἄσσοις, καὶ τὸ κέντρον, τὸ
ὁποῖον ἀμβρόνα τὴν ἀντ-
ίδεσιν ἀμπλεμῆς καὶ δεξιᾶς.
~~Ὅμα ἀντ~~ Ἀμα τὸ κέντρον δὲν

[1.71] 60

ἀρθρώνει τὴν ἀντίδεσιν αὐτὴν
παρὰ εἰς ὅσον ἐπὶ ἀναρ-
χίζεται μὲ σημεῖον τῆς ἀριστερᾶς
οὕτως συμβαίνει μὲ τὴν ΕΝΕΚ.
Ἐνὰ Κεντρον, πάθαρος ἐνέπνευ-
σεν ~~[illegible]~~ ἀρ, μόνον δὲν
ἀρθρώνει τὴν ἀντίδεσιν, ἀλλ'
τὴν πάθεσιν ὀξυτέραν, διότι
οἱ ἀριστεροὶ πυρῆνες πάθη
τῶν προσδεκτικῶν πορ-
μάτων βάλλουν.

Ἡ ἀντίδεσις μεταξὺ ἐνέπνευ-
σεν μὲ ~~[illegible]~~ ἀριστερὸν ἐπὶ
ἐκ μέρους ἀπὸ ἐπὶ ~~[illegible]~~ ἀνιστῶν

[1.72]

~~[illegible]~~ νὰ ἀποκρυπτόμεν
καὶ ἀδυνατον νὰ περιορίσωμεν.
Δὲν εἶναι ἐπόμενος ἡ ἀνέρ-
ρυσις αὐτῆς μαθὰ τῆς δημοσιρ-
ρίας νέας πορείας μυνιστοῦ
σοβαρά

Ἡ πόρισις τῶν ὁποίων
γοβουνται ὑπάρχει. Δὲν ὀφυνέται
κοὶ δὰ ἐπαρκεῖ τοῦτον
εἰς δύο πρόσωπα

Σοβαρύτερα ἀνέρρυσις ὁμο-
ίας ἀγγύ: ὁ αὐτὴ ἡ προσωρινὴ
ρύσις δὲν προαγεῖ τῶν ὁμαρεῖν
ἐξεμέν τῆς πορείας βίου
τῆς γυρίας, δὲν ἐλαιμάζει τῆς

ρουμα σχύρατά του. Αυτή
η αντίρρηση είναι σοβαρα
διότι ~~σοβαρρ~~ εγγαντίζει ενα-
ιντίον συνδεδεμένον με
τὴν ζωὴν αυτήν.

Το εφέλημα είναι, ἂν ὁ
μηδενὸς αυτός είναι αρρηκτὸς
συνεχαρμένος με αυτὴν τὴν
ζωὴν; Νομίζομεν ὄχι. Εἰς
τοὺς ἡγουμένους ἀντὶ ανιμα-
νὰ ~~τὰ~~ εφαρδόνον διαμορφωμένος δὲ τὴν
αρχαιόν τῆς μεγάλης
ζωὴς τῆς χώρας, εἰς τρόπον
ὥστε η παρεμβοῦν ~~μὲ~~ τῆς νέας
ἀντὶ προσπαθείας ὄχι μόνον

[1.74] 61

να μη ~~[illegible]~~ δυσχεράνη
~~[illegible]~~
την ορθήν εξέλιξιν της νοη-
βουλευτικής ζωής του τόπου
ίσως και να την προωθήσει
με την προεδρεύουσαν πολι-
τικώς ανθέρων και ορθα-
νικώς γογνωθέρων πολιτικών
σχημάτων. Ες δ' συμπλεύ-
ρεσθαι τε πραγμάτα
δεν ενεν ούτε απόρτον ούτε
παράγοντα ότι πολλοί γνήσιοι
νοηβουλευτικοί εξηκολου-
θήσαν και από την εξωτερ-
ών παρέχει μια ~~[illegible]~~ [illegible]
παρεμβολή

Ἡ ἐρεύνη παλαιόθεν

Ἐὰν ὅμως δὲν ἐπρόκειτο περὶ μιᾶς προσωρινῆς παρεμβάσεως ἀλλὰ περὶ μιᾶς ~~[illegible]~~ πολιτικῆς ὀργανώσεως πόν ἐπιθυμοῦν ἐξ ἰσάλ τὸ μονομόνιον τὸ μελλοντικὸν ἐπὶ περιπλέον

Ἡ ὅλον ὁ Γεωδερινὸς Βέρσης ἐπεσυρθὲ τὸ 1735 τὸν πολιτικὸν ἀλίβον, πολλοὶ πολιτικοὶ προσωπικοὶ ἐξεπίνεται μὲ τὴν προθέσιν νὰ ἀποκλείσουν μιᾶν νέαν ἐρεύνην παλαιόθεν, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ δύο μεγάλα πολιτικά

γεωμετρικῶν λόγων καὶ φύσ-
εως ἐρευνητέον. Ἡ ἀνάλυσις ἄρα
κατ' ἀρχὴν τῶν παρα-
λαμβανομένων ἐστὶν ἐν προθέσει τὸ
ζητούμενον ὡς ἀληθὲς καὶ
κατὰ τὴν τάξιν ἀπὸ τῶν
ἀναλυθέντων διὰ τῶν
ἀκολουθησάντων ἐπὶ τὴν γένεσιν
τοῦ παρεγγύου, ~~καὶ~~ ἐὰν τὰ
μεταλαμβανόμενα ὡς ὁμολογούμενα
ἀληθῆ τῷ ἐξ ἑνὸς ὁποιουδ-
ήποτε ἀτόπου. Μία δὲ καὶ
πρόσθεσις μεταλαμβανόμενος
~~τῆς ἀναλύσεως~~ τῶν ὁμολογουμένων

αντιγραφή από εφημερίδα και από αλληλογραφία, πλο αποτελεσματικό ~~ή~~ ή τη συχνή (κυκλοφορία) εφημερίδων και περιοδικών μαζί πλο βαθύ και σπάνιο μαζί και χρηστικό

Τώρα όμως ~~σπάνιο~~ συχνή για ~~όλους~~ βαθύ μελετητή ή αλλά αλληλογραφία πλο ~~και~~ ~~πολύ~~ εύκολη μεταφορά ή μεταφορά πλο αποτελεσματικό ~~και~~ ~~πολύ~~ εύκολη

tu jako ja.

Ti jesteś [illegible] swoją tę zaporową
ordynację za jego życia tylko
nakazałaś; Na chwałę
tu wydaje tu dwa nowe
tylko chwalę się tu chwalić to
jako nas wszystko pozwala się
~~pozwa~~ czyli wszystko tu
nadzwyczajnie rozpowiada.
Na chwałę tu dzięki
dostępu dzięki jakiś
wstrzymuję nas wprowadzić
tam; Tylko nas zdrowie
ma nas, ale ich dzieci,
tu da wszystko za jego. Ale

dysponowała przeszkolenia dwo-
łowiązkowo wojskową lecz, dwa
nowych. Ano też wszystkie
też się też chowiać, ano też
artykułów też wyjaśnić i
dysponowali. Dysponowała
ono do nakładów ai dysponowa-
nai i la nowych dla swoich
dysponowali. Tedy jeszcze
jest łożadłą wprowadzoną.
Na nakładzie wyjaśnić też
dysponowali; toto, archap-
tekowi wiarę jeszcze dwupełnią
artykułów, ani nai wszystkie
jest się też wyjaśnić Ed.

Cyprium.

Θέμα μέτρον νά παλαιώσῃ
τὴν ἀντίθεσιν συντηρητικῶν καὶ
προοδευτικῶν καὶ ἐν ὑπονοι-
κοῖς εἰς ἀντίον τὴν ἀντίθεσιν
μεταξὺ τοῦ νέου τούτου κομ-
μάτου ~~[illegible]~~ καὶ τῶν ἄλλων
παραιτήσεων κομμάτων;

Ἄλλα τὸ περιεχόμενον δὲ εἰς
ἀντίν ἡ ἀντίθεσις; ἰδεολογικόν.
Θὰ εἶναι ἡ νέα κινήσις προο-
δευτικόν τῶν παρόντων;
Τοῦτο μοιράζει δὲ συνταυτοῦ
ἰδεολογικῶς μὲ τὴν ὑπάρχουσαν
προοδευτικὴν τάσιν, διότι δὲ
πολλὰ ἀποχρώσεις προοδευτικῶν

[1.81] 70

tutos δύο εχει δεσιν ή Εξάς.
Αν ειναι συνθυμιτικόμενα
τὸν παρανόν, τοτε και παρ-
ανακοιμένους. Δα συνθεσθ-
ρε τὸν ὑπάρχουσαν συνθ-
ρυτικοῦ τασιν. Και εξ τῆς δύο
περιπτώσεις ή νεα μινυσις
δα παταμεθη να ειναι ἐν τοῖς
πρεγγάνι με προσπαθεια
ανανευσεως ή τῆς μιᾶς ή
τῆς ἄλλης εις τὸν ὑπάρχουσαν
τασιν. Δεν δα ειναι δυνατὸν
τρεῖς παταστασις, αλλα ἀπό-
πειρα ἀνανευσεως ἐπὶ ἐπάστο
τε τὸν δύο ὑπάρχοντον πορφάτω

Υπάρχει όμως μαί μια αγγ-
ειδόγη. Τὴν νέαν προσπάθειαν
δεν δὰ ἐπιμερίσει μία νέα ~~[illegible]~~ ἰδιοφυΐα
~~[illegible]~~, αγγ' ἐπὶ
νέον ἦθος. Πιθὴ ἡ ἀδιμή
ὑπερόχεια, ~~ἡ ὁποία~~ πον ἔχει
μαι ἀμεθὰ διμαγωγικά
πρεσκευάζεται, ἐπεὶ γὰρ
ἀληθινοῦ ὄμως τὴν παρ'
ἡμῖν νέον πορεύειν προ-
πάθειον. Καὶ τοῦτο διότι ὁ
γαῖς μὲν δὲν ἐπιθέ νεῷ ἰδέας
ὁπὸ ἐπιδιαγερεῖται δι' ἀνθ'.
Ζητεῖ νέους ἀνθρώπους, ἀν-
θρώπους με ἐπὶ νέον ἦθος.

[1.83] 22

Na bjoer oi udenos nas ir
sudjover lois avudenos.
Avlej i endoji opos der ~~ej~~
sorala (ωαρά) za eji ωροσωρηνόν
jagantuga. Der voetas
ωρίλιμος bios ωαον da ωγ-
ηρονωτας διόν μερεδες οι
ήδεμοι nas οι ανύδεμοι.
A οι ήδεμοι da nalaukovor
lor ωρίλιμόν ολίτον nas lole
αγγος ~~da~~ ef avlor da ena
ωνλιμηλιμοί nas αγγος ωροο
sedlimoi ej porpanos da μονον
ωγγεσις nas slaolavgoris
ωον da efaganovor avlor
lor ήδεμον slavopiaor

[1.84]

(73)

τὸ ρουμπὸ παλαιλαῖς ἀνθ
ἡ λαμπρὰς δὲν νοεῖται.
Ἀγὰ δὲ ἐν ὑπάρξῃ καὶ ἐν
προσωρινῇ, πρέπει ἐν ἐπὶ
πόρι ἐνθόνοι αἱ ἐδεμαὶ δὲ
γορᾶν. Ἐς τὴν ἐγκυμὴν
πραγμαλμόλιτο, ~~ὅτι μαρ~~
~~ναρ~~ δὲν γνωρίζω πόρτημα
μερίδα, ἡ ὁποῖα, ἐν ἀνάγκῃ,
νὰ δυνάτοι νὰ δεκαδιμίσῃ
ἐς τὴν ἀγορὰν τὸν γαῖον τὸν
λέγον τὸν ἐδεμαῖον ἀμόρον
πόρτημον μεγάλον, ἀνθ
νὰ δεκαπέντε νὰ ἐπιθέσῃ
ὅλα τὰ ἄγγα ἡ νὰ ἐπιμαλίσῃ
ἀπόδεκτον ἀνθῶν. Ὅλα

αἱ πολιτικαὶ μερίδες ἔχουν
νὰ ἐπιδεδοῦν ἠθικοῦ ἀδά-
ρατος. Ὅσαι αἱ πολιτικαὶ
μερίδες, μιμοῦν καὶ μεγάλαι,
~~ἐν~~ ὑπεκύψαν ~~πολιτικοῦ~~
εἰς τὸν πειρασμὸν τῶν πολ-
λαπλῶν καὶ ἀνεχθῆναι
ἀνιθίνων πρᾶξις ἢ ἔχα-
ρισθῆναι εἰς ἀνιθίνων ἀν-
θρώπων. Αἱ διαφορᾶι δὲν εἶναι
εἰς τὰ πράγματα τόσαι ὥστε
νὰ δίνεται νὰ δεμεγνοθῇ
μέλαν τῶν πολιτικῶν μερίδων
μία τοιαύτης ἠθικῆς ἱεραρχίας.
Ἐκ ἐπιτάγων μαγιστὰ νὰ ἐπιν

ob la pimpólepa nas rudepa
nopyala, ir lis ottoidi lor
va nepdiotor ottadoir, ttoji
ovyva enayuchar ino lin
idimni itepochiar lor,
~~ap~~ enpyeia ad ottoias. Ad
ttoosiwochoolas ttoodor ei
lo idimor ttedior, ir tole
ettimpalimor. Tolis enas
i ttimpa nas i ologvis
ajidena.

Toolior dodeolor li ~~ar~~
arlimpoosiwoi ~~pawis~~ avlis i lyelis nala-
olacs ttoo attobyimes nopeia
va ~~ea~~ enlotiaci la dio pe

για πομπαία; Καθώς οι
Παναθηναϊκοί αφορμή της ήτ-
λης αρχαϊκής γλυπτικής
γραπτών ιχνών και γραπτών
αγγείων οι Ιωνικοί δεν αφ-
αιρούν τη μαρμάρινη ουδέτερη
γι' αυτή αφαίρεση αναγκ
τη δημιουργία του ζωγρ. Τοιουτοτρ
οι αρχαϊκοί ναοί γυρ
δείχνουν αρχιτεκτονικούς ιδιαίτερ
όπως και ανθρώπινες
ανάγκες και καθιερώνουν
τον χώρο γενικότερα
ανεκτικόν, όπου εις τον ναόν
ανεκτικόν τον αφιερώνει ο λαός

[1.88] 72

μεγάλου της χώρας

Κατά λαθος η δημοσιογρα-
φία ένος νέου πολιτικού οργανισμού
~~[illegible]~~ προς παραμερισμόν
~~[illegible]~~ των δύο μεγάλων κομ-
μάτων, ως φαίνεται μεταλλά-
σεως δεν εξυπηρετεί καθό-
λου καί δεν εξυπηρετεί τάξιν,
ως προσωρινή μόνον παρέμβα-
σις δια την αναστολήν
των πολιτικών δικαιωμάτων
της χώρας, δεν αλλά, εάν υπάρ-
χει καμμία μεταβολή, αύ-
~~[illegible]~~ εξαιρέσει
των χωρίς αυτό την παρουσίαν
πολιτικήν υπόστασιν. Καλόν

ἄρος πρέπει νὰ ἐπανεγδωμεν
εἰς τὸ σχῆμα τῶν δύο μεγάλων
παραλλήλων, τῶν πλατυνομένων
ἀπὸ τὰ δύο ἀντιδιαμετρο-
κινὰ ἄκρα.

Ὅσοι εἰσιμπρινοῦ ἐπιθυμοῦν
μὲν διαμετρικὴν μὲν πολυ-
βουλεύσιν διαμόρφωσιν
τῆς γυρᾶς, ἐπαι ἀναγκασμένος
καὶ δυσμορφοῦν τὴν ἀπόψιν,
νὰ κατεμφοῦν εἰς ἀντίθε-
τον ἄγαρι ἰσόν. Τὸ ἐπίπεδα
ὄρος ἐπιμένει ποσόνες ἀριθμοῦνται ἐπεῖνοι
τοῦ εἰσιμπρινοῦ ἐπιθυμοῦν

δημοτικής γοῦς. Ἐν ἀθῶος
μελοῦσι τὴν γλῶσσαν ὁλοχώ
ναι ἐν ἀθῶος μελοῦσι τοῦ χαοῦ;
διὰ τοὺς ἀρχαίους δὲν εἶσαι
χαμογελᾶς μόνος. Ἀλλὰ διὰ
τοὺς χαοῦ, γοβοῦμαι ὅτι δὲν
εἶναι ἄξιος εἶναι ὁ ἄνθρω
πος ἀφοῦ θέλει νὰ ἐπι
δοκιμάσῃ σύγχρονα χίλια διά
βολα ἐξ ἴσου ἄξιον ἀπ.
τοῦτο. Ἐκεῖνο ποὺ λοιπὸν
ἀνάγκη ἐξ ~~ἀναγκαίας~~ γάρ
τοῦ ἀρχαίου μᾶς μοιάζει
ἐξ ὅλη σύνθεση τοῦτος

Ἄρθρο Πολιτικό (χωρίς μπερ (σελ 23α-23β) [1.91]
(γενικά) 1950.. (Ἐπί πέντε ὅμως ἔτη δέν ἐδημιουργήθη
2 ὑγιῆ κόμματα δημοκρ. προσδευτικό συντηρητικό

Τὰ κόμματα καὶ λαός – σελ. 79

1. Τὰ κομ. = ἀναγκαία γιὰ τοὺ κοινοβουλευτισμό
2. Τὰ κομ. δὲν πρέπει νὰ εἶναι τέχνητα ἀλλὰ πολιτεῖς μ' ἕνα κοινὸ σκοπό – ἢ ἰδεολογία ἢ πρόσωπο

3. Διαρθρώσει κομμάτων ἀναλόγη μὲ τῶν διαρθρώσει τῶν πολιτικῶν τάσεων τοῦ λαοῦ.
Ἑλλάδα (λαός χωρίζεται) 1. κομμουνισμός
2. δημοκρατία
3. δικτατορία
} ἀναλύει τὶ εἶναι

(Δημοκρατικοί – συντηρητικότεροι προσδευτικοί

Λαϊκο-Φιλευθέρων – παραμένει (τό 1950;) ἢ βασικὸς πολιτικὸς χωρισμός / Παλαιὰ παραδ. κομμ.

Προσωπικοτητα;

Κέντρο Ἀπό τό 1946
σελ. 50-53 Τὸ πιὸ σωστὸ κομμὰ γύρω ἀπό τό ὁποῖο πρέπει νὰ συσπειρωθοῦν οἱ προσδευτικοί δημοκρ. Εἶναι τὸ Κέντρο ἀφοῦ ἀποβάλλει τὰ κομμουν. στοιχεῖα του. —

Ἀπό τὴν ἄλλη τὸ Λαϊκο Κομμα – (Τὸ Λ.Κ. δὲν συγχέεται μὲ τοὺς ἄκρα δεξιοῦς

σελ. 55 Συμπέρασμα: 2 κεντρικὰ κόμματα μεγαλά / ἀναμεσα στὰ ἄκραια φιλ. + Π. θὰ διημουργήσουν ὁμαλο βίο.
ἐναλλασσοῦται στὴν ἐξουσ. πολιτικό

Graphlx

[2.1]

"ΗΜΕΡΑ"

Αποκόμματα που λίπαν στὸν ἴδιο φάκελο πιθανῶν γραμμένων ἀπὸ τοῦ κ.τ.

[1951;]

[2.2]

"Mise en ..."

- Journée d'étude ... —

Discussion de texte

Rapport de stage ...

[23]

ΑΠΟΨΕΙΣ

ΠΕΡΙ ΜΗΔΕΝΙΣΜΟΥ

Οὐδεὶς δύναται νὰ διαμφισβητήσῃ εἰς τὸν Συναγερμὸν τὸ δικαίωμα νὰ πολεμᾷ τὴν Κυβέρνησιν ἀπὸ τῆς θέσεως τῆς ἀντιπολιτεύσεως, ὅπου τὸν ἔταξεν ὁ λαός. Ἀλλ' ἡ ἀντιπολίτευσις ἀποτελεῖ δημόσιον λειτούργημα καὶ πρέπει νὰ ἀσκῆται ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ συνόλου. Ὑπάρχουν μέθοδοι τὰς ὁποίας καμμία ἀντιπολίτευσις σεβομένη ἑαυτὴν καὶ τὴν ἀποστολήν της ἐπιτρέπεται νὰ μεταχειρίζεται. Ὑπάρχουν σημεῖα καὶ προβλήματα, εἰς τὰ ὁποῖα τὸ ἐθνικῶς ὠφέλιμον δὲν προκύπτει ἀπὸ τὸν ἀντιπολιτευτικὸν ἔλεγχον καὶ ἀπὸ τὴν σύγκρουσιν τῶν γνωμῶν, ἀλλ' ἀπὸ τὴν εἰλικρινῆ συνεργασίαν ὅλων τῶν ἐθνικῶς σκεπτομένων πολιτικῶν μερίδων τῆς χώρας. Τοιοῦτον ζήτημα εἶναι καὶ τὸ τοῦ ὕψους τῆς βοηθείας. Ἡ ἀντιπολίτευσις, ἀπὸ προχθές, σχεδὸν πανηγυρίζει διὰ τὴν περικοπὴν τῆς βοηθείας. Ἡ χαρά της διὰ τὸ πλῆγμα ποὺ ὑφίσταται ἡ Κυβέρνησις εἶναι μεγαλυτέρα ἀπὸ τὴν λύπην διὰ τὴν ἐπελθοῦσαν ἐθνικὴν ζημίαν. Ἀντὶ νὰ βοηθήσῃ τὴν προσπάθειαν τῆς ἐπανορθώσεως τῆς ἀδικίας, ἡ ὁποία προσεγένετο εἰς τὸν ἑλληνικὸν λαόν, ἐπιχειρεῖ, ἐν πλήρει γνώσει ὅτι ΨΕΥΔΕΤΑΙ, νὰ πείσῃ τοὺς ἀφελεῖς, ὅτι ἡ περικοπὴ τῆς βοηθείας ὀφείλεται εἰς τὴν Κυβέρνησιν. Καλὰ τοὺς ἔκαναν, λέγει τὸ πλέον κίτρινον ἐκ τῶν ὀργάνων της, ἀφοῦ εἶναι ἀνάξιοι νὰ κυβερνήσουν καὶ θὰ ἐσπατάλουν τὰ χρήματα ποὺ θὰ τοὺς ἐδίδοντο. Καὶ αὐτὰ τὰ λέγουν μὲ διαφορετικὸν λεξιλόγιον οἱ ὀπαδοὶ τῆς ἄκρας ἀριστερᾶς καὶ τῆς ἄκρας δεξιᾶς. Μόνον ποὺ οἱ τελευταῖοι προσπαθοῦν νὰ μᾶς πείσουν ὅτι εἶναι ἀγνοὶ ἐθνικόφρονες.

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟΙ ΔΡΟΜΟΙ

Ἡ Κυβέρνησις ἔχει δύο παραλλήλους δρόμους νὰ ἀκολουθήσῃ: Μὲ πᾶσαν ταχύτητα θὰ ἀναπροσαρμόσῃ τὸ πρόγραμμα ἀνασυγκροτήσεως, ἔχουσα ὡς ἀφετηρίαν τὴν γενομένην περικοπὴν καὶ μὲ τὴν προσπάθειαν, διὰ τῆς θυσίας τῶν μικρῶν, ἔστω καὶ ἀρξαμένων ἔργων, νὰ διασώσῃ τὰ ἔργα ἐξηλεκτρισμοῦ καὶ τὰ κυριώτερα ἐγγειοβελτιωτικὰ ἔργα. Παραλλήλως ὅμως θὰ ἐξετάσῃ ποῖα ἔργα, περιληφθέντα ἀρχικῶς εἰς τὸ πρόγραμμα ἀνασυγκροτήσεως, εἶναι δυνατὸν ΝΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΘΟΥΝ ΑΠΟ ΑΛΛΑΣ ΠΗΓΑΣ. Πλὴν τούτου, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῆς Ἀμερικανικῆς Ἀποστολῆς, θὰ ἀντιμετωπίσῃ τὸ ἐνδεχόμενον ΠΕΡΙΚΟΠΗΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ, ἐφ' ὅσον διαπιστωθῇ ὅτι ὡρισμέναι περικοπαὶ ΜΗ στρατιωτικῶν δαπανῶν πλήσσουν βαρύτερον τὴν στρατιωτικὴν δύναμιν τῆς χώρας ἀπὸ τὴν περικοπὴν τῶν καθαυτὸ στρατιωτικῶν δαπανῶν. Ἂς ἐπωμισθῇ ἡ Κυβέρνησις καὶ τὰς δύο αὐτὰς προσπαθείας καὶ ἂς εἶναι βεβαία, ὅτι ὁ λαός, ἀδιάφορος διὰ τὰς φωνασκίας τῆς Ἀντιπολιτεύσεως, θὰ σταθῇ εἰς τὸ πλευρόν της.

ΤΑ ΞΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Ἀπὸ ἐτῶν ἑτοιμάζεται τὸ περίφημον νομοσχέδιον προστασίας τῶν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσαγομένων κεφαλαίων καὶ ὅμως ἀκόμη δὲν εἶδε τὸ φῶς. Ἀλλὰ ποῦ θὰ στηριχθῶμεν μελλοντικῶς, ἂν παραμελήσωμεν τὴν προσπάθειαν προσελκύσεως ξένων κεφαλαίων; Ἡ πρώτη ἀνησυχαστικὴ προειδοποίησις μὲ τὴν περικοπὴν τῆς Βοηθείας, θὰ ἐξύπνησε καὶ τοὺς βαθύτερον κοιμωμένους. Ἔργα, ὅπως τοῦ Ἀχελώου, ὅπως τῆς ἀξιοποιήσεως τοῦ ὑπεδάφους, μό-

[2-4]

0,ΤΙ ΦΕΡΝΕΙ

Ο ΔΡΟΜΟΣ ΤΟΥ ΑΣΤΡΟΥ: Η 25η Δεκεμβρίου, ή ημέρα γεννήσεως τού Θεανθρώπου συνδέεται ιστορικώς μέ άναμνήσεις εἰδωλολατρικάς. Συναναστρεφόμενος μέ τό χειμερινόν ήλιοστάσιον. Εἶναι ή ἐποχή κατά τήν ὁποίαν ἀνατρέπεται ἡ χειμωνιάτικη νύχτα τοῦ σκότους ἐπί τοῦ φωτός. Ἡ νύχτα σβήνει εἰς τό διάστασόν της ὑπερογκος της ἀπέναντι τῆς ἡμέρας καί ἀποτόμως ἡ νίκη αὐτή πού εἰς τήν ἡμέραν ἐκείνην ἔβαινεν προϊόντος, ἀρχίζει νά σβήνει. Ἡ ἡμέρα μεγαλώνει εἰς βάρος τῆς νύχτας.

Τά φαινόμενον αὐτά τῶν στοιχείων τῆς φύσεως ἔπρεπε νά εἶχε βαθεῖαν ἐπίδρασιν ἐπί τοῦ πνευτογόνου ἀνθρώπου.

Εἰς τήν μακρυνήν ἐποχήν του ὁ ἄνθρωπος ἦταν ἀπόλυτως εἰς τήν διάθεσιν τῶν φυσικῶν στοιχείων, τότε πού δέν ὑπῆρχε ἠλεκτρισμός, οὔτε καί λύννος γιά νά πολεμήσῃ τά δυσκολίας τῆς ἀτέλειωτης χειμωνιάτικης νύχτας. Ἡ πρώτη νίκη τοῦ φωτός ἐπί τοῦ σκότους ἦταν ἕνα μεγάλο σοβαρόν.

Οἱ εἰδωλολατρικές κοινωνίες τῶν μακρινῶν ἐκείνων ἐποχῶν τά ἐσημείωναν καί τά ἑόρταζαν. Ἐορτές γιασάς ἐγίγνοντο σέ ὅλους τούς κόσμους τῆς εἰδωλολατρίας.

Ἔτσι ἡ χριστιανισμός εἶρεν ἕνα καθεστώς. Καί ἐπῆγε εἰς τήν παλαιάν εἰδωλολατρικήν συνήθειαν ἑστεώλεσε, ὅπως λέγουν, τήν νέαν χριστιανικήν ἑορτήν, σύμφωνα καί μέ τήν ὑποδεῖξιν τοῦ Γρηγορίου τοῦ Μεγάλου πρός τόν Αὐγουστῖνον τῆς Καντουπερίας ὅταν ἐπήγαινε νά ἐκχριστιανίσῃ τούς Βρεττάνους. Ὁ Γρηγόριος, συνεβούλευσε νά μή καταργοῦνται, ἀλλά ἁπλοῦστατα νά χριστιανοποιοῦνται τά ἔθιμα καί οἱ τόποι τῆς λατρείας τῶν εἰδωλολατρῶν.

Τά πλεῖστα δέξεστα συνοδικῶς καλύτερα τά δόγματα τῆς νέας θρησκείας ὅταν ἤγγυτο καί προαναγγέλλοντο εἰς τά δεδομένα τά ὁποῖα τούς εἶναν γίνει ἀπό αἰῶνων συνειδήσεις. Οἱ εἰδωλολάτραι ἀντελαμβάνοντο εὐκολότερα τήν ἀσυνείαν ὅτι τό φῶς πού βασιλεύει ἐπί τοῦ σκότους κάθε τέτοια ἐποχή ἐπροσωποποιεῖτο τώρα εἰς τόν Μεγάλον ἀποστολέα τοῦ Θεοῦ, εἰς Αὐτόν πού ἐστάλη γιά νά διαλύσῃ τά σκοτάδια.

Ἀπό τά στοιχεῖα τῆς φύσεως ἡ λατρεία μετετοπίζετο μαλακά μαλακά εἰς τόν ἐνσαρκωμένον Θεόν. Ἀπό τήν ὕλην, εἰς τό πνεῦμα. Τήν ἡμέραν ἀκριβῶς πού ὁ ἥλιος ἀνακτοῦσε τά δικαιώματά του καί ἐγκαινιάζε τήν θριαμβευτικήν του δημιουργίαν ἀπό τῆς φύσεως, τήν ἡμέραν αὐτήν ἄτομικῶν νά ἐγεννᾶτο ὁ θεῖος πολέμιος τοῦ σκότους, ὁ ἀπεῖος λάμπει διά νά δώσῃ εἰς τόν κόσμον τῆς φυσικῆς, ὅ,τι ὁ ἥλιος ἔβλεπε εἰς τόν κόσμον τῆς ὕλης. Ἔτσι, λέγουν οἱ ἱστορικοί ἀρνητικοί, ἐπικράτησε ἡ ἡμεροσυνία τῆς 25ης Δεκεμβρίου ὡς ἡμέρα τῶν Χριστουγέννων.

Ἀλλά θά μοῦ ἐπιτραπῆ αὐτήν τήν ἐνδιαφέρουσαν ἱστορικήν ἔξηγησιν νά τήν παραδώσω μέ ὅλην τήν ἐπιφύλαξιν καί τήν προσοχήν πού χρειάζεται γιά δεῖγνη κανείς σέ θέματα χριστιανικῆς ἱστορίας. Ἡ θρησκεία εἶναι πίστις. Καί ἄν, ὅταν τήν σκαλίζει κανείς μέ τά φιλοπερίεργα δάκτυλα τῆς Ἱστορίας τά ὁποῖα δέν εἶναι καί ἄθικτα, δέν μπορεῖ παρά ζημίαν νά προκαλέσῃ. Μᾶς φθάνει λοιπόν ὅτι γιά τόν πατέρα μας, γιά τόν πατπού μας καί μακρύ σειράν προπατόρων μας, ὁ Χριστός ἐγεννήθη στίς 25 Δεκεμβρίου. Ἂς ἀκολουθήσουμε τ' ἀγάθανα τους καί ἐς ἀλλωμε κι' ἐμεῖς:

ΤΗΝ ΓΕΝΝΗΣΙΝ ΣΟΥ ΧΡΙΣΤΕ Ο ΘΕΟΣ ΗΜΩΝ...

Καί ἄν θέλωμε νά ἀγάβωμε καί λίγο δυνλότερα εἰς τούς κόσμους τῆς σκέψεως, ἂς ἀναλογισθοῦμε ἀπλοκατατα τί θά ἦταν ἡ ἀνθρωπότης, ἂν στήν Βηθλεέμ δέν ἐγέννα μέ κεφάλαια ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ὑπάρχει Ἐλπίς νά γίνουν κάποτε. Καί τά κεφάλαια αὐτά θά ἔλθουν, μόνον ὅταν τούς ἐμπνεύσωμεν ἐμπιστοσύνην. Πρῶτον βῆμα πρός τοῦτο, εἶναι ἡ ἐξασφάλισις τῆς ἐξαγωγῆς τοῦ τοκοχρεωλυσίου, ὡς καί τῶν μισθῶν τῶν ξένων ἐκπροσώπων τῶν ἐπιχειρήσεων. Οἱ ὅροι, τούς ὁποίους ζητοῦν οἱ ξένοι κεφαλαιοῦχοι εἶναι γνωστοί. Δέν ἐγκειται ἐκεῖ ἡ δυσκολία. Ἔγκειται εἰς τήν ἀβεβαιότητα, πού ἐπιδεικνύεται ἀπό μέρους τῶν ἁρμοδίων δι' ἓν ζήτημα, ἀπό τό ὁποῖον ἐξαρτᾶται ἡ ἀνασυγκρότησις τῆς χώρας, ὅσον τοὐλάχιστον καί ἀπό τήν φθίνουσαν πλέον ἀμερικανικήν βοήθειαν.

ΠΟΥ ΕΠΗΓΑΝ;

Εἶναι φυσικόν ἡ Ἰδιοκτησία εἰς τόν ἀγῶνα της νά ἀνακτήσῃ τά δικαιώματά της, νά περιμένῃ μίαν ἐνίσχυσιν ἀπό ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι εἰς τούς προεκλογικούς των λόγους καί μέ τά δημοσιογραφικά ὄργανα, τά ὁποῖα διαθέτουν, καθημερινῶς ἐμφανίζονται, ὡς οἱ μόνοι εἰλικρινεῖς ὑπερασπισταί της. Ἀλλωστε, κατά μίαν παγίαν πλάνην, ἡ δεξιά εἶναι ἡ προστάτις τῆς Ἰδιοκτησίας. Ἰδού ὅμως, ὅτι ἐδημιουργήθη ζήτημα θίγον τήν Ἰδιοκτησίαν. Ἀνέμενον, λοιπόν, εὐλόγως οἱ ἀφελεῖς ἰδιοκτῆται νά ἴδουν τόν Συναγερμόν ἐν συναγερμῷ, σύμφωνα μέ τάς ἐπαγγελίας του. Ὁποία ὅμως ἀπογοήτευσις! Αἱ φῆφοι τῶν ἰδιοκτητῶν δέν εἶναι τόσον πολλαί, ὅσαι αἱ φῆφοι τῶν ἐνοικιαστῶν καί οἱ βουλευταί τοῦ Συναγερμοῦ, τόσον πρόθυμοι εἰς τήν κατάθεσιν δημοκοπικῶν ἐπερωτήσεων, ἐτήρησαν ἐν προκειμένῳ σιγήν ἰχθύος. Καί οἱ καυμένοι οἱ συναγερμικοί ἰδιοκτῆται ἐρωτῶν ἀπογοητευμένοι, πού ἐπῆγαν αἱ προεκλογικαί ἐπαγγελίαι, πού τά ὄρθρα τοῦ συναγερμικοῦ Τύπου ὑπέρ τῆς Ἰδιοκτησίας; Ἀλλ' ἂς ἔχουν ὑπομονήν, θά ἴδουν καί ἄλλα χειρότερα.

ΝΑ ΓΕΝΙΚΕΥΘΗ

[2-5]

ΑΥΤΟΠΤΗΣ ΜΑΡΤΥΣ

'Ο 'Αμερικανὸς βουλευτὴς κ. Μάρτιν, παραμείνας ἐπὶ τινας ἡμέρας μεταξὺ ἡμῶν καὶ μεταξὺ τῶν ἐν 'Ελλάδι ἐργαζομένων ἀμερικανῶν, ἔφυγε μὲ τὴν σαφῆ ἐντύπωσιν ὅτι ἂν δὲν διατηρηθῆ ἡ ἀνασυγκρότησις μας εἰς ὡρισμένον ὕψος, τότε δὲν πρόκειται νὰ ἐκπληρωθοῦν οὔτε οἱ σκοποὶ οἱ ἐπιδιωκόμενοι ὑπὸ τῆς νέας ἀμερικανικῆς πολιτικῆς. Αὐτὸ τουτέστι ποὺ ἀγωνιζόμεθα ἀπὸ πολλοῦ νὰ ἐξηγήσωμεν εἰς τοὺς ἐδρεύοντας ἐν Οὐάσιγκτων φίλους μας, ὁ κ. Μάρτιν τὸ ἀντελήφθη ἰδίοις ὄμμασιν ἐντὸς ἐλαχίστου χρόνου. Δὲν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ μᾶς ἐπισκεφθοῦν αὐτὸν τὸν καιρὸν καὶ ἄλλοι τέτοιοι πολιτικοὶ τῆς ὑπερποντίου δημοκρατίας; Διὰ νὰ ὑποστηρίξωμεν τὴν ὑπόθεσίν μας, δὲν ζητοῦμεν παρὰ αὐτόπτας μάρτυρας.

ΤΟ ΔΕΛΤΙΟΝ

Εὐτυχῶς ἡ πληροφορία περὶ καταργήσεως τῶν διὰ δελτίου διανομῶν διεψεύσθη. 'Ενδέχεται τινὲς νὰ μὴ στηρίζουν τόσας ἐλπίδας εἰς τὰς γενικὰς διανομάς, ὅσας οἱ ἁρμόδιοι τῆ 'Αμερικανικῆς 'Αποστολῆς. Πάντως ὅμως οὐδεὶς δύναται νὰ διαμφισβητήσῃ ὅτι ὁπωσδήποτε θὰ ἐπηρεάσουν εὐνοϊκῶς τὸ βιοτικὸν ἐπίπεδον τῶν ἀπορωτέρων τάξεων. Χάριν αὐτοῦ τοῦ σκοποῦ ἐδέχθησαν οἱ φίλοι μας 'Αμερικανοὶ νὰ παράσχουν ἕνα πρόσθετον ποσὸν 25 ἑκατομμυρίων δολλαρίων διὰ τὸν σχηματισμὸν τῶν ἀναγκαίων ἀποθεμάτων. Θὰ ἦτο πράγματι ἀκατανόητον νὰ ἀρνηθῆ μίαν τοιαύτην ἐνίσχυσιν τῆς οἰκονομίας μας ἡ Κυβέρνησις. Καὶ θὰ ἦτο ἀκόμη πλέον ἀκατανόητον, μία Κυβέρνησις προοδευτικὴ καὶ ἀντλοῦσα τὰς δυνάμεις της ἀπὸ τὰς ἀπορωτέρας τάξεις τοῦ λαοῦ, νὰ λάβῃ ἀρνητικὴν στάσιν ἀπέναντι μιᾶς πολιτικῆς ἡ ὁποία ἐξυπηρετεῖ τὰς λαϊκὰς μάζας. Διὰ νὰ μὴ ἀναφέρωμεν καὶ ἓν ἄλλο ἐπιχείρημα : ὅτι τὸ Κράτος μας διὰ τὰς γενικὰς αὐτὰς διανομὰς ὑπέγραψε κάποιαν συμφωνίαν μὲ τοὺς 'Αμερικανοὺς καὶ ὅτι καλὸν θὰ ἦτο νὰ ἀποδίδωμεν σημασίαν εἰς τὰς ἀνειλημμένας ὑποχρεώσεις.

νους των, καλούμενοι ἀμέσως εἰς ΑΠΟΛΟΓΙΑΝ, ἥτις θὰ χρησιμεύσῃ διὰ τὰς ἐξηγήσεις τῆς Κυβερνήσεως πρὸ τῆς Βουλῆς.

G.6]

ΔΙΑ ΝΑ ΑΝΑΚΤΗΘΗ

Ἀπὸ σφάλματα εἰς τὰ ὁποῖα παρέσυραν τοὺς ἁρμοδίους οἱ ἐκπρόσωποι τοῦ διεθνοῦς ἀριστερισμοῦ, κατὰ τὴν περίοδον τῆς Μέσης Ἀνατολῆς, καὶ ἀπὸ στενοκεφαλιὲς τῶν ὑπηρεσιῶν τῶν ὑπουργείων Οἰκονομικῶν καὶ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, ἡ Ἑλλὰς ἔχασε τὸν ἐμπορικόν της στόλον. Ἤδη οἱ νουνεχέστεροι καὶ ἐλπίζομεν καὶ οἱ περισσότεροι μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων ἀντελήφθησαν ὅτι, εἴτε μᾶς ἀρέσει εἴτε δὲν μᾶς ἀρέσει, τὸ ἐφοπλιστικὸν κεφάλαιον θὰ πρέπει νὰ τυγχάνῃ τοῦ λοιποῦ εἰδικῆς μεταχειρίσεως, ἂν θέλωμεν μερικῶς νὰ τὸ ἐπαναφέρωμεν ὑπὸ ἑλληνικὴν σημαίαν. Αἱ λύσεις, εἰς τὰς γενικάς των γραμμάς, εἶναι γνωσταί. Λείπει ὅμως τὸ θάρρος τῆς ἐφαρμογῆς των. Καὶ δυστυχῶς ὅσον παρέρχεται ὁ χρόνος, τόσον ἐλαττώνεται καὶ ἡ ἀπόδοσις τῶν γνωστῶν αὐτῶν λύσεων. Θέλομεν ἐν τούτοις νὰ ἐλπίζωμεν ὅτι, αὐτὴν τὴν φορὰν τοὐλάχιστον, θὰ ληφθοῦν γενναιότεραι ἀποφάσεις καὶ θὰ ἴδωμεν, χάρις εἰς αὐτάς, πολλὰ πλοῖα τοῦ ἐμπορικοῦ μας στόλου νὰ ὑψώνουν πάλιν τὴν ἑλληνικὴν σημαίαν εἰς τὸν ἱστόν τους. Εἶναι πράγματι ἐγκληματικὸν νὰ χαρίζωμεν ἐπὶ ἕξη τώρα εἰς τοὺς κομμου-

νιστὰς μαντόν
μεγαμινιν

...των, με την επισημότητα που συνη-
θίζεται εἰς τὰς ἰνδικὰς τελετὰς
τοῦ εἴδους αὐτοῦ. Δὲν ὑπάρχει ὅ-
μως καμμία πληροφορία ὅτι ἐτέλε-
σαν ἐκεῖ τοὺς γάμους των.

[2.7]

ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΝ

Ἡ ἀποκατάστασις ἀκτημόνων καλλιεργητῶν ἀποτελεῖ καθῆκον. Καθῆκον ἐπίσης ἀποτελεῖ ἡ ἐντατικὴ καλλιέργεια καὶ τῆς τελευταίας γωνίας γῆς ποὺ διαθέτει ὁ τόπος μας. Ἡ Ἑλληνικὴ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία ὄχι μόνον δὲν ἠρνήθη τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκοντος τούτου, ἀλλὰ ἐδέχθη νὰ προχωρήσῃ καὶ εἰς θυσίας, αἱ ὁποῖαι δὲν ζητοῦνται ἀπὸ τοὺς ἰδιώτας. Οὐδεὶς ἐπομένως δύναται νὰ τὴν ψέξῃ δι' ἀντικοινωνικὴν στάσιν ἐπὶ τοῦ μεγάλου αὐτοῦ θέματος. Εἰς ὡρισμένας ὅμως ὑπηρεσίας, συνεπικουρούντων καὶ τῶν τοπικῶν κομματικῶν συμφερόντων, ἐκράτησεν ἡ ἀντίληψις ὅτι ἡ Ἐκκλησία πρέπει νὰ ἀποξενωθῇ παντὸς περιουσιακοῦ στοιχείου. Δὲν γνωρίζομεν τί πιστεύουν καὶ τί σκέπτονται αἱ ὑπηρεσίαι αὐταί, ἡ ἑλληνικὴ ὅμως Πολιτεία, ὡς ὁλότης, πιστεύει ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἔχει κάποιον προορισμὸν νὰ ἐκπληρώσῃ εἰς τὸν τόπον αὐτόν, ὅτι ἀποτελεῖ ἕνα ἀπὸ τοὺς βασικοὺς μοχλοὺς τῆς ἐθνικῆς καὶ τῆς κοινωνικῆς μας ζωῆς καὶ ὅτι ἀποτελεῖ ἀντίφασιν τὸν μὲν σκοπὸν νὰ ἐπιδοκιμάζωμεν, τὰ δὲ μέσα πρὸς ἐκπλήρωσίν του νὰ τὰ ἀφαιροῦμεν κατὰ τρόπον ὅλως ἀλόγιστον. Μὲ σπασμωδικὰ μέτρα καὶ μὲ τὴν φενάκην τῶν ἀναγκαστικῶν μισθώσεων δὲν ἐπιλύονται ἐξ ὑφαρπαγῆς ζητήματα συνδεόμενα μὲ βασικὰς γραμμὰς τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν πολιτικῆς. Ἂς προσέξῃ ἡ Κυβέρνησις.

ΟΙ ΑΝΑΠΗΡΟΙ

Δὲν ὑπῆρχεν ἀμφιβολία ὅτι αἱ συντάξεις τῶν ἀναπήρων δὲν θὰ ἐθίγοντο. Πολλὰ θέματα συνταξιοδοτικὰ πρέπει νὰ ἐπανεξετασθοῦν καὶ νὰ διορθωθοῦν ἀδικίαι. Αἱ ἀναπηρικαὶ ὅμως συντάξεις εἶναι τὸ σημεῖον ποὺ πρέπει νὰ ἐξετασθῇ μὲ τὴν μεγαλειτέραν προσοχὴν καὶ μὲ τὴν μεγαλειτέραν στοργὴν πρὸς τοὺς δικαιούχους. Ἔτσι σκέπτεται, εὐτυχῶς, καὶ ἡ Κυβέρνησις καὶ ὁλόκληρος ὁ ἑλληνικὸς Λαός.

ΤΙ ΣΥΜΒΑΙΝΕΙ;

Μὲ τὴν Τουρκίαν μᾶς συνδέουν σύμφωνα, κείμενα συνθηκῶν τὰ ὁποῖα ὅταν ἔπρεπε νὰ ἐφαρμοσθοῦν δὲν ἐφημόσθησαν. Μᾶς συνδέουν κείνα συμφέροντα, ὁκάμη δὲ ὅσον καὶ ἂν τὸ πρᾶγμα φαίνεται ὀξύμωρον καὶ οἱ κοινοὶ ἐχθροὶ τοὺς ὁποίους ἀντιμετωπίζουν τὰ δύο Ἔθνη. Εἰς ἄλλα αὐτὰ ὅμως τὰ τόσον σημαντικὰ συνδετικὰ στοιχεῖα δὲν κατωρθώθη νὰ προστεθῇ καὶ ἡ ἀντίληψις τῶν Τούρκων ἀ-

ΟΙ ΝΟΜΑΡΧΑΙ

Ὁ θεσμὸς τῶν ἡμιμονίμων νομαρχῶν δὲν ἀπέτυχεν. Αἱ ἐξαιρέσεις ἐπικυροῦν τὸν κανόνα. Εἰς τὸν τόπον μας ἔχομεν τὸ πάθος τῶν συχνῶν μεταρρυθμίσεων, δι' αὐτὸ καὶ κανένας θεσμὸς δὲν ριζοβολεῖ καὶ δὲν ἐξελίσσεται. Ὅλοι θέλομεν ὅλα νὰ τὰ ἀρχίζωμεν ἐξ ἀρχῆς. Μισοῦμεν τὸ πνεῦμα τῆς συνεχείας. Δὲν θέλομεν νὰ καταλάβωμεν ὅτι εἴμεθα ἐφήμεροι εἰς τὴν ἐξουσίαν καὶ εἰς τὴν ζωήν, καὶ ὅτι αὐτὸ ποὺ διατηρεῖ τὰ ἔθνη καὶ τὰς κοινωνίας εἶναι ἡ ὀργανικὴ ἐξέλιξις τῶν ἰδεῶν καὶ τῶν θεσμῶν, χωρὶς τὴν διακοπὴν τοῦ ἔργου, ποὺ, βελτιούμενον μεταβιβάζεται ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν. Ἂς μὴ θίξωμεν, λοιπόν, ἕνα θεσμόν, ποὺ δὲν ἀπέτυχε.

ΟΧΙ Ο ΛΑΟΣ

Νὰ ἀσκηθῇ ὁ αὐστηρότερος διοικητικὸς καὶ δικαστικὸς ἔν ἀνάγκῃ ἔλεγχος τῆς συμβάσεως τῆς Πτολεμαΐδος. Νὰ ἐπιδιωχθῇ μὲ κάθε τρόπον ἡ διόρθωσις ἐκείνων, ποὺ εἶναι ἐπιδεκτικὰ διορθώσεως. Ἀλλὰ ὅλα αὐτὰ ὑπὸ ἕνα ὅρον: νὰ μὴ τεθῇ ἐν κινδύνῳ ἡ ἔγκαιρος ἐκτέλεσις τοῦ μεγίστου τούτου ἔργου. Νὰ τιμωρηθοῦν οἱ ἔνοχοι, ἂν ὑπάρχουν. Αὐτὸ εἶναι δίκαιον. Θὰ ἦτο ὅμως ἄδικον νὰ τιμωρηθῇ ὁ ἑλληνικὸς λαός.

ΝΑ ΟΜΙΛΗΣΗ

Ζητοῦμεν ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν νὰ διαφωτίσῃ τὴν κοινὴν γνώμην ἐπὶ τῆς ἤδη χαρασσομένης οἰκονομικῆς πολιτικῆς. Ἐκείνο, ποὺ πρὸ παντὸς ἐνδιαφέρει, εἶναι νὰ καταστῇ σαφὴς ἡ ἀλληλεξάρτησις τῶν ληφθησομένων μέτρων. Ἡ οἰκονομικὴ πολιτικὴ εἶναι κάτι τὸ ἑνιαῖον. Μόνον ὅταν νοηθῇ ὡς ἑνότης δύναται νὰ ἐμπνεύσῃ. Μόνον τότε κάθε πολίτης δύναται νὰ ἀντιληφθῇ διατί εἶναι ἴσως ἀνάγκη νὰ ληφθοῦν καὶ μέτρα, τὰ ὁποῖα τὸν θίγουν προσωπικῶς. Ἀπὸ κάθε οἰκονομικὸν πρόγραμμα ἀντιλαμβάνονται συνήθως οἱ κοινοὶ θνητοὶ μόνον ἐκεῖνα τὰ σημεῖα ποὺ τοὺς πονοῦν καὶ ἀπὸ αὐτὰ κρίνουν καὶ τὸ ὅλον, τὸ ὁποῖον μόνοι τους δὲν εἶναι εἰς θέσιν κἂν νὰ συλλάβουν. Εἶναι λοιπὸν συμφέρον τῆς Κυβερνήσεως, ἀλλὰ καὶ τοῦ λαοῦ νὰ τοῦ δοθῇ μία ἁπλῆ, κατὰ τὸ δυνατόν, σαφὴς, εἰλικρινὴς καὶ ἀδρὰ εἰκὼν τῆς νέας οἰκονομικῆς πολιτικῆς. Ἡ τοιαύτη διαφώτισις εἶναι ἐν, καὶ ὄχι ἐκ τῶν ὀλιγώτερον σημαντικῶν μέσων διὰ τὴν ἐπιτυχίαν της εἰς τὸν οἰκονομικὸν τομέα.

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ

Χαιρετίζομεν ὡς ἓν σταθμὸν προόδου τὸ νέον τυπογραφεῖον, ποὺ ἀπέκτησεν ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία τῆς Ἑλλάδος. Ἡ ἀναγγελλομένη ἔκδοσις τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ἐπικειμένη ἔκδοσις εἰκονογραφημένου περιοδικοῦ διὰ τὰς οἰκογενείας καὶ τοὺς νέους, εἶναι καλοὶ οἰωνοὶ εἰς μίαν ἠθικὰς καὶ κοινωνικὰς χειμαζομένην ἐποχήν. Ἂς προχωρήσουν μὲ πίστιν καὶ θάρρος οἱ ἀκάματοι πρωτεργάται τοῦ ἐθνικοῦ καὶ χριστιανικοῦ αὐτοῦ ἔργου, μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον. Ὁ λαὸς θὰ τοὺς παρακολουθήσῃ μὲ ἐνθουσιασμόν.

ΔΕΝ ΑΝΗΣΥΧΕΙ

"Οταν δύο κόμματα συνεργάζονται εἰς μίαν Κυβέρνησιν, φυσικὸν εἶναι, πρὶν καταλήξουν εἰς ἀποφάσεις, νὰ συζητοῦν μεταξύ των. Αὐτὸ εἶναι πιθανὸν νὰ συμβῇ καὶ εἰς μονοκομματικὴν Κυβέρνησιν, ὅταν οἱ ὑπουργοὶ δὲν εἶναι ἀνδρείκελλα. Τὸ νομοθέτημα περὶ τῶν μέτρων εἰρηνεύσεως εἶναι ἐκ τῶν σπουδαιοτέρων. Τί λογικώτερον νὰ συζητῆται παρ' ὅλων τῶν μελῶν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, μέχρι τῆς ὁριστικῆς διατυπώσεώς του; Αἱ συζητήσεις αὐταὶ δὲν ἀποτελοῦν ἐνδοκυβερνητικὴν ῥῆξιν, ὅπως τὸ εἶχονται μερικοί, ἀλλὰ ὁμαλὴν ἀνταλλαγὴν σκέψεων καὶ ἀπόψεων. Δοθείσης τῆς συμφωνίας ἐπὶ τῶν βασικῶν σημείων, ἡ διευθέτησις τῶν λεπτομερειῶν διὰ τοῦ συγκερασμοῦ μερικῶν ἀπαλλοτριωτῶν ἐκδοχῶν, δὲν εἶναι ἐπομένως δυνατὸν νὰ γεννᾷ οὔτε ἀνησυχίας οὔτε καὶ φρούδας ἐλπίδας κυβερνητικῆς κρίσεως.

ΚΑΤΙ ΣΠΟΥΔΑΙΟΝ

Τὰ μικρὰ ἐγγειοβελτιωτικά, καθὼς καὶ ὀλίγα ἀπὸ τὰ διδόμενα διὰ τὴν κτηνοτροφίαν, ἀποτελοῦν τὴν ἀνασυγκρότησιν τῆς ὀρεινῆς Ἑλλάδος. Βεβαίως τὰ μεγάλα ἔργα πρέπει νὰ προταχθοῦν. Ἀλλὰ τὸ σύνολον τῶν μικρῶν ἐγγειοβελτιωτικῶν ἀποτελοῦν ὅλα μαζὶ ἕνα μεγάλο ἔργον ἀνασυγκροτήσεως. Τὸ ΜΟΝΟΝ, ποὺ προσεφέρθη εἰς τὴν πτωχοτέραν, τὴν ἡρωικωτέραν καὶ τὴν ἀγνοτέραν μερίδα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Μὲ ὀλίγα σχετικὰς χρήματα, μὲ πολλὴν προσωπικὴν ἐργασίαν καὶ μὲ τὴν χρησιμοποίησιν ἀρκετῶν νέων πολιτικῶν μηχανικῶν, εἶναι δυνατὸν νὰ ἀξιοποιηθοῦν πολλαὶ μικραὶ οἰκονομικαὶ μονάδες καθ' ὅλην τὴν ὑπαιθρον. Οἱ καλύτεροι στρατιῶται μας θὰ αἰσθανθοῦν τὸν ἀντίκτυπον αὐτῶν τῶν μικρῶν ἔργων, διότι ἀπὸ αὐτά, ἐντὸς ἐλαχίστων μηνῶν, ἠμπορεῖ νὰ ἀλλάξῃ ἡ ζωὴ τοῦ σπιτιοῦ των.

ΤΙ ΕΠΑΘΑΝ;

Ὁ πρόεδρος τῶν Βορειοηπει-

[2.9]

τλον: «Τὰ πόσιμα ὕδατα τῶν Ἀθηνῶν». Ἔτος ἐκδόσεως 1899. Ποιὸς διφαλέος Ἀθηναῖος θὰ ἀνακαλύψῃ τέτοιο θησαυρὸ καὶ δὲν θὰ τὸν ἁρπάξῃ; Ἔσπευσα λοιπὸν νὰ ἀποκτήσω τὸ πολύτιμο βιβλιαράκι. Εἰς αὐτὸ ὁ μελετητὴς ἐκφράζει ἐν πρώτοις τὴν γνώμην «ἡ κατ' ἐπιφάνειαν ξηρὰ καὶ αἰγιηρὰ Ἀττικὴ ἐγκλείει ἐν τοῖς σπλάγγνοις αὐτῆς ἄφθονα ὑπόγεια ὕδατα, ἅτινα διὰ μεταλλευτικῶν ἐργασιῶν δυνάμεθα νὰ ἀνεύρωμεν καὶ νὰ φέρωμεν πρὸς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς». Ἡ γνώμη αὕτη ἀναπτύσσεται ἐπιστημονικῶς σὲ ὅλες τὶς σελίδες τοῦ βιβλίου. Ὁ συγγραφεὺς ξεκινᾶ ἀπὸ τὴν ἁπλῆν σκέψιν ὅτι τὸ λεκανοπέδιον τῶν Ἀθηνῶν περιβάλλεται ἀπὸ βουνὰ «ὑφ' ὧν ὕει καὶ νίφει». Μόνον τὸ σύμπλεγμα Πάρνηθος —Κιθαιρῶνος, δέχεται ἐτησίως κατακρημνήσεις νεροῦ αὐτοῦ κατεισδύει διὰ τῶν πόκυβικῶν. Ἕνα μεγάλο μέρος τοῦ νεροῦ αὐτοῦ καεισδύει διὰ τῶν πόρων καὶ ρωγμῶν τῶν πετρωμάτων ἐντὸς τοῦ ὑπεδάφους καὶ ἐκεῖ σχηματίζονται πηγαί, λίμναι καὶ ποταμοὶ ποὺ κυλοῦν ὑπογείως καὶ ἐκβάλλουν στὴν θάλασσα χωρὶς νὰ τὰς ἰδῇ ποτὲ τὸ φῶς τοῦ ἡλίου.

Ἴχνη τοῦ νεροῦ αὐτοῦ ὁ συγγραφεὺς καθὼς καὶ ὁ προκάτοχός του, ὁ καθηγητὴς Κορδέλλας ἀνακαλύπτουν εἰς διάφορα σημεῖα τῆς Ἀττικῆς. Συγκεκριμένως ἀναφέρονται αἱ ὑπόγειοι πηγαὶ τῆς λίμνης τοῦ Κουμουνδούρου καὶ ἄλλαι μέχρι τοῦ δόμου Αἰγοσθένων, μία φλέβα ἐντὸς τῆς θαλάσσης εἰς τὴν Σαλαμῖνα, πηγαὶ παραθαλάσσιοι εἰς τὸν Ἅγ. Στέφανον τῆς Χαλκίδος, ἄλλαι εἰς τὴν Βάρην καὶ πρὸς τὰ Καλύβια Κουβαρᾶ, εἰς τὴν Βουλιαγμένην, εἰς τὴν Ἐλευσῖνα.

Εἰδικώτερα ἀναφέρεται ὁλόκληρος «ὑπόγειος ποταμὸς» ποὺ ἀνεκαλύφθη ἀπὸ κάποιον Σουμαρίπαν ὅτι καταρρέει ἀπὸ τὸν Κιθαιρῶνα καὶ γύνεται μέσα στὴν θάλασσα εἰς τὸν δόμον τῶν Αἰγοσθένων. Καὶ ὁ καθηγητὴς Μητσόπουλος καταλήγει συνιστῶν ὡς πρακτικωτέραν λύσιν τοῦ προβλήματος τῶν Ἀθηνῶν νὰ γίνουν συστηματικαὶ ἔρευναι γιὰ νὰ ἀνακαλυφθοῦν αὐτοὶ οἱ ὑπόγειοι ὑγροὶ θησαυροὶ διὰ τοὺς ὁποίους δὲν ἀμφιβάλλει.

Ἀπὸ τότε ἐπέρασαν 52 χρόνια. Ἄραγε, ἔγινεν ποτὲ ἡ ἔρευνα ποὺ μᾶς συνεβούλευσεν ὁ μακαρίτης; Ἢ ἐπροτιμήσαμεν ἄνευ ἐτέρου, τὸ μαντζοῦνι τῆς τεχνητῆς βροχῆς;

Ο ΦΙΛΑΘΛΟΣ : Ἕνας ὡραῖος καὶ ἐπιγραμματικὸς χαρακτηρισμὸς τοῦ γνησίου φιλάθλου. Τὸν ἀντιγράφω ἀπὸ ἕνα ἀγγλικὸ περιοδικό :

Φίλαθλος εἶναι αὐτὸς πού : 1) Δὲν κομπορρημονεῖ. 2) Δὲν ἐγκαταλείπει τὸν ἀγῶνα. 3) Δὲν δικαιολογεῖται ὅταν χάσῃ. 4) Δὲν χάνῃ τὸ κέφι του σὰν νικηθῇ. 5) Νικᾶ ἤρεμα. 6) Παίζει τίμια. 7) Ἀγωνίζεται ὅσο καλύτερα μπορεῖ. 8) Χαίρεται τὸν κίνδυνο. 9) Ἀφίνει στὸν ἀντίπαλό του τὸ πλεονέκτημα τῆς ἀμφιβολίας. 10) Τέλος, (καὶ σπουδαιότερο) ἐκτιμᾶ τὸν ἀγῶνα περισσότερο ἀπὸ τὸ ἀποτέλεσμά του.

ΠΕΖΟΠΟΡΟΙ : Κάποιος, — Ἄγγλος βέβαια, — τί ἄλλο μπορούσε νὰ εἶναι, — ἐκάθησε κι' ἐμέτρησε πόσα μίλλια περπατᾷ κάθε ἄνθρωπος τὴν ἡμέρα, χωρὶς νὰ τὸ ὑπολογίζῃ, κάνοντας ἁπλῶς τὴν καθημερινή του ἐργασία. Καὶ ἰδοὺ ἡ στατιστική :

Ὁ ἠθοποιὸς περπατᾷ κατὰ μέσον ὅρον, παίζοντας σὲ ἕνα τρίπρακτο ἔργο, περὶ τὰ δύο μίλλια

ρωτῶν συνταγματάρχης Χαρισιάδης εἶναι ἕνας ἀγνότατος Ἕλλην, μὲ σπάνιον παλμὸν καὶ αὐτοθυσίαν, ὁ ὁποῖος ἔχει ἀπὸ ἐ τῶν ἀφιερώσει ὁλόκληρον τὴν ὕ παρξίν του εἰς τὴν ἱερὰν ὑπόθε σιν τῆς Βορείου Ἠπείρου. Α ἀνοίκειοι ἐπιθέσεις, τὰς ὁποίας ὑφίσταται ἀπὸ προχθὲς — ἐξ ἀ φορμῆς ἑνὸς τεύχους σταλέντος εἰς ὅλους τοὺς βουλευτάς, τυπικῶς δὲ καὶ εἰς τοὺς ἀριστεροὺς —πρέπει νὰ ὀφείλωνται εἰς πλήρη παρανόησιν καὶ ἄγνοιαν. Διότι βεβαίως μόνον ὄργανα τοῦ Ἀλβανοῦ δικτάτορος θὰ ἠμποροῦσαν — χωρὶς παρανόησιν — νὰ ὑβρίζουν τὸν ἔξοχον πρόμαχον καὶ προφήτην τῆς βορειοηπειρωτικῆς λυτρώσεως.

ΝΑ ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΘΟΥΝ

Πυκνὰ εἶναι τὰ παράπονα καὶ τῶν εἰσαγωγέων, ἀλλὰ πρὸ παντὸς τῶν ἐξαγωγέων διὰ τὴν πολύπλοκον διαδικασίαν τῆς ἐκδόσεως ἀδειῶν καὶ τῆς διεκπεραιώσεώς των. Ὅπως βεβαιοῦν οἱ ἐξαγωγεῖς, οἱ ὁποῖοι πρόκειται νὰ εἰσφέρουν καὶ συνάλλαγμα — τόσον πολύτιμον ἀληθῶς — ἀποτελεῖ πραγματικὸν μαρτύριον δι' αὐτοὺς τὸ ἀτελείωτον ἀνεβοκατέβασμα τῶν ὑπουργείων διὰ τὴν διεκπεραίωσιν μιᾶς ὑποθέσεως. Ἀπαραίτητον εἶναι νὰ ἁπλουστευθοῦν αἱ διατυπώσεις καὶ ἰδίᾳ ὅταν πρόκειται ἢ νὰ εἰσαχθοῦν τρόφιμα πρώτης ἀνάγκης, ἢ νὰ εἰσαχθῇ συνάλλαγμα ἀπὸ τὴν ἐξαγωγὴν προϊόντων. Καὶ ἂς

[?.10]

[2.11]

(2) [3.Π]

6/5/51

'Αγαπητέ Γιῶργο

Σοῦ γράφω μέ τήν γραφομηχανή γιά νά σέ ἀπαλλαξω ἀπό τόν κόπο νά διαβάζης τήν μουντζουρογραφία μου.

Μαθαίνω τίς προόδους σου καί ἐλπίζω πρίν κλείση ὁ 'Ιούνιος νά φᾶμε μαζί στήν Κηφισιά, περιτριγυσιμένοι ἀπό ὅλες τίς γυναῖκες πού μᾶς γουστάρουν.

Θά ἤθελα νά σοῦ πῶ μερικές πληροφορίες πού ἴσως δέν γνωρίζεις.

'Από τότε πού βγῆκαν τά ἀποτελέσματα τῶν δημοτικῶν ἐκλογῶν ἄρχισαν οἱ ἐν τῇ Κυβερνήσει ἀρχηγοί νά μιλοῦνε γιά ἐκλογές. Τούς εἶχαν καθησυχάσει τά ἀποτελέσματα ἀπό τήν πλευρά τῆς ἀριστερᾶς. 'Ο Πλαστήρας εἶχε ξεφουσκώσει. Οἱ δέ καθ'αὐτό ἀριστεροί δέν ἔδειξαν δύναμη μεγαλείτερη ἀπό ἐκείνην πού ὅλοι περίμεναν, δηλαδή ἕνα 18-20% κατα μέσον ὅρον σέ ὅλη τήν 'Ελλάδα.

'Η ἰδέα τῶν ἐκλογῶν εἶναι κυρίως ἰδέα τοῦ Παπανδρέου. Αὐτός παρέσυρε τόν Βενιζέλο στήν ἀπόφαση νά ἐξαγγείλη τήν διενεργεια ἐκλογῶν τῶν Σεπτέμβριο καί τήν ταυτόχρονη διακοπή τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς ἀπό τοῦδε. 'Ο λόγος πού θέλει τίς ἐκλογές τότε εἶναι ὅτι τόν Σεπτέμβριο θά ἔχει συντελεσθῆ ἡ συγκομιδή καί θά εὐπορῆ ἡ ὕπαιθρος, τό δέ κλείσιμο τῆς Βουλῆς ἀπό τοῦδε τό θέλει γιά νά μπορέσει μέ ἀναγκαστικούς νόμους νά παρουσιάση ἕνα σημαντικό νομοθετικό ἔργο, πού θά τονώση τά κυβερνητικά κόμματα.

'Υπάρχει ὅμως καί ἕνα ἄλλο στοιχεῖο πού πρέπει νά ἔχεις ὑπ'ὄψη σου: ἡ συνεργασία Βενιζέλου-Παπανδρέου γίνεται καθε μέρα δυσκολώτερη. Οἱ προστριβές αὐξάνουν καθημερινῶς καί ἔτσι οἱ ἐκλογές γίνονται καί ἐξ αὐτοῦ τοῦ λόγου μία εὐπρεπής διέξοδος γιά τήν Κυβέρνηση. 'Υπάρχει μιά διαρκῶς αὐξάνουσα δυσπιστία τῶν δύο ἀρχηγῶν, πού ὑποδαυλίζεται ἀπό τούς ὀπαδούς καί τῶν δύο κομμάτων. Οἱ παπανδρεϊκοί κατά πλειοψηφίαν προτιμοῦν μίαν συνεργασίαν μέ λαϊκούς καί ΔΕΚ παρά μέ τόν Βενιζέλο.

'Ο Παπανδρέου παρέσυρε τόν Βενιζέλο στήν ἐξαγγελία τῶν ἐκλογῶν, χωρίς νά ἔχει γινει προηγουμένως συνενόησις μέ τό Παλάτι. Νομίζω πώς τῇπαρεμβάσει τοῦ Παλατιοῦ ὁ ἐκλογικός νόμος θά ψηφισ

θη ἀπό τήν Βουλή."Ετσιδέν θά ὑπάρξη ἡ πρόωρος διακοπή τῶν ἐργασιῶν τῆς συνόδου,γιά τήν ὁποία εἶχε διαμαρτυρηθῆ ἡ ἀντιπολίτευσις

Στόν οἰκονομικό τομέα παρουσιάζονται δύο ἀντίθετοι παράγοντες:ἀφ'ἑνός ἡ ζωή ἐξακολουθεῖ νά εἶναι ἀκριβή καί νά γογγύζει ὁ κόσμος,ἀφ'ἑτέρου ἐμφανίζονται στοιχεῖα ἀντικειμενικά πού ἀποδεικνύουν ὅτι ὁ τόπος προχωρεῖ πρός μιά σταθερή καλλιτέρευση. Δέν μιλῶ γιά τήν αὔξηση τῆς βοηθείας καί γιά τίς καλές προοπτικές πού ἔχομε γιά τήν βοήθεια τοῦ ἐρχομένου ἔτους.Μιλῶ γιά τήν οὐσιαστική αὔξηση τῆς παραγωγῆς σέ ὅλους τούς τομεῖς. Μιλῶ καί γιά τήν σχεδόν ἐξαφάνιση τοῦ ἐλλείματος τοῦ προϋπολογισμοῦ. Ἡ στεμότης πού ὑπάρχει σήμερα καί ἡ ἐξ αὐτῆς ἀκρίβεια εἶναι προσωρινή καί θά ἐλαττώνεται,ἄν οἱ Κυβερνήσεις πού θά ἔλθουν θά ἀνθέξουν εἰς τάς πιέσεις τῶν διαφόρων τάξεων."Εως τόν Σεπτέμβριο ὅμως δέν θά ἔχουν γίνει αἰσθητά τά ἀποτελέσματα μιᾶς ὑγιοῦς οἰκονομικῆς πολιτικῆς καί φοβᾶμαι πῶς ὁ προεκλογικός ἀγών εἰς τάς τιμάς ἀσφαλειας καί σέ ἄλλα οὐσιώδη θέματα θά ὁδηγήση εἰς τήν λῆψιν δημαγωγικῶν ἀντιοικονομικῶν μέτρων.

Αὐτά,ἀγαπητέ Γιῶργο,εἶναι τά γεγονότα.

θά σοῦ πῶ τώρα καί μερικές πληροφορίες πού δέν μπορῶ νά ἐπιβεβαιώσω.

Ὁ Παπάγος πρός πᾶσαν κατεύθυνσιν ἀφήνει νά διαρρεύση ἡ πληροφορία ὅτι ὁριστικῶς ἀπεφάσισε νά μήν πολιτευθῆ.Ο'Μαρκεζ. ἐπιμένει ὅτι πρός Παπάγον φέρεται ἀναγκαστικῶς ἡ κατάσπασις. "Αλλοτε ἐστήριζε τήν σκέψιν του αὐτήν εἰς τήν ραγδαίως ἐπερχομένην οἰκονομικήν ἐξαθλίωσιν.Σήμερα αὐτό τό ἐπιχείρημα δέν φαίνεται νά εὐσταθῆ.Μένει ὅμως πάντα ὁ καθαρά πολιτικός παράγων ἡ ἔλλειψις ἰσχυρῶν κυβερνήσεων,πού μπορεῖ νά ὁδηγήσει σέ λύσιν Παπάγου κάποτε.

Ἡ κάθοδος τοῦ Παπάγου εἰς τίς ἐκλογές μέ ἀντίπαλον τόυς βενιζέλον καί Πλαστήραν,θά μᾶς ὡδηγοῦσε ραγδαῖα εἰς τόν παλαιον διχασμόν,μέ τήν ἐπικίνδυνον παρεμβολήν τοῦ κομμουνισμοῦ. Ἀμφίβολη δέ θά ἦταν καί ἡ ἐκλογική ἐπιτυχία τοῦ Παπάγου ὑπ'αὐτούς τούς ὅρους.Πάντως ἐάν ὑπῆρχε θά στηρίζονταν εἰς τό λαϊκό κόμμα, τό ὁποῖον ἀπέδειξε τήν δύναμίν του καί κατα τάς δημοτικάς ἐκλογάς.

Γενικά ἡ πόλωσις τῆς πολιτικῆς μας ζωῆς μεταξύ τῶν δύο στρατηγῶν ἀνησυχεῖ πολλούς.Σήμερα ἡ κάθοδος τοῦ Παπάγου δέν

εἶναι ἡ ἀσφαλής λύσις, ὅπως ἦταν ὅταν τήν ἐπρότεινες Ἐσύ. Ἴσως ὅμως νά περάσωμε καί ἀπό ἐκεῖ, ἄν συρροή σφαλμάτων τό καταστήση ἀναπότρεπτον. Ὁ Βασιλεύς, ἐπί τοῦ παρόντος, δέν φαίνεται νά δώση εἰς τόν Παπάγον Κυβέρνησιν, παρά μόνον ἄν συγκεντρώση τήν πλειοψηφίαν εἰς τάς ἐκλογάς.

Ἔχω ἐπίσης τήν ὑπόνοιαν ὅτι ὁ Βασιλεύς δέν ἀντιτίθεται σέ μιά συνεργασία Φιλελευθέρων καί Πλαστήρα, ὑπό ὡρισμένους ὅρους. Ἐλπίζεται ἡ μείωσις τοῦ Πλαστήρα ἐξ αὐτῆς τῆς συνεργασίας. Ὁ Τσουδερός παίζει εἰς ὅλην αὐτήν τήν ὑπόθεσιν ἕνα ρόλον ἐχθρικόν πρός Πλαστήραν.

Νά σοῦ πῶ τώρα καί μερικές σκέψεις μου.

Ἐκλογές δέν πρέπει νά γίνουν, παρά μόνον ἄν ἐξασφαλισθῆ προηγουμένως, διά τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου καί τῶν κομματικῶν συγχωνεύσεων πού ἐπιβάλλονται μιά Βουλή ποιοτικῶς ἀνωτέρα, πάντως δέ μιά Βουλή ἱκανή νά δώσει σταθεράν Κυβέρνησιν. Αὐτά δέν προβλέπονται σήμερα καί πᾶμε πρός τίς ἐκλογές τυχαίως καί μοιραίως, διά φτιάξωμε μιά Βουλή πού θά ἔχει διπλους ἴσως ἀριστερούς καί λιγώτερους πλαστηρικούς. (Ὁ διαχωρισμός Πλαστήρα καί κομμουνιστῶν φαίνεται πώς θά γίνη πολύ σαφέστερος).

Ἄν γινουν παρά ταῦτα οἱ ἐκλογές,

[3.4]

Ελροφη προς Πλαστηρα:
ογι προσβολη:
Δεν αναγκαζεται ναλε ναν
Υπηρεσιαν ε πολλοις απο
εμφοινι στα παρια
απο συνεπειρωτικα
στις παριες ιδεες - σύμβολα

Απο ποιο δε αρχιος ανανεωσις
απο αρχηγους; ανωμενος
απο λαο; εμφυνες συνεπειρες
ειμος στα παρακα

Αναγκαζεται; με ποιους
νεους;
Απολογια νεων —
σπουδαργια
αδιουπερλημιστος

Η εξόρμησις

Η μελέτασις τῶν προδυνοφρῶν ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ἐς τὴν Δόρειον Ἑρμάδα ~~[illegible]~~ ἀμφορεῖ ἐν ἔρῃ καὶ ~~[illegible]~~

[3.5]

(συμπεριώσεις κ. Δ. Μυλωνά)

R - 4 [4.1]

ΨΟΜΜΑ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΩΝ

Διάφορα ἐνδεικτικά τῆς ἐποχῆς 1950-1954 που βρέθηκαν σ' αὐτό τό φάκελο

1. Γράμμα Μίμη Παπαδημητρίου τ. βουλευτοῦ
5/Απρ/1950

2. Ἀπάντηση Συμφωνοῦν καὶ οἱ Φ. ὅτι πρέπει να γίνη συζήτηση στὴ Βουλή γιά τίς προτάσεις περί τροποποιήσεως τῶν διατάξεων περί Τυπου
1950-1951

3. Δύο πολύ ἐνδιαφέροντα πολυγραφημένα γράμμοντα τοῦ Τζώρτζη Μελᾶ πρός Σοφοκλῆ Βενιζέλο. Ὅπου ἐξηγεῖ τίς διαφωνίες του μέ τήν πολιτικη που ἀκολουθεῖ τό κόμμα
παραθέτει λεπτομερώς τα 14 Νοεμβρ 1952
4. λάθη Σ.Β. 19 " "

4. Ἀπάντηση πρός Διευθυντή συμπολιτευόμενης εφημερίδας - Παμπράκη - Ἐλευθ. Βῆμα - ?

(σημειώσεις κ. Δ. Μιλιώτ [4.3]

Ἔβαλα μαζί

κείμενα που δεν εἶναι τοῦ κ. Τ.
(ἐκτός ἀπό 2 ἀπαντήσεις μικρές)

Ἀφοροῦν τό κομμα τῶν Φιλευδέρων ὅμως. —

Καὶ τὴν ἐποχή ἀρχηγίας (;)

Σοφοκλῆ Βενιζέλου 1951

Γεωργίου Παπανδρέου 1953-55

[4.4]

[5.1]

Μετά τιν ἀποτυχία
κόμματος καυεζόπηγο

[5,2]

R.3
[6.1]

ΜΙΜΗΣ Α. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
Τ. ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΑΡΓ/ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ
ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 10 ΤΗΛΕΦ. 24-031
~~ΑΘΗΝΑΙ~~

Ἐν ~~Ἀθήναις~~ τῇ 5/4/1950 (τέλος) 195

Φίλτατε κύνουργέ

χώρε.

Μετά τὴν ἀνωτοχίαν καὶ ὡρὸς ἀνθυγκρόνησιν τῶν δυνάμων, ἀνεφάσισα νὰ ἀπαρκεύνω Ναύπλιον ἐπὶ χρονικοῦ διάστημα. —
Θάνασιμον τὴν κατάσβεν, μὴ τὴν βασιόμενα, ἐν συντόμῳ δὲ ἔχωμεν ἐλεγαί. —
Αἱ ἐλεγαί αὐταί, κατέλαβον ἐξ ἐφόδου τὸν Λαὸν καὶ δὴν κατέστη δυνατὴ ἡ γενικωτέρα διαφώτισις καὶ ὀρθὴ τῶν ὡραγμάτων τοιουθέτησις, ὡρὸς ἀναγκίστρωσιν τῶν Λαῶν αἰνοῦ τῶν ἀπαρτῶν κομμάτων. Οἱ ἀγανακτησμένοι ἔλεγεν καὶ μάλιστα οἱ Νέοι, ὡρυσεχώρησαν ἐπὶ ἀνόψει τῶν ἀπαστήρων καὶ οἱ ἀριστερομηχανισταί ἐν τοῖς Ἑορικνύ-

[6.2]

Ὥστε κατὰ δὲ κατέστη δυνατὸν
ἢ τὸν κ. Καλλιόπουλον, νὰ ὠκίκη τὸν Λαόν,
ὅτι εἶναι τὸ νέον Κόμμα, μὲ τὸ
τέλειον πρόγραμμα, μὲ τὰς ὀρθὰς καὶ
ἐπιχρόνους γραμμὴς, πρὸς ἐπίλυσιν τῶν ζητημά-
των, τῶν ἀξιούντων ἀμέσους καὶ τελε-
σφόρους τὰ λύσεις. —
Χρειάζεται ἀγαπητέμου φίλε, ἀγὼν
σωτηρὸς καὶ ἄθθρα μὲ πίστιν καὶ γνῶσιν
τῶν ζητημάτων τῶν Λαῶν. —
Ἐπιστέλλω ὅταν ἐκλογὴ νὰ σωμπτρώσω
2,500 προσωπικὰ φίλοι, ὦ ὅλον
τὸν Νομόν. Ἐὰν ἐπιτύχωμεν τὸ Κόμμα
μίαν ἕδραν, εἴτινα περιφέρειαν τῶν
ἀφετηρίων, θὰ ἐξαγγελόμεν ὀπεθήπωλε.
Ἔκαμα ἀγῶνα κατὰ Βηρίου ἐδῶ
στὸ Νομό - Ἀθηλ - Κορινθίας καὶ ἐπιτύχων

[6-3]

ΜΙΜΗΣ Α. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
Τ. ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΑΡΓ/ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ
ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 10 ΤΗΛΕΦ. 24-031
ΑΘΗΝΑΙ

Ἐν ~~Ἀθήναις τῇ~~ 195

3

νά φυρισθῶ μέ συρμά ὡροτυμήκη
ὅλου 2,50 φύρου ἀνωγνῶ διω-
κόμενη ὠκράτη ἐχθρῶ καί ὀλιγεμίνη.
Τό ἔδαφη ἐδῶ τό εὐρίσκω ὠρόσφορον
γιά ἔνα αἰγῶνα κατά τῶ φαύζων.
Δεύ ἔχει ἀντίρρησιν οὐδεί ὡς ἴτη,
ὅτι εἶναι ἀνίκνοι. Δεύ ἔχει ἀντίρ-
ρησιν οὐδεί, ὅτι εἶναι καί φαῦζοι καί
ῥοοσφετοδόται καί ῥοοσφετιθῆρες.
Θέζει ὅπη νά ἴδῃ ἀνθρώπως μέ δρά-
σιν καί ψυχή. —
Ἡ ἀνωτερή τῶ Γυράηντι, τῶ ἐνθυμίζει τοῦ
δῶ τῶ Πάμαν τῶ Πουζῶ ὠρβάνης
Ἐξαρχθείσας ἀνώφως μιν κατά τῶ
κρατησάντων καί τῶ ἤδη Ἰκρατιούντων

[6.4]

Ἐν Ἀθήναις τῇ _____ 195

Εἶναι νὰ χρίττῃ κανεὶς, ὅταν γνωρίζῃ προσωπικῶς τοῦ ὑπηρέτου τῶν Ἰαυβερνήσεως Πενιζέλου. Εἶναι νὰ χρίττῃ κανεὶς, ὅταν οὐ ἄνθρωποι αὐτοί, προκειται νὰ ἀδριοποιήσων καὶ νὰ ὁλοποιήσουν τὴν παραχομένην βοήθειαν ἐπὶ αἰνοχῇ αἰῶ ἀνθρώπου (ἀδιοτικῆ) ἐπαρίδαμαι. Παρ' ὅλα αὐτά, πιστεύω σέ κάτι τὸ καινούργιο καὶ δυνατό. Πιστεύω ὅτι οἱ Νέοι ἄνθρωποι θαξιοθνήκων, ἐπὶ τῆς ἀποδείξεως τῆς δυνατότητα Βεζηνῶ σεις τῶν ὁρίων τῆς ζωτῆς τῶν Λαῶ.

Πρῶτος ἐπείσθην ὅτι μετὰ χέρια τῶν ἐξχήνων, τὴν γῆν τῶν ἐξχήνων καὶ μετοῦ Νοῦ τῶν κατὰ πολιτικῶν ἡ ἐπαρίσθη θὰ ζήσῃ. —

Ἐπὶ θὰ ἐπιθύμων νὰ ἐγνώριζον τοῦ ὑπητέρου ἀντιλήψεις καὶ τοῦ Νέαβος, διὰ τῆς μηχούσης ἀνεξίξεις τῶν πλιτικῶν κατασταθέν,

[6.5]

ΜΙΜΗΣ Α. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
Τ. ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΑΡΓ/ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ
ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 10 ΤΗΛΕΦ. 24-031
ΑΘΗΝΑΙ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 195

Πρωτεχνῶ δὲ ἀνέβω τὴν Ἀθήνας
καὶ δὲ σοῦ ἀποσπερθῶ. —

Τὰ σέβη μου τῆς κυρίας
καὶ χαιρετισμὸς τῆς κάς τίζος.

Μέλλαιον.

Ναύπλιον
5-4-50

[6.6]

[7.1]

Εὔχομαι λιν περι λόν

κορμον φυγεοδέρον

οἰαδεραν

ἔνεσιν ὁμοῦ ὁμῶν

πεπλομένον και ἐδομημένον

~~[illegible]~~ κοβερνιλιῶν

προσπαθείᾳ σας

Μ.	Ε.	Α.
		
ΑΛ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ	Π. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ	Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΜΕΤΩΠΟΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΝΑΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΑΘΗΝΩΝ

†ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
ΑΝΔΡΙΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΑΥΓΙΚΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ
ΖΟΥΖΟΥΛΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΚΑΛΛΙΓΕΡΗΣ ΧΑΡΙΛΑΟΣ
ΚΑΡΥΔΑΚΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
ΚΕΦΑΛΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
ΜΑΛΑΓΑΡΔΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
ΜΠΑΜΠΑΚΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΜΠΑΜΠΑΚΟΣ ΣΠΥΡΟΣ
ΜΠΟΤΣΑΡΗΣ ΝΟΤΗ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ
ΡΑΜΜΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ
ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΣΚΑΛΑΙΟΣ ΒΗΣΣΑΡΙΩΝ
ΤΣΑΛΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
†ΤΣΑΤΣΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΤΣΕΛΛΟΣ ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ

[7.2]

R.3
[B.1]

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β. ΜΕΛΑΣ
106 Βασιλίσσης Σοφίας

'Αθῆναι, 14 Νοεμβρίου 1952

'Αγαπητὲ Σοφοκλῆ,

Μολονότι γνωρίζω ὅτι αὐτὲς οἱ γραμμὲς θὰ γίνουν δεκτὲς μὲ ὅσην δυσφορίαν σοῦ ἐπροκάλεσαν πάντοτε αἱ ἐπὶ πολλῶν σοβαρῶν θεμάτων βαθειὰ διϊστάμεναι γνῶμαί μου, ποὺ ἐν τούτοις κατὰ κεραίαν ἐδικαιώθησαν πάντοτε ἐκ τῶν πραγμάτων, θεωρῶ ὅτι ἐκτελῶ ἕνα καθῆκον συνειδήσεως ἐπικαλούμενος ὁλόκληρη τὴν προσοχὴ σου ἐπὶ τῶν κατωτέρω.

Τόσον εἰς τὸν λόγον σου τῆς Θεσσαλονίκης ὅσον καὶ ἔκτοτε ὅπως βλέπω δὲν παύεις τοῦ νὰ ὑπόσχεσαι ἐξ ὀνόματος τοῦ Κόμματος τῶν Φιλελευθέρων ὅτι θὰ ὁλοκληρώσῃς τὴν "εἰρήνευσιν", μὲ ἄλλους λόγους ὅτι θὰ ἀπολύσετε ἀπὸ τὰς φυλακὰς καὶ τὸ ὑπόλοιπον τῶν κρατουμένων σήμερα καταδίκων, κρατουμένων κατὰ τὸ πλεῖστον διὰ φόνους.

'Ομοίαν ὑπόσχεσιν κατὰ τὸν κατηγορηματικώτερον τρόπον παρέχει συνεχῶς καὶ ὁ σωματικῶς καὶ πνευματικῶς εἰς τὸ ἔσχατον σημεῖον τῆς ἀναπηρίας περιελθὼν ἀτυχὴς καὶ ἀγαθὸς Πλαστήρας.

Εἶναι διαφανεστάτη ἡ καταβαλλομένη προσπάθεια νὰ πεισθοῦν μὲ τὶς ἀφειδῶς σκορπιζόμενες ὑποσχέσεις αὐτὲς οἱ ἀριστεροὶ νὰ σᾶς ψηφίσουν, ὥστε ὅπως ὅπως νὰ ἐπικρατήσητε ἐκλογικῶς, ἐνῷ, μυωποῦντες πολιτικῶς εἰς βαθμὸν ἀσυγχωρητον, δὲν βλέπετε ὅτι ἐνισχύετε ἔτσι εἰς βαθμὸν ἀνέλπιστον δι' αὐτὸν τὸν ἀντίπαλον Συναγερμόν. 'Ιδιαίτατα οἱ φιλελεύθεροι βαίνοντες ἀπὸ τοῦ 1950 συνεχῶς μειούμενοι ἔχουν ἀπομείνει ἐλάχιστοι πλέον περὶ τὸ διαλυθὲν κατ' οὐσίαν Κόμμα μας ποὺ ἀποτελοῦσε ἕνα πραγματικὸν ἐθνικὸν καὶ κοινωνικὸν θεσμόν, ἀπαραίτητον διὰ τὴν ἐθνικὴν εὐημερίαν.

Καὶ δυνατὸν μὲν διὰ τῶν τερτιπίων αὐτῶν τῆς συνεργασίας μὲ ὀπαδοὺς τοῦ ΕΑΜ ὡς καὶ μὲ τὸν Τσαλδάρην καὶ Τουρκοβασίλην νὰ ἐπιπλεύσῃ μία μερὶς λεγομένων φιλελευθέρων βουλευτῶν εἰς τὴν προσεχῆ ἀνάμικτον Βουλὴν καὶ νὰ ἐπιδοθοῦμε πάλιν εἰς τὰς γνωστὰς μεθόδους διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀρχῆς ἔναντι οἱασδήποτε συναλλαγῆς, ἀλλὰ τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων ἠθικῶς δὲν θὰ ὑπάρχῃ πλέον, διότι ἤδη μὲ τὸν τρόπον καθ' ὃν κατέρχεται εἰς τὰς ἐκλογὰς ἔχει ὁλότελα περιπέσει εἰς τὴν κοινὴν καταφρόνησιν.

Δὲν συνέβησαν αὐτὰ ἁπλῶς καὶ μόνον διότι τὸ Κόμμα συνεργάζεται με τὴν ΕΠΕΚ. Τὴν συνεργασίαν αὐτὴν, ὡς γνωρίζεις, ὑπὸ ὅρους ἀνεκτούς, πρῶτος ἐγὼ συνέστησα! 'Αλλὰ διότι τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων ῥυμουλκεῖται, ὡς νεκρὸν βάρος, πίσω ἀπὸ τὸ ἅρμα τῆς ΕΠΕΚ ἑστερημένον πάσης ἰδίας γραμμῆς, ὀντότητος καὶ πρὸ πάντων καὶ τῆς στοιχειωδεστέρας ἔστω ἐννοίας ἀξιοπρεπείας. Καὶ ὁ χειρότερος ἀκόμη ἐχθρὸς τοῦ κόμματος τῶν Φιλελευθέρων τὸ ὁποῖον ἐλάμπρυνε τὸ εὐλογημένον ὄνομα τοῦ μεγάλου πατρός σου δὲν θὰ ἠμποροῦσε νὰ διανοηθῇ τέτοιο κατάντημα καὶ τέτοιον ὁλοσχερῆ ἐξευτελισμόν του. 'Αρκεῖ νὰ ἀναφέρω ὅτι ἐδέχθητε εἰς τὸν

Πειραιᾶ ὅπου ἐτιμᾶτο πάντοτε τὸ σεπτὸν ὄνομα τοῦ πατρός σου, ἐπὶ 11 ἑδρῶν μόλις δύο νὰ δοθοῦν εἰς τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων, διὰ νὰ σωθῇ ἀπὸ τὸ ναυάγιον ἐλεούμενος ἀπὸ τὸν οἰκτὸν Παπαπολίτην ὁ φίλτατος Παῦλος Ντεντιδάκης. Δὲν ὁμιλῶ περὶ τῆς ἐπιβολῆς τοῦ Κύρκου καὶ τοῦ Ζάκα εἰς τὰς Ἀθήνας, ὡς καὶ τῶν δύο ἀσημάντων ἐκπροσώπων τοῦ Τσαλδάρη, ἀποκηρυγμένου διὰ τοὺς γνωστοὺς λόγους ἠθικῆς τάξεως ἀπὸ ὁλόκληρον τὸ κόμμα του, τὸ ὁποῖον παρὰ τὸν παλαιοκομματισμὸν του εὑρῆκεν ἐν τούτοις περισσοτέραν ψυχικὴν ὑγείαν ἀπὸ τοὺς φιλελευθέρους. Οὔτε περὶ τῆς ἐθνικῶς προκλητικῆς καὶ ἐκνόμου κραυγῆς " Ζήτω τὸ ΕΑΜ" ποὺ ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν τοῦ αἰσχροῦ Παπαπολίτη, ἀνεφώνησαν μέσα ἀπὸ τὰς τάξεις τῆς ΕΠΕΚ καὶ τῆς κοινῆς Κυβερνήσεως ἐννέα βουλευταί, ὅλοι περιληφθέντες εἰς τοὺς συνδυασμούς. Πῶς ἦταν πολιτικῶς καὶ ἐθνικῶς ἀνεκτὸν τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων νὰ προέλθῃ εἰς συνεργασίαν ὑπ' αὐτοὺς τοὺς ὅρους τῶν ὁποίων τὴν σημασίαν ἀτυχῶς ὁ ἀγαθὸς Πλαστήρας δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἐννοήσῃ. Μετὰ ὁλοκλήρων ἡμερῶν προσπάθειαν νὰ τοῦ ἐξηγήσω τὴν κατάστασιν ἐκεῖνος μοῦ ἀπήντα: " Μὰ τί σὶ ἔκαμε τὸ ΕΑΜ Γιῶργο" ; Πιστεύει ὁ ἀτυχὴς ἢ μᾶλλον κατέχεται ἀπὸ τὴν ἔμμονον ψύχωσιν ὅτι ἐλαττώνει μὲ τὰ μέτρα του τὸν Κομμουνισμόν, χωρὶς νὰ ἐννοῇ ὅτι τὸν εὐλογοῦν οἱ ἄκροι ἀριστεροὶ διότι τοὺς ἀνοίγει διάπλατη τὴν θύρα καὶ ὅτι, ὅπως εἶπα τοῦ Μοάτσου, τὸν κρατεῖ μέσα στὸ σπίτι του αἰχμάλωτο τὸ ΕΑΜ διὰ τοῦ Παπαπολίτη καὶ τῶν ἄλλων.

Ἀλλ' ἂν ὁ ἀγαθὸς καὶ ἀγαπητὸς Πλαστήρας ἔχει δικαιολογίαν τὴν φυσικήν του ἄνοιαν καὶ τὴν βαρυτάτην νόσον του, σύ, ἀγαπητέ μου Σοφοκλῆ, πῶς ὑπέκυψες εἰς ὅλα αὐτά; Τὸ κόμμα μας δὲν προῆλθεν εἰς συνεργασίαν! Ἐξεδόθη εἰς ἐξανδραποδισμὸν καὶ συνθηκολόγησιν πρὸς τὰς περὶ τὸν καλὸν Πλαστήραν ὑπόπτως κινουμένας δυνάμεις.

Χίλιες φορὲς προτιμωτέρα ἦτο ἡ κατὰ μόνας κάθοδος εἰς τὰς ἐκλογὰς ποὺ θὰ ἐξησφάλιζεν ἴσως ὀλιγωτέρους βουλευτάς, ἀλλὰ θὰ διετήρει ἀκέραιον τὸ ἠθικὸν κῦρός μας διὰ τὸ μέλλον. Ἀλλ' ἔστω καὶ τὴν ὑστάτην αὐτὴν στιγμὴν ἔχε τὸ θάρρος καὶ γραμμένα ἂν εἶναι ἀκόμη εἰς τὰς ἀποψινὰς δηλώσεις σου νὰ παραλείψῃς τὴν περικοπὴν εἰς τὴν ὁποίαν ὑπόσχεσαι τὴν ὁλοκλήρωσιν τῶν μέτρων εἰρηνεύσεως.

Σοῦ ὑπενθυμίζω ὅτι μένουν εἰς τὰς φυλακὰς περιωρισμένος ἀριθμὸς καταδίκων δι' ἀνθρωποκτονίας κυρίως, τοὺς ὁποίους ἡ " Ἀντιπροσωπεία τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ΕΑΜ" διὰ τοῦ ἄρθρου 3 τῆς Συμφωνίας τῆς Βάρκιζας ἐξήρεσε τῆς ἀμνηστίας! Πρωτοφανὲς οἱ ἀρχηγοὶ τοῦ ΕΑΜ, ΚΚΕ, καὶ ἡ Μόσχα νὰ ἀρκοῦνται εἰς ὀλιγώτερα ἀπὸ ὅ,τι ἐννοοῦμεν ἡμεῖς ἐθελοντικῶς νὰ παραχωρήσωμεν! Αὐτὸ δὲν τὸ δέχεται τὸ πονεμένο Ἔθνος καὶ, πρὸς Θεοῦ, σὲ ἐξορκίζω, μὴ καταστήσῃς τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων ὑπόλογον τέτοιου ἐγκλήματος ἐνώπιον τοῦ Ἔθνους καὶ τῆς Ἱστορίας.

Μὲ πολλὴν ἀγάπην

(ὑπογρ.) ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΕΛΑΣ

Υ.Γ. Σοῦ ἐσωκλείω ἀπόκομμα τοῦ " Φιλελευθέρου" διὰ νὰ ἀντιληφθῇς πῶς ἑρμηνεύεται ἡ δήλωσίς σου ἀπὸ τὸ καθαρῶς κομμουνιστικὸν αὐτὸ φύλλον κατὰ τὴν πρὸς ἐμὲ ὁμολογίαν αὐτοῦ τοῦ Πλαστήρα.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β. ΜΕΛΑΣ
106, Βασιλίσσης Σοφίας.

'Αθῆναι, 19 Νοεμβρίου 1952

Ἐμφύλιος μὲ νίκη Ἐθναφρένης
247 ἔδρες

'Αγαπητὲ Σοφοκλῆ,

Πρὸ τῶν ἐκλογῶν τῆς Κυριακῆς σοῦ ἔγραψα τὴν 14 Νοεμβρίου ἐξορκίζων σε νὰ μὴ ἀναφέρῃς εἰς τὸν λόγον σου τὰ περὶ ὁλοκληρώσεως τῶν μέτρων εἰρηνεύσεως ἤτοι ἀπολύσεως τῶν ὑπολοίπων κρατουμένων, κατὰ τὸ πλεῖστον φονέων, τοὺς ὁποίους καὶ οἱ ἀρχηγοὶ τοῦ ΕΑΜ καὶ ΚΚΕ ἀκόμη, Σιάντος καὶ Παρτσαλίδης ἐξῆρεσαν τῆς ἀμνηστείας εἰς τὴν Βάρκιζαν. Σοῦ ἔγραφα ἀκόμη ὅτι ὑπὸ τοὺς ὅρους ποὺ κατέρχεσθε εἰς τὰς ἐκλογάς, δημαγωγοῦντες διὰ νὰ κερδίσετε ἀριστερὰς ψήφους "ὥστε ὅπως ὅπως νὰ ἐπικρατήσητε ἐκλογικῶς, μυωπεῖτε πολιτικῶς ἀσυγχώρητα, ἐνισχύοντες ἔτσι εἰς βαθμὸν ἀνέλπιστον δι' αὐτὸν τὸν ἀντίπαλον Συναγερμόν!" ... Καὶ ὅτι "δυνατὸν μὲν διὰ τῶν τερτιπίων αὐτῶν τῆς συνεργασίας μὲ ὀπαδοὺς τοῦ ΕΑΜ (Παπαπολίτην, Κύρκον κτλ.) καὶ μὲ τὸν Τσαλδάρην καὶ Τουρκοβασίλην νὰ ἐπιπλεύσῃ μία μερὶς λεγομένων φιλελευθέρων βουλευτῶν, ἀλλὰ τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων ΗΘΙΚΩΣ ΔΕΝ ΘΑ ΥΠΑΡΧΗ ΠΛΕΟΝ..."

Τ' ἀνωτέρω μετὰ τὴν συμφορὰν τῆς Κυριακῆς ἀποτελοῦν πλέον δυστυχῶς σκληρὰν πραγματικότητα. Διότι ἐξελέγησαν μὲν ὀλίγοι Φιλελεύθεροι βουλευταὶ εἰς τὴν Κρήτην ἀπὸ εὐλάβειαν πρὸς τὴν μνήμην τοῦ 'Ελευθερίου Βενιζέλου, μεταξὺ τῶν ὁποίων μὲ πολλὴν γενναιότητα ἔλαβες θέσιν καὶ σὺ μὲ τὸν μικρὸν 'Ελευθέριον, καὶ μερικοὶ ἀκόμη ἀπὸ τὴν Μακεδονίαν, Δωδεκάνησον καὶ Σάμον, ἀλλὰ τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων ἐντὸς διετίας καὶ μόνον ἐθανατώθη καὶ κατ' οὐσίαν δὲν ὑπάρχει πλέον.

Σ' εὐχαριστῶ διὰ τὴν ἀπάντησίν σου τῆς 16 Νοεμβρίου εἰς τὴν ἐπιστολήν μου, ποὺ μαρτυρεῖ ὅτι καὶ πάλιν δὲν ἀντελήφθης τί σοῦ ἔγραφα. 'Επιχειρεῖς μάλιστα νὰ μὲ εἰρωνευθῇς ὡς προτιμῶντα δῆθεν τὸν ὅρον "κατευνασμὸς" ἀντὶ τῆς "ὁλοκληρωτικῆς εἰρηνεύσεως" (δηλαδὴ γενικῆς ἀμνηστείας) ποὺ ὑπέσχεσθε σεῖς, ὑπαινισσόμενος ὅτι ἤμουν ὀπαδὸς τοῦ Σοφούλη, ὅταν ἐκήρυξε τὸν κατευνασμόν. "Ημουν πράγματι καὶ τοῦτο θὰ παραμένῃ δι' ἐμὲ πάντοτε τίτλος τιμῆς! Καὶ μόνον μειδίαμα μελαγχολίας εἶναι δυνατὸν πλέον νὰ μοῦ προκαλέσουν οἱ εἰρωνικοὶ ὑπαινιγμοὶ ἐπὶ θέματος ποὺ ἀποτελεῖ ἕνα ἀπὸ τὰ βαρύτερα ἐκ τῶν ἀλλεπαλλήλων πολιτικῶν σφαλμάτων ποὺ ὡδήγησαν μοιραίως εἰς τὴν συντριπτικὴν καταστροφὴν τοῦ μεγάλου ἐκείνου δημιουργήματος τοῦ 'Ελευθερίου Βενιζέλου ποὺ ἐλέγετο ΚΟΜΜΑ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΩΝ.

Δὲν προτίθεμαι ν' ἀσχοληθῶ περαιτέρω μὲ περιττὴν ἄλλως τε ἐπιστολογραφίαν. Κατόπιν ὅμως τῆς συμφορᾶς ποὺ ἔπληξε τοὺς φιλελευθέρους εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ θίξω δι' ὀλίγων μερικὰ κτυπητὰ σημεῖα ἀναγόμενα εἰς τὴν αὐταρχικὴν ὅσον καὶ μοιραίαν διοίκησιν τοῦ Κόμματος, ἀφ' ἧς μόλις πρὸ διετίας ἀνέλαβες τὴν ἡγεσίαν ἑνωμένων πλέον τῶν δύο πτερύγων αὐτοῦ.

1ον) Μὴ λησμονῆς τὴν ζηλευτὴν κληρονομίαν ποὺ σοῦ κατέλιπεν ὁ ἡρωϊκὸς γέρων, ὁ πατέρας τῆς νίκης τοῦ συμμοριτοπολέμου. 'Εκεῖνος τὸν ὁποῖον παραδόξως εἰρωνεύεσαι διὰ τὴν πολιτικὴν τοῦ "κατευνασμοῦ", καθ' ἣν ὥραν τὸν ὑπονόμευες καὶ αὐτόν, διχοτομῶν τὸ μεγάλο Κόμμα μας καὶ ἐναγκαλιζόμενος τοὺς ἀντιπάλους του. 'Αλλ' ἀκριβῶς δοκιμάσας τὸν κατευνασμὸν μαζὺ μὲ ὅλους μας, συνειδητὰ μὲν ἀλλὰ ματαίως, ὁ Θεμιστοκλῆς Σοφούλης ἐτήρησε τὸν λόγον

του πρὸς τὸ "Εθνος ὅταν εὑρέθη εἰς τὴν σκληρὰν ἀλλ'ἀναπότρεπτον ἀνάγκην νὰ πατάξῃ ἀμειλίκτως τοὺς ἀθεραπεύτους μητραλοίας! Αὐτὴ ἀκριβῶς ἡ τρίτη κατὰ σειρὰν ἀπόπειρα ἀφανισμοῦ τῆς Ἑλλάδος μὲ τὰς καταστροφικὰς εἰς ἔκτασιν συμφορᾶς, ἦταν ἀδύνατον νὰ δικαιολογήσῃ καμμίαν δημαγωγίαν πρὸς ἀπρεπῆ ἄγραν ἀσυλλήπτων ἄλλωστε ἐρυθρῶν ψήφων διὰ τὴν κομματικὴν ἐπικράτησιν. Ἀλλ'ὅταν ἡ ἀχαλίνωτος αὐτὴ δημαγωγία ὁδηγεῖ ἀμέσως εἰς τὴν ὁριστικὴν καταδίκην ἀπὸ τὸν λαόν, -ὡς προεῖπαν οἱ σωφρονέστεροι-, ἐθνικῶν καὶ κοινωνικῶν θεσμῶν ὡς τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων, μὲ ποῖον μέτρον πρέπει νὰ κριθοῦν οἱ ἔνοχοι τοιούτων ἔργων καταστροφῆς;

2ον) Δύο μόλις μῆνας μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Σοφούλη πρώτη προσπάθεια τοῦ Γονατᾶ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων ἐπειδὴ κατέρρεε τὸ ἀντιφιλελεύθερον ἰδικόν του, ἐματαιώθη τῇ ἐπεμβάσει μου, διὰ τὴν ἀντιδραστικότητά του καὶ διότι ἐξύβριζε τὴν μνήμην τοῦ Σοφούλη.

3ον) Παρὰ τ'ἀνωτέρω, μετά τινας ἑβδομάδας, ἐπικειμένων τῶν ἐκλογῶν τοῦ Μαρτίου 1950, τὸν εἰδέχθης εἰς τὸ Κόμμα ἐν ἀγνοίᾳ μας. Εἰς διαμαρτυρίαν μου ὅτι τοῦτο θὰ βλάψῃ τὸ Κόμμα, μοῦ ἀπήντησες εἰς τόνον ὀργίλον καὶ εἰς ἐπίκοον πολλῶν τρίτων τὸ ἀπίστευτον: " ΕΓΩ ΘΑ ΔΙΑΤΑΣΣΩ ΚΑΙ ΕΣΕΙΣ ΟΛΟΙ ΘΑ ΥΠΑΚΟΥΕΤΕ"! Συνεπείᾳ τούτου κατῆλθα εἰς ἀνεξάρτητον ἀγῶνα, χωρὶς ν'ἀποκαλύψω μέχρι σήμερον τοὺς λόγους σου αὐτούς.

4ον) Καὶ πάλιν, συζητουμένης τῆς δυνατότητος τακτοποιήσεως τοῦ ζητήματος ἐξέφρασες περιέργους πολιτικὰς θεωρίας. Εἰς παρατήρησιν ὅτι εἰσδοχὴ τοῦ Γονατᾶ θὰ ζημιώσῃ τὸ Κόμμα διότι εἶναι ἀντιδραστικὸν στοιχεῖον καὶ θὰ μᾶς χρωματίσῃ ἰδεολογικῶς ἀπήντησες κατὰ λέξιν: "Μὰ πιστεύεις σ'αὐτὰ τὰ πράγματα;" Μάτην σοῦ εἶπα ὅτι χωρὶς ἰδεολογικὰς ἀρχὰς καὶ βαθειὰν μάλιστα πίστιν εἰς αὐτὰς δὲν μπορεῖ κανεὶς πλέον σήμερα νὰ παρασύρῃ τὸν λαὸν ποὺ ἀναλύει τὰς πράξεις τῶν ἡγετῶν του καὶ διαισθάνεται ἀλάθητα τὸ μέτρον τῆς ἰδεολογικῆς των πίστεως εἰς τὰς ἀρχάς των!

"Αν ἐξεπτολόγησα κάπως εἰς τὴν καθαρῶς ἰδεολογικῆς σημασίας ὑπόθεσιν Γονατᾶ εἶναι διότι ἡ ἔλλειψις αὐτὴ πίστεως εἰς ἰδεολογίαν καὶ ἀρχάς, ὁλοὲν καὶ πλέον καταφανὴς γινομένη ἔκτοτε εἰς κάθε σπουδαίαν ἀπόφασιν καὶ ἐνέργειαν, εἶναι ἐκεῖνο ἀκριβῶς τὸ στοιχεῖον τὸ ὁποῖον, συνδυασμένον μὲ τὴν ὁλοτελῆ ἔλλειψιν πολιτικῆς διορατικότητος, ἐπέσπευσε τὴν βαγδαίαν πτῶσιν καὶ ἐξουθένωσιν τοῦ Κόμματος.

Παρεῖδες ἀκόμη εἰς τὴν ὑπόθεσιν αὐτὴν καὶ ἄλλον παράγοντα ὁ ὁποῖος καὶ αὐτὸς σοῦ ὑπεγραμμίσθη εἰς μάτην. "Οτι δηλαδὴ ἐχρειάζετο μεγάλη προσοχή, ἐφ'ὅσον εἶχε μόλις ἀποφασίσει τὴν κάθοδον εἰς τὴν πολιτικὴν ὁ Πλαστήρας, ἰδεολογικῶς συγγενὴς τῶν Φιλελευθέρων καὶ ἀγαπώμενος ἰδιαιτέρως ἀπὸ τὸ προσφυγικὸν στοιχεῖον. Πᾶσα λοιπὸν αἰτία δυσαρεσκείας τῶν φίλων μας ἔπρεπε νὰ ἀποφευχθῇ διότι εὔκολα θὰ περνοῦσαν εἰς τὸ γειτονικὸν συγγενικὸν ἄλλωστε σπίτι τοῦ Πλαστήρα, χωρὶς νὰ τοὺς συγκρατήσῃ ὁ φυσικὸς δισταγμὸς ποὺ θὰ ἠσθάνοντο ἂν ἔπρεπε νὰ προσχωρήσουν εἰς ἀντίπαλον κόμμα, ἀντιθέτου ἰδεολογίας. Κατὰ συνέπειαν ἐχρειάζετο πολλὴ περίσκεψις, καὶ ἡ ὑπόθεσις Γονατᾶ, μισητοῦ εἰς πολλοὺς διὰ τὰ τάγματα ἀσφαλείας καὶ τὴν ὅλην μεταπολεμικὴν πολιτείαν του, θὰ ἦτο ἱκανὴ νὰ μᾶς στοιχίσῃ ἀκριβὰ καὶ νὰ δημιουργήσῃ κυριολεκτικῶς τὸν Πλαστήραν ἐπὶ ζημίᾳ τῶν Φιλελευθέρων. Καὶ πάλιν δὲν

εἰσηκούσθην καὶ τὰ πράγματα ἐξειλίχθησαν ὅπως κατὰ λέξιν σοῦ τὰ εἶχα προείπει. Ὁ Γονατᾶς ἀπεκηρύχθη παταγωδῶς ἀπὸ τοὺς φιλελευθέρους εἰς τὰς κάλπας. Τὸ κόμμα μόλις τρεῖς βουλευτὰς περιέσωσεν εἰς τὰς Ἀθήνας, κριτήριον πάντοτε τῆς κομματικῆς δυνάμεως, καὶ ὁ Πλαστήρας ἐξελέγη μὲ 38 βουλευτάς, ὅλους ἀναλώμασι τῶν Φιλελευθέρων ἐκλεγέντας.

5ον) Ἀλλὰ μετὰ τὰς ἐκλογὰς τοῦ 1950 ἀρχίζει ἡ δημοσία ἐμφάνισις τῆς παραπαιούσης, ἀβούλου νέας ἡγεσίας τῶν φιλελευθέρων, ἡ ὁποία πότε ὑπενόμευε τὸ ἔργον κυβερνήσεων εἰς τὰς ὁποίας μετεῖχε τὸ κόμμα καὶ πότε ἀπεῖχε, ἀδιαφοροῦσα διὰ τὸ κυβερνητικὸν ἔργον, εἰς τὸ ὁποῖον ἐν τούτοις μετεῖχαν φιλελεύθεροι Ὑπουργοί! Τέλος ὑπενομεύθησαν συνεργαζόμενοι ἄξιοι καὶ ἱκανοὶ Πολιτικοὶ ὡς ὁ Παπανδρέου, καὶ ἐπηκολούθησεν ἡ ἀνατροπὴ τοῦ Πλαστήρα διὰ τὰς δηλώσεις τῆς Τήνου. Ἀλλοπρόσαλλος πολιτικὴ μικρόχαρη καὶ δολοπλόκος, παρακωλύουσα διὰ τῶν συνεχῶν ταλαντεύσεών της τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ κυβερνητικοῦ ἔργου καὶ παντελὴς ἔλλειψις σαφοῦς κατευθύνσεως.

6ον) Ἀλλ' ἐπιστέγασμα τῶν ἀστοχιῶν τοῦ κόμματος ὑπῆρξεν ἡ ἐπιλογὴ τοῦ οἰκτροῦ ἐκλογικοῦ συστήματος τῆς ἐπηυξημένης ἀναλογικῆς, μὲ συγκεκριμένον σκοπὸν τὴν διάλυσιν τοῦ κόμματος Παπανδρέου ἐκ τῆς ἀκαταπαύστου ἐμπαθείας καὶ ἀρχομανίας τῶν ὑπευθύνων διὰ τὸ ἀσύγγνωστον αὐτὸ ὀλίσθημα.

Μάτην διεμαρτυρήθην καὶ πάλιν, μόλις ἐπανευρεθεὶς εἰς τοὺς κόλπους τοῦ κόμματος, μετὰ τὴν θλιβερὰν παρένθεσιν Γονατᾶ, διότι ἐθυσιάζοντο 190.000 συγγενεῖς ψῆφοι τοῦ κόμματος Παπανδρέου ἔναντι μόλις 277.000 φιλελευθέρων ψήφων. Τὸ σφάλμα ἐκεῖνο ὑπῆρξε κεφαλαιῶδες καὶ βασικὸν καὶ πληρώνεται ἀκόμη σήμερα, ἀπολῆξαν ἀφ' ἑνὸς εἰς τὴν ἐμφάνισιν τοῦ Συναγερμοῦ ἐπὶ σκηνῆς, τὸν ὁποῖον καὶ ἐδημιούργησεν, ἐνῷ ἀφ' ἑτέρου, ἡμᾶς ἀφῆκεν ὀυραγοὺς τῆς ΕΠΕΚ, ἡ ὁποία μᾶς ὑπερτέρησε σημαντικὰ καὶ διέλυσε χαιρεκάκως ἀλλ' ἠλιθίως τὸν Παπανδρέου. Ἀναπόφευκτος καὶ μοιραία συνέπεια τῆς ἐπηυξημένης ἀναλογικῆς, δημιουργήματος τῶν μυστικοσυμβούλων σου καὶ ὀλετήρων τοῦ κόμματος εἶναι τὸ σημερινὸν κατάντημά του.

7ον) Χαρακτηριστικὴ ὅμως τῆς πτώσεως τῆς στάθμης τῶν φιλελευθέρων ἐν γένει εἶναι ἡ κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴν καὶ μέχρι τῆς χθὲς ἀηδὴς κομματικὴ συναλλαγὴ καὶ φαυλοκρατικὴ κραιπάλη. Κτυπητὰ καὶ μεμονωμένα ἁπλῶς παραδείγματα ἀποτελοῦν ἡ διὰ πιέσεων ἐπὶ τῶν μετόχων καὶ ἐπιστολῶν αὐτοῦ τοῦ Πρωθυπουργοῦ ἀνάδειξις τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν εἰς τὴν θέσιν τοῦ Διοικητοῦ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης. Δὲν ἐνθυμοῦμαι παρόμοιον προηγούμενον κομματισμοῦ, πάντως ἀγνώστου ἕως τότε εἰς τοὺς φιλελευθέρους.

Ὁ ἐξαναγκασμὸς τοῦ ἱκανωτάτου Ναυάρχου Μπουζάνη εἰς ἀποχώρησιν ἀπὸ τὴν Διεύθυνσιν τοῦ ΟΛΠ, λόγῳ τῶν ἀφορήτων πιέσεων κομματικῶν παραγόντων καὶ τὸ ἄνευ προηγουμένου φαυλοκρατικὸν φαινόμενον τῆς ἐπιδρομῆς προστατευομένων τοῦ Ὑπουργοῦ εἰς ὅλα τὰ συμβούλια καὶ ταμεῖα τὰ ἐξαρτώμενα ἐκ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας εἶναι ἄλλα συμπτώματα τῆς βαρείας αὐτῆς νόσου!

8ον) Ἀλλὰ δὲν ὑπῆρξεν ὀλιγώτερον δημαγωγικὴ καὶ ἐπιζήμιος ἡ θεατρικὴ ἐγκατάστασις τοῦ κλιμακίου τῆς κυβερνήσεως εἰς Θεσσαλονίκην καὶ Βόρειον Ἑλλάδα, χωρὶς νὰ ἐπακολουθήσῃ σχεδὸν τίποτε, διὰ νὰ πέσῃ κατὰ συνέπειαν τὸ ἠθικὸν τῶν πληθυσμῶν αὐτῶν καὶ ἡ πίστις των εἰς τοὺς φιλελευθέρους.

9ον) Ἡ προεκλογικὴ περίοδος 1951 ὑπῆρξεν ἀναξία μεγάλου καὶ τιμημένου κόμματος μὲ μακρὰν παράδοσιν δημιουργικῆς δράσεως. Οὔτε οἱ αἰσχροὶ γελοιογραφικοὶ λίβελλοι οὔτε ἡ ἀνάμιξις τοῦ Στέμματος ἐπετρέποντο.

Ἡ κατεσπευσμένη διανομὴ τῶν περιφήμων σωλήνων καὶ ξυλείας εἰς τὰς κοινότητας ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τῶν ἐκλογῶν, ἡ σωρεία τῶν ὑποσχέσεων οἰκισμοῦ κτλ, καὶ ἡ διασπάθισις ἑκατοντάδων δισεκατομμυρίων ἐντὸς ἐλαχίστου χρόνου, εἰς ἐπικίνδυνον ἐπαύξησιν τοῦ κυκλοφοροῦντος χαρτονομίσματος, ὑπῆρξαν ἀνάξια τῶν Φιλελευθέρων συμπτώματα πραγματικῆς παρακμῆς καὶ ἠθικῆς κάμψεως!

10ον) Ἐπέρασαν αἱ ἐκλογαί, ἐξοντώθη ὁ Παπανδρέου καὶ ἀρχίζει ἡ τελευταία περίοδος τῆς συνεργασίας ΕΠΕΚ-Φιλελευθέρων μέχρι τῆς προχθεσινῆς καταστροφῆς. Εἶναι γεγονὸς ὅτι ἔγιναν ἀξιόλογα πράγματα ὅπως εἶναι τὰ μέτρα εἰρηνεύσεως, ἀπαραίτητα μὲν ἀλλ' ὑπερακοντίσαντα κατὰ πολὺ τὸν σκοπὸν τους, ἡ συμπλήρωσις τῆς ἀπαλλοτριώσεως, μείωσις τῆς θητείας καὶ γενναία ἀντιμετώπισις τῆς μεγάλης καὶ διπλῆς περικοπῆς τῆς ἀμερικανικῆς βοηθείας, ὅπως καὶ ὀρθὴ πλὴν ὑπερβολικὰ ἄκαμπτος ἀντιπληθωρικὴ πολιτική. Κανονικῶς ἔπρεπε, παρὰ τὴν μοιραίαν ἐκ τῆς ἀσκήσεως τῆς ἐξουσίας φθορὰν καὶ τὴν δεινότητα τῶν οἰκονομικῶν προβλημάτων, μὲ τέτοιο ἐνεργητικόν, τὰ συνεργαζόμενα φιλελεύθερα προοδευτικὰ κόμματα νὰ ἐξέλθουν ἀβρόχοις ποσὶ νικηταί. Τοσούτῳ μᾶλλον ποὺ ὁ ἀντίπαλος Συναγερμὸς μὲ τὴν συστηματικὴν ἄρνησιν καὶ ἀντίδρασίν του εἰς τὸ κυβερνητικὸν ἔργον ἀντὶ ν' ἀξιοποιηθῇ, εἶχε καταπέσει ἀπιστεύτως εἰς τὴν κοινὴν ἐκτίμησιν καὶ ὀλίγη προσοχή, ὀλίγη πολιτικότης θὰ μᾶς ἐξησφάλιζε περίλαμπρον νίκην ἀντὶ τῆς ὁλικῆς καταστροφῆς. Ἐν τούτοις, τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων κατὰ τὸ μοιραῖον αὐτὸ ἐνδεκάμηνον πληγὲν ἀπὸ πλέγμα κατωτερότητος ἐσύρθη ἀδιαμαρτύρητον καὶ τυφλῶττον ἐπὶ σφαγὴν ὑπὸ τὴν χωλὴν ὁδήγησιν τῆς ΕΠΕΚ. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἡ ΕΠΕΚ εἶχε δι' οὓς λόγους ἐξέθεσα κατακτήσει τὸ προβάδισμα ἀπέναντί μας μὲ 74 βουλευτὰς ἔναντι 56 μόνον τῶν Φιλελευθέρων. Ἀλλὰ καὶ οἱ 56 μόνον ἂν ἔστω καὶ μικροὶ τὸ δέμας, ἂν ἦσαν ὅμως καὶ μαχηταὶ καὶ ἂν εἶχαν καὶ κόκκον ἔστω πολιτικοῦ νοῦ θὰ ἐπέβαλον εἰς τοὺς 74 τὴν σφραγῖδα τῆς ἀνυπάρκτου δυστυχῶς βουλήσεώς των. Θὰ συνεκράτουν τὴν συνεργασίαν ἐντὸς τῶν πολιτικῶς ὀρθῶν ὁρίων καὶ θὰ ὡδηγοῦσαν ἀσφαλῶς εἰς τὴν νίκην ἀντὶ τῆς καταστροφῆς. Εἶναι βέβαιον ὅτι ὁ συναγερμὸς αὐξήσας κατὰ 12% τὰς δυνάμεις του εἰς βάρος μας ἐπεβλήθη μόνον διὰ τῆς διαρροῆς ἰσαρίθμων ψήφων ποὺ διέρρευσαν καὶ ἀπὸ ἐμᾶς καὶ ἐν μέρει ἀπὸ λαϊκοὺς καὶ παπανδρεϊκούς. Ἂν ἀντὶ ἀνοήτων ἀεροβατικῶν ὑπολογισμῶν καὶ ἀψυχολογήτων ἐντελῶς μέτρων -λόγῳ τῆς ὑπερβολικῆς ἐκτάσεώς των -ὅπως ἐγκαίρως καὶ φορτικώτατα δὲ προειδοποίησα προφορικῶς καὶ ἐγγράφως ἀπὸ τοῦ Ἀπριλίου-, ἐπολιτευόμεθα μὲ στοιχειώδη ἁπλῶς σωφροσύνην καὶ ἐλάχιστον μόνον πολιτικὸν νοῦν, ἀντὶ ἐπιβεβλημένης σήμερα αὐτοκριτικῆς, θὰ ἐπαιανίζαμεν νίκας! Μὲ ἁπλῆν διατήρησιν τῶν ἀθρόως διαρρευσασῶν παλαιῶν δυνάμεών μας, χωρὶς προσθήκην κἂν νέων ὀπαδῶν -, ὅσους εὐλόγως ἠμποροῦσαν νὰ ἀποδώσουν ὑπὲρ ἡμῶν μέτρα σὰν τὴν περικοπὴν τῆς θητείας καὶ τὴν ἀγροτικὴν ἀπαλλοτρίωσιν, ὁ Συναγερμὸς κατὰ τοὺς ἀδιαψεύστους ἀριθμοὺς θὰ ἦταν σήμερα ὁ ἡττημένος καὶ ἐμεῖς οἱ νικηταί!

Δὲν ἀντελήφθημεν ὅτι ἔστω καὶ ὀλιγώτεροι τῶν 74 τῆς ΕΠΕΚ ἐμεῖς οἱ 56 φιλελεύθεροι ἀποτελούσαμεν ἐν τούτοις τὸν μοχλόν, τὸ κλειδὶ τῆς καταστάσεως, τὸν οὐσιαστικὸν ρυθμιστήν. Δὲν ἐλάβαμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι χωρὶς ἐμᾶς οὔτε κυβέρνησιν νὰ σχηματίσουν οὔτε μέτρα εἰρηνεύσεως,

ἀπαλλοτριώσιν ἢ ὅ,τιδήποτε ἄλλο νὰ ψηφίσουν ἠμποροῦσαν οἱ τῆς ΕΠΕΚ μόνοι. Ὅτι μᾶς ὤφειλαν κατὰ συνέπειαν σεβασμὸν προσοχὴν καὶ πλήρως ἰσότιμον μεταχείρισιν, τὴν ὁποίαν οὐδέποτε ἠξιώσαμεν. Οὔτε διὰ τὴν εἰς τὰ σωστὰ ὅρια προσαρμογὴν τῶν μέτρων εἰρηνεύσεως, ὅπως σαφῶς σοῦ ὑπέδειξα, ἐπεμείναμεν, οὔτε τὴν ἀποπομπὴν τοῦ Παπαπολίτη καὶ τῶν 9 βουλευτῶν μετὰ τὸ ἀπαράδεκτον καὶ ἔκνομον " ΖΗΤΩ ΤΟ ΕΑΜ " ἠξιώσαμεν. Καὶ αὐτὸς ὁ φιλικὸς τύπος τὸ ἐξηφοῦσεν, ὅπως τὸ θαυμάσιον ἐκεῖνο ἄρθρον τῆς " Ἐλευθερίας ", " ΟΙ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΜΕΝΟΙ ".

Οἱ Φιλελεύθεροι, οἱ μὴ ὀπτασιαζόμενοι ὡς ὁ ἔντιμος πατριώτης καὶ ἀγαθὸς Πλαστήρας μὲ οὐτοπιστικὰς ἂν ἔστω καὶ ὡραίας ὀπτασίας, δὲν ἐπράξαμεν τὸ καθῆκόν μας ἀπειλοῦντες ἀποχώρησιν οὔτε τότε, ἀλλ' οὔτε, πολὺ χειρότερον, ὅταν οἱ Παπαπολίτης, Κύρκος κλπ. ἐπεβραβεύοντο ἐπὶ πλέον, περιλαμβανόμενοι εἰς τοὺς κοινοὺς συνδυασμούς. Ἀλλ' ἐπὶ πλέον, ἀποβαλόντες κάθε ἰδεολογικὴν ἐντροπήν, συνειργάσθημεν καὶ μὲ ἄλλα στοιχεῖα τῆς ἄκρας δεξιᾶς.

Ὅπως σοῦ ἔγραφα τὴν περασμένην Παρασκευὴν τὸ Κόμμα δὲν προῆλθεν εἰς συνεργασίαν ἐπὶ ἴσοις ὅροις ἀμοιβαίου σεβασμοῦ. Ἐξεδόθη εἰς ἐξανδραποδισμὸν εἰς τὰς θελήσεις τοῦ Παπαπολίτη καὶ τῆς μικρᾶς σπείρας ποὺ κρατεῖ τὸν ἀγαπητὸν καὶ ἔντιμον, ἀλλὰ βαρειὰ ἄρρωστον Πλαστήραν δέσμιον. Παράδειγμα ζωντανὸν τὸ αἴσχος τοῦ Πειραιῶς, ὅπου ἐδέχθημεν νὰ μᾶς δοθοῦν μόνον δύο ἕδραι ἐπὶ ἑνδεκα !! Ἐβαδίσαμεν ἔτσι πρὸς τὸ μοιραῖον, πλειοδοτοῦντες εἰς αἰσχρὰν δημαγωγίαν πρὸς ἄγραν ἀσυλλήπτων βέβαια ἀριστερῶν ψήφων ἀπὸ τοὺς ἐξώστας! Καὶ ἐπετύχαμεν τὸ μοναδικὸν καὶ ἀναπότρεπτον ἀποτέλεσμα τῆς ἐγκληματικῆς ἀφροσύνης μας! Ἐνεσπείραμεν ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον τῆς Ἑλλάδος τὸν πανικὸν καὶ ἀπωθήσαμεν τοὺς φίλους μας σωρηδὸν πρὸς τὰς τάξεις τοῦ Συναγερμοῦ τὰς ὁποίας ἐπύκνωναν.

Μωραίνει Κύριος ὃν βούλεται ἀπολέσαι!

Καὶ ὅλα αὐτὰ ἔχουν τὴν ἐξήγησίν των. Εἶναι ἀτυχῶς καὶ πάλιν ἀποκλειστικὰ κατορθώματα τῆς ἐνόχου ἡγεσίας μας. Ἰδική της καὶ ἡ εὐθύνη!

Βλέπουσα δηλαδὴ ὅτι κατέρρεαν γοργῶς αἱ δυνάμεις μας, τὰς ὁποίας δὲν εἶχε τὴν δύναμιν ἢ τὴν ἱκανότητα νὰ συγκρατήσῃ, ὀρθῶς μὲν προῆλθεν εἰς τὴν συνεργασίαν, ἀλλ' ἀτυχῶς ἄνευ ὅρων. Ἡ ἀβουλία καὶ ἡ ἀνυπαρξία της τὴν παρέδωσεν εἰς ξένην ἐντελῶς καὶ τυφλὴν ὁδήγησιν ἐπὶ σαθρῶν ἐντελῶς βάσεων. Κατόπιν μάλιστα τῆς ἀπὸ 10 Μαρτίου σοβαρᾶς προσβολῆς τοῦ Ἀρχηγοῦ Πλαστήρα ἀπὸ τὴν ἡμιπληγίαν του ἕνα μόνον πρᾶγμα συνεῖχεν ὁλόκληρον τὴν σκέψιν τῆς ἡγεσίας μας. Ἡ διαδοχὴ τοῦ γενναίου καὶ λαοφιλοῦς Πλαστήρα. Τυφλὰ νὰ ἐκτελοῦμεν τὰς θελήσεις του ἔστω καὶ ἂν αὗται ὑπηγορεύοντο ἀπὸ τὸν Παπαπολίτην καὶ τοὺς ὁμοίους του. Ἔτσι ἐξειλίχθη τὸ δράμα πρὸς τὴν μοιραίαν λύσιν του. Τὴν κατακρήμνισιν μὲ αὐτὰ τὰ χέρια μας τοῦ λαμπροῦ οἰκοδομήματος ποὺ εἶχεν ἀνεγείρει ὁ Ἐλευθέριος Βενιζέλος. Ὁ φιλελεύθερος κόσμος εἶναι ἤδη ἐν ἐξεγέρσει καὶ δὲν δέχεται περαιτέρω τὴν κατάστασιν αὐτήν. Ζητεῖ μεταβολήν. Ζητεῖ νὰ ὁδηγηθῇ τοῦ λοιποῦ κατὰ τρόπον ἄξιον τοῦ πόνου καὶ τῶν θυσιῶν του ὑπὲρ ἐπιβιώσεως τῆς Ἑλλάδος.

Πριν νὰ ἐκδηλωθοῦν αἱ ἐπερχόμεναι ἀναπόφευκτοι δυστυχῶς συνέπειαι τῆς λαϊκῆς δυσφορίας, καὶ πρὶν ἢ τὸ ἐπωφεληθῇ εἰς βάρος μας, ὡς θὰ συμβῇ, ὁ Συναγερμός, λάβε μόνος σου, ἐξ ἰδίας πρωτοβουλίας, τὰς ἐπιβαλλομένας γενναίας ἀποφάσεις. Τὸ καλεῖ στοιχειῶδες καθῆκον σεβασμοῦ πρὸς τὸ μεγάλο ὄνομα ποὺ φέρεις, χρέος εὐλαβείας εἰς τὴν μνήμην τοῦ ἀθανάτου πατρός σου.

Μὲ φιλικώτατα αἰσθήματα

(ὑπογρ.) ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β. ΜΕΛΑΣ

Ένωσις αντιβενιζελικού (συντηρητικού) κόσμου υπό πλαστήρα.

Σ1. - Καν. - Καρ.

Κανελλόπουλος;

⋮

... εφόσον συγκαλύπτονται από εικονική ηγεσία παπανδρέου.

[10.2]

1

Ενωσις ανεξαρτησιας (συνεξαρτησιας) ποσρ-
ιου Μ.

Cl. – Kar. – Kap. –
Πρέπει ὑπολαμβ. ἐξ
ποριαρχίαν τοῦ
Εδεμβαν το πρεπ-
ει ἡμεῖς Μ – εἰς ὅσον
συμφωνεῖται ἀπὸ ἐπιστ-
ημονικῶν Πατ. Γεωπολιτικῶν

Συμφωνεῖ τὸ προσεχ.
1) Ἐπιστατ. πολλῶν ἀμφιτ.
2) Ἀνθρωπον ἐξ ἀμφοτέρ.
συνεξαρτ. παρ.
3) ~~[illegible]~~ Μεθαμινίαν δυναμιν ἡμεῖν
4) Κυρος σοβαρῶν δημοσιογ.
ὀρχάνων

Πατ. ἀνδρ.

Δεν διεπραγμάτευθη ἀπ'
ἐνδείας – ἀφορίζει συ-
γγενῆ ἐπιστ.

[30.37]

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΣ

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ

ΠΡΩΗΝ ΔΗΜΟΥ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

ΠΑΠΑΓΟΣ · ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ
ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ ΠΕΡΙΚΛΗΣ τοῦ Ἰακώβου
ΒΑΣΣΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ τοῦ Τιμολέοντος
ΓΕΩΡΓΟΥΛΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ
ΓΙΑΒΑΣΟΓΛΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΓΟΝΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ
ΓΥΑΛΙΣΤΡΑΣ ΣΕΡΓΙΟΣ
ΔΕΡΤΙΛΗΣ ΛΕΩΝΙΔΑΣ
ΕΞΗΝΤΑΡΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΖΑΛΟΚΩΣΤΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ
ΘΕΟΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ ΚΛΕΑΝΘΗΣ
ΚΑΨΑΛΗΣ ΘΑΝΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ
ΛΟΝΤΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΜΑΚΚΑΣ ΛΕΩΝ
ΜΑΡΚΕΖΙΝΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ
ΜΕΡΚΟΥΡΗΣ ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ
ΜΠΑΜΠΑΚΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΡΑΛΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΣΟΛΩΜΟΝΙΔΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ
ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
ΤΣΟΥΔΕΡΟΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ
ΨΑΡΡΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ

[10.4]

Ἐφάνησαν τὰ
"Ἔχασε πόρος ὁ τόπος
δυρουρά. —

Νὰ τὸ σχῆμα αὐτὸ
τὴ σημαίνει Εὐ. Σύν.

1) Συνθέρησις με

[10.5]

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΣ

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ

ΠΡΩΗΝ ΔΗΜΟΥ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

ΠΑΠΑΓΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ
ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ ΠΕΡΙΚΛΗΣ τοῦ Ἰακώβου
ΒΑΣΣΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ τοῦ Τιμολέοντος
ΓΕΩΡΓΟΥΛΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ
ΓΙΑΒΑΣΟΓΛΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΓΟΝΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ
ΓΥΑΛΙΣΤΡΑΣ ΣΕΡΓΙΟΣ
ΔΕΡΤΙΛΗΣ ΛΕΩΝΙΔΑΣ
ΕΞΗΝΤΑΡΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΖΑΛΟΚΩΣΤΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ
ΘΕΟΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ ΚΛΕΑΝΘΗΣ
ΚΑΨΑΛΗΣ ΘΑΝΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ
ΛΟΝΤΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΜΑΚΚΑΣ ΛΕΩΝ
ΜΑΡΚΕΖΙΝΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ
ΜΕΡΚΟΥΡΗΣ ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ
ΜΠΑΜΠΑΚΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΡΑΛΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΣΟΛΩΜΟΝΙΔΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ
ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
ΤΣΟΥΔΕΡΟΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ
ΨΑΡΡΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ

[10.6]

Δύο πόρος —

[illegible]

~~[illegible]~~ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

force irreductible

600.000

100.000 [illegible]

[illegible]

[illegible]

[10.7]

ΚΟΜΜΑ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΩΝ

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ
ΕΚΛΟΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ
ΠΡΩΗΝ ΔΗΜΟΥ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

1) ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ ΣΟΦΟΚΛΗΣ ΤΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ
2) ΑΛΕΞΑΝΔΡΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ
3) ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ
4) ΖΕΠΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ
5) ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ
6) ΚΑΣΙΜΑΤΗΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ
7) ΚΟΛΟΚΥΘΑΣ ΤΑΣΟΣ ΤΟΥ ΑΝΤΩΝΙΟΥ
8) ΜΑΚΡΙΔΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΤΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ
9) ΜΑΥΡΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ
10) ΜΑΧΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ
11) ΜΕΛΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΟΥ ΒΙΚΤΩΡΟΣ
12) ΜΕΡΚΟΥΡΗΣ ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ ΤΟΥ ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ
13) ΜΗΛΙΑΡΑΚΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΤΟΥ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ
14) ΜΠΑΛΑΣΚΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ
15) ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ
16) ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ
17) ΠΑΝΟΥΡΓΙΑΣ ΛΟΥΚΑΣ ΤΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ
18) ΠΑΠΑΝΤΕΛΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΤΟΥ ΖΑΧΑΡΙΟΥ
19) ΠΑΠΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΟΥ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ
20) ΠΟΛΙΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ
21) ΡΟΒΑΚΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ
22) ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΣ ΗΛΙΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
23) ΤΣΑΤΣΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
24) ΤΣΙΜΠΙΔΑΡΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΟΥ ΗΛΙΑ
25) ΤΣΟΥΚΑΛΑΣ ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
26) ΧΑΛΚΙΑΔΑΚΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΤΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ
27) ΨΑΡΡΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ

[10.8]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

600 [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[110.9]

ΚΟΜΜΑ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΩΝ

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ
ΕΚΛΟΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ
ΠΡΩΗΝ ΔΗΜΟΥ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

1) ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ ΣΟΦΟΚΛΗΣ ΤΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ
2) ΑΛΕΞΑΝΔΡΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ
3) ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ
4) ΖΕΠΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ
5) ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ
6) ΚΑΣΙΜΑΤΗΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ
7) ΚΟΛΟΚΥΘΑΣ ΤΑΣΟΣ ΤΟΥ ΑΝΤΩΝΙΟΥ
8) ΜΑΚΡΙΔΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΤΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ
9) ΜΑΥΡΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ
10) ΜΑΧΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ
11) ΜΕΛΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΟΥ ΒΙΚΤΩΡΟΣ
12) ΜΕΡΚΟΥΡΗΣ ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ ΤΟΥ ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ
13) ΜΗΛΙΑΡΑΚΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΤΟΥ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ
14) ΜΠΑΛΑΣΚΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ
15) ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ
16) ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ
17) ΠΑΝΟΥΡΓΙΑΣ ΛΟΥΚΑΣ ΤΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ
18) ΠΑΠΑΝΤΕΛΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΤΟΥ ΖΑΧΑΡΙΟΥ
19) ΠΑΠΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΟΥ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ
20) ΠΟΛΙΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ
21) ΡΟΒΑΚΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ
22) ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΣ ΗΛΙΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
23) ΤΣΑΤΣΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
24) ΤΣΙΜΠΙΔΑΡΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΟΥ ΗΛΙΑ
25) ΤΣΟΥΚΑΛΑΣ ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
26) ΧΑΛΚΙΑΔΑΚΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΤΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ
27) ΨΑΡΡΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ

[10.10]

[10.11]

ΚΟΜΜΑ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΩΝ

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ
ΕΚΛΟΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ
ΠΡΩΗΝ ΔΗΜΟΥ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

1) ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ ΣΟΦΟΚΛΗΣ ΤΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ
2) ΑΛΕΞΑΝΔΡΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ
3) ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ
4) ΖΕΠΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ
5) ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ
6) ΚΑΣΙΜΑΤΗΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ
7) ΚΟΛΟΚΥΘΑΣ ΤΑΣΟΣ ΤΟΥ ΑΝΤΩΝΙΟΥ
8) ΜΑΚΡΙΔΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΤΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ
9) ΜΑΥΡΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ
10) ΜΑΧΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ
11) ΜΕΛΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΟΥ ΒΙΚΤΩΡΟΣ
12) ΜΕΡΚΟΥΡΗΣ ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ ΤΟΥ ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ
13) ΜΗΛΙΑΡΑΚΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΤΟΥ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ
14) ΜΠΑΛΑΣΚΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ
15) ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ
16) ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ
17) ΠΑΝΟΥΡΓΙΑΣ ΛΟΥΚΑΣ ΤΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ
18) ΠΑΠΑΝΤΕΛΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΤΟΥ ΖΑΧΑΡΙΟΥ
19) ΠΑΠΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΟΥ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ
20) ΠΟΛΙΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ
21) ΡΟΒΑΚΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ
22) ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΣ ΗΛΙΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
23) ΤΣΑΤΣΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
24) ΤΣΙΜΠΙΔΑΡΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΟΥ ΗΛΙΑ
25) ΤΣΟΥΚΑΛΑΣ ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
26) ΧΑΛΚΙΑΔΑΚΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΤΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ
27) ΨΑΡΡΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ

1

Πολιτική 18 Νοεμ 1952 18/11/1952
Μετά τις εκλογές
Νίκη Συναγερμού
(προς μεταμόνους Φιλεύδ)

Διαπιστώσεις καί Ὑποδείξεις

1. Ἡ μεγάλη ἐπιτυχία τοῦ Ε.Σ. εἰς τάς ἐκλογάς τῆς 16ης Νοεμβρίου 1952 δέν πρέπει νά μειώσῃ τήν ἀγωνιστικήν διάθεσιν ὅλων ἐκείνων πού πιστεύουν εἰς τήν ἰδέαν τοῦ Κέντρου, ὡς πολιτικοῦ ὀργάνου κοινωνικῆς ἰσορροπίας, καί προοδευτικῆς ἐξελίξεως.

2. Ὁ Ε.Σ. παρουσιάζει ἰσχυράν πλειοψηφίαν, ἀλλ' εἰς τό βάθος δέν εἶναι ἰσχυρός, στερεῖται ἑνότητος, εἶναι ἀδύνατον νά ἀφομοιώση εἰς ἕνα πολιτικόν ὀργανισμόν ὅλας τάς ὁμάδας πού περιλαμβάνει, φέρει τό σπέρμα τῆς διαλύσεως μέσα του.

3. Οἱ ἰθύνοντες τόν Ε.Σ., μεθυσμένοι ἀπό τήν μεγάλην ἐπιτυχίαν των καί ἐπηρεαζόμενοι ἀπό τά συμφέροντα τῶν παρασκηνιακῶν κύκλων, ἀσφαλῶς, θά διαπράξουν βασικά πολιτικά σφάλματα, πού θά δώσουν εἰς τήν ἀντιπολίτευσιν εὐκαιρίας ἐντόνου κριτικῆς.

4. Ἡ ἀδιότακτος κλίκα πού ἐπιχειρεῖ νά μονοπωλήσῃ τήν ἐξουσίαν ἐντός τοῦ Συναγερμοῦ θά προκαλέσῃ σύν τῷ χρόνῳ, μοιραίως, ἀντιδράσεις μεταξύ τῶν ἄλλων ὁμάδων.

5. Ἡ προπαρασκευή διά τήν κατακράτησιν τῆς ἐξουσίας καί τήν μεταβολήν τοῦ Ε.Σ. εἰς καθεστώς διαρκείας θά γίνῃ συστηματικῶς, καί θά παρουσιάσῃ ἐκδηλώσεις δυναμένας νά δώσουν θετικά στοιχεῖα πολεμικῆς εἰς τήν ἀντιπολίτευσιν.

.//.

6. Ἡ μεγάλη ἐπιτυχία τοῦ Ε.Σ. θά ὁδηγήσῃ σύν τῷ χρόνῳ εἰς μεγάλην ἀκολουθησιν τῆς λαϊκῆς μάζας καί θά ἀναμένουν, ματαίως, τό θαῦμα. Καί ὑπάρχει φόβος μετά τήν διάψευσιν τῶν ἐλπίδων των αἱ ὡρισμέναι λαϊκαί μᾶζαι νά τραποῦν πρός τήν ἄκραν ἀριστεράν, ἄν δέν ὑπάρξει ἄλλη δύναμις ἱκανή νά τάς συγκρατήσῃ.

\- - -

7. Τά στελέχη τῶν ἡναμένωνκομμάτων τοῦ κέντρου ὀφείλουν νά παραδεχθοῦν ὅτι καί ἡ ἐμφάνισις καί ἡ πολιτική τῆς κυβερνήσεως των προεκάλεσαν τήν μεταστροφήν ἑνός μεγάλου τμήματος δημοκρατικῶν μαζῶν. Πολλά ἦσαν τά σφάλματα τῆς κυβερνήσεως τοῦ Κέντρου, καί ἡ διακίνησις τούτων καί ἡ ἀναγνώρισίς των πρέπει νά καθοδηγήσῃ εἰς τήν νέαν πολιτικήν δρᾶσιν των ὅλους ἐκείνους πού πιστεύουν εἰς τήν ἰδέαν τοῦ Κέντρου.

8. Ἡ παράταξις τοῦ Κέντρου, ἄν παραμείνῃ ὡς ἔχει, δέν εἶναι δυνατόν νά ἀντιμετωπίσῃ ἀποτελεσματικῶς τόν Ε.Σ. εἰς τήν Βουλήν, οὔτε νά συγκρατήσῃ τάς μάζας πού θά ἀκολουθήσουν καί θά διαρρέουν πρός τόν κομμουνισμόν. Πολύ περισσότερον ἡ παράταξις τοῦ Κέντρου, μέ τήν σημερινήν της μορφήν, δέν εἶναι δυνατόν νά ἀντιμετωπίσῃ τόν Συναγερμόν ὡς συνωμοσίαν κατά τῶν ἐλευθεριῶν τοῦ λαοῦ.

9. Εἶναι ἀπόλυτος ἐθνική ἀνάγκη ὅλα τά στελέχη πού πιστεύουν εἰς τήν ἰδέαν τοῦ Κέντρου νά ἑνωθοῦν εἰς ἕνα καί μόνον σοβαρόν πολιτικόν ὀργανισμόν. Εἰς τόν ὀργανισμόν αὐτόν, κατόπιν τῆς διαπιστώσεως ὅτι αἱ κομμουνιστικαί ψῆφοι δέν κερδίζονται μέ καμμίαν παραχώρησιν, δέν θά ἔχουν θέσιν ὅσοι θέλουν νά ἔχουν σχέσεις μέ τήν ἄκραν ἀριστεράν. Ὁ ὀργανισμός τοῦ Κέντρου θά εἶναι σαφῶς ἀντιμέτωπος καί πρός αὐτήν καί πρός

τὴν δεξιάν.

10. Ὁ πολιτικὸς ὀργανισμὸς τοῦ Κέντρου, ἀντὶ νὰ παρουσιασθῇ μὲ ἕνα οἱανδήποτε νέον ὄνομα, συμφέρον εἶναι νὰ συνεχίσῃ τὴν παράδοσιν τοῦ κόμματος τῶν Φιλελευθέρων τὸ ὁποῖον, μὲ τὴν προσέλευσιν ὅλων τῶν στελεχῶν ποὺ πιστεύουν εἰς τὴν δημοκρατίαν καὶ τὴν προοδευτικὴν ἐξέλιξιν, θὰ ἀποκτήσῃ νέαν ζωήν, καὶ θὰ δώσῃ εἰς τὸν λαὸν ἕνα θετικὸν πρόγραμμα λύσεως τῶν μεγάλων προβλημάτων ποὺ τὸν ἀπασχολοῦν, καὶ μίαν ἐλπίδα διὰ τὴν αὔριον. Ὅσα κόμματα συμφωνήσουν εἰς τοῦτο θὰ συγχωνευθοῦν εἰς τὸ κόμμα τῶν Φιλελευθέρων.

11. Τὸ νέον κόμμα, διὰ νὰ προσελκύσῃ τὰ καλύτερα στελέχη καὶ διὰ νὰ γίνῃ δημοκρατικὸς ὀργανισμὸς συστηματικῆς ἐργασίας καὶ ἐθνικοῦ χρέους πρέπει νὰ στηριχθῇ, ὄχι μόνον εἰς τὴν ἀξίαν τῆς Α. ἢ Β. προσωπικότητος, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν συλλογικὴν ἐργασίαν ὑκευθύνων στελεχῶν. Πρὸς τοῦτο εἶναι ἀνάγκη ἡ διοίκησίς του νὰ λάβῃ τὴν μορφὴν μιᾶς ἐπιτροπῆς ἐκλεγομένης, ὡς ὁ σχετικὸς κανονισμὸς θὰ ὁρίσῃ. Διὰ τὴν πρώτην περίοδον ἡ διοικοῦσα ἐπιτροπὴ θὰ ὁρισθῇ ὑπὸ τῶν συγχωνευομένων κομμάτων. Ὁ Πρόεδρος καὶ οἱ ἀντιπρόεδροι αὐτῆς θὰ ὁρισθοῦν κοινῇ συμφωνίᾳ τῶν συγχωνευομένων κομμάτων, καὶ δι' ὡρισμένον χρονικὸν διάστημα, μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ ὁποίου οὗτοι θὰ ἐκλέγωνται συμφώνως πρὸς τὸν κανονισμόν.

12. Ἐὰν κατ' ἀρχὴν γίνῃ δεκτὴ ἡ πρότασις αὕτη ὑπὸ τῶν κομμάτων ποὺ πιστεύουν εἰς τὴν ἰδέαν τοῦ Κέντρου, τότε ἐπιτροπὴ στελεχῶν ὁρισθησομένη ὑπ' αὐτῶν θὰ κανονίσῃ τὴν διαδικασίαν τῆς ἱδρυτικῆς συγχωνεύσεως, θὰ συντάξῃ τὸν ὀργανισμὸν τοῦ νέους κόμματος, θὰ χαράξῃ τὰς βασικὰς ἐκδιδάξεις του, καὶ θὰ καθορίσῃ τὸν τρόπον τῆς ἐμφανίσεως τοῦ πολιτικοῦ αὐτοῦ γεγονότος ποὺ θὰ ἔχῃ ἐξαιρετικὴν σημασίαν διὰ τὴν ἐξέ-

./.

λιξιν τῶν πολιτικῶν πραγμάτων τῆς χώρας μας.

Συμφέρον εἶναι κατά τήν διάρκειαν τῶν διαπραγματεύσεων νά μή περιέλθη σχετική πληροφορία εἰς τήν δημοσιότητα.

18 Νοεμβρίου 1952

[12.]

[12.2]

[13.1]

1954.

Κόμμα Φιλελευθέρων
με αρχηγό τον Γεώργιο Παπανδρέου

Εγκύκλιος Γ. Παπανδρέου ;

Κείμενο Κ. Τσάτσου ;

Τα γράμματα είναι της Ιωάννας Τσάτσου
που τότε ήταν στη διοικητική όμαδα
του κόμματος για τις γυναίκες

Τό κόμμα ἐν Φιλιππούπολει
Νέο Γεωργίου Παπανδρέου Αρχή τοῦ Νέου Φιλιππισμοῦ

Ὁ ἐρευνῶν τήν Ἑλληνικήν Ἱστορίαν τῶν τελευταίων 75 ἐτῶν θά διαπιστώσῃ ὅτι πολλαί ὑπῆρξαν αἱ πολιτικαί διαιρέσεις καί ἀνακατατάξεις, παράλληλοι ἄλλωστε καί πρός τήν ἐξέλιξιν τῆς συνθέσεως τῆς Ἑλληνικῆς κοινωνίας.- Αἱ μεγάλαι διαφοροποιήσεις αἱ ὁποῖαι λόγῳ τῆς μακροχρονίου ἐξελίξεως ἐδημιουργήθησαν εἰς ἄλλας εὐρωπαϊκάς Χώρας δέν παρετηρήθησαν ἐν Ἑλλάδι.- Σαφής ὅμως εἶναι μία θεμελιώδης διάκρισις μεταξύ μιᾶς συντηρητικωτέρας καί μιᾶς ἄλλης πλέον προοδευτικῆς τάσεως μεταξύ τοῦ ἑλληνικοῦ Λαοῦ, ἡ ὁποία ἐκδηλώνεται εἰς τόν οἰκονομικόν ἐντονώτερον δέ εἰς τόν πολιτισμικόν τομέα.- Ἐντός τῶν δύο αὐτῶν τάσεων, ἀπό τοῦ τέλους τοῦ πρώτου Εὐρωπαϊκοῦ Πολέμου παρετηρήθη περαιτέρω διαφοροποίησις.- Ἀπό τήν προοδευτικήν τάσιν ἀπεσπάσθη μία μερίς ἥτις ἀπετέλεσε τήν ἄκραν ἀριστεράν καί ἐγένετο φορεύς τῆς Σοβιετικῆς πολιτικῆς.- Ἡ μερίς αὕτη, ἀσήμαντος, μή ἐκπροσωποῦσα ποσοστόν μεῖζον τοῦ 3% πρό τοῦ δευτέρου εὐρωπαϊκοῦ πολέμου, διαρκούσης τῆς κατοχῆς 1941-1944, χάρις εἰς τάς ἀθλιότητας τῶν κατακτητῶν μας, κάποτά σφάλματα τῶν συμμάχων μας, ἐνδρώθη, καί ἤδη ἐφθασε νά ἀριθμῇ ἕν ποσοστόν ὑπερβαῖνον τό 11%.- Ἐάν δέ δέν ἐλάμβανεν χώραν ἡ ἐγκληματική ἐπανάστασις τοῦ 1944, κατά τήν ὁποίαν οἱ Ἕλληνες κομμουνισταί ἀπεκάλυψαν ἀκαίρως δι' αὐτούς, τήν στυγνότητα τοῦ πολιτικοῦ καθεστῶτος τό ὁποῖον ἡτοίμαζον διά τήν Χώραν των, ἴσως σήμερον τό ποσοστόν νά ἦτο μεγαλύτερον.- Εἰς τήν διόγκωσιν τοῦ ποσοστοῦ αὐτοῦ συνέβαλεν, καί ἡ ἀντιθέτως ἀναπτυχθεῖσα εἰς τούς κόλπους τῶν συντηρητικῶν μερίς τῆς ἄκρας δεξιᾶς, ἡ ὁποία σοβαρῶς ἐνισχυθεῖσα ἀπό τάς βιαιοπραγίας τῆς ἄκρας ἀριστερᾶς, ἤσκησε καί αὐτή μέ τήν σειράν της μίαν ἀψυχολόγητον ἀδιάλλακτον πολιτικήν μέ ἀποτέλεσμα ν' ἀπωθηθοῦν πρός τόν κομμουνισμόν ἄτομα τά ὁποῖα ἀνεζήτουν τρόπον νά διαφύγουν τόν χλιδόν του.-

./.

Ὥστε σήμερον θά ἠδύνατο τις νά διακρίνῃ τάς ἐν Ἑλλάδι κρατούσας τάσεις, εἰς τήν συντηρητικήν, ἡ ὁποία ἀριθμεῖ ὡς εἶναι φυσικόν, καί τούς ἄνδρας καί ἀξιωματικούς τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας, τούς κατ'ἐξοχήν δεινοπαθήσαντας ἀπό τούς κομμουνιστάς, καί εἰς τήν προοδευτικήν, ἡ ὁποία ηὐτύχησε μέ τάς τελευταίας ἐξελίξεις νά διαχωρίσῃ σαφῶς τήν θέσιν της ἀπό τήν ἄκραν ἀριστεράν, δηλαδή τούς δεδηλωμένους κομμουνιστάς καί οσους ἐνσυνειδήτως ἤ ἀσυνειδήτως, ἀπό μωρίαν ἤ ἀπό προσωπικήν ἐμπάθειαν, ἐνισχύουν τήν πολιτικήν των.- Ἀφ'ἑτέρου ἐπ'ἐσχάτων ἐχάραξε καί πρός τήν πλευράν τῶν συντηρητικῶν σαφέστερον τά ὅριά της εἰς τό Συνέδριον τοῦ Κόμματος τῶν Φιλελευθέρων τοῦ Ἰουνίου 1954.- Εἰς τοῦτο συνέβαλεν ἐν πολλοῖς καί οἱ συντηρητικοί οἱ ὁποῖοι ἀφ'ἧς κατέλαβον στηριζόμενοι εἰς ἰσχυράν πλειοψηφίαν τήν ἀρχήν ἤχθησαν ἀπό τήν βίαν τῶν πραγμάτων ν'ἀποκαλύψουν τήν φυσικήν ἐκ τῆς ἰδιοσυστασίας τάσιν των νά εὐνοοῦν τούς ὀλίγους καί εὐπορωτέρους ἤ νά ῥίπτουν χάριν τῆς ταχυτέρας αὐξήσεως τοῦ ἐθνικοῦ πλούτου, τό βάρος τῶν θυσιῶν κυρίως εἰς τούς ὤμους τῶν πολλῶν καί πενεστέρων.-

Δέν ἀναφέρω τάς ἐκδηλώσεις τῶν συντηρητικῶν εἰς τόν πνευματικόν τομέα, αἱ ὁποῖαι εἶναι ἀκόμη σαφέστεραι καί ἐντονώτεραι, ἀλλά αἱ ὁποῖαι προϋποθέτουν τήν γνῶσιν τῶν ἐντελῶς εἰδικῶν πνευματικῶν προβλημάτων μέ τά ὁποῖα ἀγωνίζεται τό ἑλληνικόν Ἔθνος.- Τοῦτο μόνον δύναμαι νά σημειώσω ὅτι οἱ συντηρητικοί, καλλιεργοῦν κατά κύριον λόγον τήν γλῶσσαν τῶν λογίων, καί προσπαθοῦν νά περιορίσουν εἰς τά σχολεῖα τῆς γνώσσης τῶν διδασκαλίαν εἰς τήν ὁποίαν ὁμιλεῖ ὁ λαός καί εἰς τήν ὁποίαν εἰς πεῖσμα τοῦ ἐπισήμου Κράτους, ἐγράφησαν ὅλα τά μεγάλα λογοτεχνικά ἔργα τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος.- Οἱ κομμουνισταί διαισθανέντες πόσο κοντά πρός τήν

./.

λαϊκήν ψυχήν εἶναι ἡ γλῶσσα αὐτή τήν υἱοθέτησαν ὡς ἰδικήν των διά νά ~~δημιουργήσουν διαιτερότητα καί ἰδιαιτερότητα~~ ἀπό τάς ἄλλας τῶν συντεχνιῶν ~~ἄλλων στοιχείων~~.- Εὐτυχῶς ἡ προοδευτική παράταξις ἀνέκαθεν ~~ἐπρόβαλε τήν ἀνάγκην ἐθνικῆς ἑνότητος~~ τόν λαόν, εἰς τό σημεῖον τοῦτο, τό ὁποῖον συνδέεται μέ μυρίας ἄλλας ἐκφάνσεις τῆς πνευματικῆς ζωῆς, ἔλαβε θέσιν σαφῆ ὑπέρ τῆς λαϊκῆς γλώσσης ἀδιαφοροῦσα ἄν δι'αὐτόν τόν λόγον γίνεται ἡ συνήθης εἰς βάρος της ἀπό μέρους τῆς δεξιᾶς ἐκμετάλλευσις. Κατά ταῦτα ἡ προοδευτική μερίς τοῦ λαοῦ ἵσταται σήμερον μεταξύ τῆς κομμουνιστικῆς ἀριστερᾶς καί τῆς συντηρητικῆς μερίδος διεξάγουσα δημέτωπον πόλεμον καί πρός τά δεξιά καί πρός τά ἀριστερά.-

Τῆς συντηρητικῆς τάσεως φορεύς ὑπῆρξεν ἀπό τοῦ 1915 τό λαϊκόν κόμμα τό ὁποῖον εἶναι κόμμα πιστεύων εἰς δημοκρατικάς ἀρχάς.- Δυστυχῶς εἰς ἀρκετάς περιπτώσεις ἡ στενή του ἐπαφή μέ τά ἄκρατα στοιχεῖα τῆς δεξιᾶς τό ὁδήγησε μέ μεταβολήν τῆς ἡγεσίας του πρός λύσεις ἀντιδημοκρατικάς.- Εἶναι ἀναμφισβήτητον ὅτι ἐκ τῶν κόλπων τοῦ κόμματος τούτου ἐξεπορεύθησαν τά στελέχη πού ἐπλαισίωσαν τήν δικτατορίαν τοῦ Μεταξᾶ (1936-1941) καί ὅτι ὁ Ἑλληνικός Συνταγερμός ἐνσωματωμένος κατά τό πλεῖστον εἰς στελέχη τοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος καί ψηφιζόμενος ἀπό τούς παλαιούς ὀπαδούς του, περιλαμβάνει εἰς τούς κόλπους του στοιχεῖα τά ὁποῖα οὔτε εἰς τό παρελθόν ἔδειξαν ἀντιπάθειαν οὔτε καί εἰς τό μέλλον πρόκειται νά δείξουν πρός λύσεις καί ἐξελίξεις ἀντιδημοκρατικάς.-

~~Τῆς προπαπακτικῆς κακκαλέως καί φραγκιάδου καί τῆς ἀκκαλέως καί Ἑλληνικῆς ἀκραιφνῶς δημοκρατικῆς παραδόσεως.~~

Σημερινός ἐκπρόσωπος καί τῶν μετριοπαθῶν συντηρητικῶν καί τῶν ἀδιαλλάκτων δεξιῶν εἶναι ὁ Ἑλληνικός Συνταγερμός ὁ

./.

ὁποῖος καί ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἄλλωστε δηλαδή τῆς ποικιλίας τῶν τάσεων καί νοοτροπειῶν πού περικλίει εὑρίσκεται εἰς τό πρόθυρα τῆς ριστικῆς του ἀποσυνθέσεως.-

Τῆς προοδευτικῆς παρατάξεως φορεύς ὑπῆρξε ἀπό τοῦ 1910 ἐν Ἑλλάδι τό κόμμα τῶν Φιλελευθέρων.- Μετά ὅμως τό τέλος τοῦ δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου ἀπεσπάσθησαν ἀπό τό κόμμα τοῦτο μικρότεραι ὁμάδες τῶν ὁποίων αἱ προγραμματικαί καί ἰδεολογικαί διαφοραί ἦσαν ἀσήμαντοι, ἀλλά τῶν ὁποίων ὁ σχηματισμός ~~ἀπέβλεπε εἰς τήν~~ ἐζημίωσεν τήν προοδευτικήν παράταξιν ὡς σύνολον.- Ἀπό τοῦ 1950 τό προσωπικόν γόητρον τοῦ Στρατηγοῦ Πλαστήρα, παλαιοῦ φιλελευθέρου ἐδημιούργησεν περί τό πρόσωπόν του μίαν (ἰδίαν Ε.Π.Ε.Κ.) ἀξιόλογον κίνησιν, ἡ ὁποία ὅμως ἐμειώθη κατά πολύ μέ τόν θάνατόν του.- Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ὁμάδων ~~τῶν μικρῶν κομμάτων~~ ἄλλαι μέν ἐξηφανίσθησαν καί ἄλλαι διατηροῦνται τεχνητῶς διά τῆς προσπαθείας των νά ἐμφανισθοῦν προοδευτικώτεραι τοῦ κόμματος τῶν Φιλελευθέρων διά παραχωρήσεων πρός τήν ἄκραν ἀριστεράν.- Αὐτῆς τῆς πολιτικῆς ἀποτέλεσμα θά εἶναι ἡ βραδεία διάλυσις ἤ ἡ ὑποταγή των εἰς τήν συνοδοιπορικήν πορείαν τήν ὁποίαν κατά ἀπαρέγκλιτον κανόνα ἐπιβάλλουν τά κομμουνιστικά κόμματα εἰς τούς ἐπιχειροῦντας νά συνεργασθοῦν μαζύ των.- ~~Ἀκολουθοῦν ἀκόμη~~ Οὕτως μόνος ἐκπρόσωπος τῆς προοδευτικῆς μερίδος τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ παραμένει τό Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων, ὅπως συνέβαινεν εἰς τό παρελθόν ἐπί ὁλοκλήρους δεκαετηρίδας. Τήν ἐξέλιξιν θεωρῶ ὑγιᾶ πρῶτον διότι ἀντιπροκρίνεται πρός τήν ὑφισταμένην κοινωνικήν διάρθρωσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ; δεύτερον διότι δημιουργεῖ ἔναντι τῆς συντηρητικῆς μερίδος ἥτις, μέχρι ἐσχάτων παρουσίαζε κάποιαν σχετικήν ἑνότητα καί πειθαρχίαν, ἰσχυρόν κομματικόν ὀργανισμόν, ἕτοιμον νά

[13.7]

διαδεχθῇ τόν ἐν τῇ Κυβερνήσει σήμερον Ἑλληνικόν Συναγερμόν, τρίτον διότι ἀποτελεῖ τήν καλλιτέραν ἐγγύησιν διά τήν κατοχύρωσιν τῆς δημοκρατίας, τόσον ἀπό τάς ἐπιβουλάς μερικῶν ἀδιαλλάκτων τῆς δεξιᾶς, ὅσον καί τῶν κομμουνιστῶν καί τῶν συνεργατῶν των, τέταρτον τέλος διότι μέ τήν προοδευτικότητα τῆς ἰδεολογίας του, ἐν ἀντιθέσει πρός τάς ἀντιδραστικάς ὁρπάς τοῦ Συναγερμοῦ, ἀποτελεῖ τό μόνον ἰσχυρόν καί ἠθικόν φράγμα κατά τῆς ἐπεκτάσεως τοῦ κομμουνισμοῦ, εἰς μίαν χώραν ὅπου κατέστη κατ' ἐξοχήν ἄνισος ἡ διανομή τοῦ πλούτου καί ἡ ὁποία ἔχει τό κατώτερον ἐν τῇ Δυτικῇ Εὐρώπῃ βιωτικόν ἐπίπεδον.-

Τό νέον πρόγραμμα τοῦ Κόμματος ὅπερ ἐνέκρινε τό Πανελλήνιον αὐτοῦ Συνέδριον τοῦ Ἰουλίου τοῦ 1954 περιέχει ἀρχάς αἱ ὁποῖαι πλήρως ἀνταποκρίνονται εἰς τήν θέσιν τήν ὁποίαν κατέχει εἰς τήν πολιτικήν ζωήν τοῦ τόπου καί εἰς τήν σχεδόν πεντηκονταετῆ παράδοσίν του.-

Παραθέτω ὡρισμένα σημεῖα ἐκ τοῦ ἐγκριθέντος προγράμματος τά ὁποῖα ἀποτελοῦν τήν καλλιτέραν ἀπόδειξιν τῶν ἀπόψεων αὐτοῦ,+

ὡς ἀπεκόνωσα αὐτά ὡς τό Συνέδριον

Η ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΗ ΘΕΣΙΣ

ὅτι τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων εἶναι ***Κόμμα Ἐθνικὸν καὶ Κόμμα Δημοκρατικόν.*** (~~Παρατεταμένα χειροκροτήματα~~). Καὶ ~~ὅτι~~ ἀποβλέπει ***εἰς τὴν σύνθεσιν τῆς Πολιτικῆς Ἐλευθερίας καὶ τῆς Κοινωνικῆς Δικαιοσύνης.*** (~~Χειροκροτήματα~~).

Συνέπεια αὐτῆς τῆς ἰδεολογικῆς θέσεως τοῦ Κόμματος τῶν Φιλελευθέρων εἶναι ***ἡ ἐξωτερική του πολιτική.*** Ἐπειδὴ πιστεύει εἰς τὴν Εἰρήνην, εἰς τὴν Ἐλευθερίαν, εἰς τὴν Δημοκρατίαν, εἶναι φυσικὸν νὰ ἐντάσσεται εἰς τὸ μέτωπον τῶν Ἐλευθέρων Ἐθνῶν.

6

Η ΕΘΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

Πέραν τοῦ θέματος τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης, ἡ ὁποία ἀποβλέπει εἰς τὴν ὑπεράσπισιν τῆς Ἑλλάδος κατὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐχθροῦ, προσδιωρίσαμεν καὶ τὴν θέσιν τοῦ Κόμματος τῶν Φιλελευθέρων εἰς τὸ θέμα τῆς ***Ἐθνικῆς Ἀσφαλείας,*** τῆς Ἀμύνης ἔναντι τοῦ ἐσωτερικοῦ ἐχθροῦ. Καὶ εἴπομεν : Ἀπέναντι τῆς βίας καὶ τῆς συνωμοσίας τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος δὲν ἀρκεῖ οὔτε ἡ πειθὼ οὔτε ἡ ἀνοχή. Ἐπιβάλλεται τὸ Κράτος τοῦ Νόμου. (~~Χειροκροτήματα~~). Ἀλλ' ἐνῷ ἀπέναντι τοῦ ὠργανωμένου Κομμουνιστικοῦ Κόμματος ἐπιβάλλεται ἡ ἐπαγρύπνησις καὶ τὸ Κράτος τοῦ Νόμου, τὸ Ἐθνικὸν συμφέρον ἐπίσης ὑπαγορεύει ***τὴν ἀπομόνωσιν*** τῆς Κομμουνιστικῆς ἡγεσίας. (~~Ζωηρὰ χειροκροτήματα~~). Ἀποτελεῖ Ἐθνικὸν καθῆκον καὶ Ἐθνικὸν συμφέρον ἡ ἀνάκτησις ὅλων ἐκείνων οἱ ὁποῖοι παρεσύρθησαν εἴτε ἀπὸ πλάνην εἴτε ἀπὸ βίαν καὶ εὑρίσκονται ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος. Καὶ ἡ ἀνάκτησις ἠμπορεῖ νὰ συντελεσθῇ, πρῶτον, μὲ μίαν ἀληθῆ ***Κοινωνικὴν Πολιτικήν,*** ἡ ὁποία ὀλιγοστεύει τὴν ἐξαθλίωσιν. (~~Χειροκροτήματα~~). Ἠμπορεῖ ἐπίσης νὰ ἐπιτευχθῇ μὲ μίαν ***ἀποφασιστικὴν διαφώτισιν,*** ἡ ὁποία θὰ ἀποδείξῃ, πρὸ παντὸς εἰς τοὺς Νέους, οἱ ὁποῖοι εὐλόγως ἐπιθυμοῦν ἕνα καλύτερον κόσμον, θὰ ἀποδείξῃ τὴν ἀπόλυτον ὑπεροχὴν τοῦ Ἰδεώδους τῆς Δημοκρατίας.(~~Χειροκροτήματα~~).Ἀλλὰ θὰ πρέπῃ ἐπὶ πλέον νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ μία ***γενναιόφρων Πολιτικὴ Ἐθνικῆς Ἀσφαλείας,*** ἡ ὁποία θὰ γεφυρώσῃ τὴν ἐπιστροφήν.

Ὡς Ἐθνικὸν καὶ Δημοκρατικὸν Κόμμα ἐξασφαλίζομεν ***πλήρεις ἐγγυήσεις*** καὶ διὰ τὴν ἀσφάλειαν τοῦ Ἔθνους καὶ διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῆς προσωπικῆς Ἐλευθερίας. Ἐὰν παρεβλέπομεν τὸ δεύτερον καὶ ἐδίδαμεν ἀπεριόριστον ἐξουσίαν διὰ τὴν ὑπεράσπισιν τῆς Ἐθνικῆς Ἀσφαλείας, θὰ ἐμέναμεν Ἐθνικὸν Κόμμα ἀλλὰ θὰ ἐπαύομεν νὰ εἴμεθα Κόμμα Δημοκρατικόν. (~~Χειροκροτήματα~~). Ἐὰν ἐδίδαμεν ἀπεριόριστον καὶ ἀσύδοτον ἐλευθερίαν, θὰ ἐλογιζόμεθα Κόμμα Δημοκρατικόν, ἀλλὰ θὰ ἐπαύομεν νὰ εἴμεθα Κόμμα Ἐθνικόν. (~~Χειροκροτήματα~~). Ἰδοὺ διατί, ὡς Ἐθνικὸν καὶ Δημοκρατικὸν Κόμμα, ὀφείλομεν νὰ καθιερώσωμεν πλήρεις ἐγγυήσεις καὶ διὰ τὸ Ἔθνος καὶ διὰ τὸν Πολίτην.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Καὶ τώρα ἐρχόμεθα εἰς τὰ πορίσματα διὰ τὴν ***Οἰκονομικὴν καὶ Κοινωνικὴν Πολιτικὴν*** τοῦ Κόμματος τῶν Φιλελευθέρων. Ἀναγνωρίζομεν τὴν ἰδιωτικὴν πρωτοβουλίαν, ἀλλὰ θὰ ἦτο ἀφέλεια νὰ νομισθῇ ὅτι ὑπὸ τὰς σημερινὰς συνθήκας ἠμπορεῖ ἡ ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία νὰ εἶναι ἀπεριόριστος. Πρῶτοι ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι τὴν διεκδικοῦν, τὴν ἀπαρνοῦνται ὅταν πρόκειται νὰ ζητήσουν ὠφελήματα. Ὅταν πρόκειται νὰ ζητήσουν πιστώσεις καὶ δασμούς, τότε ὀνομάζεται προστασία. Καὶ ὅταν πρόκειται νὰ προστατευθοῦν αἱ Λαϊκαὶ τάξεις, τότε ὀνομάζεται Κρατικὸς παρεμβατισμός !... (~~Ζωηρὰ χειροκροτήματα~~). Εἰς τὴν ἐποχήν μας ἡ Φιλελευθέρα Οἰκονομία εἶναι ***«κατευθυνομένη» Φιλελευθέρα Οἰκονομία.*** Ὀφείλει νὰ κινηθῇ ἐντὸς ἑνὸς γενικοῦ σχεδίου τὸ ὁποῖον ὑπηρετεῖ τὸ γενικώτερον συμφέρον. Ἀλλὰ ~~ὑρηνίχθην προχθὲς καὶ~~ θὰ ἐπανέλθω ἐπὶ μιᾶς θεμελιώδους ἀπόψεως, ἡ ὁποία φοβοῦμαι ὅτι μέχρι τοῦδε ἔχει παραβλεφθῇ.

Ἕως τώρα, καὶ εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἐπιστήμην καὶ εἰς τὴν

[13.9]

πολιτικὴν πρᾶξιν, γίνεται λόγος μόνον περὶ δύο προϋπολογισμῶν. Γίνεται λόγος, πρῶτον, περὶ τοῦ ***Δημοσίου Προϋπολογισμοῦ,*** περὶ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους, καὶ πανηγυρίζεται ἑκάστοτε ἡ ἰσοσκέλισις. Γίνεται λόγος ἐπίσης περὶ τοῦ ***Ἐξωτερικοῦ Προϋπολογισμοῦ,*** περὶ τοῦ ἰσοζυγίου τῶν ἐξωτερικῶν μας λογαριασμῶν. Καὶ δὲν γίνεται λόγος δι' ἕνα τρίτον, ἀπείρως σημαντικώτερον, προϋπολογισμόν: ***διὰ τὸν Κοινωνικὸν Προϋπολογισμὸν τῆς Ἀπασχολήσεως.*** (~~Ἀπασχολησιοκοπίαι~~). Καὶ ὅμως, ἀγαπητοὶ Φίλοι, ὁσονδήποτε καὶ ἂν εἶναι ἰσοσκελισμένοι καὶ ὁ Δημόσιος καὶ ὁ Ἐξωτερικὸς προϋπολογισμός, ***ἐὰν εἶναι ἀνισοσκέλιστος ὁ Κοινωνικὸς Προϋπολογισμὸς δὲν ὑπάρχει εὐημερία.*** Ὑπάρχει ἐξαθλίωσις τοῦ Λαοῦ.

Με αὐτὰς τὰς ~~προγραμματικὰς~~ ἀρχὰς καὶ τὰς ἐπιλόγους τῶν πεδίων τῆς κοινωνικῆς ζωῆς ὑπὸ τὸ αὐτὸ πνεῦμα λεπτομερῶς ἀναλυομένας εἰς τὸ σημερινὸν του πρόγραμμα, τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων καλύπτει ὁλόκληρον τὸν ἰδεολογικὸν χῶρον μέχρι τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος καὶ ὅλα τὰ κοινωνικὰ αἰτήματα περιέχονται εἰς τὰς ἐπαγγελίας του. Ἐλπίζωμεν δὲ ὅτι ἂν ἀποκτήσωμεν ~~δυνατὴν~~ ἰσχυρὰν Κυβέρνησιν, αὐτὸ θὰ πραγματοποιήσῃ τὴν ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως ἀναμενομένην Κοινωνικὴν Δικαιοσύνην καὶ εὐημερίαν τοῦ λαοῦ.

Γεώργιος Παπανδρέου

Ἀρχηγὸς Κομμουνιστικοῦ Φιλελευθέρου

[13.10]

[13.11]

1950-1951 [14.1]

Πρόταση Φιλελευθέρων

σχετικά με τον τρόπο

ποίησης διατάξεων στοί

περί τύπου νόμο.

N 1798/1951?

1950-1951 [14.2]

Ἐπί τῆς προτάσεως νόμου περί τροποποιήσεως τῶν ἐσχάτως ψηφισθεισῶν περί τύπου διατάξεων νομίζομεν καί ἡμεῖς ὅτι πρέπει νά γίνη εὐρεία συζήτησις, ἰδίως δέ πρέπει νά ἀκουσθοῦν σχετικῶς αἱ ἀπόψεις του δημοσιογραφικοῦ κόσμου ὁ ὁποῖος καί ὁ ἀμέσως ἐνδιαφερόμενος εἶναι καί πεῖραν τῶν τιθεμένων ζητημάτων ἔχει. Ἔχομεν κάθε λόγον νά πιστεύωμεν ὅτι τό Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων θά λάβη σοβαρῶς ὑπ' ὄψιν τάς ἀπόψεις πού θά διατυπωθοῦν ἀπό τῆς πλευρᾶς αὐτῆς εἰς τήν ἐξυπηρέτησιν τῆς ὁποίας κυρίως ἀποβλέπει ἡ ὑποβληθεῖσα πρότασις.

Πέραν τούτου ὅμως ὁ ἰσχυρισμός ὁ ἀπό πολλάς συναδέλφους ἐπαναληφθείς ὅτι ἐκ τῶν ὑστέρων προσέθεσαν οἱ προτείναντες βουλευταί τήν διάταξιν δι' ἧς καταργοῦνται ὅλαι αἱ διατάξεις τοῦ ἰσχύι νόμου ἐναντίω τῶν ὁποίων εἶχεν ἐξαναστῆ ἡ μεγίστη μερίς τοῦ ἑλληνικοῦ τύπου καί ὅτι τοῦτο δέν ἦτο εἰς τήν ἀρχικήν πρόθεσιν τῶν προτεινάντων, εἶναι ἰσχυρισμός ὁ ὁποῖος δέν στηρίζεται εἰς τήν καλήν πίστιν. Μαζί μέ τόν νόμον κατετέθη ἡ εισηγητική ἔκθεσις καί αὐτή ἀντεγράφη πλήρως ~~χωρίς νά συ~~, χωρίς νά παραλειφθῆ καμμία σελίς, ὅπως τοῦτο συνέβη μέ τά ἄρθρα τῆς προτάσεως. Εἰς τήν εισηγητικήν αὐτήν ἔκθεσιν γίνεται ρητή καί σαφής μνεία τῶν ἄρθρων ὧν ζητεῖται ἡ κατάργησις διά τοῦ ἐκ λάθους παραλειφθέντος ἄρθρου καί γίνεται καί δι' ἕκασοτν ἐκ τῶν ἄρθρων αὐτῶν μακρά ἀάπτυξις τοῦ λόγου δι' ὅν ζητεῖται ἡ κατάργησις. Πᾶς λοιπόν καλῆς πίστεως ἀναγνώστης ἠδύνατο ἀμέσως νά ἀντιληφθῆ τό γενόμενον ἀντιγραφικόν λάθος, πᾶς τις ἦτο ὑπ ὑποχρεωμένος νά ἀποκλείση οἱανδήποτε ἄλλην ἐκδοχήν.

Ἡ ὑπηρεσία τῆς Βουλῆς ἔσπευσε νά ἐκδώση ἀνακοινωυέν ὅτι αὐτή δέν πταίει διά τό ἀντιγραφικόν τοῦτο λάθος καί ὅτι αὐτή ἀντέγραψε καί ἐξετύπωσε ὅτ,ι τῆς ἐδόθη. Ἐάν ἐδιάβαζε χωρίς ἀντιπολιτευτικά διάθεσιν τό ἀνακοινωθέν τοῦ κόμματος, μόλις διεπιστώθη τό σφάλμα, θά ἀντελαμβάνετο ὅτι οὐδεμία ἐπερρίπτετο εὐθύνη εἰς τάς ὑπηρεσίας τῆς Βουλῆς καί ουδεμία ὑπῆρχε ἀνάγκη ἀνακοινωθέντος.

Ἡ πλήρης εἰσηγητική ἔκθεσις καί τό πλῆρες κείμενον τῆς προτάσεως νόμου, μέ τήν προσθήκην τῆς ἐκ λάθους τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Κόμματος τῶν Φιλελευθέρων παραπεσούσης, θά συζητηθῆ ἀπό τήν Βουλήν ἐντός τῶν συνταγματικῶν προθεσμιῶν. Καί ἐπί τῶν κειμένων αὐτῶν, ἐπί τῆς οὐσίας τῆς τόον σημαντικῆς αὐτῶν πρέπει νά γίνη ἐλευθέρα, εὐρεία, καί ~~ἐμπεριστάτωμ~~ σοβαρά συζήτησις.

ΟΜΙΛΙΑΙ ΩΡΑΣ 8.30

ΑΠΟ 28 - 8 - 51-- 6 - 9 - 51

ΔΕΥΤΕΡΑ 27 - 8 - 51	Καλλιθέα - Μοσχάτον
ΤΡΙΤΗ 28 - 8 - 51	Χαλάνδρι κ.λ.π.
ΤΕΤΑΡΤΗ 29 - 8 - 51	Ζωγράφου (Αἰγάλεω)
ΠΕΜΠΤΗ 30 - 8 - 51	Ν. Ἰωνία Ν. Φιλαδέλφεια
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 31 - 8 - 51	Μεταξουργεῖον Κολωνός } Ντορέ
ΣΑΒΒΑΤΟΝ 1 - 9 - 51	Σεπόλια Πλατ. Κουμουνδούρου
ΚΥΡΙΑΚΗ 2 - 9 - 51	Κηφησσιά - Ἐρυθραία
ΔΕΥΤΕΡΑ 3 - 9 - 51	Ὁμιλία Προέδρου
ΤΡΙΤΗ 4 - 9 - 51	Ν. Σφαγεῖα Ταῦρος Πετράλωνα
ΤΕΤΑΡΤΗ 5 - 9-51	Ἀγ. Ἰωάννης Βουλιαγμένης - Ἠλιούπολις Ὑμηττός Κατσιπόδι - Δαφνί
ΠΕΜΠΤΗ 6 - 9 - 51	Γκύζι - Τζιτζιφιές

[14.3]

[15.1]

Πρὸς διευθυντὴ
ἐφημερίδας διαμαρτυρίας
γιά κύπρια καταγορία
ἀμοιβῆς
23/11/1952

R.11 R 9

Ἀγόρασε ν. Λαοδικῆ 1952

Ἐξ ἴσου γιὰ ἐξ Νοεμβρίου
ἐξ ἐμπορικὰ δὲ ἀναγκαῖα ὅ
σα ἀπὸ ἐμὲ ἀναμένει ἀγοραστὴς
ἐν ἀσφαλείᾳ ἐγκαίρως ἐπὶ ἀναμ-
βάνει δὲ ἰδιαίτερα νὰ ἐξασφα-
λίσῃ μὲ ἐν ἀφορᾷ ἐμπορεύμα-
τα ἀγοραστὴ ὅλη ~~ἐπὶ τὸν~~
~~ἐπιτρέπεται ἐξ ἐνδέκατος ὅλη~~
~~ἡμέρας~~
~~ἡμέρα~~ ~~ἐμπορεύματος~~
~~ἐμπορεύματος~~
~~ἐμπορεύματος~~

[15.3]

ας οἱ ἀπῆδες ἐξ ἡ ἐπιλογγύρια
δὲν ἀνταπουρκεῖται ἐξ τὴν
ἀγάπεσαν. Ἡ ἰσοῦ ἀναγκαῖς ἐπὰ οἱ
ἐδέχθεν σταθμοῦ ἀγοῦν
ὀποθεσθμοῦ προεργομένη ἀφ' ἐξ γενομένη
Ὑποτρόπος. Καὶ ἀνὴρ ἐπόμενος
ἡ πρωτοτρία καὶ ἐπὰ πανλεῖος
ἐπὶ πρὸς τὴν ἀγάπεσαν.
Προσεῖτε περὶ γεγονότων τὰ
ἀποῖα δὲν ἐγρεσάβεται πᾶν
ποπὸς δὲ νὰ γεγβεῖ
Μέτα τιμῆς

[16.1] Δεκ. 1954

Ἀπάντηση πρός
Διευθύντη ἐφημερίδος

—

Βῆμα; Λαμπράκης;

—

[16-2]

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Δεκεμβρίου 1954

Φίλε κ. Διευθυντά,

Εἰς τό σημερινόν φύλλον Σας ἀναφέρετε ὡς πληροφορίαν ὅτι ἀνήκω εἰς τήν κατηγορίαν τῶν πολιτευτῶν τῶν μή προσελθόντων εἰς τήν γ στήν σύσκεψιν τῶν Φιλελευθέρων, οἱ ὁποῖοι κατά τό μάλλον ἢ ἧττο εἶναι κεκηρυγμένοι ἐναντίον τῆς τακτικῆς τήν ὁποίαν ἀκολουθεῖ ὁ κ. Παπανδρέου .

Εἶμαι κατόπιν τούτου ὑποχρεωμένος νά Σᾶς πληροφορήσω ὅτι ἄν παριστάμην εἰς τήν σύσκεψιν δέν θά συνεφώνουν μέ τήν πρότασιν τ κ. Βενιζέλου, διότι δέν πιστεύω ὅτι μέ τήν δημιουργίαν ἐκ τοῦ μή ὄντος πολιτικῶν σχηματισμῶν καί μέ τήν περισυλλογήν ὀλίγων διεσπαρμένων ἀτόμων, ὅσον ἀξιόλογα καί ἄν εἶναι, σφυρηλατεῖται ἡ ἑνό της τῆς ἀντιπολιτεύσεως. Λ"υτη πιστεύω ὅτι θά ἐπιτευχθῇ ἄν ἀπό ὅλους τούς πραγματικῶς θέλοντας τήν ἕνωσιν καί ἰδίως ἀπό Σᾶς ὅσ ἀποτελεῖτε τό ἐγκυρώτερον ὄργανον τῆς ἀντιπολιτεύσεως ἀγνοηθῇ ὅ λος αὐτός ὁ ἄνευ μεγάλου λαϊκοῦ ἐρείσματος ἐν διασπορᾷ κόσμος καί γίνῃ εἰλικρινής προσπάθεια ἀνανεώσεως τοῦ Κόμματος τῶν Φιλε θέρων ἐκ τῶν ἔνδον .Ἡ δέ ἀνανέωσις αὐτή εἶναι δυνατόν νά προσλάβῃ τοιαύτην μορφήν ὥστε ἀφ'ἑνός μέν ἀκωλύτως νά καταλάβουν ἐν αὐτῷ θέσιν ἐν καιρῷ ὅλοι Οἱ ἐν διασπορᾷ σημαίνοντες ἀντιπολιτευόμενοι, ἀφ'ἑτέρου δέ καί Ὑμεῖς, ὡς ἀπαραίτητον καί πολύτιμον στέλ χος τοῦ ἀγῶνος, μήν ἔχητε πλέον νά ἀντείπητε τι εἴτε ἐπί τοῦ πρ γραμματικοῦ εἴτε ἐπί τοῦ ὀργανωτικοῦ πεδίου.

Μετά φιλικωτάτων χαιρετισμῶν

[17.I]

Φίλε κ. Διευθυντά

Εἰς τὸ συμφερόν γοῦν τῆς
ἀναγέρσεως ~~τῆς~~ τῆς πρωτοφορίας ὅτι
~~ἂν παρεπλάμην εἰς τὴν μεθ-~~
~~ὀντικῆν τῶν γεγενημένων~~ ἀνήκω
εἰς τὴν πατηγορίαν τῶν πολιτικῶν
τῶν μὴ προσηλώτων εἰς τὴν μεθοντικῶν τῶν γεγενημένων ἐξ ἀν ὀπτίον
κατὰ τὸ μέρος εἰς ἄλλον εἶναι
κατηγορίας ἐναντίον τῆς ταύτης
τὴν ὀπτίαν κυρίνδει ὁ κ. Παπαν-
δρέου.

Ἐπαρ κατόπιν τοῦτο ὑποχρεωμένος
νὰ τῆς πρωτοφορίας ὅτι ἂν
παρεπλάμην εἰς τὴν ὀντικῆν
τῶν δὰ ὀντιφυτῶν με τὴν πρό-
ταση τοῦ κ. Ἀνεστίου, διὰ δὲ
ἀπαλεύω ὅτι μὲ τὴν δημιουργίαν

wöle (ἀμυγόλος νὰ πελαγ-
βοῦν ἐν ἀνεῖν δεῖν ὅγοι οἱ
ἐν διασπορᾷ (ἀνθρωπολιτικόμενοι
~~καὶ νὰ δοῦν ἐξ τὸν~~ ἀγ-
ελέρον δὲ καὶ ὑμεῖς, ὡς ἀπαρα-
λιτον (ἀλλέγος τὸ ἄγονος, νὰ
μὴ ἐχεῖν ~~ἐξ τὸ~~ πρέπον νὰ ἀνθρωπολιτεύ-
ε (ἐκεῖ ἐπὶ τὸ προγραμμάτιον
ἐκεῖ ἐπὶ τὸ ὀργανωτικὸν
πεδίον

[17.4]

Διά νά κρίνωμεν μέ δικαιοσύνην μίαν κατάστασιν δέν ἐπιτρέπεται νά ~~τήν~~ ἀγνοῶμεν ὡρισμένας ἀπαραιτήτους διακρίσεις. Κάθε στίγμή εἰς ἑκάστην πολιτικήν ἐξέλιξιν εἶναι συνισταμένη πολλῶν αἰτίων, μεταξύ τῶν ὁποίων ἄλλα ὀφείλονται εἰς γεγονότα ἀνεξάρτητα τῆς θελήσεως τοῦ ἀνθρώπου, ἄλλα εἰς ἔργα παλαιοτέρων, ἄλλα εἰς ἔργα ξένα πρός τούς κρινομένους καί τέλος εἰς ἔργα αὐτῶν τούτων τῶν κρινομένων πολιτικῶν ἀνδρῶν. Μόνον τά τελευταῖα εἶναι δυνατόν νά καταλογίσωμεν καί ἡμεῖς εἰς τήν σημερινήν Κυβέρνησιν.. Τά ἄλλα τῆς ἀνήκουν μόνο καθ' ὅ μέτρον, ἀφοῦ ἐπῆλθον, ἀνεξαρτήτως τῆς θελήσεώς της, ἐφρόντισε νά τά ἐκμεταλλευθῇ κατά τόν καλλίτερον τρόπον.

Ἄν μέ αὐτό τό μέτρον κρίνωμεν τήν σημερινήν Κυβέρνησιν δέν εἶναι πρέπον νά τῆς καταλογίσωμεν τήν πτῶσιν τῶν διεθνῶν τιμῶν καί ὅσα ἀγαθά ἐκ τούτου ἀπέρρευσαν, οὔτε καί τήν ἐφετεινήν μοναδικήν ἐσοδείαν, ἡ ὁποία ἄν ὀφείλεται εἰς ἀνθρώπους, ὀφείλεται εἰς ὅλας τάς ἀπό τοῦ 1947 κυβερνήσεις.

Ἔργον τῆς Κυβερνήσεως εἶναι ἡ ὑποτίμησις τῆς δραχμῆς καί ὁ ἐκ ταύτης τελειωτικός κλονισμός τῆς ἐμπιστοσύνης εἰς τό ἐθνικόν νόμισμα. Εἶναι ἐπίσης ἡ ἐλευθέρα εἰσαγωγή εἰδῶν πολυτελείας ἡ ὁποία ἐγκυμονεῖ κινδύνους. Τούς ἐπισημαίνομεν ἀπό τοῦδε. Εἶναι ἡ διατήρησις εἰς ἀφόρητον ὕψος τῶν στρατιωτικῶν δαπανῶν.

Ἐάν ὅλοι οἱ παράγοντες οἱ ὁποῖοι δέν εἶναι ἔργον τῆς Κυβερνήσεως ἐπήρχοντο, καί ἐπήρχοντο μόνο ἐκεῖνοι τούς ὁποίους παρεισήγαγε ἡ Κυβέρνησις δέν θά ἦτο ἡ κατάστασις καλλιτέρα ἀπό ὅ,τι εἶναι σήμερον ; Ἄν ἀντί τῆς ἀμελετήτου ὑποτιμήσεως ἐχωρούσαμεν βαθμιαίως εἰς τόν συναλλαγματικόν εἰς ~~τόν συναλλαγματικόν~~ διαφορισμόν, ἀναπτύσσοντες σύμφωνα μέ τά νέα δεδομένα τήν ἀπό ὀφετίας ἀρξαμένην πολιτικήν τῆς νομισματικῆς σταθερότητος, ἀσφαλῶς θά εἴχομεν καλλίτερα ἀποτελέσματα.

Αὐτός εἶναι ὁ ὀρθός καί δίκαιος τρόπος κρίσεως τοῦ κυβερνητικοῦ ἔργου. Δέν εἶναο ~~ἄξιον~~ ἀξίων πολιτικῶν ἀνδρῶν νά οἰκειοποιοῦνται ἀποτελέσματα εἰς τά ὁποῖα εἶναι ἀνύπαρκτος ἡ συμβολή των.

Ἀλλά καί ποῖα ἐπί τέλους εἶναι τά ἀποτελέσματα αὐτά; Δέν γνωρίζομεν τί ἀπέδωσαν τά τελευταῖα ἐργαστηριακά πειράματα τῶν εἰδικῶν, οἱ ὁποῖοι συμβαίνει νά προσποιοῦνται ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς τούς εὐχαριστημένους. Ἡ πραγματικότης, ἡ ὁποία συντίθεται καί ἀπό ἀσταθμήτους παράγοντας, πού κάποτε λησμονοῦνται εἰς τά ἄδυτα τῶν ἐργαστηρίων, φαίνεται ὅτι παρεισάγει παράγοντας οἱ ὁποῖοι δέν ὑπελογίσθησαν. Οἱ γεωργοί, μᾶς λέγουν, πλουτίζουν, Ἀλλά οἱ γεωργοί, διά λόγους ἐξωεργαστηριακούς προπωλοῦν τόν σῖτον.....

Μᾶς λέγουν

Οἱ καπνοπαραγωγοί, μᾶς λέγουν, ἐπλούτισαν. Ἀλλά εἰς τήν ὕπαιθρον οἱ καπνοπαραγωγοί εἶχον προπωλήσει τό προϊόν των.....
Εἰς ἀμφοτέρας τάς περιστάσεις ὠφελήθησαν οἱ μεσάζοντες, οἱ ὀλίγοι, ὄχι οἱ γεωργοί, σύμφωνα μέ τήν ἀντιλαϊκήν νοοτροπίαν τῶν κυβερνώντων.

Τί νά εἴπωμεν διά τούς σταφιδοπαραγωγούς. Ἄς ἀναμείνωμεν τήν ὁλοκλήρωσιν τῆς κυβερνητικῆς πολιτικῆς. Ἀλλά φοβούμεθα, ἐκ τῶν πρώτων ἀποφάσεων ὅτι, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν τιμῶν τῶν βιομηχανικῶν προϊόντων, δέν τούς ἀναμένουν εὐτυχεῖς λύσεις.

Ποῦ εἶναι λοιπόν αὐτή ἡ εὐτυχία. Ποῖος τήν ἀπολαμβάνει. Οἱ μισθοβίωτοι ; Οἱ μαστιζόμενοι ἀπό τήν αὔξ ἀνεργίαν ἐργάται ; Πόλύ φοβούμεθα ὅτι ἡ εὐτυχία τήν ὁποίαν ἡ φύσις καί αἱ διεθνεῖς συνθῆκαι ἠθελησαν νά ἐπιδαφιλεύσουν φροντίζει με τά μέτρα της ἡ Κυβέρνησις νά τήν κατανείμῃ μεταξύ τῶν ὀλίγων. Ἴσως δέ δι' αὐτό εἰς τά ἐργαστήρια βλέπομεν εὐτυχίαν καί εἰς τάς στατιστικάς καί εἰς τήν ζωήν τῶν πολλῶν βλέπομεν δυστυχίαν. Ἴσως, διότι καί τά ὅσα ἐπερίσσευσαν ἀπό ὅσα μᾶς ἐχάρισεν ἐφέτος ἡ τύχη δέν ἐφρόντισε ἡ Κυβέρνησις νά τά διανείμῃ σύμφωνα μέ τήν ἀρχήν ἡ ὁποία εἶναι τό ἔμβλημα καί ἡ παράδοσις τοῦ Κόμματος των Φιλελευθέρων, τήν κοινωνικήν δικαιοσύνην. Διά νά φθάσωμεν εἰς τήν εὐημερίαν δέν ἀρκεῖ νά μᾶς χαρίσῃ ὁ θεός ἐσοδείας καί ἡ Ἀμερική ἀνακωχάς καί προϊόντα πρέπει ἡμεῖς πλέον νά φροντίζωμεν διά τήν δικαίαν κατανομήν των.

[19.1]

Ἄρθρο κατὰ τοῦ
Ἐπ. Σοναγερμοῦ

Ἀντὶ νὰ ὀργανώσουν
τὴ διοίκηση κάνουν
πράξεις ἐντυπωσιασμοῦ
ἢ ὁ ὁ ὁ κληρωτικές -
Συγχωνεύσεις Τραπέζων
Κρείσιμο Βουλῆς κ. λ.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

Τώρα ποὺ ἀπέτυχεν ὁ Συναγερμός

ΑΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΣΦΑΛΜΑΤΑ

Τοῦ κ. ΚΩΝ. ΤΣΑΤΣΟΥ, πρώην ὑπουργοῦ

11/7/53

"ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ"
11/Ἰουνίου/1953

Οὐδέποτε Ἑλληνική κυβέρνησις εἰς τὸ παρελθὸν διέθεσε τὴν δύναμιν τῆς ποσοῦσης. "Ολοι οἱ καλοὶ Ἕλληνες ἐχαιρέτησαν τὸ γεγονὸς τοῦτο, αὐτὸ καθ' ἑαυτό, ὡς αὐτοσχές. Δὲν ἦσαν μόνον οἱ 240 βουλευταὶ ἡ πραγματικὴ δύναμις της. Ἦσαν ἄλλοι ἐξ ἴσου σημαντικοὶ παράγοντες. Ἡ ἐμπιστοσύνη μὲ τὴν ὁποίαν ἀπέλεπεν πρὸς τὸν ἄρχοντα τοῦ Συναγερμοῦ ὁ λαός. Ὁ κατακερματισμὸς μιᾶς ἀντιπολιτεύσεως ἡ ὁποία εἶχε φθορὰ ἐν τῇ ἀσκήσει τῆς ἐξουσίας καὶ ἐν τῇ ἐφαρμογῇ ἀντιδημοτικῶν μέτρων. Ἡ προπαρασκευὴ ἑνὸς ὑγιεστέρου οἰκονομικοῦ μέλλοντος δι' αὐτῶν ἀκριβῶς τῶν ἀντιδημοτικῶν μέτρων τὰ ὁποῖα ἄλλοι εἶχον τὸν πατριωτισμὸν νὰ λάβουν. Ἡ μετὰ πεντατετίαν ηὐξημένη πλέον ἀποδοτικότης τῆς ἀναγεννηθείσης τῆς συντελουμένης ἀπὸ τοῦ 1948 διὰ τῆς ἀμερικανικῆς δοσδείας. "Ολα ἦσαν ὅρια διὰ μίαν μακρὰν περίοδον εὐτυχοῦς καὶ γονίμου διασυδρομῆς ἐπὶ τῆς χώρας. Δὲν ἐχρειάζετο πρὸς τοῦτο καμμία μεγαλοφυΐα.

Ἦρκει πρὸς τοῦτο ἡ μετριότης τῶν κοινῶν θνητῶν, εἰς τὴν ὁποίαν ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Ἐλευθερίου Βενιζέλου μᾶς κατεδίκασε ἡ μοῖρα τῆς ἱστορίας.

Ὁ λαὸς ἐχάρησε εἰς τοὺς ἐκλεκτοὺς τῆς 16ης Νοεμβρίου ἕνα θησαυρὸν καὶ αὐτοὶ κατώρθωσαν ἐντὸς ἀπροσδοκήτως μικροῦ διαστήματος νὰ στερήσουν εἰς ὅλους τοὺς ἀντιπάλους, Δυσκόλως ἐμφορεῖ κανεὶς νὰ ἀξιολογήσῃ καὶ νὰ καταλάβῃ τὰς ἀδεξιότητας, τὰ σφάλματα καὶ τὰς κακότητας, αἱ ὁποῖαι ἐξεφάνισαν αὐτὴν τὴν μοναδικὴν εὐκαιρίαν καὶ ἐπανέφεραν εἰς τὰς ψυχὰς τῆς μεγίστης πλειοψηφίας τῶν Ἑλλήνων ὄχι μὸν τὴν ὀργήν, τὸν πικρὸν καὶ ὄχι τὸν πικρὸν τῶν ἀπογοητεύσεων, πάντως ὅμως τὴν δυσπιστίαν καὶ τὴν ἀφιδελίαν.

Ἀπὸ τοὺς ἰσχυροὺς τοῦ Συναγερμοῦ δὲν ἐπερεμείναμεν οὔτε νέα οἰκονομικὰ προγράμματα οὔτε φυσικὰ διοικητικὰ σχέδια, διότι ἐγνωρίζομεν καὶ τὴν πεῖραν των καὶ τὴν ἐπιστημοσύνην των καὶ τὰς γνώσεις των. Ἐπιστεύομεν ὅμως ὅτι θὰ δείξῃ τὴν δρᾶσίν των ἡ ἀξιολόγου ὀργανωτικὸν πνεῦμα καὶ ὅτι θὰ ἀπέφευγον τὰ ψυχολογικὰ σφάλματα τῶν ἀντιπάλων των. Ἐπλανήθημεν.

Ἐν γνώσει ἢ ἀνεπιγνώστως, καὶ δχι μόνον προκλογικῶς, ἀλλὰ καὶ μετελογικῶς ἐδημιούργησαν παρὰ τῷ λαῷ τὴν πεποίθησιν ὅτι θὰ ἐπαγγατοποιοῦντο ἐπὶ τὸ βελτίῳ μεταβολαὶ αἱ ὁποῖαι διὰ πάντα φρονοῦν ἀνθρωποι ἦτο δέδαιον ὅτι δὲν θὰ ἐπαγγατοποιοῦντο. Εἶναι δικαιολογημένος ἔνας λαὸς νὰ νιτρίζῃ ὅτι ἐπλανήθη. Ἀλλὰ εἶναι ἀδικαιολόγητος ὁ πολιτικὸς ὁ ὁποῖος δὲν γνωρίζει ὑπὸ ποίους ὅρους καὶ ἐντὸς ποίων χρονικῶν ὁρίων ἐμπορεῖ νὰ πραγματοποιηθοῦν αἱ ὑποσχέσεις του. Ἀδικαιολόγητος ὅταν δὲν προσαρμόζει τὴν ψυχολογίαν τοῦ λαοῦ πρὸς τὴν πραγματικότητα διὰ νὰ ἀποφεύγωνται ἐπικίνδυνοι ψυχικοὶ κλονισμοί. Καὶ ἀκόμη πλέον ἀδικαιολόγητος ὅταν ἐνισχυμένος ἐπιτρέπῃ ἐπὶ ἐξευτελισμὸν τῆς ἐξουσίας, ἐνῷ διατρέπεται τὰ σφάλματα ὄχι τῶν ἰδεαλιστῶν ἀλλὰ τῶν ἀνεπροσδοκήτων.

Ἀλλὰ καὶ ἐν ἄλλο τεράστιον ψυχολογικὸν σφάλμα διαπράττεται. Οἱ ἐρασταὶ τοῦ ὁλοκληρωτισμοῦ φροντίζουν εἰς τὴν ἐποχὴν μας νὰ εἶναι φρονηματικὸν τὸ ὑπερίσχυον αὐτὸν ; ὅτι δὲν ἀποκρύπτει τὴν τιμὴν του εἰς τὴν ἀποτελεσματικότητα τῆς ὅλης του ἀλίγνως ; ὅτι διὰ τὴν ἐποχὴν τῶν ἰσχυρῶν ἀγελάδων ἐτοιμάζει ἀπὸ τοῦδε τὴν ἀστυνομίαν του, τὴν χωροφυλακήν του, τὸν στρατόν του «ΕΔΕΑ» ; Δὲν ἔχομεν δίκαιον νὰ θεωρῶμεν πολὺ πτωχὴν καὶ πολὺ φτένην τὴν ψυχολογίαν του; καὶ ἀφαντάστως στενοκέφαλον τὸν ρεαλισμόν του;

Τόσον ριζωμένος εἶναι μέσα του ὁ ὁλοκληρωτισμὸς τόσον συμφυὴς μὲ τὴν νοοτροπίαν των ὥστε δὲν κατώρθωσαν νὰ ἀντιληφθοῦν τοῦτο τὸ στοιχεῖωδες: ὅτι ἐπιδιώκοντες τὴν καταδίκην ἑνὸς γελοιογράφου πέζουν αὐτεπαγγέλτως τὴν κυκλοφορίαν τῆς ἐφημερίδος ἡ ὁποία τὸν ἐστήριζε καὶ τὴν ὁποίαν ἤθελαν προφυνῶς νὰ πλήξουν ;

Ἀλλὰ καὶ τὸ αἰφνιδιαστικὸν ἐλεύσιμον τῆς δουλῆς εἰς τί εἶδους ψυχολογίαν ἀντιποκρίνεται ; Ποίας θὰ ἠδύνατο νὰ ἐπισδίση τὴν κυβέρνησιν νὰ κλείσῃ τὴν δουλὴν κατὰ τρόπον ἀμιλλᾶ, χωρὶς νὰ ἀποκαλυφθῇ ἀκαίρως ἡ ὁλοκληρωτικὴ της νοοτροπία ;

Εἶναι αὐτὸ ψυχολογία ρεαλιστῶν ἢ ψυχολογία ἀνθρώπων ποὺ ἔχουσαν τὴν ψυχασιμίαν των ;

Ἀλλὰ ὑπάρχει καὶ ἕνα ἄλλο ψυχολογικὸν πάθος εἰς τὸ ὁποῖον θυσιάζεται ἡ οὐσία: τὸ πάθος τῶν θεαματικῶν ἐνεργειῶν. Εἶναι ἴδιον τῶν δυνατῶν νὰ κρύβουν τὴν δύναμίν των. Εἶναι ἴδιον τῶν ἀδυνάτων νὰ θέλουν νὰ τὸν δείξουν. Τὸ αἰσχιστικὸν ἐλεύσιμον τῆς δουλῆς εἶναι μία ψυχοπαθολογικὴ ἐπίδειξις δήθεν δυνάμεως. Ἀλλὰ πόσον ἄλλους χρόνους χρειάζεται διὰ νὰ καταλάβουν καὶ οἱ πλέον ἀφελεῖς τὴν κενότητα τοῦ κρύβεται πίσω ὑπὸ αὐτὰς τὰς βαταΐσιος ρωμαλεότητας. Μὲ αὐτὰ τὰ ψυχολογικὰ τερατώματα ἐπέτυχε πολλὰ φρόνματοι ὁ Χίτλερ καὶ ὁ Μουσσολίνι. Ἀλλὰ εἶναι τραγικὸν σφάλμα δι' ἕνα ἐνιδοξὸν ρεαλιστὴν νὰ φαντάζεται ὅτι οἱ αὐτοὶ ψυχολογικοὶ κανόνες ἰσχύουν δι' ὅλους τοὺς λαοὺς καὶ ὅλας τὰς ἐποχάς. Ἀλλοῦ θὰ ἔπρεπε νὰ ἀναζητήσῃ τὰ πρότυπά του πρὸς μίμησιν.

Τὸ χειρότερον εἶναι ὅτι εἰς αὐτὸ τὸ πάθος τῶν θεαματικῶν ἐνεργειῶν θυσιάζεται ἡ οὐσία. Ἡ πρώτη αἰτία τοῦ γεγονότος καὶ τῆς διαδικασίας τῆς συγχυνύσεως τῶν Τροπειῶν πρέπει νὰ ἀναζητεθῇ εἰς τὸ πάθος τοῦ καταλήξεσι καὶ αἰφνιδιάζειν. Ἀπὸ ὅλον αὐτὸν

τὸν σεισμὸν εἰς τὸν τομέα τῆς πίστεως τίποτε δὲν προέκυψε, οὔτε πρόκειται νὰ προκύψῃ. Μένει μόνον ὁ ἀρχικὸς αἰφνιδιασμὸς τὸν ὁποίαν ἐπιδιεκτικὸν μερικοὶ νοσταλγοὶ τῶν ὁλοκληρωτικῶν μεθόδων ὡς παράδειγμα πρὸς μίμησιν, καθ' ὃν χρόνον ἡ μείωσις τοῦ τόκου καὶ ἡ ὀργάνωσις τῆς πίστεως — ἡ οὐσία — ἀπεσυρνήθησαν.

Εἰς τὸ ἴδιον πάθος πρέπει νὰ ἀποδοθῇ ἡ ὀφορούμη μὲ τὴν ὁποίαν προτιμήσαμεν τὸ ταξίδιον τῆς Ἀμερικῆς. Ἐδημιουργήθησαν ἐλπίδες φρόδοι, ἐμεθύσθη ἕνας πάσχων λαὸς μὲ ὄμνους καὶ περιγραφὰς ποὺ δὲν ἀντιπεκρίνοντο εἰς τὴν πραγματικότητα, διὰ νὰ πραλεῇθῇ εἰς τὸ τέλος ἡ ἀπογοήτευσις εἰς τὰς ἐργατικὰς καὶ τὰς δημοσιοϋπαλληλικὰς τάξεις καὶ ἡ ἀπεργία.

Ἐλλειπνῶς εὐχόμεθα νὰ ἐπιτύχῃ τελικῶς ἡ πολιτικὴ τῆς ὑποστηρίξεως, παρὰ τοὺς κακοὺς εἰσνόους. Ἐλλειπνῶς εὐχόμεθα, τὸ σφάλμα τῆς ὑπερπυποτιμήσεως καὶ ἐλλείψεως μέτρων προνοίας πρὸς συγκράτησιν τῶν τιμῶν νὰ τὸ καλύφῃ ἡ πρωτοφανὴς ἐφετεινὴ εὐφορία καὶ ἡ αὐτυχὴς πτῶσις τῶν διεθνῶν τιμῶν πολλῶν ἐκ τῶν εἰσαγτέων εἰδῶν. Ἐλλειπνῶς εὐχόμεθα νὰ ὁποδειχθῇ τελικῶς ὅτι τὴν θεραπείαν τῆς νοσούσης οἰκονομίας μας δὲν θὰ τὴν πληρώσουν εἰς ὅσους τῶν ὀλίγων ἡ τάξις των βιοποσυντηρήτων καὶ τῶν ἐργατῶν τῶν πόλεων καὶ τῆς ὑπαίθρου. Ἀλλὰ καὶ ἂν συμβῇ αὐτὸ πολὲμηνίως ὑφίσταμεν, πῶς νὰ μὴν ἐλέγξῃ κανεὶς μίαν κυβέρνησιν ἡ ὁποία εἰς πεῖσμα τῆς τύχης, θυσιάζουσα τὴν οὐσίαν εἰς τὸν θεατρισμόν, μόχεται καὶ εἰς τὸν τομέα αὐτὸν ἐνσπείρουν τὰς καλὰς ἐνσουμένων συμφερόντων της, ἐναντίον τοῦ συμφέροντος τῆς ὁλότητος, δημιουργοῦσα διαφυλαξθήσεις αἱ ὁποῖαι διαφεύδονται τὴν ἐπομένην ;

Διατί ἆρ. ἔγω ἐντυπωσιακὰς γδές, ἐπειδὴ σήμερα ἔχασε τὴν ἰδιότητά του αὐτήν, λησμονεῖται ; Διατί ἡ ἀρετὴ τῆς ὀργανωτικῆς σκέψεως ὑποχωρεῖ εἰς τὸ πάθος τῶν ἐντυπωσιακῶν ἐνεργειῶν ;

Τὸ πρῶτον ὄρθρον τῶν ἀρχικῶν ἐπισήμων ἐναγγελιῶν τῆς κυβερνήσεως σφεύρα τὴν διοικητικὴν ἀναδιοργάνωσιν, καὶ ὄφλας. Ἐπιτρεπταὶ καὶ ἀρρόδιοι ἐτέθησαν ἐν κινήσει, λόγοι συγκινητικοὶ ἐξεσπάσθησαν ἐνόψει ἐνὸς μόνον ἐπιτυχοῦς συνέζησαν. Ἐματαιώθη ἡ κατάργησις τοῦ βισυνὸς τῶν γουσερῶν καὶ ἡ ἀντικατάστασις διὰ δώδεκα ἡμερῶν διοικητῶν, χάρις εἰς τὴν παρέμβασιν ἰσχυρῶν παραγόντων τῶν κυβερνητικῶν διὰ νὰ ἀποκαλυφθῇ ὅτι ὅλη αὐτὴ ἡ ἀναμόρφωσις τῆς διοικήσεως ἀπέλεπε εἰς τὴν δημιουργίαν δώδεκα ἐκλογικῶν περιφερειῶν, προσαρμοζομένων εἰς τὰ ἐκλογικὰ συμφέροντα τῆς κρατούσης ἐν τῷ Συναγερμῷ φατρίας. Κατὰ τὰ ἄλλα ἡ ἀναδιοργάνωσις τῆς διοικήσεως ἀνεβλήθη διὰ τὰς ἐλληνικὰς καλένδας. Ὁ θεσμὸς τῶν περιτῶν Γενικῶν Διοικητῶν διὰ λόγους ἐξοικονομήσεως προσώπων διατηρεῖται. Δὲν προόγεται ὁ νομοσχεδιακὸς θεσμὸς διὰ τῆς προωθήσεως τοῦ θεσμοῦ τῶν νομαρχιακῶν συμβουλίων. Δὲν ἐνισχύεται ἡ ἐξουσία καὶ ἡ οἰκονομικὴ δύναμις τῶν νομαρχῶν καὶ τῶν ὀργανισμῶν αὐτοδιοικήσεως.

Ἂν εἶχεν ἄλλην ψυχολογίαν οἱ σήμερον κρατοῦντες θὰ ἀντελαμβάνοντο ὅτι μὲ τὴν ἀναδιοργάνωσιν τῆς διοικήσεως θὰ ἐκερδίζαν πολλὸς περισσότερος φῶτος παρὰ μὲ τὰ διάφορα τερατώματα τὰ ὁποῖα ἐμπνέει μία στενοκάρδιος κομματικὴ ἀντίληψις. Διοίκησις ὀργανομένη στὰ μέτρα τῶν κομματικῶν συμφερόντων θὰ εἶναι ἀθλία διοίκησις καὶ τελικῶς θὰ ζημιώσῃ τοὺς ἐπιτηρτάς της. Τὸ μόνιμον τελικὸς θὰ ἐπικρατήσῃ τοῦ προσκαίρου καὶ ἡ χρηστότης τῆς εὐτροφωτέρας πανηγύρεως.

Ἐν τούτοις, κυριολεκτικῶς κομμένης στὰ χέρια μιᾶς πανισχύρου κυβερνήτιος τὰ θέρα τῆς ἀναδιοργανώσεως τῆς διοικήσεως. Ἔπρεπε νὰ ἀπεργήσουν οἱ ὑπάλληλοι, νὰ ἀπειληθοῦν ἀπολύσεις διὰ νὰ λεχθῇ ἐν ὀργῇ ὅτι μόνον ὅταν περιορισθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑπαλλήλων θὰ εἶνε δυνατὸ ἡ ἱκανοποίησις τῶν αἰσθολογικῶν των αἰτημάτων καὶ ἔτσι ἐπὶ τέλους νὰ ἐπιστρέψωμεν, διὰ μέσου ἑνὸς φαύλου κύκλου, εἰς τὸ πρόβλημα τῆς ἀναδιοργανώσεως τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν. Ἔτσι μόνον ζωνοδυμηθήκαμε τὴν πρωτορχικὴν μας ἐπαγγελίαν.

Μετὰ ἑπτὰ μῆνας ἀπὸ τοῦ θριάμβου τῆς 16ης Νοεμβρίου ἀπὸ ὅ,τι δεῦς τοὺς παρεγόνεται τοῦ καθέτων τὸν Συναγερμὸν τὸ ἰσχυρότερον πολιτικὸν συντρότημα ποὺ ἐγνώρισε ποτὲ ἡ Ἑλλὰς, ἀπομένει μαζί του μόνον ὁ ἕνας, ὁ καθ' ἡμᾶς ὄχι, ἰσχυρότερος: ὁ ἀριθμός. Ὁ ἀριθμὸς ὄχι τῶν λαϊκῶν ψήφων, ἀλλὰ ὁ ἀριθμὸς τῶν βουλευτῶν. Ὁ Συναγερμὸς ἔχουσε προφῶς τὴν ψυχὴν τοῦ λαοῦ.

ΚΩΝΣΤ. ΤΣΑΤΣΟΣ

Οὐδέποτε ἑλληνική Κυβέρνησις εἰς τό παρελθόν διέθεσε τήν δύναμιν τῆς παρούσης. Ὅλοι οἱ καλοί Ἕλληνες ἐχαιρέτησαν τό γεγονός τοῦτο αὐτό καθ'ἑαυτό ὡς εὐτυχές. Δέν ἦσαν μόνοι 240 βουλευταί ἡ πραγματική δύναμίς της ἦσαν ἄλλοι ἐξ ἴσου σημαντικοί παράγοντες. Ἡ ἐμπιστοσύνη μέ τήν ὁποίαν ἀπέβλεπε πρός τόν Ἀρχηγόμ τοῦ Συναγερμοῦ ὁ λαός. Ὁ κατακερματισμός μιᾶς ἀντιπολιτεύσεως ἡ ὁποία εἶχε φθαρῆ ἐν τῇ ἀσκήσει τῆς ἐξουσίας καί ἐν τῇ ἐφαρμογῇ ἀντιδημοτικῶν μέτρων. Ἡ προπαρασκευή ἑνός ὑγιεστέρου οἰκονομικοῦ μέλλοντος διά τῶν ἀκριβῶν τῶν ἀντιδημοτικῶν μέτρων τά ὁποῖα ἄλλοι εἶχον τόν πατριωτισμόν να λάβουν Ἡ μετά πενταετίαν ηὐξημένη πλέον ἀπόδοσις τῆς ἀνασυγκροτήσεως τῆς συντελεσθείσης διά τῆς ἀμερικανικῆς βοηθείας. Ὅλα ἦσαν ὥριμα διά μίαν μακράν περίοδον εὐτυχοῦς καί γονίμου διακυβερνήσεως τῆς χώρας. Δέν ἐχρειαζετο πρός τοῦτο καμμία μεγαλοφυΐα.. Ἤρκαι πρός τοῦτο ἡ μετριότης τῶν κοινῶν θνητῶν, εἰς τήν ὁποία ἀπό τοῦ θανατου τοῦ Ἐλευθερίου Βενιζέλου μᾶς κατεδίκασε ἡ μοῖρα τῆς ἱστορίας.

Ὁ λαός ἐχάρισε εἰς τούς ἐκλεκτούς τῆς 16 Νοεμβρίου ἕνα θησαυρόν καί αὐτοί κατώρθωσαν ἐντός ἀπροσδοκήτως μικροῦ διαστήματος νά τόν σκορπίσουν εἰς ὅ ους τούς ἀνέμους. Δυσκόλως ἠμπορεῖ κανείς νά ἀξιολογήσῃ καί νά κατατάξῃ τάς ἀδεξιότητας τά σφάλματα καί τάς κακότητας, αἱ ὁποῖαι ἐξαφάνισαν αὐτήν τήν μ τήν μοναδικήν εὐκαιρίαν καί ἐπανέφεραν εἰς τάς ψυχάς τῆς μεγίστης πλειοψηφίας τῶν ἑλλήνων ἄν ὄχι τήν ὀργήν τήν πικρίαν καί ἄν ὄχι τήν πικρίαν τήν ἀπογοήτευσιν, πάντως δέ τήν δυσπιστίαν καί τήν ἀμφιβολίαν.

Ἀπό τούς ἰσχυρούς τοῦ Συναγερμοῦ δέν ἐπεριμέναμεν οὔτε νέα οἰκονομικά προγράμματα οὔτε σοβαρά διοικητικά σχέδια, διότι ἐγνωρίζαμεν καί τήν πειραν των καί τήν ἐπιστημοσύνην των καί τάς γνώσεις των. Ἐπιστεύαμεν ὅμως ὅτι θά διεῖπε τήν δρᾶσιν ἕν ἀξιόλογον ὀργανωτικόν πνεῦμα καί ὅτι θά ἀπέφευγον τά ψυχολογικά σφάλματα τῶν ἀντιπάλων των. Ἐπλανήθημεν.

Ἐν γνώσει ἤ ἀνεπιγνώτως, καί ὄχι μόνον προεκλογικῶς, ἀλλά καί μετεκλογικῶς ἐδημιούργησαν παρά τῷ λαῷ τήν πεποίθησιν ὅτι θά ἐπραγματοποιοῦντο ἐπί τά βελτίω μεταβολαί αἱ ὁποῖαι διά πάντα σώφρονα ἄνθρωπον ἦτ βέβαιον ὅτι δέν θά ἐπραγματοποιοῦντο. Εἶναι δικαιολογημένος ἕνας λαός νά πιστεύῃ ὅ,τι

ἐπιθυμεῖ. Ἀλλά εἶναι ἀδικαιολόγητος ὁ πολιτικός ὁ ὁποῖος δέν γνωρίζει ὑπό ποίους ὅρους καί ἐντός ποίων χρονικῶν ὁρίων ἠμποροῦν νά πραγματοποιηθοῦν αἱ ὑποσχέσεις του. Ἀδικαιολόγητος ὅταν δέν προσαρμόζει τήν ψυχολογίαν τοῦ λαοῦ πρός τήν πραγματικότητα διά νά ἀποφεύγωναι ἐπικίνδυνοι ψυχικοί κλονισμοί. Καί ἀκόμη πλέον ἀδικαιολόγητος ὅταν ἐγκαυχᾶται ὅτι εἶναι " ρεαλιστής", ἐνῶ διαπράττει τά σφάλματα τῶν ἰδεαλιστῶν καί τῶν ὀνειροβαμόνων.

Ἀλλά καί ἕν ἄλλο τεράστιον ψυχολογικόν σφάλμα διαπράττεται Οἱ ἐρασταί τοῦ ὁλοκληρωτισμοῦ φροντίζουν εἰς τήν ἐποχήν μας νά εἶναι σεμνοτυφεῖς. Δέν τό ὁμολογοῦν. Ἡ γλῶσσα των καί ἡ συμπεριφορά των ἔχει στύλ δημοκρατικόν, ἔστω καί μέ τάς ἀδεξιότητας αἱ ὁποῖαι διακρίνουν ἐκείνους πού δέν πιστεύουν εἰς ὅ,τι λέγουν καί ὅ,τι κάνουν. ~~Ὁ Δαροσφουκώ λέγει ὅτι ἡ ὑποκρισία ἀποτελεῖ τόν φόρον τιμῆς τόν ὁποῖον ἡ κακία ἀποτίει πρός τήν ἀρετήν.~~ Νά μεμφθῶμεν ἄρα γε τόν Συναγερμόν ὅτι ἀποβάλλει καθημερινῶς τήν ὑποκρισίαν αὐτήν ; ὅτι δέν ἀποκρύπτει τήν πίστιν του εἰς τήν ἀποτελεσματικότητα τῆς βίας τῶν ὀλίγων ; ὅτι διά τήν ἐποχήν τῶν ἰσχνῶν ἀγελάδων ἑτοιμάζει ἀπό τοῦδε τήν ἀστυνομίαν του, τήν χωροφυλακήν του, τόν στρατόν τῆς "ΙΔΕΑ" ; Δέν ἔχομεν δίκαιον νά θεωροῦμεν πολύ πτωχήν καλι πολύ φτένην τήν ψυχολογίαν του ; καί ἀφαντάστως στενοκέφαλον τόν ρεαλισμόν του ;

Τόσον ριζωμένος εἶναι μέσα των ὁλοκληρωτισμός, τόσον συμφυής μέ τήν νοοτροπίαν των ὥστε δέν κατώρθωσαν νά ἀντιληφθοῦν τοῦτο τό στοιχειῶδες : ὅτι ἐπιδιώκοντες τήν καταδίκην ἑνός γελοιογράφου ἠξάνον αὐτομάτως τήν κυκλοφορίαν τῆς ἐφημερίδος ἡ ὁποία τόν ἐστέγαζε καί τήν ὁποίαν ἤθελαν προφανῶς νά πλήξουν ; Εἶναι αὐτό ψυχολογία ρεαλιστῶν ἤ ψυχολογία ἀνθρώπων πού ἔχασαν τήν ψυχραιμίαν των ;

Ἀλλά καί τό αἰφνιδιαστικόν κλεῖσμον τῆς Βουλῆς εἰς τί εἴδους ψυχολογίαν ἀνταποκρίνεται ; Ποῖος θά ἠδύνατο νά ἐμποδίσῃ τήν Κυβέρνησιν νά κλείσῃ τήν Βουλήν κατά τρόπον ὁμαλόν, χωρίς νά ἀποκαλυφθῇ ἀκαίρως ἡ ὁλοκληρωτική της νοοτροπία ;

Ἀλλά ὑπάρχει καί ἕνα ἄλλο ψυχολογικόν πάθος εἰς τό ὁποῖο θυσιάζεται ἡ οὐσία : τό πάθος τῶν θεαματικῶν ἐνεργειῶν. Εἶναι ἴδιον τῶν δυνατῶν νά κρύβουν τήν δύναμίν των. Εἶναι ἴδιον τῶν ἀδυνάτων νά θέλουν νά τήν δείξουν. Τό αἰφνιδιαστικόν κλεῖσιμον τῆς Βουλῆς εἶναι μία ψυχοπαθολογική ἐπίδειξις δῆθεν δυνάμεως. Ἀλλά πόσον ὀλίγος χρόνος χρειάζεται διά νά καταλάβουν

καί οἱ πλεόν ἀφελεῖς τήν κενότητα πού κρύβεται πίσω ἀπό αὐτάς τάς ματαίας ρωμαλεότητας. Μέ αὐτά τά ψυχολιγικά τεχνάσματα ἐπέτυχε πολλά πράγματι ὁ Χίτλερ καί ὁ Μουσσολίνι. Ἀλλά εἶναι τραγικόν σφάλμα δι' ἕνα ἐπίδοξον ρεαλιστήν νά φαντάζεται ὅτι οἱ αὐτοί ψυχολογικοί κανόνες ἰσχύουν δι' ὅλους τούς λαούς καί ὅλας τάς ἐποχάς. Ἀλλοῦ θά ἔπρεπε νά ἀναζητήσῃ τά πρότυπά του πρός μίμησιν.

Τό χειρότερον εἶναι ὅτι εἰς αὐτό τό πάθος τῶν θεαματικῶν ἐνεργειῶν θυσιάζεται ἡ οὐσία. Ἡ πρώτη αἰτία τοῦ γεγονότος καί τῆς διαδικασίας τῆς συγχωνεύσεως πρέπει νά ἀναζητηθῇ εἰς τό πάθος τοῦ καταπλήσσειν καί αἰφνιδιάζειν. Ἀπό ὅλον αὐτόν τόν σεισμόν εἰς τόν τομέα τῆς πίστεως τίποτε δέν προέκυψε, οὔτε πρόκειται νά προκύψῃ. Μένει μόνον ὁ ἀρχικός αἰφνιδιασμός τόν ὁποῖον ἐπιδεικνύουν μερικοί νοσταλγοί τῶν ὁλοκληρωτικῶν μεθόδων ὡς παράδειγμα πρός μίμησιν, καθ' ὅν χρόνον ἡ μείωσις τοῦ τόκου καί ἡ ὀργάνωσις τῆς πίστεως, - ἡ οὐσία - λησμονήθη.

Εἰς τό ἴδιον πάθος πρέπει νά ἀποδοθῇ ἡ ἀφροσύνη μέ τήν ὁποίαν προητοιμάσθη τό ταξίδιον τῆς Ἀμερικῆς. Ἐδημιουργήθησαν ἐλπίδες φρούδοι, ἐμεθύσθη ἕνας πάσσχωνλαός μέ ὕμνους καί περιγραφάς πού δέν ἀντεπεκρίνοντο εἰς τήν πραγματικότητα, διά νά προκληθῇ εἰς τό τέλος ἡ ἀπογοήτευσις εἰς τάς ἐργατικάς καί τάς δημοσιοϋπαλληλικάς τάξεις.

Εἰλικρινῶς εὐχόμεθα νά ἐπιτύχῃ τελικῶς ἡ πολιτική τῆς ὑποτιμήσεως, παρά τούς κακούς οἰωνούς. Εἰλικρινῶς εὐχόμεθα τό σφάλμα τῆς ὑπερυποτιμήσεως καί ἐλλείψεως μέτρων προνοίας πρός συγκράτησιν τῶν τιμῶν νά τό καλύψῃ ἡ πρωτοφανής ἐφετεινή εὐφορία καί ἡ εὐτυχής πτῶσις τῶν διεθνῶν τιμῶν πολλῶν ἐκ τῶν εἰσακτέων εἰδῶν. Εἰλικρινῶς εὐχόμεθα νά ἀποδειχθῇ τελικῶς ὅτι τήν θεραπείαν τῆς νοσουσης οἰκονομίας μας δέν θά τήν πληρώσουν εἰς ὄφελος τῶν ὀλίγων ἡ τάξις τῶν μισθοσυντηρήτων καί τῶν ἐργατῶν τῶν πόλεων καί τῆς ὑπαίθρου. Ἀλλά ἐάν συμβῇ αὐτό πού εἰλικρινῶς εὐχόμεθα, πῶς νά μήν ἐλεγξῃ κανείς μίαν Κυβέρνησιν ἡ ὁποία εἰς πεῖσμα τῆς τύχης, θυσιάζουσα τήν οὐσίαν εἰς τόν θεατρισμόν, μάχεται καί ε'ς τόν τομέα αὐτόν ἐνατίον τῶν καλῶς ἐννοουμένων συμφερόντων της, ἐναντίον τοῦ συμφέροντος τῆς ὁλότητος, δημιουργοῦσα διαρκῶς ψευδαισθήσεις αἱ ὁποῖαι διαφεύδονται τήν ἐπομένην.

Διατί ὅ,τι ἦτο ἐντυπωσιακόν χθές, ἐπειδή σήμερα ἔχασε τήν ἰδιότητα του αὐτήν, λησμονεῖται ; Διατί ἡ ἀρετή τῆς ὀργανωτικῆς σκέψεως ὑποχωρεῖ εἰς τό πάθος τῶν ἐντυπωσιακῶν ἐνεργειῶν ;

Τό πρῶτον ἄρθρον τῶν ἀρχικῶν ἐπισήμων ἐπαγγελιῶν τῆς Κυβερνήσεως ἀφεώρα τήν ἀναδιοργάνωσιν διοικητικήν, καί ὀρθῶς. Ἐπιτροπαί και ἀρμόδιοι ἐτέθησαν ἐν κινήσει, λόγοι συγκινητικοί ἐξεφωνήθησαν καί ἔκτοτε μόνον δύο τινα συνέβησαν. Ἐματαιώθη ἡ κατάργησις τοῦ θεσμοῦ τῶν νομαρχῶν καί ἡ ἀντικατάστασις διά δώδεκα ἡμετέρων διοικητῶν, χάριν εἰς τήν παρέμβασιν ἰσχυρῶν παραγόντων μή κυβερνητικῶν διά νά ἀποκαλυφθῇ ὅτι ὅλη αὐτή ἡ ἀναμόρφωσις τῆς διοικήσεως ἀπέβλεπε εἰς τήν δημιουργίαν δώδεκα ἐκλογικῶν περιφερειῶν, προσαρμοζομένων εἰς τά ἐκλογικά συμφέροντα τῆς κρατούσης ἐν τῷ Συνάγερμῷ φατρίας. Κατά τά ἄλλα ἡ ἀναδιοργάνωσις τῆς διοικήσεως ἀνεβλήθη διά τάς ἑλληνικάς καλένδας. Ὁ θεσμός τῶν περιττῶν Γενικῶν Διοικητῶν διά λόγους ἐξοικονομήσεως προσώπων διατηρεῖται. Δέν προάγεται ὁ νομαρχιακός θεσμός διά τῆς προωθήσεως τοῦ θεσμοῦ τῶν νομαρχιακῶν συμβουλίων. Δεν ἐνισχύεται ἡ ἐξουσία καί ἡ οἰκονομική δύναμις τῆς περιφερείας τῶν νομαρχῶν καί τῶν ὀργανισμῶν αὐτοδιοικήσεως.

Ἄν εἶχαν ὀλίγην ψυχολογίαν οἱ σήμερον κρατοῦντες θά ἀντελαμβάνοντο ὅτι μέ τήν ἀναδιοργάνωσιν τῆς διοικήσεως θά ἐκέρδιζαν πολλάς περισσοτέρας ψήφους παρά μέ δώδεκα διάφορα τεχνάσματα τά ὁποῖα ἐμπνέει μία στενόκαρδος κομματική ἀντίληψις. Διοικησις ὠργανουμένη στά μέτρα τῶν κομματικῶν συμφερόντων θά εἶναι ἄθλια διοίκησις καί τελικῶς θά ζημιώσῃ τούς ἐπινοητάς της. Τό μόνιμον τελικῶς θά ἐπικρατήσῃ τοῦ προσκαίρου καί ἡ χρηστότης τῆς εὐστροφωτέρας πανουργίας.

Διατί ποτε ἐμπιστεύθηκε στά χέρια μιᾶς πανισχύρου Κυβερνήσεως τό θέμα τῆς ἀναδιοργανώσεως τῆς διοικήσεως; Ποία πτωχή ψυχολογία δέν διακρίνει τό βάρος του; Πρέπει ἄρα γε νά ἀπεργήσουν οἱ ὑπάλληλοι, νά ἀπειληθοῦν ἀπολύσεις διά νά λεχθῇ τελικῶς ὅτι μόνον ὅταν περιορισθῇ ὁ ἀριθμός τῶν ὑπαλλήλων θά εἶναι δυνατή ἡ ἱκανοποίησις τῶν μισθολογικῶν των αἰτημάτων καί ἔτσι νά ἐπιστρέψωμεν, διά μέσου αὐτοῦ τοῦ φαύλου κύκλου εἰς τό πρόβλημα τῆς ἀναδιοργανώσεως τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν; Ἔτσι μόνον ξαναθυμηθήκαμε τήν πρώταρχικήν μας ἐπαγγελίαν;

Μετά ἑπτά μῆνας ἀπό τοῦ θριάμβου τῆς 16 Νοεμβρίου ἀπό ὅλους τούς παράγοντας πού καθίστων τόν Συναγερμόν τό ἰσχυρώτερον πολιτικόν συγρότημα πού ἐγνώρισε ποτέ ἡ Ἑλλάς, ἀπομένει μαζί του μόνον ὁ ἕνας, ὁ καθ' ἡμᾶς ὄχι ἰσχυρώτερος: ὁ ἀριθμός. Ὁ ἀριθμός ὄχι τῶν λαικῶν ψήφων, ἀλλά ὁ ἀριθμός τῶν βουλευτῶν. Ὁ Συναγερμός ἔχασε προώρως τήν ψυχήν τοῦ λαοῦ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΑΤΣΟΣ

ΕΞ ΑΦΟΡΜΗΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟΫΠΑΛΛΗΛΙΚΟΝ

Α'. Σύγχυσις σκοπῶν

ΔΥΟ ΑΡΘΡΑ ΤΟΥ κ. ΚΩΝ. ΤΣΑΤΣΟΥ. ΠΡΩΗΝ ΥΠΟΥΡΓΟΥ

Α'

Μὲ δίαν ἡ ὁποία ἀποκλείει τὴν φυσικὴν συζήτησιν, ἡ κυβέρνησις ἐπιδιώκει τὴν ψήφισιν ἑνὸς νομοθετήματος, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐξαρτᾶται ἡ καλὴ ἢ ἡ κακὴ διαμόρφωσις τοῦ κράτους. Ἡ κυβέρνησις, μετὰ τὴν ἀνάγκην τῆς νὰ δεχθῇ μίαν εὐρυτέραν καὶ ἐπομένως μακροτέραν συζήτησιν ἐνώπιον τῆς ὁλομελείας τῆς Βουλῆς, φέρει πλήρη τὴν εὐθύνην διὰ τὰ σφάλματα ποὺ ἡ δία αὐτὴ θὰ διαπράξῃ ἐν τῷ ἐν δίᾳ ἐπίσης κατατεθέντι νομοσχεδίῳ.

Αἱ κατωτέρω γραμμαὶ δὲν ἀποβλέπουν εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων. Ἀποβλέπουν εἰς τὴν ὀρθολογικὴν βελτίωσιν τῆς κρατικῆς μηχανῆς. Μέσα εἰς τὴν βελτίωσιν αὐτὴν θὰ εὕρουν καὶ οἱ ὑπάλληλοι τὴν προκοπήν των. Δὲν θὰ τὴν εὕρουν ποτὲ ἐναντίον τῶν συμφερόντων τοῦ κράτους. Γνωρίζομεν ὅτι αὐτὴ εἶναι καὶ ἡ σκοπιὰ ἀπὸ τῆς ὁποίας καὶ οἱ ὑπουργοὶ ὑπάλληλοι ἐξετάζουν τὸ ζήτημα. Καὶ δι' αὐτὸν τὸν λόγον πρέπει νὰ τύχουν ἰδιαιτέρας προσοχῆς καὶ αἱ ἰδικαὶ των παρατηρήσεις.

⁂

Α. Ἡ ὑποβολὴ τοῦ νομοσχεδίου ἐπερὶ περιορισμοῦ τῆς εἰς προσωπικὸν συνθέσεως τῶν πολιτικῶν τοῦ κράτους ὑπηρεσιῶν» ἀποτελεῖ πρᾶξιν πρωθύστερον.

Πρῶτα πρέπει νὰ μᾶς εἴπῃ ἡ κυβέρνησις πως θὰ διαρθρώσῃ τὸ κράτος, ἐὰς ποὺ θὰ ἐπεκτείνῃ τὴν ὁραστηριότητά του, δηλαδὴ ποιαι θὰ εἶναι μελλοντικῶς αἱ λειτουργίαι του (καὶ θὰ εἶναι ἄλλαι ἂν τὸ κράτος εἶναι παρεμβατικὸν καὶ ἄλλαι ἂν εἶναι ἀστυνομικὸν μόνον), β) ποίας λειτουργίας θὰ ἐμπιστευθῇ εἰς τοὺς ὀργανισμοὺς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως. γ) ποίας εἰς τὰς ἀποκεντρωμένας διοικητικὰς ὑπηρεσίας καὶ δ) πόσ. ὑπουργεῖα θὰ διατηρήσῃ καὶ πόσα θὰ καταργήσῃ καὶ ἀφοῦ αὐτὰ ἀπὸ κρυσταλλώσει τὴν μορφὴν τὴν ὁποίαν θέλει νὰ δώσῃ εἰς τὸ κράτος, τότε μόνον θὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ μᾶς πῇ ποίαι πρέπει νὰ εἶναι ἡ συνθεσις τῶν πολιτικῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ κράτους, ἐξ ἐπόψεως προσωπικοῦ. Ἀλλ' ἡ κυβέρνησις ἀκολουθεῖ τὸν λογικὸν ἀνάποδον δρόμον. Πρῶτα κανονίζει πόσους ναύτες θὰ προσλάβῃ καὶ ὕστερα θὰ σκεφθῇ τί εἴδους καράβι θὰ φτιάξῃ. Καὶ ἔτσι θὰ κόβωμε ἀπὸ ἐδῶ ὑπαλλήλους καὶ θὰ διατηρούμε ἐκεῖ, χωρὶς νὰ βαδίζωμεν ἐπὶ ἑνὸς καθωρισμένου προγράμματος.

Βεβαίως θὰ δύναται πάντοτε ἡ κυβέρνησις νὰ μᾶς εἴπῃ ὅτι αὐτὴ ἔχει ἐνδομύχως ἀποκρυσταλλώσει τὴν μορφὴν τοῦ κράτους ποὺ θέλει. Ἀλλὰ ποιὸν θὰ γελάσῃ; Ὅταν ἀκόμη συζητοῦμεν γιὰ τὰς περιφημους 12 Διοικήσεις, ὅταν ἀκόμη διατηροῦμε τὰς περιττὰς Γενικὰς Διοικήσεις, ὅταν ἀκόμη συζητοῦμεν τὸν θεσμὸν καὶ τὰς ἁρμοδιότητας τῶν νομαρχῶν, τὰς ἐξουσίας τῶν ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, θὰ εἴμεθα πολὺ ἀφελεῖς νὰ πιστεύσωμεν ὅτι ἔχει τὶποτε περισσότερον εἰς τὸ κρᾶλι τῆς ἡ κυβέρνησις ἀπὸ ὅσα ὁμολογεῖ. Μήπως ἀραγε θὰ ἦτο εἰς θέσιν νὰ μᾶς ἀπαντήσῃ ἂν συμφωνῇ μὲ τὸν ἀριθμὸν τῶν ὑπαρχόντων ὑπουργείων; Μήπως εἶναι εἰς θέσιν νὰ μᾶς πῇ ἂν εἰς τοὺς λογαριασμοὺς τοῦ 85% περιλαμβάνωνται καὶ οἱ ὑπάλληλοι τοῦ πάντοτε, ἀλλὰ καὶ οὐδέποτε καταργουμένου ὑφυπουργείου τοῦ Ἐμπορίου;

Ἀλλὰ διὰ νὰ πεισθῇ καὶ ὁ πλέον ἄπιστος ὅτι ἡ κυβέρνησις οὔτε κἂν συναισθάνεται τὸ πρωθύστερον εἰς τὴν πορείαν της, ἀρκεῖ νὰ διαβάσῃ τὴν ἀκόλουθον καταπληκτικὴν ὁμολογίαν εἰς τὴν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν. «Τέλος — λέγει ἡ ἔκθεσις — διὰ τοῦ ἄρθρου 10 παρέχεται ἡ εὐχέρεια ὅπως ἡ ἰσχύουσα ἤδη διάρθρωσις τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν προσαρμοσθῇ διὰ Β.Δ. πρὸς τὰς ὀργανικὰς θέσεις, αἵτινες θὰ καθορισθῶσι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ σχεδίου...». Ἔτσι μὲ πάσαν ἀφέλειαν ὁμολογεῖται ὅτι ἀντὶ νὰ προσαρμοσθοῦν αἱ ὀργανικαὶ θέσεις πρὸς τὴν διάρθρωσιν τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν, θὰ γίνῃ ἀκριβῶς τὸ ἀντίθετον καὶ δὴ διὰ διατάγμα των ἐκδιδομένων παρ' ἑνὸς ἑκάστου ὑπουργοῦ!!! Ἀντὶ νὰ προσαρμόζωμεν τὸ σακκάκι στὸ μπόϊ τοῦ ἀνθρώπου, θὰ προσαρμόζωμε τὸ μπόϊ — ἂν εἶναι δυνατὸν — στὸ σακκάκι. Καὶ αὐτὸ ὀνομάζεται ὀργανωμένη σκέψις, ὑπεύθυνος διαχείρισις τῶν σοβαρωτέρων ζητημάτων τῆς χώρας!!

⁂

Ἀλλὰ ἂς παραδεχθῶμεν ὅτι ζῶμεν εἰς τὰ Ἄβδηρα καὶ ὅτι δὲν ἀποβλέπομεν κυρίως καὶ πρωτίστως εἰς τὸ νὰ βελτιώσωμεν τὴν κρατικὴν μηχανήν, ἀλλὰ εἰς τὸ νὰ κάνωμεν οἰκονομίας. Ἂς ἴδωμεν ποῦ καὶ πῶς θὰ γίνουν αὐταὶ αἱ οἰκονομίαι. Τὸ ἐτήσιον δελτίον τοῦ Ταμείου Προνοίας τῶν Δημοσίων Ὑπαλλήλων μᾶς δίδει τοὺς ἑξῆς ἀριθμούς, τοὺς ὁποίους ἔχομεν κάθε λόγον νὰ πιστεύωμεν ὡς ἀκριβεῖς: Τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1952 τὸ σύνολον τῶν τακτικῶν καὶ ἐκτάκτων (οὐχὶ τῶν ἐπὶ συμβάσει καὶ ἡμερομισθίων) ἀνῆρχετο εἰς 72.671. Ἐκ τούτων:

οἱ ἐκπαιδευτικοὶ εἶναι		24.212
οἱ ἀστυνομικοὶ	»	7.596
οἱ τριτατικοὶ	»	5.100
οἱ δικαστικοὶ	»	5.039
οἱ οἰκονομικοὶ	»	11.788
		53.735

Ἐρωτῶμεν τὴν κυβέρνησιν: Πρόκειται νὰ ἀπολύσῃ ἐκπαιδευτικοὺς διὰ περιορισμοῦ τῶν ὀργανικῶν των θέσεων, καθ' ἣν στιγμὴν πάντες συνομολογοῦν τὰ κενὰ τῆς Παιδείας; Ἀσφαλῶς ὄχι. Πρόκειται ἀραγε νὰ περιορίσῃ τὰς ὀργανικὰς θέσεις τῶν ἀστυνομικῶν (δὲν ἐννοοῦμεν τοὺς ὀλίγους ἀξιωματικούς, ἀλλὰ τοὺς πολλοὺς ἄνδρας τοῦ Σώματος), ὅταν εἶναι γνωστὸν πόσας ἐλλείψεις ἔχομεν εἰς ἀστυνομικούς; Ἀσφαλῶς ὄχι. Διὰ τοὺς ταχυδρομικοὺς ἀραγε δὲν ἰσχύει τὸ ἴδιον; Δὲν ἰσχύει τὸ ἴδιον διὰ τοὺς δικαστικούς; Ὡς πρὸς δὲ τοὺς οἰκονομικοὺς ἂς ἐρωτήσουν οἱ ὑπογραφεῖς τὸ σχέδιον ὑπουργοί πόσαι εἶναι αἱ ὀργανικαὶ θέσεις ποὺ μποροῦν νὰ καταργηθοῦν, χωρὶς ἡ κατάργησις αὐτῶν, ἀντὶ οἰκονομίας, νὰ ἐπιφέρῃ ζημίαν.

Ἄλλο καὶ ἐὰν ἐκάναμεν πρὸς στιγμὴν τὴν παράλογον παραχώρησιν τῆς καταργήσεως ὀργανικῶν τινων θέσεων ἐκ τῶν ἀνωτέρω καὶ πάλιν τὸ σύνολον τῶν ὑπαλλήλων εἰς βάρος τῶν ὁποίων θὰ ἔπρεπε νὰ γίνουν αἱ προβλεπόμεναι οἰκονομίαι θὰ ἀνῆρχετο εἰς 20.000 περίπου, εἰς οὓς θὰ ἔπρεπε νὰ προστεθῇ ὁ μικρὸς ἀριθμὸς

[21.2]

ΕΞ ΑΦΟΡΜΗΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟΫΠΑΛΛΗΛΙΚΟΝ

Β'. Κυκεών και ηθική άταξία

ΔΥΟ ΑΡΘΡΑ ΤΟΥ κ. ΚΩΝ. ΤΣΑΤΣΟΥ. ΠΡΩΗΝ ΥΠΟΥΡΓΟΥ

17. Ιουνίου 1953

Β'

Η Κυβέρνησις άπεφάσισε νά λύση έσπευσμένως τό ζήτημα τής προσωπικής συνθέσεως των δημοσίων υπηρεσιών προτού νά λύση τό ζήτημα τής κατά λειτουργίαν καί άρμοδιότητα συνθέσεώς των. Ας ύποθέσωμεν ότι διαπράττει αύτόν τόν παραλογισμόν άπό τήν άδηρίτον άνάγκην νά κάνη κάτι γρήγορα καί έκ των ένόν των πρός έπίτευξιν κακώς έννοουμένων οίκονομιών. Ας ύποθέσωμεν ότι ήτο άνάγκη — πού δ έ ν ήτο άσφαλώς— νά θυσιάση τήν λογικήν ταξιν έν προκειμένω. Ήτο όμως άραγε άνάγκη νά θυσιάση καί τήν ηθικήν τάξιν των πραγμάτων; Η διαδικασία τήν οποίαν είσάγει τό νομοσχέδιον μαρτυρεί ότι καί είς αύτήν τήν δυσάρεστον άνάγκην εύρέθη ή κυβέρνησις διά νά έπιτύχη τούς σκοπούς της.

Η κυβέρνησις δέν είχε τό θάρρος ή τήν δύναμιν νά θέση ολίγους γενικούς καί άπλούς κανόνας χ ω ρ ί ς έ ξ α ι ρ έ σ ε ι ς. Καί ύπέπεσεν είς τό μοιραίον σφάλμα μέ τήν μίαν παράγραφον νά θέτη αύθαιρέτους κανόνας καί μέ τό άλλο νά τούς άνατρέπη κυριολεκτικώς μέ ένα πλήθος έξαιρέσεων καί ούτω είς τάς αύθαιρεσίας των άριθμών, νά προσθέτη τάς αύθαιρεσίας των ύποκειμενικών κρίσεων.

Η κυβέρνησις θέλει νά έπαναφέρη τήν σύνθεσιν των ύπηρεσιών είς τήν σύνθεσιν τού 1940. Είναι ίδιον των συντηρητικών καί πολλώ μάλλον των άντιδραστικών κομμάτων νά τούς άρέσ" ή έπιστροφή είς τό παρελθόν καί νά ύποτιμούν τήν σημασίαν τής έξελίξεως. Άλλ' άς παραδεχθώμεν ότι έλλείψει προγραμματισμού σοβαρού ή κυβέρνησις έπρεπε νά άκουμπήση σέ ένα άριθμόν καί διαλεξε αύτόν. Η αύθαιρεσία όμως αύτη δέν ήμπορεί νά γίνη άποινι. Άναγκάζεται άμέσως ό συντάκτης τού νομοσχεδίου νά άναιρέση τήν τεθείσαν άρχήν. Ναί μέν περιορίζομεν τάς θέσεις είς όσας ύπήρχον τήν 1ην Άπριλίου τού 1940, άλλά όπου έπιβάλλεται νά διατηρηθώσι πλείονες θέσεις κατ' άριθμόν άνώτεραι, κατά βαθμόν... τούτο δύναται νά όρισθή διά Βασιλικών Διαταγμάτων έφ' άπαξ έκδιδομένων καί δή έντός άνατρεπτικής προθεσμίας 60 ήμερών άπό τής δημοσιεύσεως τού Νόμου. Τά Διατάγματα αύτά, ένιαία διά κάθε ύπουργείον, θά έκδίδωνται τή προτάσει τού έκάστοτε άρμοδίου ύπουργού, ώς καί των ύπουργών τού Συντονισμού καί των Οίκονομικών. Έτσι, κατ' ούσίαν, τήν σύνθεσιν τού συνόλου των κρατικών ύπηρεσιών θά τό άποφασίσουν όχι ή Βουλή, ούτε κάν ή Έπιτροπή Έξουσιοδοτήσεως, ούτε κάν τό ύπουργικόν Συμβούλιον, άλλά τρείς ύπουργοί. Καί έπειδή ό είς έξ αύτών θά είναι πρόσωπον μεταβλητόν, θά συμβή έν έκ των δύο κακών, ή θά έπικρατή ή γνώμη τού άρμοδίου ύπουργού, των οίκονομικών ύπουργών περιοριζομένων είς τήν έξέτασιν τής οίκονομικής πλευράς τού ζητήματος καί τότε θά έχωμεν διά κάθε ύπουργείον καί ένα διαφορετικόν κριτήριον, ή θά άχρηστευθή, ή σχεδόν, ή γνώμη τού άρμοδίου ύπουργού, καί τήν σύνθεσιν τού συνόλου των ύπηρεσιών τού Κράτους θά άποφασίση ό κ. Μαρκεζίνης μέ τόν είς αύτόν ύποτελή ύπουργόν των Οίκονομικών. Οί μή πιστοί τής θαυματοποιΐας δύσκολα θά αίσθανθούν έμπιστοσύνην είς τοιαύτας μεθόδους κρίσεως.

Άλλά μήπως, έπειδή βιαζόμαστε πάρα πολύ, έπρεπε νά άκολουθήσωμεν κατ' άνάγκην αύτόν τόν δρόμον; Πότε θά άρχίση ή άπόλυσις των ύπαλλήλων; Όχι βεβαίως αύριον, άφού πρέπει νά έπακολουθήσουν άτομικαί κρίσεις. Θά παρέλθη έπομένως χρόνος άρκετός. Δέν θά ήτο άραγε δυνατόν, έντός αύτού τού χρονικού διαστήματος, νά κανονισθή ή διάρθρωσις των δημοσίων ύπηρεσιών διά νόμου; Έδώ κάνομε νόμους γιά φύλλο πήδημα καί άποφεύγομεν νά κάνωμε νόμον δι' έν άπό τά κεφαλαιωδέστερα ζητήματα τού Κράτους;

Άλλά ήθέλησεν ή κυβέρνησις νά θέση καί έναν άλλον αύθαίρετον άριθμητικόν φραγμόν, τήν άπαγόρευσιν νά ύπερβή κάθε ύπουργείον ώς συνολικήν δαπάνην διά τό μισθολόγιόν του, τά 85% τής προβλεπομένης είς τόν προϋπολογισμόν 1952—53. Φυσικά καί έν προκειμένω άνοίγει κατ' άνάγκην ή πόρτα των έξαιρέσεων, διατυπουμένων μάλιστα είς Διατάγματα. Άγνωστον όμως διατί, έδώ σεν πέφτει λόγος είς τούς άρμοδίους ύπουργούς καί τά διατάγματα αύτά θά εκδίδωνται μόνον τή προτάσει τού προέδρου τής κυβερνήσεως καί τού ύπουργού τού Συντονισμού, χωρίς νά προσυπογράφωνται άπό τόν άρμόδιον ύπουργόν, άν καί αποφασίζεται ένδεχομένως δι' αύτόν ή τυχη τού ύπουργείου των. Εις ήν όμως περίπτωσιν ορίζεται άνώτερον ποσοστόν δι' ωρισμένα ύπουργεία, πρέπει άντιστοίχως νά ορίζηται μικρότερον ποσοστόν δι' έτερα. Έαν είναι άληθές, ότι πρόθεσις τού νομοθέτου είναι, τό σύνολον της δαπάνης τού προϋπολογισμού διά τό μισθολόγιον των δημοσίων ύπαλλήλων νά περιορισθή κατά 15%, τότε άν είς έν ή δύο έκ των μεγάλων ύπουργείων αποδειχθή ότι χρειάζεται ύπερβασις τού 85%— καί αύτό φαίνεται πιθανόν διά τά ύπουργεία των Οίκονομικών καί Παιδείας, τότε θά γίνουν είκη καί ώς έτυχε καί χωρίς τούτο νά είναι σκοπιμον, περικοπαί είς τόν προϋπολογισμόν άλλων ύπουργείων.

Αύτόν τόν κυκεώνα δημιουργούν οί αύθαίρετοι αριθμητικοί περιορισμοί καί αί έπακολουθούσαι ποικίλαι έξαιρέσεις αί οποίαι τούς άνατρέπουν.

Άνάλογος άταξία βασιλεύει καί είς τάς διατάξεις πού καθορίζουν τόν τρόπον της πληρώσεως των μειωμένων οργανικών θέσεων.

Τό έργον τούτο άνατίθεται είς έν ή πλείονα ύπηρεσιακά συμβούλια δι' έν έκαστον ύπουργείον. Έξ ού δέν θά ύπάρχη όμοια καί ένιαία κρίσις δι' όλους. Είναι δέ καί άπορον, πώς θά κατανέμουν τά συμβούλια τού αύτού ύπουργείου τάς περικοπάς μεταξύ των. Άν οί άπολυτέοι είναι 20 καί τά τρία συμβούλια τού ύπουργείου άπολύσουν άνά 5, είς ποίον θά άνατεθή ή άπόλυσις των άλλων;

Έκ των πέντε μελών πού θά άποτελούν τά ύπηρεσιακά αύτά συμβούλια, τά δύο είναι ύπάλληλοι τού ύπουργείου οριζόμενοι ύπό τού ύπουργού. Ούτοι, δ έ ν λ έ γ ε τ α ι, ά λ λ ά ύ π ο τ ί θ ε τ α ι, ότι προηγουμένως θά έχουν κριθή ύπό τού ιδίου συμβουλίου, ύπό διάφορον σύνθεσιν. Οί έπί 2ω βαθμώ ύπάλληλοι θά άλληλοκριθούν. Οί έπί πρώτω βαθμώ θά άπουσιάζουν άπό τήν κρίσιν αύτήν. (Πώς φαίνεται, πραγματι, ότι πρώτου βαθμού ήσαν οί συντάκται αύτού τού άτυχεύς νομοσχεδίου!) Τά άλλα τρία μέλη λαμβάνονται— κατά τήν κρίσιν πάντοτε τού ύπουργού— μεταξύ άνωτάτων δικαστικών, καθηγητών Άνωτάτων Σχολών, καί αύτών πάντοτε ύπό τού ύπουργού ορίζομένων καί— τούτο δέ είναι τό ούσιωδέστερον— τ ώ ν γ ε ν ι κ ώ ν γ ρ α μ μ α τ έ ω ν ύ π ο υ ρ γ ε ί ω ν. Ότι τών περισσοτέρων ύπηρεσιακών συμβουλίων θά μετέχουν οί «Γενικοί Γραμματείς», δέν χωρεί άμφιβολία. Έτσι τά συμβούλια πού θά κρίνουν τήν τύχην όλων των ύπαλλήλων τού Κράτους θά είναι της άπολύτου άρεσκείας καί έκλογής τού ύπουργού. Θά άπαρτίζονται άπό έν πολιτικόν πρόσωπον, δύο ένδεχομένως ύ π ό κ ρ ί σ ι ν ύπαλλήλους δευτέρου βαθμού, τούς οποίους έδιάλεξε διά τούς σκοπούς του ό ύπουργός καί άπό δύο δικαστικούς ή πανεπιστημιακούς, οί οποίοι δέν θά ορισθούν, ώς είθισται ύπό των δικαστηρίων ή των Σχολών έξ ών προέρχονται, άλλά πάλιν άπό τόν ύπουργόν. Χειρότερα είναι τά πράγματα διά τούς ύπαλλήλους άπό τού έκτου βαθμού καί κάτω, διότι έκεί ή κρίσις γίνεται άπό τριμελή έπιτροπήν. Η τύχη έπομένως κάθε ύπαλλήλου θά έξαρτάται άπό έναν άνθρωπον.

Ο συντάκτης τού συζητουμένου νομοσχεδίου προφανώς άντιπαθεί τάς γενικάς άρχάς. Άκόμη καί ώς πρός τόν χρόνον ύπηρεσίας δημιουργεί κλιμάκωσιν, ή οποία είς πλείστας περιπτώσεις είναι ή άδικος ή έπιζημία διά τήν δημοσίαν ύπηρεσίαν. Διατί λόγου χάριν οί κλητήρες καί οί γραφείς νά άποχωρούν είς τό 58ον έτος της ήλικίας των; Τί θά γίνη είς τήν Άρχαιολογικήν Ύπηρεσίαν, όπου, άν έφαρμοσθή τό όριον των 60 ή 62 έτών, θά διαλυθή τελείως ή άτυχης καί τόσον σημαντική αύτή κρατική

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 3ην ΣΕΛΙΔΑ

Συνεχίζεται

[21.3]

Συνέχεια

ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟΥΠΑΛΛΗΛΙΚΟΝ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ
ΕΚ ΤΗΣ 1ης ΣΕΛΙΔΟΣ

ὑπηρεσία; Οἱ περιορισμοὶ χρόνου ὑπηρεσίας δικαιολογοῦνται εἰς τὸν Στρατὸν καὶ τὰς ὑπηρεσίας ὅπου τὸ νεανικὸν σφρῖγος εἶναι ἀπαραίτητον. Πῶς ὅμως δικαιολογοῦνται εἰς τὰς ἄλλας ὑπηρεσίας, ὅταν μάλιστα ἐπὶ θυσίᾳ τόσων ἄλλων πραγμάτων, ἀποβλέπομεν εἰς τὴν ἐπίτευξιν οἰκονομιῶν καὶ ὅπου μὲ τὸ σύστημα αὐτὸ προσθέτομεν εἰς πολλοὺς μισθοὺς καὶ ἀπὸ μίαν σύνταξιν;

Νὰ προχωρήσωμεν καὶ περαιτέρω; Νὰ ἐρωτήσωμεν διὰ ποῖον διετυπώθη ἡ διάταξις: «Καθορισμὸς μισθοῦ ἀνωτέρου τοῦ ἀντιστοιχοῦντος εἰς τὸν μισθὸν τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ ἐπιτρέπεται μόνον εἰς ἃς περιπτώσεις ἀπαιτοῦνται ἐξαιρετικὰ εἰδικὰ προσόντα τοῦ προσλαμβανομένου, ἐγκρίνεται δὲ αὕτη ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τοῦ Συντονισμοῦ»;

Καὶ τί νὰ εἴπωμεν διὰ τὸ δικαίωμα τοῦ ὑπουργοῦ, ἀφοῦ θέσῃ ἄπαξ τὸν ὑπάλληλον εἰς διαθεσιμότητα, διότι δὲν ταιριάζουν τὰ χνῶτα τους, ὕστερα, ἄνευ ἑτέρας δικαιολογίας, νὰ τὸν παραπέμπῃ μετὰ ἑξάμηνον, ἐνώπιον τοῦ οἰκείου Συμβουλίου μὲ τὸ ἐρώτημα τῆς ἀπολύσεως; Ποῖος ἥρως ὑπάλληλος θὰ ἀνθέξῃ εἰς αὐτὴν τὴν μακρὰν ἀγωνίαν καὶ εἰς τὸν ὕπουλον διωγμόν;

Ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ κατηγορηθῶμεν ὅτι εἴμεθα μόνον ἄρνησις, ἰδοὺ ποῖος εἶναι ὁ δρόμος τὸν ὁποῖον θὰ ἔπρεπε ἡ κυβέρνησις νὰ ἀκολουθήσῃ, ἂν ἤθελε, διὰ μίαν φοράν, νὰ τηρήσῃ τὴν «Μάγκνα Χάρτα» τῆς Θεσσαλονίκης καὶ τὰς ραδιοφωνικάς της ἐπαγγελίας:

Α) Νὰ ἀποσύρῃ τὸ ἀτυχὲς τοῦτο νομοσχέδιον ἀμέσως.

Β) Νὰ κινήσῃ τὰς δύο Ἐπιτροπάς, αἱ ὁποῖαι μελετοῦν τὴν ἀναδιάρθρωσιν τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν εἰς τὸ ὑπουργεῖον Συντονισμοῦ καὶ αἱ ὁποῖαι ἐκοιμήθησαν ὕστερα ἀπὸ τὰ παχειὰ λόγια τῶν πρώτων ἡμερῶν.

Γ) Ἀφοῦ υἱοθετήσῃ τὸ βασικὸν διάγραμμα τῆς διαρθρώσεως τῶν ὑπηρεσιῶν, νὰ ἀκολουθήσῃ ὡς πρὸς τὴν ἐκκαθάρισιν τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν τὸν δρόμον ποὺ εἰς τὴν ἔκθεσίν του προτείνει ὁ καθηγητὴς κ. Βαρβαρέσος, μὲ τὰς εἰδικωτέρας τροπολογίας ποὺ εἰσηγήθη ὁ ὑποφαινόμενος εἰς τὴν Ἑταιρίαν Οἰκονομικῶν Μελετῶν.

Αὐτὸς θὰ ἦτο ὁ ἀδιάβλητος, ὁ ἠθικός, ὁ δημιουργικὸς δρόμος. Ἀλλὰ θὰ ἦτο καὶ ὁ δρόμος ὁ ὁποῖος θὰ ἐματαίωνε τὰς προσωπικὰς χαριστικὰς ἐξαιρέσεις, ὁ δρόμος ποὺ δὲν θὰ ὡδήγει πρὸς τὸ κομματικὸν Κράτος.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΑΤΣΟΣ

Ἐποχὴ Συναφερόντων [23.1]

Μέ βίαν ἡ ὁποία ἀποκλείει τήν φύχραιμον συζήτησιν ἡ Κυβέρνησις ἐποδιώκει, τήν ψήφισιν ἑνός νομοθετήματος ἀπό τό ὁποῖον ἐξαρτᾶται ἡ καλή ἤ ἡ κακή διαμόρφωσις τοῦ Κράτους. Μετά τήν ἄρνησιν τῆς Κυβερνήσεως νά δεχθῇ νά ἐξετασθῇ ἐκ νέου ἡ περιορισμένως μακροτέραν συζήτησιν ἐνώπιον τοῦ λαοῦ, ἡ Κυβέρνησις φέει πλήρη τήν εὐθύνην διά τάς ὀλεθρίας συνεπείας αὐτῆς. Ἡ Κυβέρνησις θά διατηρήσῃ ἐν τῇ βίᾳ ἐπιβεβαιωθεῖσαν νομοθετικήν ἐξουσίαν.

Ἀλλά ἐφ' ὅσον ἡ Κυβέρνησις θά διατηρήσῃ τήν ἐξουσίαν, ἐφ' ὅσον θά ἐπιβεβαιωθῇ ἡ νομοθετική της ἐξουσία, ἐφ' ὅσον θά ἐπιβεβαιωθῇ ἡ ἐκτελεστική της ἐξουσία, ἐφ' ὅσον θά ἐπιβεβαιωθῇ ἡ δικαστική της ἐξουσία, ἐφ' ὅσον θά ἐπιβεβαιωθῇ ἡ ἐξουσία τοῦ Τύπου, ἐφ' ὅσον θά ἐπιβεβαιωθῇ ἡ ἐξουσία τῶν ἐνόπλων δυνάμεων, ἐφ' ὅσον θά ἐπιβεβαιωθῇ ἡ ἐξουσία τῶν ἐκπροσώπων τοῦ λαοῦ, ἐφ' ὅσον θά ἐπιβεβαιωθῇ ἡ ἐξουσία τῶν ἐκλογέων, ἐφ' ὅσον θά ἐπιβεβαιωθῇ ἡ ἐξουσία τῶν ἐκλεγομένων, ἐφ' ὅσον θά ἐπιβεβαιωθῇ ἡ ἐξουσία τῶν ἐκλεγομένων ἐκλογέων, ἐφ' ὅσον θά ἐπιβεβαιωθῇ ἡ ἐξουσία τῶν ἐκλεγομένων ἐκλογέων ἐκλεγομένων, ἐφ' ὅσον θά ἐπιβεβαιωθῇ ἡ ἐξουσία τῶν ἐκλεγομένων ἐκλογέων ἐκλεγομένων ἐκλεγομένων, ἐφ' ὅσον θά ἐπιβεβαιωθῇ ἡ ἐξουσία τῶν ἐκλεγομένων ἐκλογέων ἐκλεγομένων ἐκλεγομένων ἐκλεγομένων, ἐφ' ὅσον θά ἐπιβεβαιωθῇ ἡ ἐξουσία τῶν ἐκλεγομένων ἐκλογέων ἐκλεγομένων ἐκλεγομένων ἐκλεγομένων ἐκλεγομένων, ἐφ' ὅσον θά ἐπιβεβαιωθῇ ἡ ἐξουσία τῶν ἐκλεγομένων ἐκλογέων ἐκλεγομένων ἐκλεγομένων ἐκλεγομένων ἐκλεγομένων ἐκλεγομένων, ἐφ' ὅσον θά ἐπιβεβαιωθῇ ἡ ἐξουσία τῶν ἐκλεγομένων ἐκλογέων ἐκλεγομένων ἐκλεγομένων ἐκλεγομένων ἐκλεγομένων ἐκλεγομένων ἐκλεγομένων, ἐφ' ὅσον θά ἐπιβεβαιωθῇ ἡ ἐξουσία τῶν ἐκλεγομένων ἐκλογέων ἐκλεγομένων ἐκλεγομένων ἐκλεγομένων ἐκλεγομένων ἐκλεγομένων ἐκλεγομένων ἐκλεγομένων, ἐφ' ὅσον θά ἐπιβεβαιωθῇ ἡ ἐξουσία τῶν ἐκλεγομένων ἐκλογέων ἐκλεγομένων ἐκλεγομένων ἐκλεγομένων ἐκλεγομένων ἐκλεγομένων ἐκλεγομένων ἐκλεγομένων ἐκλεγομένων, ἐφ' ὅσον θά ἐπιβεβαιωθῇ ἡ ἐξουσία τῶν ἐκλεγομένων ἐκλογέων ἐκλεγομέν

πόσους ναῦτες θά προσλάβῃ καί ὕστερα θά σκεφθῇ τί εἴδους καράβι θά φτιάξῃ. Καί ἔτσι θά κόβωμε ἀπό ἐδῶ ὑπαλλήλους καί θά διατηροῦμε ἐκεῖ χωρίς νά βαδίζωμεν ἐπί ἑνός καθωρισμένου προγράμματος.

Βεβαίως θά δύναται παντοτε ἡ Κυβέρνησις νά μᾶς εἴπῃ ὅτι αὐτή ἔχει ἐνδομύχως ἀποκρυσταλλώσει τήν μορφήν πού Κράτους πού θέλει. Ἀλλά ποῖον θά γελάσῃ; Ὅταν ἀκόμα συζητοῦμεν γιά τάς περιφήμους 12 Διοικήσεις, ὅταν ἀκόμα διατηροῦμεν τάς περιττάς Γενικάς Διοικήσεις, ὅταν ἀκόμα συζητοῦμεν τόν θεσμόν καί τάς ἁρμοδιότητας τῶν νομαρχῶν, τάς ἐξουσίας τῶν ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, θά εἴμεθα πολλοί ἀφελεῖς νά πιστεύσωμεν ὅτι ἔχει τίποτε περίσσοτερον εἰς τό κεφάλι της ἀπό ὅ,τι ὁμολογεῖ. Μήπως ἄρα γε θά ἦτο εἰς θέσιν νά μᾶς ἀπαντήσῃ ἄν συμφωνεῖ μέ τόν ἀριθμόν τῶν ὑπαρχόντων ὑπουργείων ; Μήπως εἶναι εἰς θέσιν νά μᾶς πῇ ἄν εἰς τούς λογαριασμούς τοῦ 85% περιλαμβάνονται καί οἱ ὑπάλληλοι τοῦ πάντοτε καί οὐδέποτε καταργουμένου ὑφυπουργείου τοῦ Ἐμπορίου;

Ἀλλά διά νά πεισθῇ καί ὁ πλέον ἄπιστος ὅτι ἡ Κυβέρνησις οὔτε κἄν συναισθάνεται τό πρωθύστερον εἰς τήν πορείαν της ἀρκεῖ νά διαβάσῃ τήν ἀκόλουθον καταπληκτικήν ὁμολογίαν εἰς τήν εἰσηγητικήν ἔκθεσιν." Τέλος, λέγει ἡ ἔκθεσις, διά τοῦ ἄρθρου 10 παρέχεται ἡ εὐχέρεια ὅπως ἡ ἰσχύουσα ἤδη διάρθρωσις τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν προσαρμοσθῇ διά Β.Δ. πρός τάς ὀργανικάς θέσεις αἵτινες θά θά καθορισθοῦν κατα τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ σχεδίου.." Ἔτσι μέ πᾶσαν ἀφέλειαν ὁμολογεῖται ὅτι ἀντί νά προσαρμοσθοῦν αἱ ὀργανικαί θέσεις πρός τήν διάρθρωσιν τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν θά γίνῃ ἀκριβῶς τό ἀντίθετον καί δή διά διαταγμάτων ἐκδιδομένων παρ' ἑνός ἑκάστου ὑπουργοῦ..... Ἀντί νά προσαρμόζωμεν τό σακάκι στό μπόϊ τοῦ ἀνθρώπου, θά προσαρμόζωμε τό μπόϊ - ἄν εἶναι δυνατόν - στό σακάκι. Καί αὐτό ὀνομάζεται ὠργανωμένη σκέψις. Ὑπεύθυνος διαχείρισις τῶν σοβαροτέρων ζητημάτων τῆς χώρας.

" " "

Ἀλλά ἄς παραδεχθῶμεν ὅτι ζῶμεν εἰς τά Ἄβδηρα καί ὅτι δέν ἀποβλέπομεν κυρίως καί πρωτίστως εἰς τό νά βελτιώσωμεν τήν κρατικήν μηχανήν, ἀλλά εἰς τό νά κάνωμεν ὅπως-ὅπως οἰκονομίας, δηλ. ~~ὅτι-ἔφτιξομεν~~ Ἄς ἴδωμεν ποῦ καί πῶς θά γίνουν αὐταί αἱ οἰκονομίαι. Κατά τό ἐτήσιον δελτίον τοῦ Ταμείου Προνοίας τῶν Δημοσίων ὑπαλλήλων μᾶς δίδει τούς ἑξῆς ἀριθμούς τούς ὁποίους ἔχομεν κάθε λόγον νά πιστεύωμεν ὡς ἀκριβεῖς: Τήν 31 Δεκεμρίου 1952 τό συνολον τῶν τακτικῶν καί ἐκτάκτων (οὐχί τῶν ἐπί συμβάσει καί ἡμερομ

μισθίῳ) ἀνήρχετο εἰς 72.671

Ἐκ τούτων	οἱ ἐκπαιδευτικοί εἶναι	24.212
	οἱ ἀστυνομικοί	7.596
	οἱ τριατατικοί	5.100
	οἱ δικαστικοί	5.039
	οἱ οἰκονομικοί	11.788
		53.735

Ἐρωτῶμεν τήν Κυβέρνησιν: Πρόκειται νά ἀπολύση ἐκπαιδευτικούς διά περιορισμοῦ τῶν θέσεων των τῶν ὀργανικῶν, καθ'ἥν στιγμήν πάντες συνομολογοῦν τά κενα τῆς παιδείας; Ἀσφαλῶς ὄχι. Πρόκειται ἄρα-γε νά περιορίση τάς ὀργανικάς θέσεις τῶν ἀστυνομικῶν, ὅταν εἶναι γνωστόν πόσας ἐλλείψεις ἔχομεν εἰς ἀστυνομικοί κούς ; Ἀσφαλῶς ὄχι. Διά τούς ταχυδρομικούς ἄραγε δέν ἰσχύει τό ἴδιον; Δέν ἰσχύει τό ἴδιον διά τούς δικαστικούς; Ὡς πρός δέ τούς οἰκονομικούς ἄς ἐρωτήσουν οἱ ὑπογράφοντες τό σχέδιον ὑπουργοί πόσαι εἶναι αἱ ὀργανικαί θέσεις πού μποροῦν νά καταργή σουν ,χωρίς ἡ κατάργησις αὐτῶν, ἀντί οἰκονομίας νά ἐπιφέρη ζημί Ἀλλά καί ἐάν ἐκάναμεν πρός στιγμήν τήν παράλογον παραχώρησιν τῆς καταργήσεως ὀργανικῶν τινων θέσεων ἐκ τῶν ἀνωτέρω καί πάλιν τό σύνολον τῶν ὑπαλλήλων εἰς βάρος τῶν ὁποίων θά ἔπρεπε νά γίνουν αἱ προβλεπόμεναι οἰκονομίαι θά ἀνήρχετο εἰς 20.000 περίπου, εἰς οὓς θά ἔπρεπε νά προστεθῇ ὁ μικρός ἀιθμός τῶν ἐπί συμβάσει τεχνικῶν ὑπαλλήλων καί ἡ οἰκονομικῶς μή σημαντική κατηγορία τῶν ἡμερομισθίων. Καί διερωταται ~~τίς~~ πῶς χωρίς γενικήν παράλυσιν τῆς κρατικῆς μηχανῆς εἶναι δυνατόν νά ἀπολυθοῦν ἀπό τούς 20.000 αὐτους ὑπαλλήλους, λόγου χάριν οἱ 10.000 ;

Μήπως μέ ὅλα αὐτά θέλομεν νά ἀποδείξωμεν ὅτι δέν ἠμποροῦν νά ἀπολυθοῦν ὡρισμένοι ὑπάλληλοι καί νά λειτουργήση τό Κράτος κανονικῶς καί ἴσως κανονινκώτερα ; Τό ἐτονίσαμεν ἀπ'ἀρχῆς; δέν ~~γράφοεν~~ ἀγωνιζόμεθα ὑπέρ τῶν ὑπαλλήλων ἀλλά ὑπέρ τοῦ Κράτους. Πιστεύομεν καί ἡμεῖς ὅτι μποροῦμε νά περιορίσωμεντόν ἀριθμόν τῶν ὑπαλλήλων, ἀλλά αὐτό εἶναι δυνατόν ὑπό δύο προϋποθέσεις: α) διά τούς κατωτέρους ὑπαλλήλους, εἶναι τοῦτο δυνατόν, ἄν μορφώσωμεν τούς καταλληλοτέρους ἐξ αὐτῶν καί τούς καταστήσωμεν ἱκανούς νά κάνουν δουλειά πού κάνουν σήμερα δυό καί τρεῖς ὑπάλληλοι. β) ὅπερ καί κυριώτερον, εἶναι τοῦτο δυνατόν ,ὅταν ὀργανώσωμεν ἐπι τό ὀρθολογικώτερον τάς δημοσίας ὑπηρεσίας .Χωρίς αὐτάς τάς δύο προϋποθέσεις τῆς ἐπιμορφώσεως εἰς τήν τέχνην τῆς "γραμματείας" τῶν κατωτέρων καί χωρίς τήν ὀρθολογικώτεραν ὀργνωσιν τῶν δημοσόων ὑπηρεσίων αἱ διά καταργήσεως ὀργανικῶν θέσε

οἰκονομίαι ἢ θά εἶναι μικραί ἢ θα καταστοῦν ἐπικίνδυνοι διά τήν εὔρυθμον λειτουργίαν τοῦ Κράτους

"ξπ"
2

Ἐφ'ὅσον τά πράγματα ἔχουν δυστυχῶς οὕτως καί ἐφ'ὅσον ~~ὅτι~~ οἱ συντάκται τοῦ νομοσχεδίου - ἐννοοῦμεν τούς πραγματικούς ὄχι τούς ὑπογραφομένους - εἶναι ἔμπειροι καί πονηραί ἀλώπηκες ὡς μόναι δυναταί ἐξηγήσεις ἀπομένουν δύο: ἢ ὅτι τοιαύτη οἰκονομική κατάστασις ὥστε νά πρέπει νά γίνουν ἀμέσως αὔριον οἰκονομίαι, ἔστω καί ἄν ἐξ αὐτῶν προκύψουν βραδύτερον μεγαλείτεραι ζημίαι, διότι τίποτε δέν εἶναι τόσον ἐπιζήμιον καί ἠθικῶς ἀλλά καί οἰκονομικῶς ἀπό μίαν κακῶς λειτουργοῦσαν κρατικήν μηχανήν ἢ ἄλλως θά πρέπει νά ἀπόδώση κανείς τήν κατασκευήν αὐτοῦ τοῦ νομοσχεδίου εἰς καθαρῶς κομματικούς ὑπολογισμούς, οἱ ὁποῖοι, ἄν δέν ἀποδιχθοῦν ἐσφαλμένοι, θά ὁδηγήσουν εἰς τήν δημιουργίαν Κράτους σύρομένου ὄπισθεν τῆς σήμερον κρατούσης ἐν τῷ Συναγερμῷ φατρίας.

Τήν τελευταίαν αὐτήν σκέψιν τήν ἐνισχύει ὅλως ἰδιαιτέρως ἡ ὑπό τοῦ νομοσχεδίου διαγραφομένη διαδικασία ~~διά τήν ἐκκαθάρισιν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων~~,

TRANSLATION

Source: "Eleftheria"
17-18 July 1953

Concerning the Draft Law on

THE CIVIL SERVICE

A! Confusion of Aims

Two articles by former Minister Kon. Tsatsos

A'

A great hurry, excluding sober discussion, evidenced by the Government to pass the above Bill on which depends the good or bad organization of the State. By its refusal to accept a more extensive and therefore longer discussion in Parliament the Government will bear full responsibility for the mistakes inherrent in the hurry mentioned above and contained in the also hurriedly prepared Draft Law.

What follows is not intended to serve the interests of the civil servant but to effect a rational improvement in the State machinery. The civil servants will find out that their interests will be served by the improvement in question. We know that this is also the viewpoint of the civil servants when they are examining the overall question. For this reason, their observations must be carefully studied.

*
* *

A. The presentation of the Draft Law "concerning the reduction of the strength of personnel of the civil services of the State" is lik putting the cart before the horse.

The Government should first inform us how it is going to orga the State, of the point to which it will extend its activities, in o words which will be the future operations of the State (these will b different if the State is "interfering" or simply a "police" state) b) what authority it will delegate to the organizations of local government, c) what authority it will grant to the decentralized a nistrative services and d) the number of ministries it intends to or abolish and then, after having completely clarified the form

intends to give to the mechanism of State, only then will it be in a position to tell us what should be the set up of its civil services from the point of view of personnel. The Government, however, is following exactly the opposite method, against all reason. It first determines the number of seamen it intends to employ and then begins to consider the ship inwhich they will serve. In this way, personnel cuts or additions will be effected here and therewithout any clear idea of the overall predetermined program.

Of course, the government can always declare that it has formed its own definite ideas about the form of state mechanism it intends to have. It will, however, fool no one by this. When we are still discussing the famed 12 Directorates, when we are still retaining the needless General Governorates, at a time when we are still discussing the establishment and authority of the nomarchs, and the jurisdiction of the local government authorities, we would be very simple minded to believe that the government has more ideas in its collective head than it is willing to acknowledge. Is the government able to give a reply as to the number of ministries? Can it state whether in the calculations about the 85% there are included the employees of the continuously abolished yet eternal Ministry of Commerce?

To convince the most sceptical that the government is not even aware of looking at the matter upside down, it is enough to read the following really astonishing confession in the introductory report of the Law: "Finally - continues the report - article 10 allows for the now existing set-up of the civil services to be adjusted by Royal Decree in accordance with the organic posts that will be determined as per the provisions of art. 1 of the draft law. In this way, with a simplicity beyond belief, the government acknowledges that instead of adjusting the organic posts to the organizational set-up of the civil services exactly the opposite will take place, and this by decrees issued by each minister concerned. Instead of cutting a coat to fit a man we are trying to fit the man into the coat and this is called well-organized consideration or responsible administration of the country's most important affairs!!!!!

*
* *

Let us, however, accept for a moment that we are not aiming at the improvement of the machinery of state but are only trying to effect economies. Let us see the where and how of these economies. The annual bulletin of the Welfare Fund of the Civil Service provides us with the following figures and we have no reason to misdoubt their accuracy. On 31 December 1952 the total of regular and temporary civil servants (excepting those under contract or daily wages) amounted to 72,671, as follows:

Educational staff	24.212
Policeman	7.596

Postal employees, etc.	5.100
Judicial "	5.039
Fiscal "	11.788
	53.735

We now ask the government: Is it its intention to reduce the number of educational staff by limiting their organic posts at a time when the shortcomings of our educational system are universally acknowledged? Certainly not! Is it going to cut down on the number of policemen (not the few officers but the large number of ordinary men), when the cry is for even more of them? No, again. Does not the same rule apply to all of them, for the postal and judicial employees? Let the ministers who have signed the draft law find out how many fiscal employees they can discharge without causing losses instead of economies!

Even if we accepted for a moment the irresponsible abolition of certain of the above posts, even the total number of employees on whom economies could be effected would amount to approximately 20.000. To this we should add the relatively few technical employees employed against contracts and the financially negligible category of employees receiving wages. The question now arises, how can we discharge 10.000 men of the 20.000 without causing the general paralysis of the machinery of State?

The above should not be taken to mean that we are trying to prove that certain employees cannot be discharged without upsetting the operation of the State. We have explained this point at the very beginning; we are not fighting for the rights of the civil servants but for our State. We too, believe, that certain reductions can be effected in the number of civil servants, this being true under two provisions: a) this is possible for lower-ranking employees (clerks and typists) if we train the best among them to carry out the tasks of two or three present-type employees and b) the most important, if we organize in a more rational way our civil services as a whole. Unless the above two pre-requisites are observed, the training of the employees and the improved organization of the service, the economies realized by abolishing certain organic posts will either be small or else dangerous for the overall efficiency of the machinery of State.

*
* *

Things being, unfortunately, what they are and since we can be certain that the authors of the draft law - the real authors, not its signatories - are accomplished and cunning old foxes, the only possible

explanations are two : either that our economic situation is in such hard straits that immediate economies are necessary no matter if these result subsequently in greater losses - nothing being as dangerous both normally but also economically as a badly-operating machinery of state, or else we must accept that the draft law in question is due solely to party interests which, unless proved mistaken, will lead to a state subservient to the "clique" now leading the Rally Party.

Unfortunately, this last conception is strengthened particularly by the procedure laid down in the draft law, which shall be dealt with tomorrow.

Konstantinos Tsatsos

Translation No. 1146
Translations Sub-Unit, JAS

Source : "Eleftheria"
18 July 1953.

Concerning the Draft Law on

THE CIVIL SERVICE

B !

The government decided to give a hurried solution to the question of personnel in the Civil Service before solving the question of the operation and competencies of the services themselves. Let us suppose that it actually carries out this irrational act because of the need of some ready action to effect badly-designed economies. Let us also suppose that the need exists - it doesn't - to sacrifice reason for expediency. Was there any need, however, to sacrifice morality as well? The procedure introduced by the draft law demonstrates that the government found itself in this difficult situation in order to achieve its purpose.

The government had neither the courage nor the strength to set a few general and simple rules. It commited the fatal mistake of setting arbitrary regulations in one paragraph and of reversing them in another with a multitude of exceptions and exemptions, adding thus the arbitrary criteria of subjective judgement.

The government wishes to restore the composition of the civil services to the 1940 levels. It is a particular attribute of conservative and, indeed, of reactionary, political parties to like past conditions and to underestimate the value of evolution. Let us accept, though, that owing to the lack of any sober program the government had to chose a figure and chose the one referred to. This arbitrary action will not be without its unfavorable repercussions. The author of the new law is immediately forced to reverse the principle adopted. It is true that the civil service posts are limited to the number existing on 1 April 1940, but wherever it is necessary to retain additional employees, at a grading ....(?), this may be determined by Royal Decree issued singly and which can be annulled within 60 days from the promulgation of the Law. These decrees, of a uniform nature for each Ministry, will be issued at the proposal of the Minister concerned in each case as well as that of the Ministers of Coordination and of Finance. In this way, in reality it will not be Parliament or the Authorizations Committee or even the Council of Ministers which will make the decisions but only three Ministers. Since one of these will not be "permanent" in his office one of two things will happen - either the competent minister's opinion will prevail with the other two "economic" ministers restricting themselves to the purely economic side of the question whereupon we shall have criteria differing for each Ministry, or else the opinion of the competent Minister will be disregarded and the decision as regards the composition of all state services will rest with Mr. Markezinis and the Minister of Finance who is sub-servient to him.

Persons with less than complete faith in miracles cannot but feel a certain lack of confidence in such methods of judgement.

Was it necessary, however, because of the great hurry, to follow without fail the above method? When will the dismissals of civil servants begin to take place? Certainly not tomorrow since each person's case will have to be examined individually. Thus, considerable time will have to elapse. Would it be impossible, then, during the above interval, to regulate the organizational set-up of the civil services by law? In Greece we pass laws on the smallest provocation and yet we avoid passing a law on one of the most capital issues of the State.

The government wished, however, to set another arbitrary barrier by prohibiting to all ministries to exceed a total of 85% of the wages and salaries budgeted for 1952-53.

Then, of course, the backdoor for exceptions has been opened, by Royal Decrees if your please. For reason unknown to us, in this case the competent Ministers are disregarded and the decrees in question are to be issued only at the proposal of the Premier and the Minister of Coordination, without consulting the Minister concerned even though the fate of his Ministry is involved. If the true intention of the legislator is to cut down the total expenditure on civil servants salaries by 15%, then - as seems reasonable in the case of the Ministries of Finance and of Education - the 85% limit has to be exceeded, then cuts will have to be effected in other Ministries.

This is the vicious circle created by arbitrary numerical limitations and the resulting multiforme xceptions that reverse them.

A comparable irregularity is reigning over the provisions determining the method of filling the reduced in number organic posts.

The task in question is entrusted to one or more service councils in each ministry. This means that there will be no uniform and standard judgement for all. We cannot help wondering, also, how are these councils in each ministry to allocate the cuts among themselves. Should the persons to be dismissed amount to 20 and the three councils determine upon 5 employees each, who will be charged with dismissing the other 5?

Of the five members that will staff the councils in question two are ministry employees appointed by the Minister. These men - this is not clearly stated but is supposed to be understood - will have been previously judged by the same council composed of different members. 2nd degree employees will judge one another. 1st degree employees will not be included in this judgement. (How clear it is that the authors of this unfortunate draft law were 1st degree employees ! !). The other three council members

are selected by the minister from among high judicial officials and University professors. What is even more important is that the fifth member is to be the Secretary General of each ministry. No possible doubt exist that "secretaries General" would participate in most service councils. In this way the above councils that will judge the fate of all Greek civil servants will be to the liking and according to the choice of the Minister. They will consist of one political person, of two civil servants who may themselves be "judged" later and who are chosen by the minister to suit his purpose, and of two judicial or university officials who are not appointed by the Courts of the Universities as is the custom, but by the Minister once again. Matters are even worse for 6th degree and lower grade employees because then a 3-member committee is sitting in judgement. Thus, the fate of every civil servant will be in the hands of one man.

Evidently, the author of the draft law under discussion dislikes general principles. Even as regards service time he has created a scale of differentiations which is as a rule unjust or harmful to the civil service. Why, for instance, are messengers and clerks to be terminated at the age of 58? What happens with our Archaeological Service where upon the application of the old-age limit of 60 or 62 this unfortunate but important service will be dissolved? Age limitations are justified in the Army and in services where a youthful spirit is a necessity. How can we justify them in the case of other services, particularly when by sacrificing other things we aim at economies and what is accomplished is to add to the salaries a number of pensions that will have to be paid.

To give another example, may we ask who did the authors of the draft law have in mind when they formulated the provision: "It is permitted to determine salaries higher than that corresponding to that of the Director General only in cases when extraordinary special qualifications are required for the appointee, this being approved by the Minister of Coordination"?

There are no words to describe the right granted to the Ministers, once they have suspended an employee to place him without any justification before the relative Council for consideration of whether he should be dismissed or not? Only the heroes among the civil servants will be able to withstand such long anxiety and insiduous persecution.

In order to refute the accusation that we have only negative comments to make, here is the correct method that should be followed by the government if it wishes for once to observe its Salonica pledge of a "Magna Carta" and its broadcast promises:

a) It should immediately withdraw the draft law in question.

b) To prod a little the two committees that are studying the organization of the Civil Services in the Ministry of Coordination since they have fallen asleep after their fat promises of the first days.

c) After adopting a basic organizational set-up for the services, to follow the method proposed by Mr. Varvaressos in his report as regards the purging of civil servants, with the special amendments proposed by the writer to the Association of Economic Studies.

This would be the only honest, moral and creative method. However, this method will not permit of any personal "favoritism" provisions and lead away from the "party politics" State.

CONSTANTINE TSATSOS

Translation No. 1146
Translations Sub-Unit, JAS

[25.1]

R 14

ΧΡΗΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

Τὸ νομοσχεδιον «περὶ Νομαρχων»

Εφημεριδα;

Ημερ. 28 Οκτ. 1953 (κηδεία στὴ πίσω σελιδα)

Οἱ θέσεις τῶν Νομαρχῶν πρέπει νὰ εἶναι ὑπηρεσιακὲς ὄχι κομματικές. —

[26] R.14

Εφημερίδα

28 Οκτ. 1953

ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ «ΠΕΡΙ ΝΟΜΑΡΧΩΝ»

ΧΡΗΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

28/10/53 Δημοκρατία

ΤΟΥ κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΤΣΑΤΣΟΥ, ΠΡΩΗΝ ΥΠΟΥΡΓΟΥ

Ἀπὸ τὰ κοισιμώτερα προβλήματα κάθε ἀληθινῆς δημοκρατίας εἶναι ὁ συνδυασμὸς τῆς κομματικῆς κυβερνήσεως, τὴν ὁποίαν ὁρίζει ἑκάστοτε ἡ πλειοψηφία, μὲ τὴν ἀκομμάτιστον διοίκησιν. Τὴν μὲν πολιτικὴν πρέπει νὰ τὴν ναράσσουν οἱ ὑπὸ τοῦ λαοῦ ἐκλεγέντες ἄρχοντες, τὴν ἐπίλοιπον ὅμως κυβερνητικὴν ἐξουσίαν, τὴν ἐξειδικεύουσαν τὴν πολιτικὴν αὐτὴν καὶ περιλαμβάνουσαν ὅλα τὰ εἰς τὸ Κράτος προσιδιάζοντα ἔργα, πρέπει νὰ τὴν ἀσκοῦν ἀκομμάτιστοι δημόσιοι λειτουργοί.

Τὰ εὐνομούμενα κράτη διὰ τὴν χάραξιν μιᾶς ὀρθῆς διαχωριστικῆς γραμμῆς μεταξὺ πολιτικῆς καὶ διοικήσεως, ὕστερα ἀπὸ σκληροὺς ἀγῶνας ἐναντίον τῶν κατὰ καιροὺς φαυλοκρατῶν, καθιέρωσαν πλῆθος ἐγγυήσεων, μεταξὺ τῶν ὁποίων προέχουν, ἡ αὐτοδιοίκησις διὰ τὰ τοπικὰ ζητήματα, ὁ διαγωνισμὸς διὰ τὴν πρόσληψιν τῶν ὑπαλλήλων, προστατευτικαὶ ὑπὲρ αὐτῶν διατάξεις καὶ ἰδίως ἡ μονιμότης αὐτῶν, ὡς ἐπίσης καὶ ἡ ὑπηρεσιακότης τῶν νομαρχῶν. Ἡ Κυβέρνησις, ἀντιθέτως χωροῦσα, ἀπεφάσισε, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς παντοδυναμίας της, νὰ καταργήσῃ εἴτε ἀμέσως εἴτε ἐμμέσως τοὺς βασικοὺς αὐτοὺς θεσμοὺς ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐδραιοῦται κάθε χρηστὴ διοίκησις καὶ ἀλλαγοῦ καὶ εἰς τὸν τόπον μας.

Δὲν θέλομεν νὰ ἐπιμείνωμεν ἐπὶ τῆς ἐκκαθαρίσεως τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν, ἡ ὁποία ἀπεφασίσθη νὰ γίνῃ χωρὶς ποιοτικὰ κριτήρια καὶ μὲ διαδικασίαν μὴ παρέχουσαν σοβαρὰς ἐγγυήσεις· διότι ἐδῶ συμβαίνει κάτι χειρότερον. Ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς δήθεν ἐπικειμένης ἐκκαθαρίσεως ἡ Κυβέρνησις ἐδημιούργησε δι' ὅλους τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους κατάστασιν ἀγωνιώδους ἐκκρεμότητος. Τὴν παρατείνει δὲ ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε νὰ μᾶς δίδῃ τὸ δικαίωμα νὰ ὑποπτευώμεθα ὅτι δι' αὐτὸν τὸν σκοπὸν κυρίως καὶ κατὰ πρῶτον λόγον ἐπενόησε τὴν ἐκκαθάρισιν διὰ τὴν ἄσκησιν δηλαδὴ μιᾶς παρατεταμένης ψυχολογικῆς βίας, χαρις εἰς τὴν ὁποίαν ἐπὶ μῆνας ἤδη θὰ ἐργάζωνται οἱ ὑπάλληλοι μὲ ἠλαττωμένον ἐναντὶ τοῦ τιμαρίθμου μισθὸν καὶ χωρὶς νὰ τολμοῦν οὔτε κατὰ τὸν νομιμοφρονέστερον τρόπον νὰ προβάλουν τὰς εὐλόγους διεκδικήσεις των. Τὸ θλιβερώτερον δὲ εἶναι ὅτι θὰ ὑπάρχουν ἄνθρωποι μεταξύ μας οἱ ὁποῖοι αὐτὸν τὸν τρόπον ἐπιβολῆς ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων θὰ τὸν θεωροῦν ἔξυπνον καὶ τὸν τρόπον αὐτὸν ἐργασίας τῶν ὑπαλλήλων ἀποδοτικόν.

Παρομοία ψυχολογικὴ βία ἀσκεῖται ἤδη καὶ ἐπὶ τῶν τοπικῶν αἱρετῶν ἀρχόντων μὲ ἀνάλογα ἀποτελέσματα.

Εἰς συμπλήρωσιν τοῦ ἔργου της πρὸς ἀποκατάστασιν χρηστῆς διοικήσεως ἡ κυβέρνησις προχωρεῖ ἤδη εἰς τὴν κατάργησιν τῶν ὑπηρεσιακῶν νομαρχῶν, τῶν ἐκλεγέντων ὑπὸ ἀδιαβλήτου Συμβουλίου, διὰ νὰ τοποθετήσῃ κομματικοὺς νομάρχας, τοὺς ὁποίους θὰ ἐκλέξῃ ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, δηλαδὴ ἡ κρατοῦσα ἐν τῇ κυβερνήσει μερίς. Αἱ δικαιολογίαι τῆς πράξεως αὐτῆς εἶναι ἀξιοθρήνητοι. Λέγουν: ἀπέτυχε τὸ Συμβούλιον ἐπιλογῆς εἰς τὸ ἔργον του. Ἀπαντῶμεν, ἂν ἀπέτυχε, τότε νὰ διορθώσουν τὸ Συμβούλιον, ἀλλὰ νὰ μὴ ναλάσουν τὸν θεσμόν. Λέγουν ἐπίσης: Ὑπάρχουν νομάρχαι ἀποτυχόντες. Ἀπαντῶμεν: Διαγράφεται διαδικασία ἐν τῷ νόμῳ δι' ἧς ἀπομακρύνονται οἱ ἀποτυχόντες. Ἂν χρειάζεται μεταρρύθμισιν τινα ἂς γίνῃ, χωρὶς νὰ θιγῇ ὁ θεσμός. Λέγουν ἀκόμη: Καὶ ὁ θεσμὸς δὲν εἶναι ὀρθός. Καὶ ἐρωτῶμεν: Διατί εἰς πολλοὺς ἐκ τῶν ἰσχυροτέρων παραγόντων τοῦ Συναγερμοῦ ἐφάνη ὀρθός, ὅταν ἐπροτάθη εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν ἐπὶ τοῦ Συνταγματος; Διατί τοὺς ἐφάνη ὀρθὸς ὅταν καθιερώθη ἀργότερα διὰ νόμου; Ἀλλὰ καὶ μὲ τί βάρους ἐπιχειρήματα ἀμφισβητοῦν τὴν ὀρθότητά του; Χρειάζονται, λέγουν οἱ ὑπηρεσιακοὶ νομάρχαι μόνον ὅταν εἶναι ἀσταθεῖς αἱ κυβερνήσεις. Καὶ ἀπαντῶμεν, ὅτι τοὺς ὑπηρεσιακοὺς νομάρχας τοὺς θέλομεν ὄχι διὰ νὰ διαρκοῦν, ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ κομματίζωνται. Οἱ νομάρχαι δὲν χαράσσουν πολιτικὴν διὰ νὰ εἶναι πολιτικὰ πρόσωπα, εἶναι οἱ συντονισταὶ τῶν διοικητικῶν ὑπηρεσιῶν τῆς περιφερείας των, ἡ, ἐν πολλοῖς, καὶ ἁπλοῖ διοικητικοὶ ὑπάλληλοι, τεταγμένοι νὰ ἐφαρμόζουν τοὺς νόμους, τὰ διατάγματα καὶ τὰς ὑπουργικὰς ἀποφάσεις μὲ τιμιότητα καὶ εὐστοχίαν. Μόνον οἱ διεφθαρμένοι νομάρχαι εἶναι κάτι παραπάνω, ὑπηρέται τῶν κομματικῶν φίλων τῆς περιφερείας.

Καὶ δὲν ἀρκεῖ ὅτι καθιερώνει τοὺς κομματικοὺς νομάρχας ἡ κυβέρνησις τῆς χρηστῆς διοικήσεως. Διὰ τοῦ ἰδίου νόμου, ἐμμέσως φανερώνει τὴν ἀπόφασίν της νὰ διατηρήσῃ τοὺς κομματικοὺς γενικοὺς διοικητάς, οἱ ὁποῖοι, μὴ ἔχοντες πλέον κατὰ νόμον καμμίαν διοικητικὴν ἁρμοδιότητα πού νὰ μὴ ἔχουν καὶ οἱ νομάρχαι κατέστησαν τελείως περιττοὶ ἢ μᾶλλον ἐπιζήμιοι, διότι δημιουργοῦν διὰ τῆς ὑπάρξεώς των ἐπικαλυπτομένας ἁρμοδιότητας καὶ διατηροῦνται ὡς γυμνὰ μόνο κομματικὰ ὄργανα δαπάνης τοῦ κράτους.

Ἀλλὰ ὑπάρχει καὶ ἕνα τελευταῖον ἐπιχείρημα τῶν σήμερον κυβερνώντων, πού τὸ προβάλλουν κάθε φορὰ πού παραμερίζουν θεσμοὺς ἐγγυωμένους χρηστὴν διαχείρισιν, εἴτε τῆς οἰκονομίας εἴτε τῆς διοικήσεως καὶ τοὺς ἀντικαθιστοῦν μὲ τὴν ἀνεξέλεγκτον θέλησιν τῶν ὑπουργῶν. Εἶναι τὸ ἐπιχείρημα ὅλων τῶν ἀντιδημοκρατικῶν ὅλου τοῦ κόσμου. Εἷς ἐκ τῶν καλλιτέρων ὑπουργῶν τῆς παρούσης κυβερνήσεως εἶχε τὴν ἀφέλη εἰλικρίνειαν νὰ τὸ διατυπώσῃ ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς περίπου μὲ αὐτὰς τὰς λέξεις: «Μὰ δὲν μᾶς ἐμπιστεύεσθε;» Ἡ ἀπάντησις εἶναι παλαιὰ καὶ ἁπλῆ. Πεῖρα αἰώνων μᾶς διδάσκει ὅτι οἱ καλοὶ θεσμοὶ εἶναι ἐγγύησις ἀσφαλεστέρα ἀπὸ τὰς καλὰς προθέσεις καὶ ὅτι οἱ ἀντικειμενικοὶ καὶ ἀπρόσωποι κανόνες θεσπίζονται ἀκριβῶς διὰ νὰ ἀποτρέπωνται αἱ καταχρήσεις τῶν εὐμεταβλήτων προσωπικῶν διαθέσεων. Αἱ δημοκρατίαι δὲν ἐμπιστεύονται εἰς τῶν μοναρχῶν τὰς καλὰς προαιρέσεις. Κράτος δικαίου ὑπάρχει ἐκεῖ ὅπου τὰς ἀποφάσεις τῶν περαστικῶν προσώπων τὰς ἀντικαθιστᾷ τὸ ἀντικειμενικὸν κριτήριον τοῦ νόμου.

Ἀλλὰ οἱ κυβερνῶντες ἐμεθύσθησαν. Ἐλησμόνησαν ὅτι εἶναι περαστικοί. Ἂν ἐθέριμαινε τὴν καρδίαν τους ἡ ἰδέα τῆς δημοκρατίας, δὲν θὰ παρεσύροντο ἀπὸ αὐτὴν τὴν πλάνην καὶ δὲν θὰ ἐθέσπιζαν νόμους εἰς τὰ μέτρα τὰ ἰδικά τους, νόμους πού ἂν ἐτόλμων οἱ ἀντίπαλοί των νὰ προτείνουν ὅταν ἦσαν εἰς τὴν ἀρχήν, αὐτοὶ θὰ διερρήγνυον τὰ ἱμάτιά των — καὶ ἀσφαλῶς δὲν θὰ κατηυνάζετο τότε τὸ ἠθικόν των μένος, ἂν τοὺς ἐλέγετο: Μὰ δὲν μᾶς ἐμπιστεύεσθε;»

Οἱ κυβερνῶντες ἐμεθύσθησαν καὶ νομίζουν ὅτι ἔχουν τὴν ἀποκλειστικότητα τῆς ἀρετῆς καὶ ἡμεῖς τὴν ἀποκλειστικότητα τῆς φαυλότητος. Ἡ θεωρία τοῦ περιουσίου λαοῦ, τῆς περιουσίου φατρίας, τοῦ περιουσίου ἡγέτου, τοῦ μονοπωλοῦντος τὴν ἐθνικοφροσύνην, τὴν τιμιότητα καὶ τὴν σοφίαν εἶναι ὅσον παλαιὰ καὶ ἡ θεωρία τῆς βίας. Διότι ἀπὸ τὴν μονοπώλησιν τῆς ἠθικῆς καὶ τῆς πολιτικῆς ἀξίας ξεκινᾷ κάθε μορφὴ τυραννίας, καὶ ἡ ἀποκάλυπτος, πού ἐγνωρίσαμεν πρὸ τοῦ πολέμου, καὶ ἐκείνη ἡ ὁποία ὑφέπει σήμερον μεταξύ μας, διστακτικὴ ἀκόμη καὶ ὑπόκωφος, ἐφ' ὅσον δὲν χρειάζεται ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ μεταχειρισθῇ μέσα βιαιότερα ἀπὸ τὴν οἰκειοποίησιν τοῦ στρατοῦ, τῶν σωμάτων ἀσφαλείας, τῆς οἰκονομίας καὶ τῆς διοικήσεως.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΑΤΣΟΣ

ΧΡΗΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

Ἀπό τά κρισιμώτερα προβλήματα κάθε ἀληθινῆς δημοκρατίας εἶναι ὁ συνδυασμός τῆς κομματικῆς Κυβερνήσεως τήν ὁποίαν ὁρίζει ἑκάστοτε ὁ λαός ἡ πλειοψηφία μέ τήν ἀκομμάτιστον διοίκησιν. Τήν μέν πολιτικήν πρέπει νά τήν χαράσσουν οἱ ὑπό τοῦ λαοῦ ἐκλεγέντες ἄρχοντες, τήν ἐπίλοιπον ὅμως [illegible] ἐξουσίαν, τήν ἐξειδικεύουσαν τήν πολιτικήν αὐτήν καί καί περιλαμβάνουσαν ὅλα τά εἰς τό Κράτος προσιδιάζοντα ἔργα πρέπει νά τήν ἀσκοῦν ἀκομμάτιστοι δημόσιοι λειτουργοί.

Τά εὐνομούμενα κράτη διά τήν χάραξιν μιᾶς ὀρθῆς διαχωριστικῆς γραμμῆς μεταξύ πολιτικῆς καί διοικήσεως, ὕστερα ἀπό σκληρούς ἀγῶνας ἐναντίον τῶν κατά καιρούς φαυλοκρατῶν καθιέρωσαν πλῆθος ἐγγυήσεων μεταξύ τῶν ὁποίων προέχουν, ἡ αὐτοδιοίκησις διά τά τοπικά ζητήματα, ὁ διαγωνισμός διά τήν πρόσληψιν τῶν ὑπαλλήλων, προστατευτικαί ὑπέρ αὐτῶν διατάξεις καί ἰδίως ἡ μονιμότης αὐτῶν καί ἐπίσης ἡ ὑπηρεσιακότης τῶν νομαρχῶν. Κυβέρνησις, ἀντιθέτως χωροῦσα, ἀπεφάσισε, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς παντοδυναμίας της, νά καταργήσῃ εἴτε ἀμέσως εἴτε ἐμμέσως τούς βασικούς αὐτούς θεσμούς ἐπί τῶν ὁποίων ἐδραιοῦται κάθε χρηστή διοίκησις καί ἀλλαχοῦ καί εἰς τόν τόπον μας.

Δέν θέλομεν νά ἐπιμείνωμεν ἐπί τῆς ἐκκαθαρίσεως τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν, ἡ ὁποία ἀπεφασίσθη νά γίνῃ χωρίς ποιοτικά κριτήρια καί μέ διαδικασίαν μή παρέχουσαν σοβαράς ἐγγυήσεις. Διότι ἐδῶ συμβαίνει κάτι χειρότερον. Ὑπό τό πρόσχημα τῆς δῆθεν ἐπικειμένης ἐκκαθαρίσεως ἡ Κυβέρνησις ἐδημιούργησε δι' ὅλους τούς δημοσίους ὑπαλλήλους κατάστασιν ἀγωνιώδους ἐκκρεμότητος, [illegible] τήν ὁποίαν παρατείνει ἐπί τοσοῦτον ὥστε νά μᾶς δίδει τό δικαίωμα νά ὑποπτευώμεθα ὅτι δι' αὐτήν κυρίως καί κατά πρῶτον λόγον [illegible] τήν ἄσκησιν μιᾶς παρατεταμένης ψυχολογικῆς βίας, χάρις εἰς τήν ὁποίαν ἐπί μῆνας ἤδη ἐργάζονται οἱ ὑπάλληλοι μέ ἠλαττωμένον ἔναντι τοῦ τιμαρίθμου μισθόν καί χωρίς νά τολμοῦν οὔτε κατά τόν νομιμοφρονέστερον τρόπον νά προβάλουν τάς εὐλόγους διεκδικήσεις των. Τό θλιβερώτερον δέ εἶναι ὅτι θά ὑπάρχουν ἄνθρωποι μεταξύ μας οἱ ὁποῖοι αὐτόν τόν τρόπον ἐπιβολῆς ἐπί τῶν ὑπαλλήλων θά τόν θεωροῦν ἔξυπνον καί τόν τρόπον αὐτόν ἐργασίας τῶν ὑπαλλήλων ἀποδοτικόν.

[28.2]

Παρομοία ψυχολογική βία άσκεται ήδη καί έπί των τοπικών αίρετών άρχόντων μέ άνάλογα άποτελέσματα.

Εις συμπλήρωσιν τού έργου της πρός άποκατάστασιν χρηστής διοικήσεως ή Κυβέρνησις προχωρεί ήδη είς τήν κατάργησιν των ύπηρεσιακών νομάρχων, των έκλεγέντων ύπό άδιαβλήτου Συμβουλίου διά νά τοποθετήση κομματικούς νομάρχας τούς όποίους θά έκλέξη ό Ύπουργός των Έσωτερικών, δηλαδή ή κρατούσα έν τή Κυβερνήσει μερίς. Αί δικαιολογίαι τής πράξεως αύτής είναι άξιοθρήνητοι. Λέγουν: άπέτυχε τό Συμβούλιον έπιλογής είς τό έργον του. Άπαντώμεν, άν άπέτυχε, τότε νά διορθώσουν τό Συμβούλιον, άλλα νά μη χαλάσουν τόν θεσμόν. Λέγουν έπίσης: Ύπάρχουν νομάρχαι άποτυχόντες. Άπαντώμεν: Διαγράφεται διαδικασία έν τώ νόμω διής άπομακρίνονται οί άποτυχόντες. Άν χρειάζεται μεταρύθμισιν τινα άς γίνη, χωρίς νά θιγή ό θεσμός. Λέγουν άκόμη: Καί ό θεσμός δέν είναι όρθός. Καί έρωτώμεν: Διατί είς πολλούς έκ των ίσχυροτέρων παραγόντων τού Συναγερμού έφάνη όρθός όταν έπρουτάθη είς τήν έπιτροπήν έπί τού Συντάγματος ; διατί τούς έφάνη όρθός όταν καθιερώθη άργότερα διά νόμου ; Άλλά καί μέ τί βάρους έπιχειρήματα άμφισβητούν τήν όρθότητά του; Χρειάζονται, λέγουν οί ύπηρεσιακοί νομάρχαι μόνον όταν είναι άσταθείς αί Κυβερνήσεις. Καί άπαντώμεν ότι τούς ύπηρεσιακούς νομάρχας τούς θέλομεν όχι διά νά διαρκούν, άλλά διά νά μήν κομματίζωνται. Οί νομάρχαι δέν χαράσσουν πολιτικήν διά νά είναι πολιτικά πρόσωπα· είναι οί συντονισταί των διοικητικών ύπηρεσιών τής περιφερείας των ή, έν πολλοίς, καί άπλοί διοικητικοί ύπάλληλοι, τεταγμένοι νά έφαρμόζουν ~~πιστώς~~ τούς νόμους, τά διατάγματα καί τάς ύπουργικάς άποφάσεις μέ τιμιότητα καί εύρύτητα. Μόνον οί διεφθαρμένοι νομάρχαι είναι κάτι παραπάνω, ύπηρέται των κομματικών φίλων τής περιφερείας.

Καί δέν άρκεί ότι καθιερώνει τούς κομματικούς νομάρχας ή Κυβέρνησις τής χρηστής διοικήσεως. Διά τού ίδιου νόμου έμμέσως φανερώνει τήν άποφασίν της νά διατηρήση τούς κομματικούς Γενικούς Διοικητάς, οί όποιοι, μή έχοντες πλεόν κατά νόμον καμμίαν διοικητικήν άρμοδιότητα πού δέν έχουν καί οί νομάρχαι κατέστησαν τελείως περιττοί ή μάλλον έπιζήμιοι, διότι δημιουργούν διά τής ύπάρξεώς των έπικαλυπτομένας άρμοδιότητας καί διατηρούνται μόνος ώς γυμνά κομματικά όργανα δαπάναις τού Κράτους.

Άλλά ύπάρχει καί ένα τελευταίον έπιχείρημα των σήμερον κυβερνώντων πού τό προβάλλουν καθέ φορά πού παραμερίζουν

θεσμούς ἐγγυωμένους χρηστήν διαχείρισιν εἴτε τῆς οἰκονομίας εἴτε τῆς διοικήσεως.καί τούς ἀντικαθιστοῦν μέ τήν ἀνεξέλεγκτον θέλησιν τῶν Ὑπουργῶν.Εἶναι τό ἐπιχείρημα ὅλων τῶν ἀντιδημοκρατικῶν ὅλου τοῦ κόσμου.Εἷς ἐκ τῶν καλλιτέρων ὑπουργῶν τῆς παρούσης Κυβερνήσεως εἶχε τήν ἀφελῆ εἰλικρίνειαν νά τό διατυπώσῃ ἀπό τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς περίπου μέ αὐτάς τάς λέξεις: " Μά δέν μᾶς ἐμπιστεύεσθε ;" Ἡ ἀπάντησος εἶναι παλαιά καί ἁπλή.Πέτρα αἰώνω μᾶς διδάσκει ὅτι οἱ καλοί θεσμοί εἶναι ἐγγύησις ἀσφαλεστέρα ἀπό τάς καλάς προθέσεις καί ὅτι οἱ ἀντικειμένικοί καί ἀπρόσωποι κανόνες θεσπίζονται ἀκριβῶς διά νά ἀποτρέπωνται αἱ καταχρήσεις τῶν εὐμεταβλήτων προσωπικῶν διαθέσεων.Αἱ δημοκρατίαι δέν ἐμπιστεύονται εἰς τῶν μοναρχῶν τάς καλάς προαιρέσεις.Κράτος δικαίου εἶναι ἐκεῖνο ὅπου τάς ἀποφάσεις τῶν περαστικῶν προσώπων ~~καί τῶν περαστικῶν ἐπ~~ τάς ἀντικαθιστᾷ τό ἀντικειμενικόν κριτήριον τοῦ νόμου.

Ἀλλά οἱ κυβερνῶντες ἐμεθύσθησαν.Ἐλησμόνησαν ὅτι εἶναι περαστικοί."Αν ἐθέρμαιναν τήν καρδίαν τους ἡ ἰδεα τῆς δημοκρατίας δέν θά παρεσύροντο ἀπό αὐτήν τήν πλάνην καί δέν θά θέσπιζαν νόνους εἰς τά μέτρα τά ἰδικά τους,νόμους πού ἄν ἐτόλμωνοἱ ἀντίπαλοίτων νά προτείνουν ὅταν ἦσαν εἰς τήν ἀρχήν,αὐτοί θά διερρήγνυον τά ἱμάτιά των καί ἀσφαλῶς δέν θά κατηυνάζετο τό ἠθικόν τῶν μένος ἄν τούς ἐλέγετο " Μά δέμ μᾶς ἐμπιστεύεσθε;"

Ἀλλά οἱ κυβερνῶντες ἐμεθύσθησανκαί νομίζουν ὅτι ἔχουν τήν ἀποκλειστικότητα τῆς ἀρετῆς καί ἡμεῖς τήν ἀποκλειστικότητα τῆς φαυλότητος.Ἡ θεωρία τοῦ περιουσίου λαοῦ,τῆς περιουσίου φατρίας τοῦ περιουσίου ἡγέτου,τοῦ μονοπωλοῦντος τήν ἐθνικοφροσύνην,τήν τιμιότητα καί τήν σοφίαν εἶναι ὅσον παλαιά καί ἡ θεωρία τῆς βίας.Διότι ἀπό τήν μονοπώλησιν τῆς ἠθικῆς καί τῆς πολιτικῆς ἀξίας ξεκινᾷ κάθε μορφή τυραννίας ,καί ἡ ἀπροκάλυπτος πού ἐγνωρίσαμεν πρό τοῦ πολεμου καί ἐκείνη ἡ ὁποία ὑφέρπει σήμερον μεταξύ μας,διστακτική ἀκόμη καί ὑπόκωφος,ἐφ'ὅσον δέν χρειάζεται ἐπί τοῦ παρόντος νά μεταχειρισθῇ βιαιότερα μέσα ἀπό τήν οἰκειοποίησιν τοῦ στρατοῦ,τῶν σωμάτων ἀσφαλειας,τῆς οἰκονομίας καί τῆς διοικήσεως.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΑΤΣΟΣ

[29.2]

dy

ΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ

R.11
[30]

Φαυλοκράτης συνταγματολόγος ἐπιθυμεῖ νὰ πληροφορηθῇ ἀπὸ τὸ ἀπογευματινὸν ὄργανον τοῦ «καθαυτὸ» Συναγερμοῦ, που φαίνεται ὅτι ἔχει ἀναλάβει καὶ τὸ ἔργον τῆς προετοιμασίας τῆς κοινῆς γνώμης διὰ τὴν ἀνακίνησιν ἐν καιρῷ τοῦ ὅλου συνταγματικοῦ ζητήματος τὰ ἑξῆς ὀλίγα: Ἐτηρήθη ἡ νόμιμος διαδικασία του Συντάγματος τοῦ 1910, ναὶ ἢ ὄχι; Ἐτηρήθη ἡ νόμιμος διαδικασία κατὰ τὴν ἀποκατάστασιν τοῦ καταργηθέντος Συντάγματος τοῦ 1911 ἐν ἔτει 1935; Ἐτηρήθη οἱαδήποτε νόμιμος διαδικασία κατὰ τὴν ἀποκατάστασιν τοῦ κατηργημένου Συντάγματος τὸ 1946; Ἐὰν μόνον ὁ νόμος θεμελιοῖ τὴν νομιμότητα καὶ τὴν ἰσχὺν τῶν Συνταγμάτων, ποία ἡ νομικὴ θεμελίωσις τοῦ Συντάγματος τοῦ 1911, μετὰ τὴν κατάργησίν του τὸ 1923 καὶ τὸ 1936; Κατὰ πόσον εἶναι νομικῶς στερεωτέρα ἀπὸ τὴν τοῦ σημερινοῦ Συντάγματος; Ἐρωτᾶται ἐπίσης ἡ ἀπογευματινὴ συνάδελφος, διατὶ αἱ δύο ψῆφοι αἱ σχηματίσασαι τὴν πλειοψηφίαν τὴν ἀπαιτουμένην διὰ τὴν ψήφισιν τοῦ Συντάγματος εἶναι αἱ τοῦ κ. Καραμαούνα καὶ τοῦ κ. Χαμδῆ. Διατὶ δὲν εἶναι αἱ ψῆφοι τοῦ κ. Πλαστήρα καὶ τοῦ κ. Βενιζέλου; Ἀλλὰ ἂν εἰς ὅλα αὐτὰ ἡ συνάδελφος δὲν θέλει νὰ ἀπαντήσῃ σοβαρῶς, χαλάλι της, ἂς ἀπαντήσῃ δι' ἀστεϊσμῶν ἢ καὶ ὀνειδισμῶν, ἐναντίον τῶν ὁποίων ἄλλωστε οὐδεὶς ἐνδιαφέρεται νὰ ἀντιδράσῃ. Ἔχουν πάθει ὅλοι ἀπὸ μιθριδατισμόν.

Εἰς δύο ὅμως ἐρωτήματα παρακαλεῖται ἐπιμόνως νὰ ἀπαντήσῃ σοβαρῶς. Ἐὰν θεωρῇ ἰσχυρὸν τὸ Σύνταγμα, τότε διὰ ποῖον ἀνομολόγητον μέχρι τοῦδε λόγον συνεχῶς προσπαθεῖ νὰ τὸ κουρελιάσῃ; Καὶ ἐὰν πάλιν δὲν τὸ θεωρῇ ἰσχυρόν, τότε ποίαν ἰσχὺν ἔχει «ὁ ἐφ' ἅπαξ» νόμος περὶ προσελκύσεως καὶ κατοχυρώσεως τῶν ξένων κεφαλαίων ὁ κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ Συντάγματος ψηφισθείς; Καὶ ποίαν ἐπίσης σημασίαν ἐνέχει ἡ δήλωσις τοῦ κ. πρωθυπουργοῦ ὅτι δὲν ὑπάρχει καὶ δὲν θέτει συνταγματικὸν ζήτημα;

Ἀλλὰ ἂν εἰς ὅλα αὐτὰ ἡ

R 11

[31]

Φαυλοκράτης συνταγματολόγος ἐπιθυμεῖ νά πληροφορηθῇ ἀπό τό ἀπογευματινόν ὄργανον τοῦ καθαυτό Συναγερμοῦ, πού φαίνεται ὅτι ἔχει ἀναλάβει τό ἔργον τῆς προετοιμασίας τῆς κοινῆς γνώμης διά τήν ἀνακίνησιν τοῦ ὅλου συνταγματικοῦ ζητήματος, τά ἑξῆς ὀλίγα: Πρῶτον Ἐτηρήθη ἡ νόμιμος διαδικασία τῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ Συντάγματος, ναί ἤ ὄχι; Ἐτηρήθη οἱαδήποτε νόμιμος διαδικασία κατά τήν ἀποκατάστασιν τοῦ Συντάγματος τοῦ 1911 ἐν ἔτει 1935; Ἐτηρήθη οἱαδήποτε νόμιμος διαδικασία κατά τήν ἀποκατάστασιν τοῦ Συντάγματος τό 1946; Ἐάν μόνον ὁ νόμος θεμελιοῖ τήν νομιμότητα καί τήν ἰσχύν τῶν Συνταγμάτων, ποία ἡ νομική θεμελίωσις τοῦ Συντάγματος τοῦ 1911, μετά τήν κατάργησιν του τοῦ τό 1923 καί τό 1936; Κατά πόσον εἶναι νομικῶς στερεωτέρα ἀπό τήν τοῦ σημερινοῦ Συντάγματος; Ἐρωτᾶται ἐπίσης ἡ παογευματινή συνάδελφος διατί αἱ δύο ψῆφοι αἱ ~~δώσασαι~~ σχηματίσασαι τήν πλειοψηφίαν τήν ἀπαιτουμένην διά τήν ψήφισιν τοῦ Συνταγματος εἶναι αἱ του κ. Καραμαούνα καί τοῦ κ. Χαμδ Διατί δέν εἶναι αἱ ψῆφοι τοῦ κ. Πλαστήρα καί τοῦκ. Βενιζέλου; Ἀλλά ἄν εἰς ὅλα αὐτά ἡ συνάδελφος δέν θέλει νά ἀντήση σοβαρῶς, χαλάλι της ἄς ἀπαντήση δι' αστεϊσμῶν ἤ καί ὀνειδισμῶν ἐναντίον τῶν ὁποίων οὐδείς ἐνδιαφέρεται νά ἀντιδράσῃ. Ἔχουν πάθει ὅλοι ἀπό μιθριδατισμόν.

Εἰς δύο ὅμως ἐρωτήματα ~~ὀφείλει~~ νά ἀπαντήση σοβαρῶς. Ἐάν θεωρεῖ ἰσχυρόν τό Σύνταγμα, διά ποῖον ἀνομολόγητον μέχρι τοῦδε λόγον συνεχῶς προσπαθεῖ νά τό κουρελιάσῃ; Καί ἐάν πάλιν δέν τό θεωρεῖ ἰσχυρόν, τότε ποίαν ἰσχύν ἔχει ὁ νόμος περί προσελκύσεως καί κατοχυρώσεως τῶν ξένων κεφαλαίων ὁ κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ Συντάγματος ψηφισθείς; καί ποίαν ἐπίσης σημασίαν ἐνέχει ἡ δήλωσις τοῦ κ. πρωθυπουργοῦ ὅτι δέν ὑπάρχει καί δέν θέτει συνταγματικόν ζήτημα;

Κ.12

[32]

Εφημερίδα;

Πρωτοχρονιά 1953

(περίπου)

Η ΔΙΑΘΗΚΗ

Εἰς ἄρθρον του Πρωτοχρονιάτικο — ὡραῖος μπουναμᾶς κι' αὐτός! — ὁ ἐπὶ Κέντρου Ὑπουργὸς τοῦ... Διαγουμισμοῦ γράφει, ὅτι ἦτο ἀπογοητευτικὸν διὰ τὸν!

'Ελληνικὸν λαὸν τὸ πρῶτον ἔτος τοῦ Συναγερμοῦ:

«Ὁ λαὸς ἤλπισε—γράφει—ὅτι θὰ ἐγνώριζε μίαν χρηστὴν διοίκησιν, σύμφωνα μὲ τὴν διαθήκην τῆς Θεσσαλονίκης· καὶ βλέπει τοὺς ἀχρήστους Γενικοὺς Διοικητὰς διαγωνιζομένους διὰ νὰ χρησιμεύουν ὡς ἐκλογικοὶ πράκτορες».

Διαθήκην, ὅμως, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ κάμῃ ὁ Συναγερμὸς εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, δεδομένου, ὅτι ἐκέρδισε τὰς ἐκλογὰς καὶ οὐδεὶς κληρονομεῖται ἐν ζωῇ. Τὴν διαθήκην των εἶχαν κάμει μᾶλλον τὰ κόμματα τοῦ Κέντρου, χαροπαλαίοντα ἐπὶ τριετίαν· καί, ὡς συνηθίζεται εἰς αὐτὰς τὰς περιπτώσεις, ἄφησαν καὶ διάφορα... κληροδοτήματα καὶ δωρεὰς εἰς συγγενεῖς καὶ φίλους, τὰ ὁποῖα μετὰ κόπου ἐκκαθαρίζει ἤδη ὁ Συναγερμός!

1953

ΚΟΜΜΑ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΩΝ
ΑΡΧΗΓΟΣ

Ἀπόφασις

Ἡ Ἐπιτροπὴ Προγράμματος τοῦ Κόμματος συγκροτεῖται ὡς ἑξῆς:

Ἀγγ. Βαρβαγιάννης
Γ. Βαρβούτης
Γρ. Κασιμάτης
Ἡλ. Λαγάκος
Γ. Μαῦρος
Κ. Μητσοτάκης
Ἰ. Πολίτης
Κ. Τσάτσος

Ἡ Γραμματεία ἀνατίθεται εἰς τὸν κ. Ἰ. Πολίτην.

Παρακαλεῖται ἡ Ἐπιτροπὴ Προγράμματος, ὅπως, ἐν συνεννοήσει μὲ τὸ Γραφεῖον Τύπου τοῦ Κόμματος, μεριμνᾷ διὰ τὴν ἔκδοσιν κατὰ μῆνα διαφωτιστικῶν φυλλαδίων.

Ἀθῆναι τῇ 30 Σεπτεμβρίου 1953

Ὁ Ἀρχηγός

Α. Παπάγος

[34.1]

—. Παιδεία. —

Δοθείτω
παραμαγεῖ
εἰς χεῖρας τοῦ
κ. Μιθλου Τρί-
του.

Z Kalendarza

Ivolnyia Hanowski

Kolokyma ogólna

Ποῖος εὑρεν εὑρας

Ποῖος ὀρφεν ἐπορρεσθεν μαθηματα.

[34.3]

Τὸ κόμμα τῶν Φιλευθέρων θεωρεῖ

ΠΑΙΔΕΙΑ

Τό κόμμα τῶν φιλελευθέρων θά χρησιμοποιήση .ὡς ἐλέχθη ἤδη ,τήν παιδεί
Τό κόμμα τῶν φιλελευθέρων τήν ἀπαιτησίαν ποιήση , ὡς ἐλέχ αν ὡς ἐν ἐκ
τῶν τριων βασικῶν μέσων πρός ἀνύψωσιν τοῦ ἔθνους .Ἄν Ἄν μεγάλη
παιδεία εἶναι ἀναγκαία εἰς ἔθνη πλουσια ,ὅπου εἰς μέν τήν γεωργ.ί-
αν κληρονομεῖται ξύφορος γῆ,εἰς δέ τήν βιομηχανίαν κληρονομοῦν-
ται πεῖρα ,παραδόσεις ,πελατεία καί κεφάλαια ,εἶναι αὕτη εἰς πο-
λύ μεγαλύτερον βαθμόν ἀπαραίτητος εἰς λαόν ,ὅπως ὁ ἰδικός μας
πού καλεῖται νά δημιουργήση ὅλα σχεδόν ἀπό τήν ἀρχήν καί μάλιστα
ἐν ἀνταγωνισμῷ πρός τήν λειτουργοῦσαν ἤδη ξένην παραγωγήν .

Δέν ὑπάρχει δαπάνη περισσότερον ἀποδοτική ἀπό τήν παιδείαν.
Ἀφ 'ἑτέρου κρατική τις δαπάνη δι 'αὐτήν ,αντικαθιστᾶ πολλαπλασί-αν
δαπάνην τῶν ἰδιωτῶν πού ἔχουν τέκνα ὑπό ἐκπαίδευσιν · ἀλλά καί ἐ-
κεῖνοι , διά τούς ὁποίους τοῦτο δέν συμβαίνει ,ἔχουν ἐπίσης ἀφ' ἑ
ἐπωφεληθοῦν · μόνονοτι τούτων ἡ ὠφέλεια δέν θά εἶναι ἄμεσος ,διότι
ἡ παιδεία δέν δύναται νά ἀποδόση ἀμέσως · ὅταν ὅμως ἐντός ὀλίγων ἐτῶν
τά μέν Πανεπιστήμια ἀποδίδουν εἰς ὅλα τά ἐπαγγέλματα ἐπιστήμονας
ὄχι ἁπλῶς ἱκανούς ἀλλά καί ἐκ φύσεως προικισμένους,ἡ δέ κατωτέρα
,εκπαίδευσις περιλάβητήν ἐπαγγελματικήν μόρφωσιν σημαντικοῦ ἀριθ-
μοῦ τῶν κατοδίκων ,τότε εκαστος θά ἀποδίδη περισσότερον παρά σήμε-
ρον ,ἤτοι ἡ παραγωγή θά καταστῆ μεγαλυτέρα ,τοῦτο δέ θά εἶναι κοι-
νόν ἀγαθόν .

Ἡ αὔξησις ἑπομένως τῶν δαπανῶν ,ἡ ὁποία ἄλλως τε δέν θά στηρι-
χθῆ ἐπί νέων φόρων , ἀλλ 'ἐπί οἰκονομιῶν ἐξ ἄλλων ὑπηρεσιῶν ,πού
θά καταστῆ δυνατάς αὐστηρά καί χρηστή διοίκησις καί ἀπό τήν φυσιο-
λογικήν εὔρυνσιν τοῦ πρὔπολογισμοῦ ,θά εἶναι δέ προσδευτική , δέον
νά ἐξετασθῆ ἀπό τῆς καθαρῶς παραγωγικῆς της πλευρᾶς ,ὁπότε καί θά
εὑρεθῆ πλήρως δικαιολογημέμη .

Περισσότερα ἐν τούτοις ,ἀπό οτι ἀναμένομεν ἀπό οἱανδήποτε αὔ-
ξησιν τῶν δαπανῶν ,θά ἀποδώσῃ τόν πνεῦμα ,πού θά ἐμφυσήσωμεν εἰς
τήν ἐκπαίδευσιν ἐρχόμενοι εἰς τήν ἀρχήν καί ἡ τίμησις ἐκείνων τῶν
εκπαιδευτικῶν λειτουργῶν οἱ ὁποῖοι ἀνταποκρίνονται εἰς τήν ἱεράν αὐ-
τῶν ἀποστολήν .

Ὁ ' προσανατολισμός τῆς ἀνωτάτης ἐκπαιδεύσεως πρός τάς συγχρό-
νους ἀνάγκας τῆς 'Ελλάδος καί ἡ βελτίωσις τῆς στοιχειώδους ἐκπαιδεύ-
σεως ,συμπεριλαμβανομένης καί τῆς ἐπαγγελματικῆς ,εἶναι αἱ κύριαι
κατευθύνσεις τῆς προσπαθείας μας εἰς τήν ἐκπαίδευσιν· τά δέ μέσα δι 'ὧν
θά ἐπιδιώξωμεν αὐτάς εἶναι τά ἑξῆς :

σις ο καί ἡ μόρφω-
σις τοῦ ἤδους τῆς σουδα-
ζουσῆς νεόλαιας

1. 'Ανωτάτη ἐκπαίδευσις .

α) Παροχή τῆς ἀνωτάτης ἐκπαιδεύσεως εἰς τούς ἱκανωτέρους.
β) 'Επιστημονική ἔρευνα τῶν καθ'ἡμᾶς . συμβολή τῶν Πανε-
πιστημίων εἰς τήν σύγχρονον ἐθνικήν ζωήν .
γ) 'Εφοδιασμός τῶν Πανεπιστημίων διά τῶν ἀπαραιτήτων πρός
διδασκαλίαν καί μελέτην .
δ) Μόρφωσις φοιτητικῆς κοινωνίας . Κοινά μαθήματα πολιτι-
κῆς ἀγωγῆς (φιλοσοφία, ἱστορία , πολιτικήν οἰκονομία)
εἰς ὅλους τούς κλάδους . Καθοδήγησις τῶν φοιτητῶν πρός
δημιουργίαν πνεύματος ἀνταποκρινομένου πρός τάς συνθή-
κας τῆς συγχρόνου 'Ελλάδος .
ε) 'Οργάνωσις συστηματικωτέρας διδασκαλίας καί αὐστηροτέ-
ρων ἐξετάσεων.

2. Μέση ἐκπαίδευσις .

Οὐδεμία οὐσιώδης μεταβολή . Διατήρησις σημαντικοῦ ἀριθμοῦ κλασσικῶν γυμνασίων. Ὑποχρεωτική χρησιμοποίησις μόνον τῶν Ἑλλήνων κλασσικῶν καί προαιρετική τῶν Λατίνων . Αὔξησις τῶν πρακτικῶν λυκείων . κατάργησις μέσων ἐπαγγελματικῶν σχολῶν ,οσαι δέν ηὐφοκίμησαν.

3. Στοιχειώδης ἐκπαίδευσις .

α) Αὔξησις τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ .
β) Πλήρης ἐφοδιασμός τῶν ἐκπαιδευτηρίων δι' ὀργάνων διδασκαλίας .
γ) Συμπλήρωσις τῆς ἀνεγέρσεως ὑγιεινῶν διδακτηρίων .
δ) Βαθμιαία εἰσαγωγή τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδευτικῆς ἐκπαιδεύσεως εἰς τήν στοιχειώδη ἐκπαίδευσιν.
ε) Κατάργησις τῆς διγλωσσίας.
στ) Ἐπέκτασις τῆς χρησιμοποιήσεως τῆς ἐργασίας ὡς μέσου μορφώσεως ἠθικῆς καί πνευματικῆς.

4. Ἐπαγγελματική ἐκπαίδευσις .

α) Συγκέντρωσις τῆς προσπαθείας πρός μόρφωσιν κατωτέρου ἐξειδικευμένου προσωπικοῦ - τεχνῖται , γεωργοί - διά πρακτικῆς ἐπαιδεύσεως.
β) Ἔναρξις διετῶν γεωργικῶν σχολείων .
γ) Προοδευτική εἰσαγωγή τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως ὡς ὑποχρεωτικοῦ συμπληρώματος τῆς στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως .
δ) Βελτίωσις τῶν ἤδη θεσπισθέντων μέτρων διά διαθέσεως καταλλήλου προσωπικοῦ καί ἐγκαταστάσεων .

5. Γυναικεία ἐκπαίδευσις .

α) Προσανατολισμός τῆς μορφώσεως τῆς γυναικός εἰς τά ἔργα τῆς μητρός ,τήν οἰκιακήν καί χωρικήν οἰκονομίαν .
β) Πλήρης ἐκπαιδευτική ἰσοτιμία τῶν δύο φύλων .

6. Φυσική ἀγωγή .

α) Χρησιμοποίησις τῆς φυσικῆς ἀγωγῆς πρός μόρφωσιν ἤθους παραλλήλως πρός τήν ἐπιδίωξιν ὑγιοῦς ἀναπτύξεως τοῦ σώματος .
β) Προπαρασκευή ὁλοκλήρου τοῦ νέου ἐκπαιδευτικοῦ προσωπικοῦ ,ὥστε νά δύναται νά ἀναλάβη τήν φυσικήν ἀγωγήν τῶν μαθητῶν ὑπό τήν ἀνωτέρω ἔννοιαν .
γ) Ἀνέγερσις γυμναστηρίων καθ' ὁλοκληρίαν τήν Ἑλλάδα .
δ) Ὀργάνωσις τοῦ μαθητικοῦ κόσμου εἰς μαθητικάς κοινωνίας· τοῦ ὁμαδικοῦ ἀθλητισμοῦ · τῆς ζωῆς εἰς τό ὕπαιθρον· τῶν ὁμαδικῶν ἐκδρομῶν.

7. Γενικά μέτρα .

α) Τόνωσις τοῦ δημιουργικοῦ πνεύματος εἰς τήν παιδεάν .
β) Δημοκρατική ἀντίληψις εἰς τήν παροχήν τῆς παιδείας .
γ) Ἐνιαία κατεύθυνσις τῆς παιδείας
δ) Μερική ἀποκέντρωσις εἰς τήν στοιχειώδη ἐκπαίδευσιν .
ε) Διαδοχική ~~ἐπέκτασις~~ περαιτέρω ἐπέκτασις τῆς ἄνευ ἰδιωτισμῶν ὁμιλουμένης γλώσσης εἰς τήν ἐκπαίδευσιν.

ΑΝΩΤΑΤΗ ΠΑΙΔΕΙΑ

Θεωροῦμεν τούς σκοπούς τῆς παιδείας ὡς μέρος τῶν σκοπῶν τῆς πολιτείας · εἶναι συγκεκριμένως ἡ μεγιστη ἀνάπτυξις τῶν ψυχικῶν , σωματικῶν καί πνευμαρικῶν ἱκανοτήτων τοῦ ἀτόμου καί τῆς ἀρετῆς αὐτοῦ . νοεῖται δέ ὡς ἀρετή αὐτοῦ ἡ μετ' εὐχαριστήσεως ἔνταξις τοῦ ἀτομικοῦ συμφέροντος εἰς τό κοινόν.

Πλησιέστερα ὅμως ἀπό τόν γενικόν τοῦτον σκοπόν καί ἀκριβῶς ινα οὗτος καταστῆ πραγματοποιήσιμος , ἡ κατάστασις τοῦ ἔθνους μας κατά τήν παροῦσαν περίοδον τάσσει ἀμεσωτέρους σκοπούς .

Ἡ κατάστασις αὐτή του ἔθνους μας χαρακτηρίζεται πρῶτον ἀπό μίαν ἰσχυράν πίεσιν δυνάμεων , ἐπιδρωσῶν εἰς τήν διατήρησιν τῆς ἐλευθερίας μας καί δεύτερον ἀπό εν χαμηλότατον ~~[illegible]~~ οἰκονομικόν ἐπίπεδον ζωῆς τοῦ λαοῦ , πού καθιστᾶ τήν ἐλευθερίαν τοῦ ἀτόμου λέξιν κενήν .

Οἱ ἀμεσώτεροι λοιπόν σκοποί, τούς ὁποίους ἐξ ἴσου μέ τούς γενικωτέρους δέον νά ἐπιδιώξη ἡ παιδεία , εἶναι κυρίως ἐκεῖνοι, πού θά φέρουν ἀσφαλέστερον εἰς τήν ἀνάπτυξιν τῶν οἰκονομικῶν μας δυνάμεων · διότι αυτη εἶναι ἀκριβῶς καί ὁ πρῶτος ὅρος τῆς ἀναπτύξεως τῶν ἠθικῶν καί ὑλικῶν δυνάμεων , τῶν ἀπαραιτήτων διά τήν διατήρησιν τῆς πολιτικῆς μας ἀνεξαρτησίας .

Ὁ ἐκδήλωσις τῆς προσπαθείας πρός τάς ἀνωτέρω κατευθύνσεις εἶναι ὁ σύγχρονος πολιτισμός μας. Εἰς δ.ε φορεύς αὐτῆς τῆς προσπαθείας εἶναι καί ἡ ἀνωτάτη μας παιδεία.

Τό περιεχόμενον τῶν ἐπιδιώξεων τούτων καθίσταται ἐν πολλοῖς σαφές μόνον διά τῶν μέσων, ατινα θεωροῦνται ἀναγκαῖα διά τήν ἐπίτευξίν των καί τά ὁποῖα παρατίθενται ἐν συνεχεία .

Ἡ Ἑλλάς καίτοι ἀπό κάθξε ἀπόψεως εὑρίσκεται ὑπό τήν ἄμεσον ἐπήρειαν τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ εἰς ολάς αὐτοῦ τάς ἐκδηλώσεις, ἐν τούτοι, διαφέρει οὐσιωδῶς τῶν Εὐρωπαϊκῶν χωρῶν ἀπό γεωοικονομικῆς ἀπόψεως καί ἀπό ἀπόψεως ἐξελίξεως .

Διά τόν λόγον τοῦτον καί διότι γενικῶς ἡ περισσότερον παραγωγική δύναμις εἶναι - κυρίως παρ' ἡμῖν ἡ - ἡ δημιουργική, ὡς κύριον χαρακτηριστικόν τῆς ἀνωτάτης ἐκπαιδεύσεως τό κόμμα τῶν φιλελευθέρων τάσσει τήν ἔρευναν τῶν καθ' ἡμᾶς συνθηκῶν καί τήν χρησιμοποίησιν εἰς τήν βαθμίδα ταύτην κατά μεγίστην προτίμησιν τῶν ἰσχυροτέρων πνευματικῶς καί ψυχικῶς σπουδαστῶν.

Θέτει ἐπομένως ὡς κυρίας βελτιώσεις τῆς ἀνωτάτης παιδείας:

α) τήν ἱδρυσιν ἱνστιτούτων καί ἄλλων ἱδρυμάτων ἐρεύνης τῶν καθ' ἡμᾶς εἰς ὅλους τούς κλάδους τῆς ἐπιστήμης

β) Διαδοχικήν αὔξησιν τῶν πανεπιστημιακῶν ἐκτροφίων μέχρι τοῦ ἡμίσεως τῶν σπουδαστῶν ὥστε νά καταστῇ δυνατή ἡ πλήρης ἀπόδοσις τοῦ προσωπικοῦ πού διαθέτει ἡ πολιτεία. Διά τάς ἐκτροφίας θά ἐκλέγωνται οἱ ἄριστοι τῶν ἀποφοίτων τῆ μέσης ἐκπαιδεύσεως. Σημαντικόν δέ μέρος τῶν ἀποφοίτων τῶν ἀνωτάτων ἐκπαιδευτικῶν μας ἱδρυμάτων, λαμβανόμενον ἀπό ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι καθ' ὅλα τήν ἐναρξιν τῆς ἐπιστημονικῆς των ὁράσεως πράγματι ἀφοσιώσιν εἰς τό ἔργον των, ἔχουν δέ ἤδη καί προσωπικήν τινα πεῖραν θά ἀποστέλλωνται εἰς τάς ξένας σχολάς σχολάς ὡς ἐκτροφοί ἐπιστημόνων, ὅπως εὐρισκόμενοι εἰς διαρκῆ συνάφειαν μέ τήν παγκόσμιον ἐπιστήμην καί παρασκευάζωμεν ἐγκαίρως ἐκπαιδευτικόν προσωπικόν.

ἀνώτερον ἐκπαιδευτικόν προσωπικόν.-

Ἐπίσης πρός ἐξασφάλισιν πληρεστέρας μορφώσεως τά ἐξῆς πρόσθετα μέτρα θά ληφθοῦν:

α) Ἡ ἐντός μιᾶς τριετίας συμπλήρωσις τῶν ἀνωτάτων μας ἐκπαιδευτικῶν ἱδρυμάτων δι' ὅλων τῶν ἀναγκαίων μέσων πρακτικῆς (ἐργαστηρίων κλπ.) καί φροντιστηριακῆς ἐκπαιδεύσεως ἀσκήσεως - β

β) Αὐστηροτέρα ἐξέτασις εἰσαγωγῆς καί συνδυασμός αὐτῶν πρός τήν ἐν τῷ γυμνασίῳ ἐπίδοσιν καί ψυχοτεχνικήν ἐξέτασιν

γ) Προσθήκη ἐκτάκτων ἑδρῶν μέχρι μικροῦ ποσοστοῦ τῶν ὑπαρχουσῶν πρός διδασκαλίαν ὑπό ἐπιφανῶν ξένων ἐπιστημόνων.

δ) Συστηματοποίησις τῆς ἐκπαιδευτικῆς οἰκειώσεως.

ε) Ἵδρυσις ἑδρῶν ἀφοσιωσεως τάς ἐκδηλώσεις τοῦ συγχρόνου βαστηρίου πολιτισμοῦ (γεωοικονομίας τῶν ἑλληνικῶν χωρῶν, νεοελλην. πολιτισμοῦ μας πολιτισμοῦ (γεωοικονομίας τῶν ἑλληνικῶν χωρῶν, νεοελλην. λογοτεχνίας, νεοελλην. ἱστορίας, λαογραφίας)

στ) Διάπνευξις τῆς πολιτικῆς ἀγωγῆς τῶν φοιτητῶν διά τῆς ἰδίας αὐτῶν αὐτοδιοικήσεως ὑπό τύπον ἐν τῷ πανεπιστημιακῷ πνεύματι, τοῦ δημοσίου ἀθλητισμοῦ τῆς ἀπασχολήσεως των μέ ἔργα κοινωφελείας, τῆς προσαρμογῆς τοῦ φοιτῶντος προσωπικοῦ καί τοῦ πανεπιστημιακοῦ

βίου πρός τόν σκοπόν τοῦτον, τῆς διδασκαλίας καινῶν ἐπιστημῶν φιλοσοφίας, καί ἱστορίας καί πολιτικῶν ἐπιστημῶν εἰς ὅλας τας σχολάς. Ὀργάνωσις σωματείων ἐκτός τῶν κομματικῶν ἐπιρροῶν θά ἐπιτραπῇ καί θά ἐνισχυθῇ ὑπό τῶν καθηγητῶν καθ' ὅσον τῶν ὁποίων θά εἶναι ἡ ἄσκησις τῆς μεγίστης δυνατῆς ἐπιρροῆς ἐπί τῆς ψυχικῆς καί κοινωνικῆς μορφώσεως τῶν φοι-

Ἡ ὀργάνωσις σωματείων σωματείων ἔξω τῶν κομματικῶν ἐπιρροῶν θά ἐπιτραπῆ καί θά ἐνισχυθῆ ὑπό τῶν καθηγητῶν, καθῆκον τῶν ὁποίων θά εἶναι ἡ ἄσκησις τῆς μεγίστης δυνατῆς ἐπιρροῆς ἐπί τῆς ψυχικῆς καί κοινωνικῆς μορφώσεως τῶν φοιτητῶν. Ἡ ὀχλαγωγία καί ἀπεργίαι θά ἀπαγορευθοῦν.

ζ) Δημιουργία πραγματικῆς σχολῆς πολιτικῶν ἐπιστημῶν διδούσης προσόντα πρός χρησιμοποίησιν τῶν ἀποφοίτων της εἰς τόν ὑπαλληλικόν κλάδον.

η) Ἐκτύπωσις τῶν βιβλιων ὑποχρεωτικῆς μελέτης ὑπό τοῦ κράτους καί παροχή αὐτῶν εἰς τούς φοιτητάς εἰς προσιτάς τιμάς.

θ) Ἵδρυσις ἀναγνωστηρίων καί ἐφοδιασμός αὐτῶν διά ἀρτίων πανεπιστημιακῶν βιβλιοθηκῶν.

ι) Ἐνισχυσις τῆς ἐκμαθήσεως ξένων γλωσσῶν.

κ) Ἰσοτιμία τῶν Πανεπιστημίων Ἀθηνῶν καί θεσσαλονίκης.

λ) Ὀργ. ἄνωσις συστηματικωτέρας διδασκαλίας διά τῆς χρησιμοποιήσεως τῶν ὑφηγητῶν ἐπί θητεία καί μισθῷ εἰς ἀποτελεσματικήν φροντιστηριακήν διδασκαλίαν, ὑποχρεωτικήν καί κατά μικράς ὁμάδας.

μ) Διορισμός τῶν καθηγητῶν παρά ταῖς σχολαῖς καί ὄχι εἰς ὡρισμένην εἰδικότητα, ὅπου τοῦτο ἐνδείκνυται.

ν) Ἐκλογή τῶν τακτικῶν καθηγητῶν ἐκ τῶν ἐκτάκτων, ἐκτός ἐξαιρετικῶν προσώπων συγκεντρούντων μεγάλην πλειοψηφίαν κατά τήν ἐκλογήν των.

ξ) Καθιέρωσις τῆς ἀρχῆς ὅτι ἡ πολιτεία ἔχει τό καθῆκον νά ἐμπνέη τό πανεπιστήμιον ἐπί τῶν σκοπῶν τῶν ἐπιδιωκομένων ὑπό τῆς ἐκπαιδεύσεως.

Ἱνατοῦτο καταστῆ δυνατόν χωρίς νά πιεσθῆ ἡ συνείδησις τῶν καθηγητῶν τῶν Πανεπιστημίων τό ὑπουργικόν συμβούλιον θά ἔχῃ τί δικαίωμα α) νά καθορίζῃ τάς ἕδρας καί β) νά ἔχῃ τήν ἀρνησικυρίαν εἰς τήν ἐκλογήν καθηγητῶν μή συγκεντρούντων μέγα ποσοστόν ψήφων κατά τήν ἐκλογήν των.

Διά τῆς ἱδρύσεως τῶν ἰνστιτούτων ἐρεύνης τῶν συγχρόνων ἀπαιτήσεων τῆς ζωῆς τοῦ ἔθνους μας καί τῆς λειτουργίας ἑδρῶν σχετικῶν μέ τόν σύγχρονον Ἑλληνικόν πολιτισμόν τό κόμμα τῶν Φιλελευθέρων θά πιτύχῃ ἄνευ πολιτικῆς πιέσεως τήν εἴσοδον τῶν πανεπιστημίων, ὡς ζωντανῶν ὀργανισμῶν εἰς τήν σύγχρονον ἐθνικήν ζωήν, μέ ἐλάττωσιν τῆς τάσεως πρός μίμησιν τοῦ κλασσικοῦ ἤ τοῦ συγχρόνου δυτικοῦ πολιτισμοῦ καί μέ αὔξησιν αὐτῆς πρός ἀνάπτυξιν καί ὑποβοήθησιν τῆς ἐξελίξεως τῶν ἰδίων μας δυνάμεων.

ΜΕΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τό πολυμερές τῆς ἀπασχολήσεως μεγάλου ἀριθμοῦ τῶν κατοίκων, πού προέρχεται ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας, θεωροῦμεν χρήσιμον τήν διατήρησιν σημαντικοῦ ἀριθμοῦ κλασσικῶν γυμνασίων, ὡς μέσου γενικῆς μορφώσεως. Τινά τούτων ὑπαρχόντων ἐκ τούτων θά ἀντικαταστήσωμεν διά πρακτικῶν λυκείων λαμβάνοντες πρό τῆς μετατροπῆς των ὅλα τά μέτρα, ὥστε ἡ λειτουργία των νά εἶναι ἄμεμπτος.

Διά τούς ἐξαιρετικούς καλούς μαθητάς θέλομεν ἐλαττώσει τά διδακτρα καί τήν τιμήν τῶν διδακτικῶν βιβλίων, διά δέ τούς ἀρίστους ἐξ αὐτῶν θά παραχωρηθοῦν ἀμφότερα δωρεάν.

Ἐφ' οἱ προσερχόμενοι πρός κατάταξιν εἰς τά σολεῖα τῆς μέσης εἶναι περισσότεροι ἐκείνων πού δύναμται νά γίνουν δεκτοί

εἰς αὐτά ὑπό καλάς συνθήκας ἐκπαιδεύσεως , θά εἰσάγωνται μόνον οἱ ἱκανώτεροι. Ἵνα ἡ δυναμικότης τῶν σχολείων Μέσης αὐξηθῇ θέλομεν ἀντικαταστήσει τινα τῶν λειτουργούντων ἤδη μέ πολύ ὀλίγους μαθητάς ὑπ' ἄλλων ἱδρυομένων ἐκεῖ ὅπου ὑπάρχει μεγαλυτέρα πυκνότης μαθητῶν .

Περιωρισμένος ἀριθμός ἀποφοίτων τῆς στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως , ἀπόρων καί ἀρίστων καθ' ὅλα ψυχικῶς , διανοητικῶς θά γίνωνται ὑπότροφοι τοῦ κράτους .

Εἰς τάς πόλεις, ὅπου ὑπάρχουν πολλά ὅλεῖα Μέσης , θά καθορίσωμεν ἐν ἤ περισσότερα εἰς τήν διάθεσιν τῶν δεικνυόντων ἐξαιρετικήν ἐπίδοσιν μαθητῶν .

Διά λόγους οὓς ἀναφέρομεν εἰς ἰδιαίτερον κεφάλαιον, θά καταστήσωμεν ἐκ νέου τό μάθημα τῶν λατινικῶν προαιρετικόν

ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ .

α) Βελτίωσις τῆς ὑποχρεωτικῆς ἐκπαιδεύσεως .

Αὕτη θά ἐπιδιωχθῇ μέ τά κατωτέρω μέσα :

1) Διαδοχική συμπλήρωσις τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ προσωπικοῦ, ὥστε ἐντός μιᾶς δεκαετίας νά συμπληρωθῇ τοῦτο εἰς τήν μέσην ἀναλογίαν 1 διδασκάλου ἀνά 40 μαθητάς ἥτις εἶναι καί τό ἐλάχιστον διά ἱκανοποιητικήν ἀπόδοσιν .-

Ἡ δαπάνη αὕτη , μία τῶν μεγίστων , δι' ἧν τό κόμμα τῶν Φιλελευθέρων θά ἐπιβαρύνῃ τόν κρατικόν προϋπολογισμόν , θά ἀπαιτήσῃ ἐτησίαν αὔξησιν αὐτοῦ κατά 40 ἑκατομ. δραχμ. θά ἀποδειχθῇ δέ σύν τῷ χρόνῳ ἡ περισσότερον παραγωγική .

2.) Ἵδρυσις ἐγχωρίου κρατικῆς βιομηχανίας πρός κατασκευήν ὅλων τῶν ἀπαιτουμένων διδακτικῶν ὀργάνων πειραματικῆς ἐκπαιδεύσεως , ὥστε ἡ συμπλήρωσις τοῦ ὑλικοῦ τούτου νά ἐπιτευχθῇ ἐντός μιᾶς δεκαετίας (ἐτησία δαπάνη 10 ἑκατομ.)

3) Συμπλήρωσις τῶν διδακτηριακῶν κτιρίων , γυμναστηρίων , κήπων κλπ. ἐγκαταστάσεων δι' ἐνισχύσεως τῶν ἐχουσῶν ἀνάγκην κοινοτήτων διά τοῦ ἡμίσεως τῆς ἀπαιτουμένης δαπάνης . Τό κράτος θά ἐξοικονομήσῃ τά ἀπαιτούμενα ποσά διά δανεισμοῦ μέχρις 700 ἑκατομ. ἐντός τριῶν ἐτῶν.

4) Παροχή τροφῆς καί τῶν ἀπαραιτήτων ἐνδυμάτων ὑπό τῶν κοινοτήτων τῇ συμβολῇ ἰδιωτικῶν ὀργανώσεων εἰς τούς ἀπόρους μαθητάς , ἐν ᾧ μέτρῳ οἱ πόροι τῶν κοινοτήτων καί τῶν ἰδιωτῶν ἐπιτρέπουν καθιστοῦν τοῦτο πραγματοποιήσιμον .

5) Συστηματική προσαρμογή τοῦ περιεχομένου τῶν ἀναγνωστικῶν βιβλίων , τῶν ἐφαρμογῶν τῶν βιβλίων φυσικῆς καί χημείας τοῦ ἀνθρώπου , τῶν ἐκδρομῶν , κινηματογραφικῶν παραστάσεων , καί ἰδικῆς διδασκαλίας εἰς τά κύρια εἴδη τῆς παραγωγικῆς οἰκονομίας τῆς τοπικῆς περιφερείας .

6) Κατάργησις τῆς διγλωσσίας διά τῆς καθιερώσεως τῆς δημιλουμένης ἁπλῆς δημοτικῆς γλώσσης ,ἀπηλλαγμένης κάθε ἐξεζητημένου στοιχείου καί τοπικῶν ἰδιωτισμῶν .

7) Μεγαλυτέρα ἀπασχόλησις μέ τήν φυσικήν ἀγωγήν εἰς βάρος τῶν θεωρητικῶν μαθημάτων .

8) Ἐκτεταμένη διδασκαλία τῆς ὑγιεινῆς καί ὑποχρεωτική ἐφαρμογή αὐτῆς εἰς ὅσον τό δυνατόν εὐρυτέραν κλίμακα , τῆς κοινότητος καί ἰδιωτικῶν ὀργανώσεων ἐπικουρούσης τούς ἀπόρους .

9) Ἐφοδιασμός τῶν σχολείων διά βιβλιοθηκῶν . Εἰδικοί συγγραφεῖς καί μεταφρασταί καί εἰδική κρατική βιομηχανία θά ἐπιληφθῆ τοῦ ἔργου τούτου ,ὥστε νά ἔχη συμπληρωθεῖ ἐντός δεκαετ.ιας (ἐτησία δαπάνη 3 ἑκατομ. δρ.) .

10) Ἐφοδιασμός διά ραδιοφώνων ὅλων τῶνσχολείων , ὅπου τοῦτο εἶναι δυνατόν ἱδρυομένης πρός τοῦτο εἰδικῆς κρατικῆς βιομηχανίας . Ταῦτα θά χρησιμοποιηθοῦν διά τήν βελτίωσιν τῆς διδασκαλίας εἰς εἰδικά μαθήματα ὅπως εἶναι τά ἐπαγγελματικά, ἡ μουσική καί πρός ψυχαγωγίαν (ἐτησία δαπάνη κατασκευῆς 3ἑκατομ.)

11)Ἐφοδιασμός διά περιοδευόντων κινηματογράφων μέ ἰδίαν παραγωγήν ρεύματος μετά ὑλικοῦ συστηματικῆς διδασκαλίας δύο ἑβδομάδων δι' ἑκάστην τῶν δύο ἀνωτέρων τάξεων τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως πρός διδασκαλίαν μαθημάτων ἱστορίας , γεωργίας ,ὑγιεινῆς ,κλπ. .

Εἰδική κρατική βιομηχανία θά ἱδρυθῆ πρός τοῦτο , ἥτις ἐντός μιᾶς δεκαετίας θά ἐφοδιάση δι'ἑνός τοιούτου κινηματογράφου ἀνά πέντε κοινότητας . Οἱ ἴδιοι κινηματογράφοι θά χρησιμοποιηθοῦν διά ἑσπερινά καί κυριακά μαθήματα τῶν ἡλικιωμένων κατοίκων ἀμφοτέρων τῶν φύλων (ἐτησία δαπάνη κατασκευῆς 5 ἑκατομ.)

12) Συστηματικαί ὑποχρεωτικαί (διά τό διδακτικόν προσωπικόν) διαλέξεις εἰς τήν ὑπαιθρον πρός τους γονεῖς σχετικῶς μέ τήν παρακολούθησιν τῆς ἐκπαιδεύσεως καί τῆς ὑγιεινῆς τῶν τέκνων των .

Τά κάτωθι μέτρα ἀναπτύσσονται εἰς εἰδικούς παραγράφους :

13) Βελτίωσις τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ.
14) Ἀποκέντρωσις.

β) Ἐπέκτασις τῆς ὑποχρεωτικῆς ἐκπαιδεύσεως .

Ἡ ἐπέκτασις αὐτη θά γίνη ὁκιμαστικῶς πρός τήν ἐπαγγελματικήν ἐκπαίδευσιν , ὡς ἐκτίθεται εἰς τό εἰδικόν περί αὐτῆς κεφάλαιον .-

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ

Τ ο κόμμα τῶν φιλελευθέρων ,προετοιμάζον τό κατάλληλον προσωπικόν , θά προωθήση εἰς μεγάλην κλίμακα τήν ἐπαγγελματικήν ἐκπαίδευσιν . οὕτως ὄχι μόνον ἐκπληροῦται στοιχειώδες καθῆκον τῆς πολιτείας , ὅπως καταστήση τούς πολίτας ἱκανούς πρός ἄσκησιν βιοποριστικοῦ ἐπιγγέλματος ,ἀλλά καί θά ἀυξηθῆ σημαντικῶς ἡ παραγωγή .

Πράγματι, εν τῶν κυρίων μειονεκτημάτων τῆς ἐγχωρίου βιομηχανίας εἶναι ἡ ἐλλειψις καταλλήλων τεχνιτῶν, εἰς μικροτέραν δὲ κλίμακα συμβαίνει τοῦτο εἰς τὴν γεωργίαν, τὴν βιοτεχνίαν, τὴν ἁλιείαν τὴν ὑγιεινὴν, τὴν κτηνοτροφίαν κλπ.

Μόνη πεῖρα ἡ ὁποία ἀπεκομίσθη ἕως τώρα ἀπό τὴν ἐφαρμογὴν ὑπό τοῦ κόμματος τῶν φιλελευθέρων τῆς ἐπαγγελματικῆς μορφώσεως, ἐπιτρέπει τώρα ὅπως ὁδηθοῦν εἰς αὐτὴν ὁριστικαὶ κατευθύνσεις χωρὶς βεβαίως νὰ σταματήσῃ ποσῶς ὁ περαιτέρω πειραματισμός, ὁστις τοὐναντίον δέον καὶ νὰ ἐκτεθῇ συστηματικώτερος.

Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς πείρας ταύτης ἡ ἐπαγγελματικὴ ἐκπαίδευσις θὰ ἀποτελεσθῇ κυρίως ἀπὸ τὴν ἀνωτάτην ἐκπαίδευσιν, περὶ ἧς ὡμιλήσαμεν ἤδη, καὶ τὴν κατωτέραν, ἤτοι τὴν μόρφωσιν τεχνιτῶν εἰς τὰ διάφορα ἐπαγγέλματα. Ἡ μέση ἐπαγγελματικὴ ἐκπαίδευσις θὰ περιορισθῇ εἰς τοὺς σήμερον λειτουργοῦντας τύπους σχολείων βελτιωμένους καὶ προσαρμοζομένους περισσότερον πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ ἐργοδηγοῦ.

Ἡ πεῖρα ἀπέδειξεν, ὅτι ἔχομεν ἀνάγκην κυρίως οὐχὶ τῆς μέσης ἀλλὰ τῆς κατωτέρας ἐπαγγελματικῆς μορφώσεως, δηλαδὴ ἀνθρώπων πρακτικῶς ἱκανῶν καὶ ἀξίων πάσης ἐμπιστοσύνης, ὅτι δύνανται νὰ ἐκτελέσουν τὴν ὑπ' αὐτῶν ἀναλαμβανομένην ἐργασίαν.

1ον. ΚΑΤΩΤΕΡΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ

Ἡ κατωτέρα αὐτὴ ἐπαγγελματικὴ ἐκπαίδευσις μὲ σκοπὸν θὰ ἔχῃ ὑποχρεωτικὸν ἢ προαιρετικὸν φοίτησιν, θὰ παρέχηται δωρεὰν ἢ μή, ἀναλόγως τῶν ἀπαιτήσεων τῆς ἐκπαιδεύσεως εἰς ἕκαστον ἐπάγγελμα καὶ τῶν ἀναγκῶν τῆς τοπικῆς οἰκονομίας.

Α/ Γεωργία καὶ Κτηνοτροφία

Ἡ στοιχειώδης γεωργικὴ ἐκπαίδευσις μὲ σκοπὸν τὴν βελτίωσιν τῶν χρησιμοποιουμένων σήμερον καλλιεργητικῶν μεθόδων θὰ ἐπιδιωχθῇ μὲ σημαντικὰς θυσίας ἐκ μέρους τοῦ κράτους. Κατὰ προτίμησιν θὰ ἐφαρμοσθῇ ὁ ἐπιτυχὼν ἤδη εἰς γειτονικὰ κράτη τύπος τῶν διετῶν γεωργικῶν σχολείων χειμερινῆς ὑποχρεωτικῆς φοιτήσεως εἰς ἡλικίαν 17 ἐτῶν. Ἡ ὑποχρέωσις θὰ ἐκτείνεται εἰς τὰς κοινότητας ὁπουδήποτε σχολεῖα θέλουν ἱδρυθεῖ διὰ τοὺς ἀνήκοντας εἰς οἰκογένειαν ἔχουσαν κλῆρον ἱκανὸν πρὸς βιοπορισμὸν καὶ μὴ ἀσκοῦντας ἄλλα ἐπαγγέλματα. Θὰ ληφθῇ πρόνοια ὥστε τὰ σχολεῖα ταῦτα νὰ εἶναι τελείως ἐφωδιασμένα, ὥστε νὰ ἀνταποκριθοῦν πλήρως πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τῶν κατοίκων.

Δοκιμαστικῶς θὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς εὐπόρους γεωργικὰς κοινότητας ἑβδόμη τάξις εἰς τὴν στοιχειώδη ἐκπαίδευσιν, ὑποχρεωτικὴ δι' ὅσους δὲν συνεχίζουν τὴν φοίτησιν των εἰς τὴν μέσην ἐκπαίδευσιν, καθαρῶς γεωργικοῦ περιεχομένου. Θὰ δοκιμασθῇ ὁμοίως καὶ διετὴς γεωργικὴ ἐκπαίδευσις ἐν συνεχείᾳ τῆς ἕκτης δημοτικῆς τάξεως.

Ἡ ἐφαρμογὴ τῶν μέτρων τούτων, θὰ ἀρχίσῃ τῶν μὲν δύο τελευταίων εἰς λίαν περιωρισμένην κλίμακα τοῦ δὲ πρώτου εἰς ὅσον τὸ δυνατὸν εὐρυτέραν, θὰ ἀρχίσῃ ἀπὸ τῶν κοινοτήτων, αἵτινες τὸ ἤθελον ζητήσει καὶ προσφέρει τὰ περισσότερα ὑλικὰ μέσα πρὸς πραγματοποίησιν του.

Β/ Βιοτεχνία καὶ Βιομηχανία.

Πρὸς βαθμιαίαν ἐπέκτασιν τῆς ἐκπαιδεύσεως εἰς τοὺς κλάδους τ τούτους θὰ ἐφαρμόσωμεν:

α) Τό δοκιμασθέν καί ἐπιτυχόν σύστημα τῆς Σιβιτανιδείου διά τῆς ἱδρύσεως περιωρισμένου κατ' ἀρχάς ἀριθμοῦ, τελείως ὅμως ἐφωδιασμένων, τεχνικῶν σχολείων τοῦ τύπου τούτου εἰς τάς πυριωτέρας πόλεις.

Διά τήν ἵδρυσιν ἑκάστου τοιούτου σχολείου ἀρχικῶς μέ 300 μαθητάς θά ἀπαιτηθῆ δαπάνη ἐγκαταστάσεων 35 ἑκατομ. δρ. καί ἐτησία δαπάνη πλήρους λειτουργίας 3 ἑκατομ. δρ..

β) Ἐπέκτασιν τοῦ συστήματος νυκτερινῶν σχολείων προαιρετικῆς φοιτήσεως κατ' ἀναλογίαν τῶν σήμερον λειτουργούντων. Εἰς τά σχολεῖα ταῦτα ἡ φοίτησις θά εἶναι πολυετής.

γ) Δοκιμαστικῶς ἡμερινήν ἐκπαίδευσιν μέρους τῶν τεχνιτῶν ἑκάστης ἐπιχειρήσεως, ὅπου ἡ φύσις αὐτῆς εἶναι ἐπιδεκτική τοιούτου μέτρου, ἐπί 6 ὥρας καθ' ἑβδομάδα ἀμειβομένας παρά τοῦ ἐργοδότου· ὁ χρόνος καθ' ὃν ἡ ἐκπαίδευσις αὕτη θά δίδεται, καί αἱ ἄλλαι λεπτομέρειαι θά κανονισθοῦν ὑπό τῶν ἁρμοδίων ἐπιμελητηρίων. Ἡ φοίτησις θά εἶναι ὑποχρεωτική κατά διάδοχην, τῶν φοιτούντων ἐκλεγομένων ἑκάστοτε τῇ πρωτοβουλίᾳ τῶν ἰδίων ἐπιμελητηρίων. Διάρκεια θά εἶναι ἀπό 1 μέχρι 3 ἐτῶν (250 - 750 ὧραι) ἀναλόγως τῶν μορφωτικῶν ἀπαιτήσεων τοῦ ἐπαγγέλματος.

Ἡ ἐφαρμογή τῶν μέτρων τούτων θά εἶναι προοδευτική διά τούς κλάδους ἐκείνους μέ τήν προοπτικήν ὁλοκληρώσεως τῆς κατωτέρας ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως ἐντός μιᾶς εἰκοσαετίας. Εἰδική μέριμνα θά ληφθῆ πρός ἄμεσον προετοιμασίαν

Εἰδική μέριμνα θά ληφθῆ πρός ἄμεσον προετοιμασίαν διά τοῦ συστήματος τῆς σιβιτανιδείου σχολῆς τεχνιτῶν δια τάς νέας βιομηχανίας αἱ ὁποῖαι θά εἰσαχθοῦν.

2ον. ΜΕΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ

Αὐτη θά χρησιμοποιηθῆ διά τούς κλάδους ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ἐκτός τῆς πρακτικῆς ἀσκήσεως ἔχουν ἀνάγκην καί σημαντικῆς θεωρητικῆς μορφώσεως, ὡς εἶναι ἐργοδηγοί τεχνικῶν ἐργασιῶν, οἱ βοηθοί εἰς τήν ὑγιονομικήν ὑπηρεσίαν, οἱ κυβερνῶντες μικρά πλοῖα, οἱ διευθύνοντες μικράς ἐπιχειρήσεις, οἱ ἐμπορικοί καί λογιστικοί ὑπάλληλοι.

Η ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ

Τό κόμμα τῶν φιλελευθέρων θεωρεῖ τήν γυναῖκα κατά πάντα ἰσότιμον πρός τόν ἄνδρα καί τήν παντοειδῆ ἐκπαίδευσιν αὐτῆς κύριον στοιχεῖον πραγματικῆς ἠθικῆς, σημαντικήν οἰκονομικήν δύναμιν διά τήν οἰκογένειαν καί μεγάλης παιδαγωγικῆς ὠφελιμότητος.

Διά τοῦτο καί τοινυν φρονεῖ, ὅτι κατ' ἀρχήν ἡ θέσις τῆς γυναικός εἶναι ἐντός τοῦ οἴκου καί τά κύρια καθήκοντα της ἡ οἰκιακή οἰκονομία καί ἡ μόρφωσις τῶν τέκνων, θά βοηθήση ἐν τούτοις διά παντός μέσου εἰς τήν καί πέραν τούτων ἀπεριόριστον μόρφωσίν της.

1. Θά ἐφαρμόση μέ μεγαλυτέραν αὐστηρότητα τόν νόμον ὑποχρεωτικῆς φοιτήσεως τῶν θηλέων, νά ὁποῖα τώρα ὑστεροῦν εἰς ἀριθμόν τῶν ἀρρένων μαθητῶν.

3. Θά ἐφαρμόση μετεκπαίδευσιν τῶν καθηγητριῶν καί διδασκαλισσῶν εἰς τά στοιχει.ωδη καθήκοντα τῆς βρεφοκόμου καί ἀδελφῆς νοσοκόμου.

3. Θά ἱδρύση δεκτή γεωργικά καί οἰκοκυρικά σχολεῖα θηλέων κατά τό ἐφαρμοσθέν ἤδη σύστημα εἰς ἄλλα γεωργικά κράτη.

Θά 4. Θά 'βελτιώση καί θά αὐξήση τά ὑπάρχοντα ἀνώτερα παρθεναγωγεῖα

5. Θά ἐπιμείνη εἰς τήν συνεκπαίδευσιν εἰς τήν δημοτικήν ἐκπαίδευσιν.

6. Θά ἐφαρμόση ὑποχρεωτικήν ἐκπαίδευσιν τῶν θηλέων εἰς προχωρημένην ἡλικίαν εἰς τά καθήκοντα στοιχειώδη καθήκοντα τῆς βρεφοκόμου καί ἀδελφῆς νοσοκόμου, εἰς μέν τάς πόλεις διά μονίμων εἰδικῶν σχολείων, εἰς δέ τήν ὑπαιθρον διά περιοδευόντων σχολείων.

Η ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

Θεωροῦμεν τήν φυσικήν ἀγωγήν ὡς μέσον μορφώσεως ἤθους, εἰς ἴσην μοῖραν μέ τήν ἐπιδίωξιν σωματικῆς ὑγείας· ἐπί πλέον δέ τήν θεωροῦμεν ὡς μέσον προσεγγίσεως πρός τό πνεῦματοῦ ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ ἀποτελεσματικώτερον ἐν πολλοῖς ἀπό τήν μελέτην τῶν ἀρχαίων κειμένων. διά τοῦτο καί θά θυσιάσωμεν χάριν αὐτῆς μέρος τῆς θεωρητικῆς μορφώσεως καί θά ἐπιβαρύνωμεν τό κράτος μέ τήν διάθεσιν τῶν ἀναγκαίων διά τήν φυσικήν ἀγωγήν ὑλικῶν μέσων.

Θά μεταρρυθμίσωμεν τήν εὐθύνην τῆς φυσικῆς σχολικῆς ἀγωγῆς εἰς τήν στοιχειώδη καί μέσην ἐκπαίδευσιν ἀπό τούς γυμναστάς εἰς ὅλους τούς ἐκπαιδευτικούς λειτουργούς· τούς δέ προοριζομένους διά τό ἐπάγγελμα τοῦτο θά ἐκλέξωμεν καί θά παρασκευάσωμεν, ὥστε οὗτοι ἀναλαμβάνοντες τά καθήκοντά των νά εἶναι πράγματι εἰς τό ὕψος τῆς εὐθύνης ταύτης.

Ὁ δημοτικός ἀθλητισμός, αἱ μεγάλαι ἐκδρομαί ἀνά τήν Ἑλλάδα, ὁ θεσμός εἰς τήν φυσικήν ζωήν μέ κατασκηνώσεις εἰς τήν ὑπαιθρον καί ἐργασίας ὑπαίθρου, ἡ ὀργάνωσις εἰς μαθητικάς κοινωνίας ὁλοκλήρου τοῦ μαθητικοῦ κόσμου καί πρός τόν σκοπόν τοῦ δημοτικοῦ ἀθλητισμοῦ καί πρός τόν σκοπόν τῆς χρησιμότητος εἰς τήν κοινωνίαν, ἡ ἀνέγερσις γυμναστηρίων δημοτικῶν καί ἀτομικῶν γυμνασμάτων εἰς ὅλους τούς συνοικισμούς, ἡ ὑπό τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ προσωπικοῦ συνεχής καθοδήγησις τῶν μαθητῶν εἰς τήν ὑγιεινήν τοῦ σώματος, μεγαλυτέρα βαρύτης εἰς τήν βαθμολογίαν καί τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ εἰς τήν διεύθυνσιν τῆς φυσικῆς ἀγωγῆς καί τῶν μαθητῶν εἰς τά ἀποτελέσματα αὐτῆς, ἡ συστηματική ἐφαρμογή τῆς ἀσκήσεως τῶν δικαιωμάτων καί τῶν καθηκόντων τοῦ ἀτόμου ἐν τῇ δημάδι, θά εἶναι τά μέσα μέ τά ὁποῖα θά ἐπιδιώξωμεν τόν κύριον τοῦτον σκοπόν τῆς ἐκπαιδεύσεως.

Περαντῆς σχολικῆς ζωῆς θά ζωογονήσωμεν τήν φίλαθλον κίνησιν διά ἐτησίων τακτῶν ἀγώνων κατά κοινότητας ἢ κατά συνδέσμους κοινοτήτων, διά φιλάθλου μορφώσεως τῶν στρατιωτικῶν στελεχῶν, διά τῆς συστηματικῆς καλλιεργήσεως φιλάθλου πνεύματος εἰς τούς κληρωτούς καί διά ἰσχυρᾶς προπαγάνδας.

ΟΙ ΚΛΑΣΣΙΚΟΙ

Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΩΝ ΚΛΑΣΣΙΚΩΝ.

Τό κόμμα τῶν φιλελευθέρων θεωρεῖ τήν σπουδήν τῶν ἀρχαίων κλασσικῶν ὄχι μόνον ὡς τήν καλυτέραν βάσιν πρός μόρφωσιν χαρακτῆρος, ἀλλά καί τό καλύτερον συγχρόνως ἐφόδιον πρός οἱανδήποτε ἀναπτυξιν, διότι ἡ ἀντίληψις ἣν εἶχον περί τῆς ζωῆς οἱ κλασσικοί, ἡ ἔρευνα καί ἡ προσπάθεια βελτιώσεως εἰς πᾶσαν αὐτῆς ἐκδήλωσιν, οἱ ἀνώτεροι νόοι ἐπιβληθέντες εἰς τάς κοινωνικάς, τάς πολιτικάς καί τάς παραγωγικάς σχέσεις μεταξύ τῶν πολιτῶν κατά τήν κλασσικήν ἐποχήν, διατηροῦσι - ὁι' ἡμᾶς κατ' ἐξοχήν - οὐχί ἁλλα ἀπόλυτον ἀξίαν.

Ἐπειδή ὅμως τήν τάσιν ἀπομιμήσεως τῶν ἐξωτερικῶν ἐκδηλώσεων τοῦ πολιτισμοῦ ἐκείνου θεωροῦμεν καταστρεπτικήν, δέν ἐπιζητοῦμεν δέ ἀπό τήν μελέτην του παρά μόνον τό δημιουργικόν του πνεῦμα, δι ἁ τοῦτο θέλομεν αὐξήσει τήν ἐκ μεταφράσεων διδασκαλίαν ὥστε ἡ ἔκτασις τῶν κλασσικῶν σπουδῶν νά εἶναι ἀρκετή ὅπως εἰς τούς μαθητάς μεταδοθῇ περισσότερον ἡ δύναμις τῆς δημιουργικῆς ἐξελίξεως καί ἐρεύνης, ἣν ἐνεῖχεν ὁ πολιτισμός ἐκεῖνος, παρά ἡ ἐλξις πρός τάς ἐκδηλώσεις τῆς κλασσικῆς ἐποχῆς.

Τό κόμμα τῶν φιλελευθέρων ἑπομένως, θεωροῦν δι' οὓς λόγους εἰς τάς γενικάς αὐτοῦ ἀντιλήψεις ἐξετέθη, θεωροῦν τήν δημιουργίαν ἱκανῶν ἀνθρώπων ὡς τήν πρώτην τῆς Ἑλληνικῆς πολιτείας λειτουργίαν θέλει διά παντός προμυενίσχύσει τήν κλασσικήν μόρφωσιν. Πρός τοῦτο ὄχι μόνον εἰς τά κλασσικά γυμνάσια δέν θά ἐλαττωσωμεν τάς κλασσικάς σπουδάς, ἀλλά καί εἰς τά πραγματικά " ἡ ποσότης τῆς διδασκομένης κλασσικῆς φιλολογίας δέν θά εἶναι ὀλιγωτέρα. εἰς τά τελευταῖα ταῦτα ἐν τούτοις ὅμως οἱ ἀρχαῖοι συγγραφεῖς θά διδάσκωνται ἐκ μεταφράσεων, πρᾶγμα πού δέν θά ἐλαττώσει ποσῶς τήν ἀνθρωποπλαστικήν δύναμιν τῆς φιλολογίας ταύτης.

Μεταξύ ὅμως τῶν Ἑλλήνων, τῶν λατίνων καί τῶν νεωτέρων κλασσικῶν τό κόμμα τῶν Φιλελευθέρων θεωρεῖ, δι' οὓς λόγους ἐκθέτομεν κατωτέρω, τήν διδασκαλίαν μόνον τῶν Ἑλλήνων ὡς ἀρκετήν ἀπό ἀνθρωποπλαστικῆς ἀπόψεως καί ὡς περισσότερον ἀποδοτικήν ἀπό τήν τριπλῆν διδασκαλίαν, τήν ὁποίαν παρεδέχθησαν εἰς τά δυτικά κράτη. Εἰς τά τελευταῖα ταῦτα ὁ λατινικός πολιτισμός ἔχει πολύ μεγαλυτέραν σημασίαν παρ' ἡμῖν δι' ἡμᾶς ἔχουν πηγάσει ἀπ' εὐθείας ἐξ ἐκείνου καθώς καί, ἐν τινι μέτρῳ, αἱ γλῶσσαι των· εἰς τήν θρησκευτικήν λειτουργίαν τινων ἐξ αὐτῶν ἡ λατινική γλῶσσα παραμένει ἀκόμη ἀνέπαφος. Διά τά κράτη λοιπόν ἐκεῖνα αἱ λατινικαί σπουδαί εἶναι ἀπαραίτητοι· ἐπί ΠΛΕΟΝ δέ τούτων δέχονται ἡ συζητοῦν τήν ἀποδοχήν καί τῶν Ἑλληνικῶν κασσικῶν σπουδῶν ἐνεκα τῆς ὑπεροχῆς, ἣν ἀναγνωρίζουν εἰς τό Ἑλληνικόν πνεῦμα.

Δι' ἡμᾶς τά πράγματα εἶναι ἐντελῶς διάφορα. Τό ἀπαραίτητον δι' ἡμᾶς εἶναι οἱ Ἕλληνες κλασσικοί· τοῦτο δέ ὄχι μόνον διά τήν ἀνθρωποπλαστικήν των δύναμιν ἀλλά καί διότι ζῶμεν εἰς τήν ἰδίαν χώραν, παρά δέ τήν μεταβολήν τῆς κατανομῆς τῆς οἰκονομικῆς καί πολιτικῆς δυνάμεως ἀνά τόν κόσμον, ἐξακολουθοῦμεν ἕνεκα τῆς γεωγραφικῆς μας θέσεως, νά δεχώμεθα δμοίας κατά πολύ ἐπηρείας ἐξωθεν ὅπως καί παλαιά· ἀκόμη δέ σημαντικώτερον εἶναι ὅτι παρά τήν ἔκτοτε βιομηχανικήν ἀνάπτυξιν, εὑρισκόμεθα καί τώρα εἰς τά ἴδια γεωοικονομικά προβλήματα. Ἀλλά καί ἀπό ἀπόψεως ἐθνικοῦ φρονημα-

τισμοῦ ,τόν ὁποῖον δεχόμεθα ὡς τήν βάσιν ὄχι μόνον τῆς πολιτικῆς μας ἀναπτύξεως ἀλλά καί τῆς πολιτικῆς μας ὑπάρξεως , αἱ Ἑλληνικαί σπουδαί εἰσέρχονται εἰς τήν ἰδικήν μας ἐκπαίδευσιν ὑπό συνθήκας διαφόρους ἀπό ὅτι γίνεται συμβαίνει τοῦτο εἰς τά ἀντικά κράτη. Ὅτι λοιπόν ἐκεῖ ζητοῦν νά ἐπιτύχουν διά τῆς διδασκαλίας τῶν Ἑλλήνων καί Λατίνων κλασσικῶν , ἐδῶ δυνάμεθα νά τό ἐπιτύχωμεν μόνον διά τῶν Ἑλλήνων, ἡ δέ διδασκαλία αὐτῶν δέον νά ἐπεκταθῇ εἰς εὑρεῖαν κλίμακα ,ἄν θέλωμεν νά φέρῃ γόνιμα ἀποτελέσματα καί νά μή μείνῃ ὀνομαστική ἤ ἀκόμη χειρότερον νά μή ἀναπτύξῃ τό στεῖρον πνεῦμα τῆς μιμήσεως καί τῆς ἀπαρχαιούσης ὑποβολῆς , ὥστε δέν περισσεύει χρόνος ἀρκετός καί διά τά Λατινικά · διότι τό πρόβλημα εἰς τήν πρᾶξιν δέν εἶναι τίθεται ,ἄν τά Λατινικά εἶναι χρήσιμα ἤ ὄχι , ἀλλά πῶς ὁ διατιθέμενος διά τήν ἀνθρωποπλαστικήν μορφωσιν χρόνος πρέπει γονιμώτερον νά διατεθῇ .

Διατί,ἄλλως τε, ἐκεῖνο πού δυνάμεθα νά ἐπιτύχωμεν δι' - τῶν Ἑλληνικῶν σπουδῶν - νά τό ἐπιδιώξωμεν διά δύο - τῶν Λατιν. καί τῶν Ἑλληνικῶν - ; Ἔτι μᾶλλον : εἶναι ,ἆρα γε παιδαγωγικῶς ὠφέλιμον,νά εἰσαγάγωμεν ἄνευ σπουδαιοτάτων λόγων -μή δυναμένων ἄλλως νά ἱκανοποιηθοῦν τήν σπουδήν τῆς Λατινικῆς γλώσσης , ἥτοια , ὡς τελείως ξένη πρός τό γλωσσικόν ἴδιωμα τῶν μαθητῶν , θέλει ἀπορροφήσει μέγιστον μέρος τῆς διανοητικῆς των δραστηριότητος , αὐξανόμενον ἀπό τήν ἀντιπάθειαν ,πού εἶναι φυσικόν νά γεννᾶται ε'ις αὐτούς ἐκτῆς σκέψεως , ὅτι οἱαδήποτε χρησιμότης της παύει μαζῆ μέ τήν ἐγκατάλειψιν τῶν μαθητικῶν θρανίων ;

Θά θεσπίσωμεν λοιπόν τήν ἐπαναφοράν τῆς διδασκαλίας τῶν Λατινικῶν ὡς προαιρετικῆς εἰς τά κλασσικά γυμνάσια , διά τούς μέλλοντας νά τήν χρησιμοποιήσουν εἰς τάς πανεπιστημιακάς των σπουδάς , καί θά ἀπαλλάξωμεν αὐτῆς τούς λοιπούς μαθητάς .

Αἱ ΜΕΘΟΔΟΙ ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ ΤΟΥ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ .

Τό κομμα τῶν Φιλελευθέρων φρονεῖ ,ὅτι τά ἕως τώρα ἐφαρμοσθέντα συστήματα εἰς τάς μεθόδους διδασκαλίας καί τήν προπαρασκευήν διδακτικοῦ προσωπικοῦ δέν ἐπιτρέπουν ἐνεκα τῆς ἐως μέχρι τοῦδε ἀτελοῦς των ἐφαρμογῆς τήν συναγωγήν ἀσφαλῶν συμπερασμάτων ὑπέρ μιᾶς ὁριστικῆς πολιτικῆς ἐπί τῶν σημείων τούτων.

Διά τοῦτο ἀντί τῆς μονίμου αὐτῶν διαμορφώσεως δεχόμεθα μίαν προσωρινήν 10 ἐτῶν , καθ' ἣν θά ἐξακολουθήσῃ ὁ πειραματισμός ,χρησιμοποιουμένου ὡς ὑποδείγματος τοῦ καταλληλοτέρου πρός τοῦτο προσωπικοῦ .

Κατά τήν διάρκειαν τοῦ πειραματισμοῦ τούτου θά χρησιμοποιηθοῦν αἱ κάτωθι μορφαί :

α.) Διατήρησις τῶν παιδαγωγικῶν ἀκαδημιῶν ὡς βασικοῦ συστήματος.

β) πειραματική διατήρησις ἑνός μόνονπολυταξίου διδασκαλείου μέ ἐκλεκτόν διδακτικόν προσωπικόν .

γ) Λειτουργία δύο διετῶν πρακτικῶν γεωπονικῶν διδασκαλείων ὡς βασικοῦ συστήματος.

δ) Πειραματική διατήρησις λειτουργία ἑνός γεωπονικοῦ διδασκαλείου.

ε) Λειτουργία εἰδικοῦ διδασκάλων τεχνιτῶν παρά τῇ Βιβλιοθήκῃ διά την ἐπαγγελματικήν τεχνικήν ἐκπαίδευσιν ,με προ-

σόντα καί χρονικήν διάρκειαν φοιτήσεως ἀνάλογα πρός τάς ἀπαιτήσεις ἑκάστου ἐπαγγέλματος.

στ) Μονοετής ἐγκυκλοπαιδική μόρφωσις ἐπί τῇ βάσει διδασκαλίας χημείας καί φυσικῆς διά τούς δημοδιδασκάλους τῶν βιομηχανικῶν καί μεταλλευτικῶν κέντρων.

ζ) Ἑξάμηνος ὑποχρεωτική ἀνά δεκαετίαν μετεκπαίδευσις ὁλοκλήρου τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ στοιχειώδους καί μέσης ἐκπαιδεύσεως μετά ἐπαναληπτικῶν ἐξετάσεων ἐπί προχωρημένης ὕλης, πρός προαγωγήν τῶν γνώσεων καί αὐτόματον ἐκκαθάρισιν τῶν ἐκπαιδευτικῶν στελεχῶν.

η) Βαθμιαία μεταβολή εἰς ἐσωτερικά σχολεῖα ὅλων τῶν διδασκαλείων πάσης μορφῆς πρός ἐμπότισμόν τῶν διδασκάλων δι' ἤθους ἀναλόγου πρός τά καθήκοντα των

ΕΚΚΛΗΣΙΑ.

Τό κόμμα τῶν Φιλελευθέρων χωρίς νά ἐπεμβῇ εἰς τήν διοίκησιν τῆς ἐκκλησίας, θέλει ἐν τούτοις προσπαθήσει νά ἐπηρεάσει τήν θρησκευτικήν ἀντίληψιν τοῦ πληθυσμοῦ πρός ἐπικράτησιν ὑγιῶν θρησκευτικῶν ἀρχῶν.

Διά τόν ἀγροτικόν πληθυσμόν, ὁ ὁποῖος ἐν τῷ συνόλῳ ἔχει τήν μικροτέραν μόρφωσιν, θεωροῦμεν τούς ἱερεῖς ὡς ἐν τῶν μέσων τῆς διαδόσεως τῶν βασικῶν ἰδεῶν τοῦ πολιτισμοῦ. θεωροῦμεν αὐτούς ἐπιπλέον ὡς συμπαραστάτας τῶν ἀγροτῶν εἰς τόν μόχθον τῆς καθημερινῆς των ἐργασίας καί ἐνδιαφερομένους δι' αὐτήν, ὡς καί διά τήν παντοειδῆ προοδον τῆς κοινότητος, τήν ὁποίαν ἐξυπηρετοῦν. Ἀποδίδομεν διά τοῦτο μικροτέραν σημασίαν εἰς τήν θεολογικήν των μόρφωσιν καί περισσοτέραν εἰς ἐκείνην πού θά τούς φέρῃ ἐγγύς πρός τόν λαόν· αὐτῇ διά τάς ἀγροτικάς κοινότητας εἶναι ἡ μόρφωσις περί τήν ὑγιεινήν, τήν φυσικήν ἀγωγήν, τήν ἀγροτικήν καλλιέργειαν, τήν ἀπαλλαγήν ἀπό τάς δεισιδαιμονίας.

Τοιουτοτρόπως θά ἐξασφαλισθῇ περισσότερον ἡ ψυχική ἐπαφή τοῦ κλήρου πρός τόν λαόν, μαζῇ δέ μέ τήν αὔξησιν τῆς χρησιμότητος τοῦ κλήρου θά αὐξηθῇ καί ὁ σεβασμός πρός αὐτόν.

Κύριον λοιπόν στοιχεῖον τῆς ἐκπαιδεύσεως τοῦ κλήρου τῆς ὑπαίθρου θέλει ἀποτελέσει ἡ γεωπονική μόρφωσις ὡς καί ἡ διδασκαλία τῆς ὑγιεινῆς καί ἡ φυσική ἀγωγή. Ἡ λειτουργία ἱερατικῶν σχολῶν μέ ἐσωτερικούς μαθητάς μακράν τῶν πόλεων, εἰς τήν ὑπαιθρον, θά εἶναι ἐν τῶν μέτρων πρός πραγματοποίησιν τῶν ἀνωτέρω σκοπῶν.

Ἐντός τοῦ ὁρίου τῆς οἰκονομικῆς ἀντοχῆς ἑκάστης κοινότητος θά ἐνισχυθῇ ὁ ἱερεύς αὐτῆς, ὥστε ἡ ζωή του νά μή εἶναι μέν πλουσιωτέρα ἀλλά ὅμως καί κατωτέρα τῆς τοῦ μέσου ὅρου τῶν κατοίκων. τελεστέρα ὄχι

Δημιουργουμένης τοιουτοτρόπως διά τόν κλῆρον οἰκονομικῆς ποιᾶς τινος ἀνεξαρτησίας θά ἐπιδιωχθῇ ἡ συνεχής μόρφωσις αὐτοῦ καί δι' ἐντύπων ἀπ' εὐθείας ἐκ τοῦ ὑπουργείου κυκλοφορουμένων καί διά διδασκαλίας ἐντύπου καί προφορικῆς τῶν κατά τόπους Μητροπολιτῶν.

Τό κόμμα τῶν Φιλελευθέρων θέλει παράσχει ὅλην τήν δυνατήν βοήθειαν εἰς τήν διοίκησιν τῆς Ἐκκλησίας διά τήν αὔξησιν τῆς μορφώσεως τοῦ ἀνωτέρου κλήρου, ὡς καί ἐν γένει εἰς τήν λειτουργίαν τῆς Ἐκκλησίας, ὥστε καί ὁ προσηλυτισμός εἰς ξένας θρησκείας καί ἡ ἀπειθαρχία εἰς τούς κόλπους τῆς ἰδικῆς μας Ἐκκλησίας νά ἐκλείψουν, οὐχί διά περιορισμοῦ τῆς ἐλευθερίας τῆς συνειδήσεως, ἀλλά διά τῆς αὐξήσεως τοῦ κύρους τῆς Ἐκκλησίας μας, τῆς ἐντατικωτέρας διδασκαλίας καί τοῦ περιορισμοῦ τῆς προπαγάνδας τῆς ἀσκουμένης ἐκ προσωπικῶν συμφερόντων.

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΝΤΙΛΗΨΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΑΙΔΕΙΑΝ.

Ἵνα ἡ παιδεία ἀποβῇ πράγματι ὄργανον τοῦ δημοκρατικοῦ ἰδεώδους, ὥστε νά μή ἀποβαίνῃ αὕτη ἐν ἐπί πλέον μέσον ἐπικρατήσεως τῶν οἰκονομικῶς εὐρωστοτέρων, τό κόμμα τῶν Φιλελευθέρων θά προχωρήσῃ εἰς τήν αὔξησιν τοῦ βαθμοῦ τῆς δωρεάν παροχῆς αὐτῆς. Ἡ γενίκευσις τῆς δωρεάν ἐκπαιδεύσεως εἶναι παρ' ἡμῖν ἀνέφικτος, κάθε βῆμα ὅμως πρός τό ἰδεῶδες αὐτό εἶναι καί μία πραγματική λαϊκή κατάκτησις καί μία μεγάλη συγχρόνως πρόοδος τοῦ συνόλου.

Εἰς ἑκάστην ἀνωτέραν σχολήν δωρεάν ἐκπαίδευσις νοεῖται βεβαίως διδομένη εἰς τόσους μόνον σπουδαστάς, ὅσοι εἶναι ἀναγκαῖοι διά τήν παραγωγικήν κλπ. ὀργάνωσιν τῆς χώρας, ἐκλεγομένων πρός τοῦτο τῶν ἀρίστων. Τοιοῦτο μέτρον δέν ἔχει μόνον ἀξίαν πολιτικήν· θά εἶναι προσθέτως ἐν ἀπό τά πρισσότερον παραγωγικά μέτρα, διότι θά φέρῃ βαθμηδόν καί τάς δημοσίας ὑπηρεσίας καί τά δημόσια ἐπαγγέλματα εἰς τάς χεῖρας τῶν ἱκανωτέρων καί τῶν περισσότερον δραστηρίων.

Τό κόμμα τῶν Φιλελευθέρων θά ἐφαρμόσῃ εὐρύτερον τήν δημοκρατικήν ἀντίληψιν εἰς τήν παιδείαν διά τῶν δύο μνημονευθέντων ἤδη μέσων:

α) Ἐξακολουθοῦν τήν ὑπ' αὐτοῦ χαραχθεῖσαν πολιτικήν τῆς βελτιώσεως τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως, τήν ὁποίαν διά τῶν ἕως τώρα ἐφαρμοσθέντων μέτρων αὐτοῦ ηὔξησεν ἀπό 4 εἰς 6 ἔτη καί μετέβαλε ἀπό βαθμιδοειδοῦς πρός τήν μέσην καί τήν ἀνωτέραν ἐκπαίδευσιν πού ἦτο πρίν, εἰς πραγματικήν λαϊκήν ἐκπαίδευσιν.

β) Διά τῆς παροχῆς δωρεάν τῆς ἀνωτάτης ἐκπαιδεύσεως εἰς τό ἥμισυ τῶν φοιτητῶν. Οἱ ὑπότροφοι τοῦ κράτους θά ἐκλέγωνται ἀπό τούς ἀποφοίτους τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως, ἐν μικρόν ὅμως μέρος τούτων θά ἐκλέγηται ἀπό τούς ἀποφοίτους τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως προκειμένου περί παίδων ἐπιδειξάντων ἐντελῶς ἐξαιρετικήν πνευματικήν δύναμιν.

Εἰς τό μέτρον τοῦτο ὑπάγονται καί οἱ μαθηταί τῶν Παιδαγωγικῶν Ἀκαδημιῶν, ὡς καί τῶν κοινῶν Διδασκαλείων, ἵνα ἤθελον δοκιμαστικῶς διατηρηθῆ. Ὁμοίως τῶν ἀνωτέρων στρατιωτικῶν σχολῶν.

Ὁ ἀριθμός τῶν σπουδαστῶν εἰς ὃν τό μέτρον τοῦτο θά ἐφαρμοσθῇ θά αὐξάνεται κατά 250 ἐτησίως, ἡ δέ αὔξησις τῆς ἀντιστοίχου δαπάνης κατά 5 ἑκατομ. δραχμ. Μετά μίαν δεκαετίαν ἡ δαπάνη αὕτη θά ἀνέλθῃ εἰς 50 ἑκατομμύρια δραχμ. καί θά διατηρηθῇ κατόπιν εἰς τήν στάθμην.

[34.18]

1

. . . . . .

. . . . . .

Διά τόν λόγον τοῦτον καί διότι γενικῶς ἡ περισσότερον παραγωγική δύναμις εἶναι -κυρίως παρ'ἡμῖν- ἡ δημιουργική, κύριον χαρακτηριστικόν τῆς ἀνωτάτης ἐκπαιδεύσεως τό κόμμα τῶν Φιλελευθέρων τάσσει τήν ἔρευναν τῶν καθ'ἡμᾶς συνθηκῶν καί τήν χρησιμοποίησιν εἰς τήν βαθμίδα ταύτην κατά μεγίστην προτίμησιν τῶν ἰσχυροτέρων πνευματικῶς καί ψυχικῶς σπουδαστῶν.

Θέτει ἐπομένως ὡς κυρίας βελτιώσεις τῆς ἀνωτάτης παιδείας.

α) Ἵδρυσιν ἰνστιτούτων καί ἄλλων ἱδρυμάτων ἐρεύνης τῶν καθ'ἡμᾶς εἰς ὅλους τούς κλάδους τῆς ἐπιστήμης

β) Διαδοχικήν αὔξησιν τῶν Πανεπιστημιακῶν ὑποτροφιῶν μέχρι τοῦ ἡμίσεως τῶν σπουδαστῶν ὥστε νά καταστῇ δυνατή ἡ πλήρης ἀπόδοσις τοῦ ἱκανωτέρου προσωπικοῦ ποῦ διαθέτει ἡ Πολιτεία . Διά τάς ὑποτροφίας θά ἐκλέγωνται οἱ ἄριστοι τῶν ἀποφοίτων τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως.

Σημαντικόν δέ μέρος τῶν ἀποφοίτων τῶν ἀνωτάτων μας Ἐκπ. Ἱδρυμάτων λαμβανόμενον ἀπό ἐκείνους οἱ ὁποῖοι κατά τήν ἔναρξιν τῆς ἐπιστημονικῆς των δράσεως ἐπέδειξαν πνεῦμα, ἀφοσίωσιν εἰς τό ἔργον των, ἔχουν δέ ἤδη καί προσωπικήν τινα πεῖραν, θά ἀποστέλλωνται εἰς ξένας Σχολάς ὡς ὑπότροφοι ἐπίσης τοῦ Κράτους, ὅπως εὑρισκόμεθα εἰς διαρκῆ σύνδεσμον μέ τήν παγκόσμιον Ἐπιστήμην καί παρασκευάζωμεν ἐγκαίρως ἀνώτερον ἐκπαιδευτικόν προσωπικόν.-

Ἵνα ἡ πνευματική μόρφωσις φθάσῃ εἰς τό ἀνώτατον δυνατόν σημεῖον, τά ἐξῆς πρόσθετα μέτρα θά ληφθοῦν.-

[35.2]

α) Ἡ ἐντός μιᾶς τριετίας συμπλήρωσις τῶν ἀνωτάτων μας ἐκπαιδ. Ἱδρυμάτων δι' ὅλων τῶν ἀναγκαίων ἐργαστηρίων κλπ. (μέσων πρακτικῆς καί θεωρητικῆς ἀσκήσεως.-

β) Αὐστηρότεραι ἐξετάσεις εἰσαγωγῆς καί συνδυασμοί αὐτῶν πρός τήν ἐν τῷ Γυμνασίῳ ἐπίδοσιν καί ψυχογνωστικήν ἐξέτασιν.

γ) Προσθήκη ἑκατόν ἑδρῶν μέχρι τοῦ ἑνός δεκάτου τῶν ὑπαρχουσῶν πρός διδασκαλίαν ὑπό ἐπιφανῶν ξένων ἐπιστημόνων.

δ) Συστηματοποίησις τῆς εἰδικεύσεως.

ε) Ἵδρυσις ἕδρων ἀφορωσῶν τάς ἐκδηλώσεις τοῦ συγχρόνου μας πολιτισμοῦ (γεωοικονομίας τῶν Ἑλλην. χωρῶν, Νεοελλην. λογοτεχνίας, Νεοελλην. Ἱστορίας, λαογραφίας)

στ) ἀνάπτυξις τῆς πολιτικῆς ἀγωγῆς τῶν φοιτητῶν διά τῆς ἰδίας αὐτῶν αὐτοδιοικήσεως ὑπό τήν ἐπίβλεψιν τῶν καθηγητῶν των, τοῦ δραδικοῦ ἀθλητισμοῦ, τῆς ἀπασχολήσεως των μέ ἔργα κοινωφελείας καί τῆς προσαρμογῆς τοῦ διδάσκοντος προσωπικοῦ καί τοῦ Πανεπιστημιακοῦ βίου πρός τόν σκοπόν τοῦτον.-

Διά τῆς ἱδρύσεως τῶν Ἱνστιτούτων ἐρεύνης τῶν συγχρόνων συνθηκῶν τῆς ζωῆς τοῦ Ἔθνους μας καί τῆς λειτουργίας ἑδρῶν σχετικῶν μέ τόν σύγρονον Ἑλληνικόν Πολιτισμόν τό Κόμμα τῶν Φιλελευθ. θά ἐπέτυχη ἄνευ πολιτικῆς πιέσεως την εἴσοδον τοῦ Πανεπιστημίου εἰς τήν σύγχρονον Ἐθνικήν ζωήν, ὡς ζωντανόν ὀργανισμόν μέ ἐλάττωσιν τῆς τάσεως πρός ἀπομίμησιν τοῦ κλασσικοῦ ἢ τοῦ συγχρόνου Δυτικοῦ πολιτισμοῦ καί μέ αὔξησιν αὐτῆς πρός ἀνάπτυξιν καί ὑποβοήθησιν τῆς ἐξελίξεως τῶν ἰδίων μας δυνάμεων.

Τοῦτο θά εἶναι τό πνεῦμα τοῦ ὁποίου ἡ ἐπικράτησις θά ἐπιδιωχθῇ εἰς τήν μόρφωσιν τῆς ἡγέτιδος τάξεως. Τά μέτρα τά ὁποῖα ἀφ'ἑτέρου θά ληφθοῦν διά τήν ἐκπαίδευσιν τοῦ λαοῦ διαιροῦνται εἰς δύο

1) Βελτίωσις τῆς ὑποχρεωτικῆς ἐκπαιδεύσεως

2) Ἐπέκτασις αὐτῆς.

I.

Ἡ βελτίωσις τῆς ὑποχρεωτικῆς ἐκπαιδεύσεως θά ἐπιδιωχθῇ μέ τά ἀκόλουθα μέσα.

α) Διαδοχική συμπλήρωσις τοῦ ἐκπαιδ. προσωπικοῦ, ὥστε ἐντός μιᾶς δεκαετίας νά συμπληρωθῇ τοῦτο εἰς τήν μέσην ἀναλογίαν 1 διδασκ. ἀνά 40 μαθητάς, ἥτις εἶναι καί τό ἐλάχιστον διά ἱκανοποιητικήν ἀπόδοσιν.-

Ἡ δαπάνη αὕτη, μια τῶν μεγίστων , δι'ἧς τό Κόμμα τῶν φ. θά ἐπιβαρύνῃ τόν Κρατικόν ὀργανισμόν, θά εἶναι ἐτησία αὔξησις τοῦ προϋπολογισμοῦ περί τά 70 ἑκατομμύρια, θά ἀποδειχθῇ δέ σύν τῷ χρόνῳ ἡ περισσότερον παραγωγική.

β) Ἵδρυσις ἐγχωρίου κρατικῆς βιομηχανίας πρός κατασκευήν ὅλων τῶν ἀπαιτουμένων διδακτικῶν ὀργάνων πειραματικῆς ἐκπαιδεύσεως ὥστε ἡ συμπλήρωσις τοῦ ὑλικοῦ τούτου νά ἐπιτευχθῇ ἐντός μιᾶς δεκαετίας(ἐτησία δαπάνη 10 ἑκατομμυρίων).

γ) Συμπλήρωσις τῶν διδακτηριακῶν κτιρίων γυμναστηρίων κήπων κλπ. ἐγκαταστάσεων δι'ἐνισχύσεως ~~πρός τούς~~ τῶν ἐχουσῶν ἀνάγκην κοινοτήτων διά τοῦ ἡμίσεως τῆς ἀπαιτουμένης δαπάνης. Τό κράτος θά ἐξοικονομήσῃ τά ἀπαιτούμενα ποσά διά δανεισμοῦ μέχρις 700 ἑκατομμυρίων ἐντός τριῶν ἐτῶν.

δ) Παροχῆς τροφῆς καί τῶν ἀπαραιτήτων ἐνδυμάτων ὑπό

τῶν κοινοτήτων τῇ συμβολῇ ἰδιωτικῶν ὀργανώσεων εἰς τοὺς ἀπόρους μαθητὰς εἰς ἣν κλίμακα οἱ πόροι τῶν κοινοτήτων καὶ τῶν ἰδιωτῶν καθιστοῦν τοῦτο πραγματοποιήσιμον.

ε) Συστηματικὴ προσαρμογὴ τοῦ περιεχομένου τῶν ἀναγνωστικῶν βιβλίων, τῶν ἐφαρμογῶν τῶν βιβλίων φυσικῆς καὶ χημείας, τοῦ ἀντικειμένου τῶν ἐκδρομῶν, κινηματογραφικῶν παραστάσεων καὶ εἰδικῆς διδασκαλίας εἰς τὰ κύρια ~~ἄξονα~~ εἴδη τῆς παραγωγικῆς οἰκονομίας τῆς τοπικῆς περιφερείας.

στ) Κατάργησις τῆς διγλωσσίας διὰ τῆς καθιερώσεως τῆς ὁμιλουμένης ἁπλῆς δημοτικῆς γλώσσης ἀπηλλαγμένης κάθε ἐξεζητημένου στοιχείου καὶ τοπικῶν ἰδιωτισμῶν.

ζ) Μεγαλυτέρα ἀπασχόλησις μὲ τὴν φυσικὴν ἀγωγὴν εἰς βάρος τῶν θεωρητικῶν μαθημάτων.-

η) Ἐκτεταμένη διδασκαλία τῆς ὑγιεινῆς καὶ ὑποχρεωτικὴ ἐφαρμογὴ αὐτῆς, τῆς κοινότητος καὶ ἰδιωτικῶν ὀργανώσεων ἐπικουρούσης τοὺς ἀπόρους.

θ) Ἐφοδιασμὸς τῶν Σχολείων διὰ βιβλιοθηκῶν εἰδικοῦ συγγραφέως καὶ μεταφρασταί καὶ εἰδικὴ κρατικὴ βιομηχανία θὰ ἐπιληφθῇ τοῦ ἔργου τούτου ὥστε νὰ ἔχῃ συμπληρωθῇ ἐντὸς δεκαετίας (Ἐτησία δαπάνη 5 ἑκατομ)

ι) Ἐφοδιασμὸς διὰ ραδιοφώνων ὅλων τῶν Σχολείων ὅπου τοῦτο εἶναι τεχνικῶς δυνατὸν ἱδρυομένης πρὸς τοῦτο εἰδικῆς κρατικῆς βιομηχανίας. Ταῦτα θὰ χρησιμοποιηθοῦν διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς διδασκαλίας εἰς εἰδικὰ μαθήματα ὅπως εἶναι τὰ ἐπαγγελματικά, ἡ μουσικὴ καὶ πρὸς ψυχαγωγίαν (Ἐτησία δαπάνη κατασκευῆς 2 ἑκατομ)

κ) Ἐφοδιασμὸς διὰ περιοδευόντων κινηματογράφων μὲ ἴδιαν παραγωγὴν βεβήματος μετὰ ὑλικοῦ συστηματικῆς διδασκαλίας δύο ἑβδομάδων δι' ἑκάστην τῶν δύο ἀνωτέ-

ἀνωτέρων τάξεων τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως πρός διδασκαλίαν μαθημάτων, ἱστορίας, γεωργίας, ὑγιεινῆς κ.λ.π.

Ειδική Κρατική Βιομηχανία θά ἱδρυθῆ πρός τοῦτο ἥτις ἐντός δεκαετίας θά ἐφοδιασθῆ δι' ἑνός τοιούτου κινηματογράφου ἀνά 5 κοινότητας. Οἱ ἴδιοι κινηματογράφοι θά χρησιμοποιηθοῦν διά ἑσπερινά καί Κυριακά μαθήματα τῶν ἡλικιωμένων κατοίκων ἀμφοτέρων τῶν φύλων(Ἐτησία δαπάνη κατασκευῆς 5 ἑκ) λ) Συστηματικαί ὑποχρεωτικαί (διά τό διδακ. προσωπικόν) διαλέξεις εἰς τήν ὑπαιθρον πρός τούς γονεῖς σχετικῶς μέ τήν παρακολούθησιν τῆς ἐκπαιδεύσεως καί τῆς ὑγιεινῆς τῶν τέκνων των.

Τά κάτωθι μέτρα ἀναπτύσσονται εἰς εἰδικούς παραγράφους.

μ) Βελτίωσις τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ

ν) Ἀποκέντρωσις

~~Η δημοτική διοίκησις τῆς ἐκπαιδεύσεως πρέπει νά ἀποκεντρωθῆ.~~

Ἐπέκτασις τῆς ὑποχρεωτικῆς ἐκπαιδεύσεως

Ἡ ἐπέκτασις αὕτη θά γίνῃ δοκιμαστικῶς πρός τήν ἐπαγγελματικήν ἐκπαίδευσιν ὡς ἐκτίθεται εἰς τό εἰδικόν περί αὐτῆς κεφάλαιον.

6

Ἡ ἐνιαία κατεύθυνσις εἰς τήν ἐκπαίδευσιν .

Τό Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων θά ἐπιδιώξῃ τήν ἐνιαίαν κατεύθυνσιν εἰς τήν ἐκπαίδευσιν πρός τούς κάτωθι σκοπούς . —

1) Ῥύθμισιν τῆς κατανομῆς τῶν κατάκλάδους σπουδασθέντων ὥστε νά μή παρουσιάζωνται ἐλλείψεις ἤ ὑπερβολικά πλεονάσματα εἰς τούτους ἐπί βλάβῃ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας.

2) Σύνδεσιν τῆς Ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως πρός τήν γενικήν κατά τόν ἀποτελεσματικώτερον τρόπον.

3) Ρύθμισιν τοῦ περιεχομένου ἑκάστου κλάδου ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως ὥστε : α) νά προχωρήσῃ εἰς ἑκάστην ἐποστήμην ἡ εἰδίκευσις μέχρι τοῦ βαθμοῦ ὃν ἀπαιτεῖ ἡ παροῦσα κατάστασις τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καί τῶν Κοινωνικῶν ἀναγκῶν β) νά μή ἀσχολοῦνται ἄνευ λόγου περισσότεραι σχολαί ἀνήκουσαι εἰς διάφορα Ὑπουργεῖα μέ τάς αὐτάς σπουδάς.

4) Προσέγγισιν κατά τό δυνατόν τῆς ἐκπαιδευτικῆς πολιτικῆς τῶν διαφόρων Κομμάτων.

5) Διαποτισμόν μέ ἐνιαῖον πνεῦμα πολιτικῆς καί ἀνθρωπιστικῆς ἀγωγῆς ὅλων τῶν Σχολείων πάσης μορφῆς μέχρι τῶν πλέον εἰδικευμένων.

Τήν ἐνιαίαν κατεύθυνσιν ἐπεδίωξεν ἕως τώρα τό Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων διά τοῦ πεντηκονταμελοῦς Ἀνωτάτου Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου εἰς τό ὁποῖον ἀντεπροσωπεύοντο ὅλοι οἱ παραγωγικοί κλάδοι τῆς χώρας. Εἰς τόν θεσμόν τοῦτον θά δώσῃ τώρα μεγαλυτέραν εὐκινησίαν διά τῆς ἐλαττώσεως τῶν μελῶν του καί τοῦ περιορισμοῦ του εἰς τά ἀνωτέρω μόνον καθήκοντα ἵνα βέ αἱ ἀποφάσεις αὐτοῦ ἀποκτοῦν πραγματικήν ἰσχύν δι' ὅλα τά Ὑπουργεῖα θά τάς θέσῃ ὑπό τήν κύρωσιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Μόνιμος Γραμματεία θά ἱδρυθῇ παρά τῷ Συμβουλίῳ τούτῳ

ἔχουσα σκοπόν α) τήν διαρκῆ παρακολούθησιν τῶν ἀνωτέρω ζητημάτων β) τήν προπαρασκευήν τῆς ἐργασίας τοῦ Α.Ε.Σ. γ) τήν συνεχῆ διαφώτισιν τῶν καθ' ἡμέραν μαθητῶν καθ' ὅλον τό Κράτος περί τοῦ ἐπαγγέλματος πρός ὅ δέον οὗτοι νά τραποῦν καί δ) τήν μελέτην τῶν τοπικῶν συνθηκῶν ἀπό ἐκπαιδευτικῆς ἀπόψεως.

Ἡ Ἀποκέντρωσις εἰς τήν Παιδείαν.

Διά τῆς ἀποκεντρώσεως τό Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων θά ἐπιδιώξη α) ὅπως τό κατά τόπους διδακτικόν προσωπικόν ὑπόκηται οὐ μόνον εἰς τόν ἄμεσον ἔλεγχον τοῦ τοπικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ ἀλλά καί εἰς τόν ἔμμεσον ἔλεγχον τοῦ Κοινοτικοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου, διότι ἡ πεῖρα ἔχει ἀποδείξη ὅτι ἕως τώρα ἡ Κοινότης συχνά ἐνδιαφέρθη περισσότερον ἀπό τόν Ἐπιθεωρητήν ὅπως ἔχη καλόν διδάσκαλον. β) Ὅπως αἱ κατά περιφερείας ἐκπαιδευτικαί ἐφαρμογαί γίνονται κατά προτίμησιν ἐπί ἀντικειμένων σχετικῶν μέ τήν κυρίαν παραγωγήν τῆς περιφερείας. Ἡ ἐπί τούτῳ ἀπόφασις θά εἶναι ἔργον τοῦ εἰδικοῦ συμβουλίου τῆς ὁμοειδοῦς παραγωγικῶς περιφερείας· τῶν περιφερειῶν τούτων τά ὅρια θά εἶναι ἄσχετα πρός τά τοῦ Νομοῦ.

Αἱ ἐφαρμογαί περί τῶν ὁποίων ἐνταῦθα πρόκειται εἶναι :

1) Τά θέματα μέ τά ὁποῖα κατά προτίμησιν θά ἀσχολοῦνται τά ἀναγνωστικά.

2) Τά παραδείγματα καί αἱ ἀσκήσεις τῆς φυσικῆς καί χημείας

3) Εἰδικά μαθήματα σχετικῶς μέ τήν κυρίαν παραγωγήν τοῦ τόπου.

4) Θέματα χειροτεχνίας,

5) Θέματα ἰχνογραφίας.

6) Ἐφαρμογαί μαθηματικῶν.

γ) Θά δώσῃ εἰς τάς Κοινότητας τό δικαίωμα τοῦ καθορισμοῦ τῶν ἱδρυθησομένων παρ' αὐταῖς ἐπαγγελματικῶν Σχολείων.—

Τό Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων φρονεῖ ὅτι ἡ ἀπ'εὐθείας ἐκ τῶν Κοινοτήτων μερική ἐξάρτησις τῆς στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως θέλει κατά πολύ προαγάγη ταύτην ὅταν αἱ Κοινότητες θά εἶναι εἰς θέσιν νά ἀνταποκριθοῦν πρός τήν ἀπαίτησιν ταύτης. Διά ταῦτα θά ἐπιδιώξη τό μέν διά τῆς ἀμέσου χορηγήσεως τῶν ἀνωτέρω δικαιωμάτων καί καθηκόντων, τό δέ διά τῆς ἀναπτύξεως πνευματικῆς κινήσεως εἰς αὐτάς, νά τάς καταστήση ἱκανάς ὅπως σύν τῷ χρόνῳ ἀναλάβουν περισσοτέραν εὐθύνην εἰς τήν στοιχειώδη ἐκπαίδευσιν. Τήν πνευματικήν κίνησιν εἰς τάς Κοινότητας θά ἀναπτύξη διά διαλέξεων ~~τῶν διαλέξεων~~ τῶν διδασκάλων, τῶν ἐπιθεωρητῶν, τῶν γεσπώνων, τῶν δασικῶν καί ἄλλων Δημοσίων ὑπαλλήλων, Κινηματογράφου, Ραδιοφώνου καί πλουσίας Κοινοτικῆς βιβλιοθήκης ὡς καί ἐντύπου προπαγάνδας.

Ἡ Καθαρεύουσα καί ἡ Δημοτική

Τό Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων φρονεῖ, διά τούς εἰς τάς γενικάς αὐτοῦ ἀρχάς ἀναφερομένους λόγους, ὅτι, ἀντιθέτως πρός ὅτι πιστεύεται παρά πολλῶν δυά τάς Δυτικάς χώρας, εἰς τήν Ἑλλάδα δέν δύναται νά δημιουργηθῇ πολιτισμός ὑπεράνω τοῦ λαοῦ, πολιτισμός δηλαδή μιᾶς τάξεως προνομιούχου πνευματικῶς ἤ ὑλικῶς. Εἶναι ὅμως ἀδύνατον νά φθάσῃ ἐκπολιτιστική τις δύναμις ἕως τόν Λαόν ἄν ἡ γλῶσσα εἰς τήν ὁποίαν ἐκτυλίσεται καθημερινῶς ὁ ἀγών περί τήν οἰκονομικήν καί πολιτικήν ζωήν τοῦ Ἔθνους, εἶναι ἀκατανόητος εἰς αὐτόν. Ἐφ'ὅσον λοιπόν εἶναι ἀδύνατον νά δυνάζωμεν τόν Λαόν τήν Καθαρεύουσαν ἤ οἱανδήποτε ἄλλην πλαστήν ἤ φυσικήν γλῶσσαν πέραν τῆς ἰδικῆς του ἡ χρῆσις τῆς γλώσσης τοῦ Λαοῦ βελτιουμένης συνεχῶς καί ἀκολουθούσης τήν φυσικήν της ἐξέλιξιν εἶναι ἀναπόφευκτος.

Παιδαγωγικῶς ἡ χρῆσις τῆς Δημοτικῆς εἶναι τόσον πλεονεκτική ὥστε ἔχει ἤδη ὑπέρ αὐτῆς ὁλόκληρον τόν Δημοδιδασκαλικόν

κόσμον. Γλωσσικῶς ἡ Δημοτική παρουσιάζεται ὡς εἷς σταθμός ἐξελίξεως τῆς γλώσσης μας ἡ ὁποία οὐδέποτε ἔμεινε ἄνευ ἐξελίξεως οὔτε εἰς τούς κλάσικούς χρόνους·τόσον εἶναι τοῦτο ἀληθές ὥστε ἡ δυνατότης μιᾶς διαρκοῦς ἐξελίξεως εἶναι ἕν ἀπό τά πλεονεκτήματα τῆς γλώσσης μας . Ἡ καθαρεύουσα ἔχει τό πλεονέκτημα ὅτι αὐθαιρέτως ἐγκατασταθεῖσα χρησιμοποιεῖται ἀπό μακροῦ εἰς τό πλεῖστον τοῦ τύπου καί τῶν διδακτικῶν βιβλίων, ἀνταποκρίνεται πλήρως εἰς τάς ἀπαιτήσεις τῶν τεχνικῶν ἐπιστημονικῶν βιβλίων· ἔχει ὅμως τά βασικά μειονεκτήματα ὅτι δέν ὁμιλεῖται, ὅτι εἶναι γλῶσσα πλαστή,εἰσέτι δέ ἀκαθόριστος·ἐπειδή δέν ὁμιλεῖται δέν δύναται οὔτε τόν ψυχικόν κόσμον νά ἐκφράσῃ, οὔτε νά παρακολουθήσῃ τάς συνεχῶς εἰσαγομένας διά τῆς ὁμιλουμένης γλώσσης εἰς τήν καθ'ἡμέραν κοινονικήν ζωήν νέας ἐννοίας ὥστε νά ἐξελιχθῇ . Ἐπειδή εἶναι γλῶσσα πλαστή οὐδέν κριτήριον διαμορφώσεως ἔχει ἐκτός τῆς Ἀττικῆς, ἡ ἐπάνοδος εἰς τήν ὁποίαν ἀποκλείεται. Τοὐναντίον ἡ Δημοτική εἶναι μέν εὐσέτι καί αὐτή ἀκαθόριστος, ἔχει ὅμως ὡς κριτήριον διαμορφώσεως ἀσφαλές τήν ὁμιλουμένην γλῶσσαν ,ἐκφράζει τόν ψυχικόν κόσμον τόσον καλῶς, ὥστε ἔμεινε μόνη εἰς τό πεδίον τῆς νεωτέρας φιλολογίας .

Εἰς τήν στοιχειώδη ἐκπαίδευσιν , ἡ καθαρεύουσα εἶναι ἄχρηστος, διότι ὁ χρόνος πρός ἐκμάθησίν της εἶναι ἀνεπαρκής·εἶναι ἐπιβλαβής, διότι ἡ χρησιμοποίησις αὐτῆς ἐμποδίζει τήν ὑπό τῶν μικρῶν μαθητῶν κατανόησιν τῶν διδασκομένων μαθημάτων, ἐμποδίζει αὐτούς νά ἐκφρασθοῦν, διευκολύνει τήν τάσιν πρός ἀποστήθισιν ἀπονεκρώνει τό ἐνδιαφέρον πολλῶν μαθημάτων, ἀπομακρύνει τόν διδάσκαλον ἀπό τούς μαθητάς, ἐμποδίζει τήν ἀνάπτυξιν εἰς τούτους δημιουργικοῦ πνεύματος.

Ἐπειδή ἕνεκα τῶν λόγων αὐτῶν ἐδέχθησαν καί οἱ πολέμιοι τῆς Δημοτικῆς τήν εἰσαγωγήν της εἰς τάς πρώτας τάξεις τοῦ Δη-

μοτικοῦ ἐδημιουργήθη ἡ διγλωσσία μέ φυσικόν ἀποτέλεσμα τήν ἐλάττωσιν τῆς ὀρθογραφικῆς ἱκανότητος τῶν μαθητῶν ἥτις καί, ρουσιάζεται μέ ἀρνητήν ἀσυνέπειαν κατά τῆς εἰσαγωγῆς τῆς Δη μοτικῆς· " μέ ἀσυνέπειαν" διότι ὡς ἐλέχθη ἀνωτέρω οἱ πολέμιοι τῆς Δημοτικῆς ἐδέχθησαν τήν διγλωσσίαν εἰς τήν Δημοτικήν ἐκπα δευσιν.

Τό Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων θεωρεῖ τήν ἐπέκτασιν τῆς χρ σεως τῆς Δημοτικῆς ὡς μίαν πολτικήν κατάκτησιν τῆς Λαϊκῆς φω ζης, ὡς μίαν πρόοδον γλωσσικήν καί διά τάς ἀνωτέρας τάξεις κα ὡς μίαν τῶν προϋποθέσεων εὐκολωτέρας ἀναπτύξεως Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ. Διά τοῦτο θέλει ἐκδιώξη τήν περαιτέρω ἐπέκτασι αὐτῆς . Δέν δέχεται φυσικά τήν ἐπιχειρηθεῖσαν σχηματοποίησι αὐτῆς ἀντιθέτως πρός τό γλωσσικόν αἴσθημα τοῦ Λαοῦ,ἀλλά θά ἐ πιμείνη εἰς τήν ἀβίαστον καί πηγαίαν ἐξέλιξίν της .

Ἐπαγγελματική Ἐκπαίδευσις

Τό Κόμματῶν Φιλελευθέρων, προετοιμάζον τό καταλληλον προσωπικό θά προωθήση εἰς μεγάλην κλίμακα τήν ἐπαγγελματικήν ἐκπαίδευσιν οὕτω ὄχι μόνον ἐκπληροῦται στοιχειῶδες καθῆκον τῆς πολιτείας ὅπως καταστήση τούς πολίτας ἱκανούς πρός ἄσκησιν βιοποριστικοῦ ἐπαγγέλματος, ἀλλάκαί θά αὐξηθῆ σημαντικῶς ἡ παραγωγή. Πράγμα τι ἕν τῶν κυρίων μειονεκτημάτων τῆς ἐγχωρίου βιομηχανίας, εἶ ναι ἡ ἔλλειψις καταλλήλων τεχνιτῶν, εἰς μικροτέραν δέ κλίμακα συμβαίνει τοῦτο εἰς τήν γεωργίαν καί τήν διοτεχνίαν, τήν ἁλιεί αν τήν ὑγιεινήν,τήν κτηνοτροφίαν κ.λ.π .

Ἡ πεῖρα ἡ ὁποία ἀπεκομίσθη ἀπό τήν ἕως τώρα ἐν μικρᾷ κλίμακι ἐφαρμογήν ὑπό τοῦ Κόμματος τῶν Φιλελευθέρων τῆς ἐπαγ γελματικῆς μορφώσεως ἐπιτρέπει τώρα ὅπως δοθοῦν εἰς αὐτήν ὁρι στικαί κατευθύνσεις χωρίς βεβαίως νά σταματίση ποσῶς ὁ περαι τέρω πειραματισμός, ὅστις τοὐναντίον δέον καί νά ἐπεκταθῆ συστηματικώτερος .

Ἐπί τῇ βάσει τῆς πείρας ταύτης ἡ ἐπαγγελματική ἐκπαίδευσις θά ἀποτελεσθῇ κυρίως ἀπό τήν ἀνωτάτην ἐκπαίδευσιν, περί ἧς ὠμιλήσαμεν ἤδη καί τήν κατωτέραν ἤτοι τήν μόρφωσιν τεχνιτῶν εἰς τά διάφορα ἐπαγγέλματα. Ἡ μέση ἐπαγγελματική ἐκπαίδευσις θά περιορισθῇ εἰς τούς σήμερον λειτουργούντας τύπους σχολείων βελτιουμένους καί προσαρμοζομένους περισσότερον πρός τάς ἀπαιτήσεις τῶν γνώσεων τοῦ ἐργοδηγοῦ.

Ἡ πεῖρα ἀπέδειξεν ὅτι ἔχομεν ἀνάγκην κυρίως οὐχί τῆς μέσης ἀλλά τῆς κατωτέρας ἐπαγγελματικῆς μορφώσεως δηλαδή ἀνθρώπων πρακτικῶς ἱκανῶν καί ἀξίων πάσης ἐμπιστοσύνης, ὅτι δύνανται νά ἐκτελέσουν τήν ὑπ' αὐτῶν ἀναλαμβανομένην ἐργασίαν.

1ον Κατωτέρα ἐπαγγελματική ἐκπαίδευσις

Ἡ κατωτέρα αὕτη ἐπαγγελματική μόρφωσις θά ἔχῃ ὑποχρεωτικόν ἢ προαιρετικόν χαρακτῆρα, θά παρέχηται δωρεάν ~~ἐπί~~ ἀναλόγως τῶν ἀπαιτήσεων τῆς ἐκπαιδεύσεως εἰς ἕκαστον ἐπάγγελμα καί τῶν ἀναγκῶν τῆς τοπικῆς οἰκονομίας.

Α' Γεωργία καί Κτηνοτροφία

δωρεάν

Ἡ στοιχειώδης Γεωργική ἐκπαίδευσις μέ σκοπόν τήν βελτίωσιν τῶν χρησιμοποιουμένων σήμερον καλλιεργητικῶν μεθόδων θά ἐπιδιωχθῇ μέ σημαντικάς θυσίας ἐκ μέρους τοῦ Κράτους.

Κατά προτίμησιν θά ἐφαρμοσθῇ ὁ ἐπιτυχών ἤδη εἰς γειτονικά Κράτη τύπος τῶν διετῶν γεωργικῶν Σχολείων ὑποχρεωτικῆς χειμερινῆς φοιτήσεως εἰς ἡλικίαν 17 ἐτῶν. Ἡ ὑποχρέωσις θά ἐκτείνεται εἰς τάς Κοινότητας ὅπου τό Σχολεῖον θέλει ἱδρυθῇ διά τούς ἀνήκοντας εἰς οἰκογένειαν ἔχουσαν κλῆρον ἱκανόν πρός βιοπορισμόν καί μή ἀσκοῦντα ἄλλα ἐπαγγέλματα. Θά λη φθῇ πρόνοια ὥστε τά σχολεῖα ταῦτα θά εἶναι τελείως ἐξοπλισμένα ὥστε νά ἀνταποκριθοῦν πλήρως εἰς τάς ἀπαιτήσεις τῶν κατοίκων. Δοκιμαστικῶς θά ἐφαρμοσθῇ εἰς εὐπόρους Γεωργικάς Κοινότητας ἑβδόμη τάξις εἰς τήν στοιχειώδη ἐκπαίδευσιν, ὑποχρεωτική διά ὅσους δέν συνεχίζουν τήν φοίτησίν των εἰς τήν μέσην ἐκ-

παίδευσιν, ὑποχρεωτικῶς καθαρῶς Γεωργικοῦ πρακτικοῦ περιχομένου θά δοκιμασθῆ ὁμοίως καί διετής γεωργική ἐκπαίδευσις ἐν συνεχείᾳ τῆς 6ης Δημοτικῆς τάξεως.

Ἡ ἐφαρμογή τῶν μέτρων τούτων τῶν μέν δύο τελευταίων εἰς λίαν περιωρισμένην κλίμακα, τοῦ δέ πρώτου εἰς ὅσον τό δυνατόν εὐρυτέραν θά ἀρχίσῃ ἀπό τῶν Κοινοτήτων αἵτινες ἤθελον τό ζητήσῃ καί προσφέρει τά περισσότερα ὑλικά μέσα διά τήν πραγματοποίησίν του.

Β' Βιοτεχνία καί Βιομηχανία.

Πρός βαθμιαίαν ἐπέκτασιν τῆς ἐκπαιδεύσεως εἰς τούς κλάδους τούτους θά ἐφαρμόσωμεν: α) τό δοκιμασθέν καί ἐπιτυχόν σύστημα τῆς Σιβιτανιδείου διά τῆς ἱδρύσεως περιωρισμένου κατ' ἀρχάς ἀριθμοῦ, τελείως ὅμως ἐφωδιασμένου, τεχνικῶν σχολείων τοῦ τύπου τούτου εἰς τάς κυριωτέρας πόλεις. Διά τήν ἵδρυσιν ἑκάστου τοιούτου σχολείου ἀρχικῶς μέ 300 μαθητάς θά ἀπαιτηθῆ δαπάνη ἐγκαταστάσεων 15 ἑκατομμυρίων καί ἐτησία δαπάνη πλήρους λειτουργίας τριῶν ἑκατομμυρίων δραχμῶν.

β) Εἰς ἐπέκτασιν τοῦ συστήματος νυκτερινῶν σχολείων προαιρετικῆς φοιτήσεως κατ' ἀναλογίαν τῶν σήμερον λειτουργούντων.

γ) Δοκιμαστικῶς ἡμερινήν ἐκπαίδευσιν μέρους τῶν τεχνιτῶν ἑκάστης ἐπιχειρήσεως, ὅπου ἡ φύσις αὐτῆς εἶναι ἐπιδεκτική παρομοίου μέτρου, ἐπί ἓξ ὥρας καθ' ἑβδομάδα ἀμειβομένας παρά τοῦ ἐργοδότου· ὁ χρόνος καθ' ὅν ἡ ἐκπαίδευσις αὕτη θά δίδεται καί αἱ ἄλλαι λεπτομέρεια θά κανονισθοῦν ὑπό τῶν ἁρμοδίων Ἐπιμελητηρίων. Ἡ φοίτησις θά εἶναι ὑποχρεωτική κατά διαδοχήν, τῶν φοιτώντων ἐκλεγομένων ἑκάστοτε τῇ πρωτοβουλίᾳ τῶν ἰδίων ἐπιμελητηρίων. Ἡ διάρκεια θά εἶναι ἀπό ἑνός μέχρι τριῶν ἐτῶν (250-255 ὧραι) ἀναλόγως τῶν μορφωτικῶν ἀπαιτήσεων τοῦ ἐπαγγέλματος.

Ἡ ἐφαρμογή τῶν μέτρων τούτων θά εἶναι προοδευτική μέ τήν προοπτικήν ὁλοκληρώσεως τῆς κατωτέρας ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως ἐντός μιᾶς εἰκοσαετίας. Εἰδική μέριμνα θά ληφθῆ πρός ἀ-

ἄμεσον προετοιμασίαν διά τοῦ αυστήματος τῆς Σιβιτανιδείου Σχολῆς τεχνιτῶν διά τάς νέας βιομηχανίας αἱ ὁποῖαι θά εἰσαχθοῦν

2ον Μέση ἐπαγγελματική ἐκπαίδευσις

Αὕτη θά χρησιμοποιηθῇ διά τούς κλάδους ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ἐκτός τῆς πρακτικῆς ἀσκήσεως ἔχουν ἀνάγκην καί ἀμαντικῆς θεωρητικῆς μορφώσεως ὡς εἶναι ' οἱ ἐργοδηγοί τεχνικῶν ἐργασιῶν, οἱ βοηθοί εἰς τήν ὑγειονομικήν ὑπηρεσίαν, οἱ κυβερνῶντες μικρά πλοῖα, οἱ διευθύνοντες μικράς ἐπιχειρήσεις, οἱ ἐμπορικοί καί λογιστικοί ὑπάλληλοι ..

Ἡ Γυναικεία Ἐκπαίδευσις .

Τό Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων θεωρεῖ τήν γυναῖκα κατά πάντα ἰσότιμον πρός τόν ἄνδρα καί τήν παντοειδῆ ἐκπαίδευσιν αὐτῆς κύριον στοιχεῖον πραγματικῆς ἠθικῆς, ἀμαντικήν οἰκονομικήν δύναμιν δι' τήν οἰκογένειαν καί μεγάλης παιδαγωγικῆς ὠφελιμότητος.

Διά τοῦτο καίτοι φρονεῖ ὅτι κατ' ἀρχήν, ὅτι ἡ θέσις τῆς γυναικός εἶναι ἐντός τοῦ σπιτιοῦ καί τά κύρια καθήκοντά της ἡ οἰκιακή οἰκονομία καί ἡ μόρφωσις τῶν τέκνων, θά βοηθήσῃ ἐντούτοις διά παντός δυνατοῦ μέσου τήν καί πέραν τούτων ἀπεριόριστον μόρφωσίν της.

1) Θά ἐφαρμόσῃ μέ μεγαλυτέραν αὐστηρότητα τόν Νόμον ὑποχρεωτικῆς φοιτήσεως τῶν κορασίδων τά ὁποῖα τώρα δυστερούν εἰς ἀριθμόν τῶν ἀρρένων μαθητῶν.

2) Θά ἐφαρμόσῃ μετ' ἐκπαίδευσιν τῶν καθηγητριῶν καί Διδασκαλισσῶν εἰς τά καθήκοντα τῆς βρεφοκόμου καί ἀδελφῆς Νοσοκόμου,

3) Θά ἱδρύσῃ διετῆ γεωργικά καί οἰκοκυρικά σχολεῖα θηλέων κατά τό δοκιμασθέν ἤδη αὐστημα εἰς ἄλλα Γεωργικά Κράτη .

4) Θά βελτιώσῃ καί ἐπαύξήσῃ τά ὑπάρχοντα ἀνώτερα Παρθεναγωγεῖα . 5) Θά ἐπιμείνῃ εἰς τήν συνεκπαίδευσιν εἰς τήν Δημοτικήν ἐκπαίδευσιν.

Οἱ κλασσικοί

Τό Κόμμα τῶν φιλελευθέρων θεωρεῖ ὅτι ἡ σπουδή τῶν ἀρχαίων κλασσικῶν ὄχι μόνον εἶναι ἡ καλυτέρα βάσις πρός μόρφωσιν χαρακτῆρος, ἀλλά ὅτι εἶναι συγχρόνως καί τό καλύτερον ἐφόδιον πρός οἱανδήποτε ἐπαγγελματικήν ἀνάπτυξιν διότι ἡ ἀντίληψις ἣν εἶχον ἐπί τῆς ζωῆς οἱ κλασσικοί, ἡ ἔρευνα καί ἡ προσπάθεια βελτιώσεως εἰς πᾶσαν αὐτῆς ἐκδήλωσιν, οἱ ἀνώτεροι Νόμοι οἱ ἐπιβληθέντες εἰς τάς κοινωνικάς, τάς πολιτικάς καί τάς παραγωγικάς σχέσεις μεταξύ τῶν πολιτῶν κατά τήν κλασσικήν ἐποχήν διατηροῦσιν οὐχί σχετικήν ἀλλ' ἀπόλυτον ἀξίαν. Ἐπειδή ὅμως τήν τάσιν ἀπομιμήσεως τῶν ἐξωτερικῶν ἐκδηλώσεων τοῦ πολιτισμοῦ ἐκείνου θεωροῦμεν καταστρεπτικήν δέν ἐπιζητοῦμεν δέ ἀπό τήν μελέτην του παρά μόνον τό δημιουργικόν πνεῦμα, διά τοῦτο θέλομεν αὐξήσει τήν διά μεταφράσεων διδασκαλίαν ὥστε ἡ ἔκτασις τῶν κλασσικῶν σπουδῶν νά εἶναι ἀρκετή ἵνα εἰς τούς μαθητάς μεταδοθῇ περισσότερον ἡ δύναμις τῆς δημιουργικῆς ἐξελίξεως καί ἐρεύνης ἣν εἶχεν ἐνεῖχεν ὁ πολιτισμός ἐκεῖνος παρά ἡ ἔλξις πρός τάς ἐκδηλώσεις τῆς κλασσικῆς ἐποχῆς.

Τό Κόμμα τῶν φιλελευθέρων ἑπομένως θεωροῦν δι' οὓς λόγους εἰς τάς γενικάς αὐτοῦ ἀπόψεις ἐξετέθη, τήν δημιουργίαν ἀνθρώπων ὡς τήν πρώτην τῆς Ἑλληνικῆς πολιτείας λειτουργίαν θέλει διά παντός τρόπου ἐνισχύσῃ τήν κλασσικήν μόρφωσιν. Διά τοῦτο ὄχι μόνον εἰς τά κλασσικά Γυμνάσια δέν θά ἐλαττώσωμεν τάς κλασσικάς σπουδάς ἀλλά καί εἰς τά πραγματικά ἡ ποσότης τῆς διδασκομένης κλασσικῆς φιλολογίας δέν θά εἶναι ὀλιγωτέρα· εἰς τά τελευταῖα ταῦτα ὅμως οἱ ἀρχαῖοι συγγραφεῖς θά διδάσκωνται ἐν τῷ συνόλῳ

λῳ σχεδόν ἐκ μεταφράσεων, πρᾶγμα πού δέν θά' ἐλαττώσῃ ποσῶς τήν ἀνθρωποπλαστικήν δύναμιν τῆς φιλολοφίας ταύτης, ἡ δέ διδασκαλία τῆς γλώσσης θά περιωρισθῇ.

Μεταξύ ὅμως τῶν Ἑλλήνων, τῶν Λατίνων καί τῶν νεωτέρων Κλασσικῶν τό Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων θεωρεῖ δι' οὓς λόγους ἐκθέτομεν κατωτέρω τήν διδασκαλίαν μόνον τῶν Ἑλλήνων καί ὡς ἀρκετήν ἀπό ἀνθρωποπλαστικῆς ἀπόψεως καί ὡς περισσότερον ἀποδοτικήν ἀπό τήν τριπλῆν διδασκαλίαν τήν ὁποίαν παρεδέχθησαν εἰς τά Δυτικά Κράτη.

Εἰς τά ~~Δαδυτικά Κράτη~~ Δυτικά Κράτη ὁ Λατινικός πολιτισμός ἔχει πολύ μεγαλυτέραν σημασίαν παρά εἰς ἡμᾶς· ἔχουν πηγάσει ἀπ' εὐθείας ἐξ ἐκείνου καθώς καί ἐν τινι μέτρῳ αἱ γλῶσσαι των. Εἰς τάς Θρησκευτικάς λειτουργίας τινῶν ἐξ αὐτῶν ἡ Λατινική γλῶσσα παραμένει ἀκόμη ἀνάφος διά τά Κράτη λοιπόν ἐκεῖνα αἱ Λατινικαί σπουδαί εἶναι ἀπαραίτητοι, ἐπί πλέον δέ τούτων δέχονται ἤ συζητοῦν τήν ἀποδοχήν καί τῶν κλασσικῶν Ἑλληνικῶν σπουδῶν, ἕνεκα τῆς ὑπεροχῆς ἥν ἀναγνωρίζουν εἰς τό ἀρχαῖον Ἑλληνικόν πνεῦμα.

Δι' ἡμᾶς τά πράγματα εἶναι ἐντελῶς διάφορα. Τό ἀπαραίτητον δι' ἡμᾶς εἶναι οἱ Ἕλληνες κλασσικοί· τοῦτο δέ ὄχι μόνον διά τήν ἀνθρωποπλαστικήν των δύναμιν, ἀλλά καί διότι κῶμεν εἰς τήν ἰδίαν χώραν· παρά δέ τήν μεταβολήν τῆς κατανομῆς τῆς οἰκονομικῆς καί πολιτικῆς δυνάμεως ἀνά τόν κόσμον ἐξακολουθοῦμεν ἕνεκα τῆς γεωγραφικῆς μας θέσεως νά δεχώμεθα ὁμοίας κατά πολύ ὑπηρεσίας ἔξωθεν ὅπως καί παλαιά· ἀκόμη δέ σπουδαιότερον ὅτι εἶναι ὅτι παρά τήν ἔκτοτε Βιομηχανικήν ἀνάπτυξιν, εὑρισκόμεθα καί τώρα εἰς τά ἴδια γεωοικονομικά προβλήματα· ἀλλά καί ἀπό ἀπόψεως Ἐθνικοῦ φρονηματισμοῦ, τόν ὁποῖον δεχόμεθα ὡς τήν βάσιν ὄχι μόνον τῆς πολιτικῆς μας ἀναφύξεως ἀλλά καί τῆς πολιτικῆς μας ὑπάρξεως αἱ Ἑλληνικαί σπουδαί εἰσέρχονται εἰς τήν εἰδικήν μας ἐκπαίδευσιν ὑπό

συνθήκας διαφόρους ἀπό ὅ,τι γίνεται εἰς τά Δυτικά Κράτη. Ὅ, τι λοιπόν ἐκεῖ ζητοῦν 'νά ἐπιτύχουν διά τῆς διδασκαλίας τῶν Ἑλλήνων καί Λατίνων Κλασσικῶν, ἐδῶ δυνάμεθα νά τό ἐπιτύχωμεν μόνον διά τῶν Ἑλλήνων, ἡ δέ διδασκαλία αὐτῶν δέον νά ἐπεκταθῇ εἰς τόσον εὐρεῖαν κλίμακα ἄν θέλομεν νά φέρῃ αὐτά γόνιμα ἀποτελέσματα καί νά μή μείνῃ ὀνομαστική ἡ ἀκόμη χειρότερον νά μή ἀναπτύξῃ τό στεῖρον πνεῦμα τῆς μιμήσεως καί τῆς ἀποναρκούσης ὑποβολῆς, ὥστε δέν περισεύει χρόνος ἀρκετός καί διά τά Λατινικά· διότι τό πρόβλημα εἰς τήν πρᾶξιν δέν τίθεται ἄν τά Λατινικά εἶναι χρήσιμα ἤ ὄχι, ἀλλά ~~ἄν~~ ὁ διατιθέμενος διά τήν ~~σπουδῆς~~ ἀνθρωπολαστικήν μόρφωσιν τῶν μαθητῶν χρόνος ~~πῶς~~ πρέπει γονιμότερον νά διατεθῇ. Διατί ~~λοιπόν~~ ἄλλωστε ἐκεῖνο τό ὁποῖον δυνάμεθα νά ἐπιτύχωμεν δι' ἑνός μόνον μέσου- τῶν Ἑλληνικῶν σπουδῶν- νά τό ἐπιδιώξωμεν διά δύο μέσων- τῶν Λατινικῶν καί τῶν Ἑλληνικῶν-; Ἔτι μᾶλλον, εἶναι παιδαγωγικῶς ὠφέλιμον νά εἰσαγάγωμεν ἄνευ σπουδαιοτάτων λόγων- μή δυναμένων ἄλλως νά ἱκανοποιηθοῦν - τήν σπουδήν τῆς Λατινικῆς γλώσσης, ἡ ὁποία ὡς τελείως ξένη πρός τό γλωσσικόν ἰδίωμα τῶν μαθητῶν θέλει ἀποροφήσει μέγιστον μέρος τῆς διανοητικῆς των δραστηριότητος. ~~...αὐξανομένου ἀπό τήν ἀντιπάθειαν ἥτις εἶναι φυσικόν νά γεννᾶται εἰς αὐτούς ἐκ τῆς σκέψεως ὅτι οἱαδήποτε χρησιμότης της παύει μαζί μέτήν ἐγκατάλειψιν τῶν μαθητικῶν θρανίων.~~

Θά θεσπίσωμεν λοιπόν πάλιν τήν ἐπαναφοράν τῆς διδασκαλίας τῶν Λατινικῶν ὡς προαιρετικῆς εἰς τά κλασσικά Γυμνάσια διά τούς μέλλοντας νά τήν χρησιμοποιήσουν εἰς τάς Πανεπιστημιακάς των σπουδάς καί θά ἀπαλλάξωμεν αὐτῆς τούς λοιποί μαθητάς.-

Αἱ μέθοδοι προπαρασκευῆς Διδακτικοῦ προσωπικοῦ

Τό Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων φρονεῖ, ὅτι τά ἕως τώρα ἐφαρμοσθέ

- τα συστήματα εἰς τάς μεθόδους διδασκαλίας καί τήν προπαρασκευήν διδακτικοῦ προσωπικοῦ δέν ἐπιτρέπουν ἕνεκα τῆς ἀτελοῦς των ἐφαρμογῆς ' τήν συναγωγήν ἀσφαλῶν συμπερασμάτων ὑπέρ μιᾶς σταθερᾶς πολιτικῆς ἐπί τῶν σημείων τούτων. Διά τοῦτο ἀντί τῆς μονίμου αὐτῶν διαμορφώσεως, δέχεται μίαν προσωρινήν 10 ἐτῶν καθ'ἥν θά ἐξακολουθήσῃ ὁ πειραματισμός χρησιμοποιουμένου διά τόν πειραματισμόν τοῦτον τοῦ παλληλοτέρου πρός τοῦτο προσωπικοῦ. Κατά τήν διάρκειαν τοῦ πειραματισμοῦ τούτου θά χρησιμοποιήσῃ τάς ἑξῆς μορφάς .

α) Διαχείρησις τῶν παιδαγωγικῶν ἀκαδημιῶν ὡς βασικοῦ συστήματος.

β) Πειραματική διαχείρησις ἑνός μόνον πολυταξίου διδασκαλείου μέ ἐκλεκτόν διδακτικόν προσωπικόν.-

γ) Ἡ λειτουργία δύο διετῶν πρακτικῶν γεωπονικῶν διδασκαλείων μετ' ἐκπαιδεύσεως νεοδιορισθέντων γεωπόνων Δημοδιδασκάλων ὡς βασικοῦ συστήματος.-

δ) Πειραματική λειτουργία ἑνός ἑπταταξίου γεωπονικοῦ Διδασκαλείου.

ε) Λειτουργία εἰδικοῦ Διδασκαλείου Διδασκάλων τεχνιτῶν παρά τῇ Σιβιτανιδείῳ Σχολῇ διά τήν ἐπαγγελματικήν τεχνικήν ἐκπαίδευσιν μέ προσόνταρ καί χρονικήν διάρκειαν ἐκπαιδεύσεως, ἀναλόγως πρός τάς ἀπαιτήσεις ἑκάστου ἐπαγγέλματος .

στ) Μονοετής ἐγκυκλοπαιδική μηχανική μόρφωσις ἐπί τῇ βάσει τῆς Διδασκαλείας χημείας καί φυσικῆς διά τούς Δημοδιδασκάλους τῶν Βιομηχανικῶν καί Ναυτικῶν κέντρων.-

ζ) Ἑξάμηνος ὑποχρεωτική ἀνά δεκαετίαν μετεκπαίδευσις ὁλοκλήρου τοῦ Διδακτικοῦ προσωπικοῦ στοιχειώδους καί μέσης ἐκπαιδεύσεως μετά ἐπαναληπτικῶν ἐξετάσεων ἐπί προχωρημένης ὕλης πρός ἀνανέωσιν τῶν γνώσεων καί αὐτόματον ἐκκαθάρισιν τῶν ἐκπαιδευτικῶν στελεχῶν.

η) Βαθμιαία μεταβολή εἰς ἐσωτερικά Σχολεῖα ὅλων τῶν Διδασκαλείων πάσης μορφῆς πρός ἐκπολιτισμόν αὐτῶν δι'ἤθους ἀναλόγου

πρός τά καθήκοντά των.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Τό Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων χωρίς νά ἐπέμβη εἰς τήν πνευματικήν Διοίκησιν τῆς Ἐκκλησίας, θέλει ἐ~~ντούτοις~~ πρόσπαθήσει νά ἐπηρεάση τήν θρησκευτικήν ἀντίληψιν τοῦ πληθυσμοῦ πρός ἐπικράτησιν ὑγιῶν θρησκευτικῶν ἀρχῶν. Διά τόν ἀγροτικόν πληθυσμόν ὁ ὁποῖος ἐν τῷ συνόλῳ ἔχει τήν μικρωτέραν μόρφωσιν, θεωροῦμεν τούς ἱερεῖς ὡς ἕν τῶν μέσων τῆς διαδόσεως τῶν βασικῶν ἰδεῶν τοῦ πολιτισμοῦ· θεωροῦμεν αὐτούς ἐπί πλέον ὡς συμπαραστάτας τῶν ἀγροτῶν εἰς τόν μόχθον τῆς καθημερινῆς των ἐργασίας καί ἐνδιαφερομένους δι' αὐτήν, ὡς καί διά τήν παντοειδῆ πρόδον τῆς Κοινότητος τήν ὁποίαν ἐξυπηρετοῦν. Ἀποδίδομεν διά τοῦτο μικροτέραν σημασίαν εἰς τήν θεολογικήν αὐτῶν μόρφωσιν καί περισσοτέραν εἰς ἐκείνην πού θάς τούς ἐγγύς ~~πρός~~ τόν λαόν, ἡ ὁποία διάτάς ἀγροτικάς Κοινότητας εἶναι ἡ μόρφωσις περί τήν ὑγιεινήν, τήν φυσικήν ἀγωγήν, τήν ἀγροτικήν καλλιέργειαν, τήν ἀπαλλαγήν ἀπό τῆς δεισιδαιμονίας. Τοιουτοτρόπως θά ἐξασφαλισθῇ περισσότερον ἡ ψυχική ἐπαφή τοῦ κλήρου πρός τόν Λαόν, μαζύ μέ τήν αὔξησιν δέ τῆς χρησιμότητος τοῦ κλήρου θά αὐξηθῇ καί ὁ σεβασμός πρός αὐτόν.

Πρός τοῦτο κύριον στοιχεῖον τῆς ἐκπαιδεύσεως τοῦ κλήρου τῆς ὑπαίθρου θέλει ἀποτελέσει ἡ γεωπονική μόρφωσις ὡς καί ἡ διδασκαλία τῆς ὑγιεινῆς καί ἡ φυσική ἀγωγή. Ἡ λειτουργία ἱερατικῶν σχολῶν μέ ἐσωτερικούς μαθητάς, μακρόν τῶν πόλεων, εἰς τήν ὕπαιθρον, θά εἶναι ἕν τῶν μέτρων πρός πραγματοποίησιν τῶν ἀνωτέρω σκοπῶν.

Ἐντός τοῦ ὁρίου τῆς οἰκονομικῆς ἀλοχῆς ἑκάστης Κοινότητος θά ἐνισχυθῇ ὁ ἱερεύς αὐτῆς, ὥστε ἡ ζωή του νά μή εἶναι μέν πολυτελεστέρα, οὐχί ὅμως καί κατωτέρα τῆς τοῦ μέσου ὅρου τῶν κατοίκων. Δημιουργουμένης τοιουτοτρόπως διά τόν κλῆρον

ποιᾶς τινός οἰκονομικῆς ἀνεξαρτησίας θά ἐπιδιωχθῆ ἡ σχε
τική μόρφωσις αὐτοῦ καί δι' ἐντύπων ἢ ἀπ' εὐθείας ἐκ τοῦ Υ-
πουργείου Παιδείας κατευθυνομένην καί διά διδασκαλίας ἐν
τύπου καί προφορικῆς τῶν κατά τόπους Μητροπολιτῶν.

Τό Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων θέλει παράσχη ὅλην τήν
δυνατήν βοήθειαν εἰς τήν Διοίκησιν τῆς Ἐκκλησίας διά τήν
αὔξησιν τῆς μορφώσεως τοῦ ἀνωτέρου κλήρου ὡς καί ἐν γένει
εἰς τήν λειτουργίαν τῆς Ἐκκλησίας, ὥστε καί ὁ προσηλυτι
σμός εἰς ξένας θρησκείας καί αἱ αἱρέσεις τῆς ὀρθοδοξίας ν'
ἀτονήσουν οὐχί διά περιορισμοῦ τῆς ἐλευθερίας τῆς συνει δή
σεως ἀλλά διά τοῦ περιορισμοῦ τῆς προπαγάνδας τῆς ἀσκουμέ-
νης ἐκ προσωπικῶν συμφερόντων.

Ἡ Δημοκρατική ἀντίληψις εἰς τήν Παιδείαν

Ἵνα ἡ παιδεία ὑποβῆ πράγματι ὄργανον τοῦ Δημοκρατικοῦ
ἰδεώδους, ὥστε νά 'ρή ὑποβαίνη αὐτη ἔν ἐπί πλέον μέσον ἐπι-
κρατήσεως τῶν οἰκονομικῶς εὐρωστοτέρων, τό Κόμμα τῶν Φι
λελευθέρων θά προχωρήση εἰς τήν αὔξησιν τοῦ βαθμοῦ τῆς
δωρεάν παροχῆς αὐτῆς. Ἡ γενίκευσις τῆς ἐκπαιδεύσεως εἶ-
ναι παρ' ἡμῖν ἀνέφικτος, κάθε βῆμα ὅμως πρός τό ἰδεῶδες αὐ
τό, εἶναι καί μία πραγματική λαϊκή κατάκτησις καί μία
συγχρόνως μεγάλη πρόοδος τοῦ συνόλου.

Εἰς ἑκάστην ἀνωτέραν Σχολήν ἡ δωρεάν ἐκπαίδευσις νο-
εῖται βεβαίως διδομένη εἰς τόσους μόνον σπουδαστάς ὅσοι
εἶναι ἀναγκαῖοι διά τήν παραγωγικήν κλπ. ὀργάνωσιν τῆς χώ-
ρας ἐκλεγομένων πρός τοῦτο τῶν ἀρίστων. Τοιοῦτον μέτρον
δέν ἔχει μόνον ἀξίαν πολιτικήν θά εἶναι προσθέτως ἕνα ἀπό
τά περισσότερον παραγωγικά μέτρα διότι θά φέρη βαθμιαίαν
καί τάς Δημοσίας ὑπηρεσίας καί τά ἐλεύθερα ἐπαγγέλματα
εἰς τάς χεῖρας τῶν ἱκανωτέρων καί τῶν περισσότερον δραστη-
ρίων.

Τό Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων θά προχωρήση πρός τήν κα

[35.20]

κατεύθυνσιν αὐτήν θά ἐφαρμόσῃ εὐρύτερον τήν Δημοκρατικήν ἀντίληψιν ἐν τῇ παιδείᾳ διά τῶν δύο μνημονειθέτων ἤδη μέσων.

α) ἐξακολουθοῦν τήν παρ' αὐτοῦ χαραχθεῖσαν πολιτικήν τῆς βελτιώσεως τῆς Δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως, τήν ὁποίαν διά τῶν ἕως τώρα ἐφαρμοσθέντων μέτρων αὐτοῦ , ηὔξησεν ἀπό 4½6 ἔτη καί μετέβαλεν ἀπό βαθμίδος πρός τήν μέσην καί τήν ἀνωτέραν ἐκπαίδευσιν πού ἦτο πρίν, εἰς πραγματικήν λαϊκήν ἐκπαίδευσιν.

β) Διά τῆς παροχῆς δωρεάν τῆς ἀνωτάτης ἐκπαιδεύσεως εἰς τό ἥμισυ τῶν φοιτητῶν. Οἱ ὑπότροφοι τοῦ Κράτους θά ἐκλέγωνται ἀπό τούς ἀποφοίτους τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως, ἓν μικρόν μέρος ὅμως τούτων θά ἐκλέγηται ἀπό τούς ἀποφοίτους τῆς Δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως προκειμένου περί παίδων ἐπιδειξάντων ἐντελῶς ἐξαιρετικήν πνευματικήν δύναμιν .

Εἰς τό μέτρον τοῦτο ὑπάγονται καί οἱ μαθηταί τῶν παιδαγωγικῶν ἀκαδημιῶν ὡς καί τῶν πολυταξίων Διδασκαλείων, ἅτινα ἤθελον δοκιμαστικῶς διατηρηθεῖ. Ὁμοίως τῶν ἀνωτέρων Στρατιωτικῶν Σχολῶν .-

Ὁ ἀριθμός τῶν σπουδαστῶν , εἰς οὓς τό μέτρον τοῦτο θά ἐφαρμοσθῇ θά αὐξάνηται κατά 250 ἐτησίως, δι' αὐξήσεως τῆς ἀντισφοίχου δαπάνης κατά 5 ἑκατομμύρια δραχμάς. Μετά μίαν δεκαετίαν ἡ δαπάνη αὕτη θά ἀνέλθῃ εἰς 50 ἑκατομμύρια καί θά διατηρηθῇ κατόπιν εἰς τήν στάθμην ταύτην.-

κῶν ἐνεργειῶν κατὰ τῆς ἐξωτερικῆς ἀσφαλείας τοῦ Κράτους», ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως.

Ἄρθρον τρίτον.

Εἰς τὸ ἄρθρον 1 τοῦ Ν. 24)1944 περιλαμβάνονται καὶ οἱ καθ' οἱονδήποτε τρόπον μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου (24)1944) ἀποδράσαντες ἢ ὁπωσδήποτε μὴ νομίμως ἀπελευθερωθέντες ἐκ τῶν φυλακῶν κατάδικοι, ἐφ' ὅσον συνελήφθησαν καὶ κρατοῦνται ἐν ταῖς φυλακαῖς τοῦ Κράτους.

Ἄρθρον τέταρτον.

Αἴρονται ἀπὸ τῆς ἐπιβολῆς αὐτῶν αἱ συνέπειαι καὶ αἱ παρεπόμεναι ποιναὶ ἐκτιθείσης ἢ ἀνασταλείσης τῆς ποινῆς, τῶν καταδικαστικῶν ἀποφάσεων, τῶν ἐκδοθεισῶν μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1951 ἐπὶ ἀδικήματι ἐξυβρίσεως, δυσφημήσεως καὶ συκοφαντικῆς δυσφημήσεως, τελεσθέντι διὰ τοῦ τύπου. Δικαστικὰ ἔξοδα, χρηματικαὶ ἱκανοποιήσεις λόγῳ ἠθικῆς βλάβης καὶ ἄλλαι ἀποζημιώσεις καὶ δικαστικὰ δαπανήματα δὲν ἐπηρεάζοντα ὑπὸ τὴν παρούσης διατάξεως.

Ἄρθρον πέμπτον.

Τὸ ἄρθρον 2 παρ. 3 τοῦ Ν. Δ. 414/11/14 Ὀκτωβρίου 1947 ἀντικαθίσταται, ἀφ' ἧς ἴσχυσεν, ὡς ἑξῆς :

«Οἱ τυχόντες ἀναστολῆς τῆς ἐκτελέσεως τῆς ποινῆς κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ Ν. Δ. 414 τῆς 11)14 Ὀκτωβρίου 1947 «περὶ ἀναστολῆς διώξεως ἀδικημάτων τινῶν διαπραχθέντων ἐν Κρήτῃ», ἐὰν ἐντὸς πενταετίας ἀπὸ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ ἤθελον ὑποπέσει εἰς τὴν διάπραξιν ἀδικήματος νέου καὶ καταδικασθῶσιν εἰς ποινὴν στερητικὴν τῆς ἐλευθερίας ἀνωτέραν τῆς διετίας, ἐκτίουσιν ἀθροιστικῶς μετὰ τὴν λῆξιν τῆς νέας ποινῆς καὶ ὁλόκληρον τὴν ἀνασταλεῖσαν».

Ἄρθρον ἕκτον.

Ἀδικήματα τελεσθέντα διὰ τοῦ τύπου μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1951 ἐπὶ παραβάσει ἄρθρων 362, 363 τοῦ Π. Κ. ὑποκείμενα εἰς ἀναστολὴν συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 366 παρ. 2 Π. Κ., θεωροῦνται παραγεγραμμένα ἐφ' ὅσον τὸ γεγονός, ὅπερ ἰσχυρίσθη ἢ διέδωσεν ὁ ὑπαίτιος ἐχαρακτηρίσθη ὡς πρᾶξις ἀξιόποινος, ἐχώρησε δὲ περὶ ταύτης ἀμνηστία.

Ἄρθρον ἕβδομον.

Πράξεις τελεσθεῖσαι ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ καταργηθέντος Ποινικοῦ Νόμου καὶ χαρακτηριζόμεναι ὑπὸ τοῦ νέου Ποινικοῦ Κώδικος ὡς πλημμελήματα διέπονται ὡς πρὸς τὸν χρόνον τῆς παραγραφῆς ὑπὸ τοῦ παλαιοτέρου νόμου, ἐφ' ὅσον οὗτος εἶναι ἐπιεικέστερος.

Ὅροι ἀπαιτούμενοι ὑπὸ τοῦ νέου Ποινικοῦ Κώδικος διὰ τὴν ἔναρξιν, διαδρομὴν καὶ συμπλήρωσιν τοῦ χρόνου τῆς παραγραφῆς δὲν ἀπαιτοῦνται προκειμένου περὶ τῶν ἀνωτέρω πράξεων, ἐφ' ὅσον δὲν ἀπῃτοῦντο καὶ ἀπὸ τὸν Ποινικὸν Νόμον, ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ὁποίου αἱ πράξεις αὗται ἐτελέσθησαν.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ὁ παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθείς, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήτω ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Ἀπριλίου 1952

ΠΑΥΛΟΣ
Β.

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς
ΔΗΜ. ΠΑΠΑΣΠΥΡΟΥ

Ἐθεωρήθη καὶ ἐνεθη ἡ μεγάλη τοῦ Κράτους σφραγίς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Ἀπριλίου 1952

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς
ΔΗΜ. ΠΑΠΑΣΠΥΡΟΥ

(2)

ΝΟΜΟΣ ὑπ' ἀριθ. 2058.
Περὶ μέτρων εἰρηνεύσεως.

ΠΑΥΛΟΣ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς, ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν :

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Περὶ τῆς ἀναθεωρήσεως τῶν ἀποφάσεων τῶν Στρατοδικείων.

Ἄρθρον 1.

Τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ὑπὸ τοῦ Νόμου 1829)1951 κυρωθέντος καὶ τροποποιηθέντος Α. Ν. 1504)1950 ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς :

«Ἄρθρον 1. Οἱ ὑπὸ τῶν ἐκτάκτων Τοπικῶν Στρατοδικείων ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ Γ' Ψηφίσματος 1946 καὶ τῶν Διαρκῶν καὶ Μεραρχιακῶν τοιούτων ἀπὸ τῆς 1ης Φεβρουαρίου 1949 μέχρι τῆς 1ης Δεκεμβρίου 1951 καταδικασθέντες εἰς οἱανδήποτε ποινὴν ἢ κηρυχθέντες ἔνοχοι, ἀλλ' ἀπαλλαγέντες δι' οἱονδήποτε λόγον τῆς ποινῆς δύνανται νὰ αἰτήσωσιν τὴν ἀναθεώρησιν τῶν καταδικαστικῶν ἢ ἀπαλλακτικῶν ἀποφάσεων».

Ἄρθρον 2.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ δευτέρου ἐδαφίου τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Ἀναγκ. Νόμου 1504)1950 προστίθεται διάταξις ἔχουσα οὕτω :

«Ἡ μεταγωγὴ τοῦ ἀναθεωρησείοντος πρὸς αὐτοπρόσωπον ἐμφάνισιν ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου εἶναι ὑποχρεωτική, ἐφ' ὅσον ἤθελε ζητηθῇ παρ' αὐτοῦ».

Ἄρθρον 3.

Τὸ ἄρθρον 5 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Ἀναγκ. Νόμου 1504) 1950 ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς :

«Ἄρθρον 5.—1. Διὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν Ἀναθεωρήσεων δύναται τὸ Ἀναθεωρητικὸν Δικαστήριον νὰ διαιρεθῇ εἰς πλείονα τμήματα διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Δικαιοσύνης καὶ Ἐθνικῆς Ἀμύνης, ἅτινα μὲ διάφορον ἕκαστον σύνθεσιν δύνανται νὰ συνεδριάζωσι καὶ ἐκτὸς τῆς ἕδρας τοῦ Ἀναθεωρητικοῦ Δικαστηρίου.

Ὁ τόπος τῶν συνεδριάσεων τῶν Τμημάτων τούτων ὁρίζεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου τοῦ Ἀναθεωρητικοῦ Δικαστηρίου.

2. Διὰ τὴν λειτουργίαν τῶν Τμημάτων τοῦ Ἀναθεωρητικοῦ Δικαστηρίου δύνανται ν' ἀνακληθῶσιν εἰς τὴν ἐνεργὸν ὑπηρεσίαν ὡς ἔφεδροι διὰ διαταγῆς τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης, Γενικοὶ Στρατιωτικοὶ Δικαστικοὶ Σύμβουλοι Α', Β' καὶ Γ' Τάξεως καὶ ἂν ἔτι οὗτοι ἔχουσι καταληφθῇ ὑπὸ τοῦ ὁρίου ἡλικίας, τιθέμενοι εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Προέδρου τοῦ Ἀναθεωρητικοῦ Δικαστηρίου. Ἐπίσης δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης τίθενται εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Προέδρου τοῦ Ἀναθεωρητικοῦ Δικαστηρίου Ἐφέται, Πρόεδροι Πρωτοδικῶν καὶ Πρωτοδίκαι ἔχοντες συμπεπληρωμένην δετῆ τοὐλάχιστον ὑπηρεσίαν ἐν τῷ βαθμῷ τούτῳ, οἵτινες, μὴ ἀπαλλασσόμενοι τῶν κυρίων καθηκόντων των, δύνανται νὰ ὁρίζωνται μέλη τοῦ Ἀναθεωρητικοῦ Δικαστηρίου ὑπὸ τοῦ Προέδρου αὐτοῦ, ὁσάκις τοῦτο συνεδριάζει εἰς τὴν ἕδραν τοῦ Δικαστηρίου παρ' ᾧ ὑπηρετοῦν.

Καθήκοντα Γραμματέως τῶν Τμημάτων τούτων δύνανται νὰ ἐκτελῶσι γραμματεῖς, ὑπογραμματεῖς καὶ γραφεῖς τῆς Στρατιωτικῆς Δικαιοσύνης ἢ τῆς Δικαιοσύνης Ἀεροπορίας. Δύναται ἐπίσης ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης νὰ ἀποσπῶνται παρὰ τῷ Ἀναθεωρητικῷ Δικαστηρίῳ ἢ τοῖς Τμήμασιν αὐτοῦ γραμματεῖς ἢ ὑπογραμματεῖς ἢ γραφεῖς τῆς Γραμματείας τῶν κοινῶν Δικαστηρίων.

3. Τὴν σύνθεσιν τῶν Τμημάτων ὁρίζει ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἀναθεωρητικοῦ Δικαστηρίου, δυναμένων νὰ μετάσχωσιν εἰς ταύτην καὶ Γενικῶν Συμβούλων Α' καὶ Β' Τάξεως. Αἱ κείμεναι διατάξεις περὶ ἀναπληρώσεως τοῦ Προέδρου, τοῦ Βασ. Ἐπιτρόπου καὶ τῶν μελῶν τοῦ Ἀναθεωρητικοῦ Δικαστηρίου

ἀπόντων, κωλυομένων, ἢ μὴ ὑπαρχόντων ἰσχύουσι καὶ ἐν προκειμένῳ σὺν τῇ προσθήκῃ ὅτι ἀναπληρωτὴς τοῦ Βασ. Ἐπιτρόπου ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ δύναται νὰ εἶναι καὶ Σύμβουλος Α΄ Τάξεως ἢ Ἀντεισαγγελεὺς Ἐφετῶν ἢ Εἰσαγγελεὺς ἢ Ἀντεισαγγελεὺς Πρωτοδικῶν, ἐφαρμοζομένης διὰ τοὺς τελευταίους τούτους ἀναλόγως τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 2 τοῦ παρόντος. Ἐπίσης μεταξὺ τῶν ὡς ἀναπληρωτῶν καλουμένων περιλαμβάνονται καὶ Δικαστικοὶ Σύμβουλοι ἀντιστοίχου βαθμοῦ τῆς Δικαιοσύνης Ἀεροπορίας».

Ἄρθρον 4.

1. Διὰ τὴν ἀπαιτουμένην δαπάνην τῆς λειτουργίας τῶν Τμημάτων τοῦ Ἀναθεωρητικοῦ Δικαστηρίου (κίνησις μελῶν ἐκτὸς ἕδρας, γραφικὴ ὕλη κλπ.) ἐγγράφεται εἰδικὴ πίστωσις εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης.

2. Ἡ κίνησις τῶν μελῶν καὶ τοῦ Προσωπικοῦ τοῦ Ἀναθεωρητικοῦ Δικαστηρίου διὰ τὴν λειτουργίαν τῶν τμημάτων αὐτοῦ ἐκτὸς ἕδρας γίνεται διὰ διαταγῆς τοῦ Προέδρου τοῦ Ἀναθεωρητικοῦ Δικαστηρίου χορηγοῦντος φύλλον πορείας ἄνευ ἄλλης διατυπώσεως.

Ἄρθρον 5.

1. Τὸ Ἀναθεωρητικὸν Δικαστήριον καταδικάζον εἰς φυλάκισιν ἢ πρόσκαιρον κάθειρξιν δύναται διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως νὰ διατάξῃ τὴν ἀναστολὴν τῆς ἐκτελέσεως τῆς ποινῆς. Οἱ οὕτως ἀπολυόμενοι ἐὰν ἐντὸς πενταετίας ἤθελον ὑποπέσει εἰς τὸ αὐτὸ ἀδίκημα ἢ τοιοῦτον προβλεπόμενον ὑπὸ τοῦ Γ΄)1946 Ψηφίσματος ἢ τῶν Ἀναγκ. Νόμων 375)1936 καὶ 509)47 ἐκτίουσιν ἀθροιστικῶς μετὰ τῆς νέας ποινῆς καὶ ὁλόκληρον τὴν ἀνασταλεῖσαν, ἐὰν δὲ ἤθελον ὑποπέσει εἰς ἕτερον ἀδίκημα πηγάσαν ἐκ παρεμφερῶν αἰτίων, δύνανται νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς ἔκτισιν ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει τῆς ἀνασταλείσης ποινῆς διὰ συγχρόνου ἢ μεταγενεστέρας ἀποφάσεως τοῦ ἐπιβαλόντος τὴν νέαν ποινὴν Δικαστηρίου.

2. Αἱ διατάξεις τῆς προηγουμένης παραγράφου ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῶν ὑπὸ τῶν Ἐφετείων ἢ τῶν Τριμελῶν Πλημμελειοδικείων ἐκδικαζομένων ἀναθεωρήσεων κατὰ τὸ ἄρθρον 6 τοῦ Α. Ν. 1504)1950.

Ἄρθρον 6.

1. Οἱ ὑπὸ τῶν Εἰδικῶν Δικαστηρίων τῆς 6)45 Σ. Π., ὡς αὕτη ἐτροποποιήθη καὶ ἐκωδικοποιήθη ὑπὸ τοῦ Α. Ν. 533)45 καταδικασθέντες εἰς ποινὴν ὑπερορίας ἡμεδαποὶ δύνανται, ἐφ' ὅσον δὲν ἐξετελέσθη ἡ ποινὴ καὶ παραμένουσιν ἐπὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐδάφους νὰ αἰτήσωνται τὴν ἀναθεώρησιν τῶν καταδικαστικῶν ἀποφάσεων. Ἁρμόδιον διὰ τὴν τοιαύτην ἀναθεώρησιν Δικαστήριον εἶναι τὸ Πενταμελὲς Ἐφετεῖον, εἰς τὴν Περιφέρειαν τοῦ ὁποίου ὑπάγεται τὸ ἐκδὸν τὴν ἀναθεωρουμένην ἀπόφασιν Εἰδικὸν Δικαστήριον. Ἡ ἀναθεώρησις ἀσκεῖται ἐντὸς προθεσμίας δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος εἴτε ἐνώπιον τοῦ Γραμματέως τοῦ ἐκδόντος τὴν ἀπόφασιν Δικαστηρίου, εἴτε ἐνώπιον τοῦ γραμματέως τοῦ μέλλοντος νὰ ἐκδικάσῃ ταύτην Ἐφετείου. Ἡ δ' ἐπ' αὐτῆς συζήτησις γίνεται κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις καὶ τὰς εἰδικὰς τοιούτας τῆς 6)45 Σ. Π.

2. Ἀλλοδαποί, ὑπήκοοι Συμμαχικοῦ Κράτους, οἵτινες εἰσήχθησαν εἰς δίκην διὰ παραβάσεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 6)1945 Σ. Π. ὡς αὕτη ἐτροποποιήθη καὶ ἐκωδικοποιήθη ὑπὸ τοῦ Α. Ν. 533)45 καὶ κατεδικάσθησαν ἐρήμην δύνανται νὰ αἰτήσωνται τὴν ἀναθεώρησιν τῶν καταδικαστικῶν ἀποφάσεων ἐνώπιον τοῦ Πενταμελοῦς Ἐφετείου Ἀθηνῶν ἐντὸς προθεσμίας 3 μηνῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος.

Ἡ αἴτησις ἀναθεωρήσεως, ἐφ' ὅσον ὁ καταδικασθεὶς ἀπὸ τῆς καταδίκης καὶ ἐν συνεχείᾳ μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος κατοικεῖ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἀσκεῖται ἐνώπιον τοῦ γραμματέως τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν ὑπὸ πληρεξουσίου συνηγόρου ἔχοντος εἰδικὴν πρὸς τοῦτο πληρεξουσιότητα, ὅστις καὶ ἐκπροσωπεῖ τοῦτον εἰς τὴν κατ' ἀναθεώρησιν ποινικὴν δίκην, τῆς παρουσίας τοῦ ἀναθεωρησείοντος μὴ οὔσης ἀναγκαίας.

Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ καταδίκης διὰ παράβασιν τοῦ ἐδάφους στ' τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Α. Ν. 533)1945.

Ἄρθρον 7.

1. Ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 5 τοῦ ὑπὸ τοῦ Ν. Διατάγματος 1170)1949 κυρωθέντος Α. Νόμου 885)1949, δι' ἧς ἀπαγορεύεται ἡ ἄσκησις ἐφέσεως ἀναθεωρήσεως καὶ ἀναιρέσεως καταργεῖται ὡς πρὸς τὰς ἀποφάσεις τῶν Διαρκῶν Δικαστηρίων.

2. Κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῶν Στρατοδικείων τούτων, τῶν ἐκδοθεισῶν μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος, ἐπιτρέπεται ἡ ἄσκησις τῶν ὡς ἄνω ἐνδίκων μέσων ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ.

3. Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ Α. Ν. 375)1936, ἡ προστεθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ Α. Ν. 1255)1948, δι' ἧς ἀπαγορεύεται τὸ ἔνδικον μέσον τῆς ἐφέσεως κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῶν Στρατοδικείων καὶ Ναυτοδικείων, τῶν ἐκδιδομένων ἐπὶ παραβάσεων προβλεπομένων ὑπὸ τοῦ Νόμου τούτου, δὲν θίγεται ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἄρθρου.

Ἄρθρον 8.

1. Διὰ τὴν ἄσκησιν αἰτήσεως ἀναθεωρήσεως βάσει τοῦ Α. Ν. 1504)1950 καὶ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος χορηγεῖται δίμηνος προθεσμία ἀρχομένη ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος.

2. Καταδικοι ὧν αἱ αἰτήσεις ἀναθεωρήσεως ἀπερρίφθησαν ὡς τύποις ἀπαράδεκτοι, δύνανται νὰ αἰτήσωνται ἐκ νέου τὴν ἀναθεώρησιν τῶν καταδικαστικῶν ἀποφάσεων, ἐντὸς τῆς ὑπὸ τῆς προηγουμένης παραγράφου τασσομένης προθεσμίας. Τοῦ αὐτοῦ δικαιώματος ἀπολαύουν καὶ οἱ κηρυχθέντες ἔνοχοι ἀλλ' ἀπαλλαγέντες δι' οἱονδήποτε λόγον τῆς ποινῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄.

Περὶ παροχῆς εὐεργετημάτων εἰς αὐθορμήτως προσελθόντας ἢ προσερχομένους.

Ἄρθρον 9.

1. Αἱ παράγραφοι 1, 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Ἀναγκ. Νόμου 1504)1950 ἀντικαθίστανται ὡς ἑξῆς:

«1. Ὅσοι ἐκ τῶν στασιαστικῶς ἢ ἐνόμως, μεμονωμένως ἢ καθ' ὁμάδας καὶ καθ' οἱονδήποτε τρόπον, δρασάντων ἐμφανισθῶσιν αὐθορμήτως ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος (τροποποιητικοῦ) Νόμου εἰς τὴν πλησιεστέραν Δικαστικήν, Στρατιωτικὴν ἢ Ἀστυνομικὴν Ἀρχὴν καὶ ἀφοπλισθῶσιν, ἐφ' ὅσον ὁπλοφοροῦν, ἀπολαύουν τῶν εὐεργετημάτων τοῦ ἑπομένου ἄρθρου διὰ τὰ παρ' αὐτῶν πραχθέντα μέχρι τῆς 1ης Νοεμβρίου 1951 ἀδικήματα, τὰ προβλεπόμενα ὑπὸ τῆς Σ. Π. 19)1945, τοῦ Α. Ν. 353)45, τοῦ Ψηφίσματος Γ)46 τοῦ Α. Ν. 509)1947 καὶ τοῦ Νόμου ΤΟΔ)1871, δι' ἀδικήματα τελεσθέντα διὰ τοῦ τύπου, ὡς καὶ διὰ πᾶν ἀδίκημα πραχθὲν ἀπὸ 27 Ἀπριλίου 1941 μέχρι τῆς 1ης Νοεμβρίου 1951 καὶ ἔχον οἱανδήποτε σχέσιν μὲ τὴν δρᾶσιν τοῦ ΕΑΜ, ΕΛΑΣ, ΚΚΕ καὶ τῶν παραφυάδων αὐτοῦ καὶ ἂν ἔτι τὸ ἀδίκημα τοῦτο ἔχει χαρακτηρισθῇ ὡς παράβασις τῆς 6)45 Συντακτικῆς Πράξεως τοῦ ἄρθρου 380 τοῦ Ν.Π.Κ. ἢ ἑτέρας τινὸς διατάξεως τοῦ προϊσχύσαντος Π. Ν. ἢ τοῦ Ν. Π. Κ. ὡς καὶ τῶν εἰδικῶν ποινικῶν νόμων ἐξαιρέσει τῶν ἀδικημάτων τοῦ Α. Ν. 375)1936. Τῶν εὐεργετημάτων τοῦ ἑπομένου ἄρθρου καὶ ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω προϋποθέσεις ἀπολαύουν καὶ οἱ ἀνήκοντες εἰς τὴν δύναμιν τῶν ΜΕΑ, ΜΑΥ, ΜΑΔ καὶ τῶν τούτοις ὁμοίων δι' ἀδικήματα τελεσθέντα μέχρι τῆς 1ης Νοεμβρίου 1951 καὶ ἔχοντα οἱανδήποτε σχέσιν μὲ τὸν ἀντισυμμοριακὸν ἀγῶνα καὶ ἐν γένει τὴν καταστολὴν τῆς δράσεως τοῦ ΕΑΜ, ΕΛΑΣ, ΚΚΕ καὶ τῶν παραφυάδων αὐτοῦ.

Τῶν εὐεργετημάτων τούτων δὲν ἀπολαύουν οἱ κατὰ τὴν 1ην Δεκεμβρίου 1951 εὑρισκόμενοι ἐνόμως ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἐπικρατείας, τοῦ γεγονότος τούτου ἀποδεικνυομένου ἐξ ἐπισήμου βεβαιώσεως τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως Ἀσφαλείας τοῦ Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν μετὰ προηγουμένην ὑπεύθυνον ἔρευναν. Οἱ δυνάμει ὅμως κανονικοῦ διαβατηρίου ἀποδημήσαντες δικαιοῦνται ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ

παρόντος, εμφανισθῶσιν εἰς τὴν ἁρμοδίαν Προξενικὴν Ἀρχήν, ὑποχρεουμένην νὰ συντάξῃ σχετικὴν περὶ τούτου ἔκθεσιν καὶ σημειώσῃ ἐπὶ τοῦ διαβατηρίου τὴν γενομένην ἐμφάνισιν. Δὲν ἀπολαύουν ὡσαύτως τῶν ἀνωτέρω εὐεργετημάτων καὶ οἱ ἀποστερηθέντες τῆς Ἑλληνικῆς ἰθαγενείας κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ Ψηφίσματος ΛΖ τοῦ ἔτους 1947.

«2. Περὶ τῆς αὐθορμήτου προσελεύσεως συντάσσεται ἔκθεσις ὑπὸ τῆς Ἀρχῆς, εἰς ἣν αὕτη ἐγένετο, διαβιβαζομένη εἰς τὸν Εἰσαγγελέα Πλημμελειοδικῶν τοῦ τόπου τῆς προσελεύσεως, ὅστις εἰσάγει ἀμελλητὶ τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸ παρ' ᾧ διατελεῖ Συμβούλιον, δυνάμενος νὰ παραπέμψῃ ταύτην εἰς τὸν Εἰσαγγελέα τοῦ Δικαστηρίου παρ' ᾧ εὑρίσκεται ἡ σχετικὴ δικογραφία. Ἡ ἐκουσία προσέλευσις πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν στρατιωτικῶν ὑποχρεώσεων ἀποτελεῖ αὐθόρμητον προσέλευσιν.

Διὰ τὸν χαρακτηρισμὸν τῆς προσελεύσεως ὡς αὐθορμήτου δὲν ἐξετάζονται τὰ αἴτια ἅτινα ὦθησαν εἰς ταύτην τὸν παραβαθέντα.

«3. Τῶν εὐεργετημάτων τοῦ ἑπομένου ἄρθρου ἀπολαύουν καὶ οἱ ἐκ τῶν ὑπαγομένων εἰς τὰς περιπτώσεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου, ἐφ' ὅσον ἔχουσιν αὐθορμήτως προσέλθῃ ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς χώρας μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος (τροποποιητικοῦ) Νόμου, ἐξάγεται δὲ τὸ γεγονὸς τοῦτο ἐξ ἐπισήμου βεβαιώσεως Δικαστικῆς, Στρατιωτικῆς ἢ Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς».

2. Οἱ κατὰ τὰς διατάξεις τῆς προηγουμένης παραγράφου αὐθορμήτως προσερχόμενοι ἀπολύονται ἀμέσως ὑπὸ τῶν εἰς ἃς παραδίδονται Ἀρχῶν χορηγουμένης αὐτοῖς σχετικῆς βεβαιώσεως παρὰ τῶν Ἀρχῶν τούτων εἰς ἣν δέον νὰ δηλοῦται ἀπαραιτήτως ὁ τόπος τῆς μελλούσης διαμονῆς τοῦ ἐμφανισθέντος.

3. Ἀδικήματα διαπραχθέντα μέχρι τῆς συμφωνίας τῆς Βάρκιζας, ὑπὸ ὑπηρετησάντων εἰς τὰς Ὁμάδας Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως καὶ παρουσιασθέντων ἐμπροθέσμως εἰς τὰς Ἀρχὰς συμφώνως τῷ ΚΘ' Ψηφίσματι «περὶ ἀμνηστίας παραβεβομένων στασιαστῶν κλπ.» καὶ στρεφόμενα κατὰ προσώπων συνεργασθέντων ὁπωσδήποτε μετὰ τῶν Ἀρχῶν κατοχῆς ὑπάγονται εἰς τὰ εὐεργετήματα τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ Α. Νόμου 1504, ὡς ἐκυρώθη ὑπὸ τοῦ Νόμου 1829 τοῦ 1951 καὶ συμπληροῦται ὑπὸ τοῦ παρόντος, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπέπεσαν μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος εἰς ἕτερον ἀδίκημα εἰς βαθμὸν κακουργήματος. Περὶ τοῦ στοιχείου τῆς συνεργασίας μετὰ τοῦ ἐχθροῦ, ἀποφαίνεται τὸ Συμβούλιον Πλημμελειοδικῶν τοῦ τόπου τῆς τελέσεως τῆς πράξεως δυνάμενον νὰ διατάσσῃ πρὸς τοῦτο σχετικὴν ἔρευναν. Κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης τοῦ Συμβουλίου ἐπιτρέπεται ἔφεσις ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου Συμβουλίου Ἐφετῶν κατὰ τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ Κώδικος Ποινικῆς Δικονομίας.

Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ Α. Ν. 753)1945 δὲν θίγονται ὑπὸ τοῦ παρόντος.

Ἄρθρον 10.

Εἰς τὸ τέλος τῆς παραγρ. 2 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Ἀναγκ. Νόμου 1504)1950 προστίθενται τὰ ἑξῆς: «ἢ τοῦ παρ' ᾧ εὑρίσκεται ἡ δικογραφία, ἀποφαινομένου διὰ τοῦ αὐτοῦ βουλεύματος καὶ περὶ τῆς αὐθορμήτου προσελεύσεως κατὰ τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ὁριζόμενα. Ἐφ' ὅσον κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος (τροποποιητικοῦ) Νόμου ἡ ὑπόθεσις εἶναι ἐκκρεμὴς ἐνώπιον τοῦ Ἀναθεωρητικοῦ ἢ οἱουδήποτε κοινοῦ Δικαστηρίου, περὶ τῆς παραγραφῆς ὡς καὶ περὶ τῆς αὐθορμήτου προσελεύσεως δύναται ν' ἀποφανθῇ καὶ τὸ Δικαστήριον τοῦτο, ἔστω καὶ ἂν διὰ βουλεύματος τοῦ ἁρμοδίου συμβουλίου ἐκρίθη ἀντιθέτως».

Ἄρθρον 11.

Τὸ ἄρθρον 16 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Α. Ν. 1504)1950, προστεθὲν διὰ τοῦ Νόμου 1829)1951, ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

«Ἐὰν ἐξεδόθησαν κατὰ τὰ ἄρθρα 7 καὶ 8 τοῦ ὑπὸ τοῦ παρόντος τροποποιουμένου Ἀναγκ. Νόμου 1504)1950 Βουλεύματα Συμβουλίου Πλημμελειοδικῶν ἢ Ἐφετῶν ἀπορρίπτοντα αἰτήσεις αὐθορμήτως ἐμφανισθέντων ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι δὲν περιλαμβάνονται εἰς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων τούτων, δύνανται οἱ διωκόμενοι νὰ ζητήσωσι τὴν ἐπανεξέτασιν τῶν ὑποθέσεών των παρὰ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 8 ἁρμοδίων Συμβουλίων Πλημ)κῶν ἢ Δικαστηρίου διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διὰ τοῦ παρόντος (τροποποιητικοῦ) Νόμου ἀντικατασταθεισῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 7».

Ἄρθρον 12.

1. Τὸ ἄρθρον τρίτον τοῦ Νόμου 1829)1951 ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

«Ἄρθρον τρίτον: Ἀναστέλλεται ἡ ποινικὴ δίωξις καὶ ἡ ἐκτέλεσις τῶν καταδικαστικῶν ἀποφάσεων τῶν κατηγορουμένων ἢ καταδικασθέντων ἐπὶ παρανόμῳ ὁπλοφορίᾳ, παρανόμῳ κατοχῇ ὅπλων, πολεμοφοδίων καὶ ἐκκρηκτικῶν ὑλῶν καὶ παραβάσει τοῦ Α. Ν. 453)45, ἐφ' ὅσον αἱ πράξεις αὗται ἔλαβον χώραν μέχρι καὶ τῆς 31 Δεκεμβρίου 1951, διὰ δὲ τὴν νῆσον Κρήτην μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος.

Οἱ ἐν φυγοδικίᾳ διατελοῦντες ἀπολαύουν τοῦ εὐεργετήματος τῆς ἀναστολῆς κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον, ἐφ' ὅσον ἤθελον ἐμφανισθῇ αὐθορμήτως ἐνώπιον Δικαστικῆς, Ἀστυνομικῆς ἢ Στρατιωτικῆς Ἀρχῆς ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος (τροποποιητικοῦ) Νόμου.

Περὶ τῆς αὐθορμήτου προσελεύσεως συντάσσεται ἔκθεσις διαβιβαζομένη εἰς τὴν Εἰσαγγελικὴν Ἀρχὴν τοῦ τόπου τῆς τελέσεως τοῦ ἀδικήματος.

Ἐὰν οἱ τυχόντες ἀναστολῆς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Νόμου ἤθελον ὑποπέσει ἐντὸς διετίας εἰς νέον, ἐκ δόλου προερχόμενον, ἀδίκημα καὶ καταδικασθῶσι διὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην ὁποτεδήποτε εἰς ποινὴν στερητικὴν τῆς ἐλευθερίας ἀνωτέραν τοῦ ἔτους, ἐκτίουν ἀθροιστικῶς μετὰ τὴν λῆξιν τῆς νέας ποινῆς καὶ ὁλόκληρον τὸ ὑπόλοιπον τῆς ποινῆς δι' ἣν ἔτυχον ἀναστολῆς ἢ ἀσκεῖται ἐκ νέου ποινικὴ ἀγωγὴ διὰ τὸ ἀδίκημα οὗτινος ἀνεστάλη ἡ δίωξις.

Ἡ ἀναστολὴ αὕτη διατάσσεται ὑπὸ τοῦ Εἰσαγγελέως Πλημμελειοδικῶν τοῦ τόπου τῆς κρατήσεως διὰ πράξεώς του καθ' ἣν ἐπιτρέπεται προσφυγὴ ἐντὸς πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀπορριπτικῆς πράξεως τοῦ Εἰσαγγελέως ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου Συμβουλίου Πλημμελειοδικῶν. Κατὰ τοῦ ἀπορριπτικοῦ βουλεύματος ἐπιτρέπεται ἔφεσις κατὰ τὰς κειμένας δικονομικὰς διατάξεις.

2. Ὑπόδικοι τελοῦντες ἐν προφυλακίσει ἢ κατάδικοι, οἵτινες ἐκρίθησαν ὡς μὴ ὑπαγόμενοι εἰς τὴν ἀναστολὴν βάσει τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀντικαθιστωμένης ἢ ἑτέρας προϊσχυσάσης διατάξεως, ἀπολύονται τῶν φυλακῶν κατὰ τὰ ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ ὁριζόμενα.

3. Ἡ ἀναστολὴ τῆς ἐκτελέσεως καταδικαστικῆς ἀποφάσεως δι' ἀδικήματα περὶ ὧν ἡ παράγραφος 1 τοῦ παρόντος συνεπάγεται αὐτοδικαίως καὶ τὴν ἀναστολὴν πασῶν τῶν συνεπειῶν τῆς καταδίκης.

4. Αἱ παράγραφοι 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ Α. Ν. 1504)1950 ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου δευτέρου τοῦ Ν. 1829)1951 καταργοῦνται. Ἐφαρμόζονται δὲ ἐπὶ τῶν ἐν τῷ Α. Ν. 507)1947 ἀναφερομένων ἀδικημάτων αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου τρίτου τοῦ Ν. 1829)1951, ὡς ἀντικαθίστανται ὑπὸ τῆς παρ. 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ ἀπολύσεως καταδίκων ὑπὸ ὅρον.

Ἄρθρον 13.

1. Ἐπιτρέπεται ἡ ἐκ τῶν φυλακῶν ἀπόλυσις ὑπὸ ὅρον, ἀσχέτως χρόνου ἐκτιθείσης ποινῆς, τῶν κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος Νόμου ἐκτιόντων ποινὰς φυλακίσεως ἢ προσκαίρου καθείρξεως:

α) Διὰ παραβάσεις τῆς Συντ. Πράξεως 19)1945, τοῦ Ψηφίσματος Γ')1946, τῶν Ἀναγκ. Νόμων 453)1945, 509)1947 καὶ τοῦ Νόμου ΤΟΔ)1871.

β) Διὰ παραβάσεις τῆς Συντ. Πράξεως 6)1945 ὡς αὕτη συνεπληρώθη καὶ ἐκωδικοποιήθη ὑπὸ τοῦ Ἀναγκ. Νόμου 533)1945.

γ) Δι' ἀδικήματα ὁποτεδήποτε τελεσθέντα, ἅτινα ἔχουσιν οἱανδήποτε σχέσιν μὲ τὴν δρᾶσιν τοῦ Ε.Α.Μ., Ε.Λ.Α.Σ.,

Κ.Κ.Ε. καὶ τῶν παραφυάδων αὐτῶν καὶ ἂν ἔτι τὰ ἀδικήματα ταῦτα ἔχωσι χαρακτηρισθῆ ὡς παραβάσεις τῆς 6) 1945 Συντακτικῆς πράξεως, τοῦ ἄρθρου 380 τοῦ Ν. Π. Κ. ἢ ἑτέρας τινὸς διατάξεως τοῦ προϊσχύσαντος ποινικοῦ νόμου ἢ τοῦ Ν. Π. Κ. ὡς καὶ τῶν εἰδικῶν ποινικῶν νόμων, ἐξαιρέσει τῶν ἀδικημάτων τοῦ Ν. 375)1936.

β) Δι' ἀδικήματα τῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν δύναμιν τῶν ΜΕΑ. ΜΑΥ. ΜΑΔ καὶ τῶν τούτοις ὁμοίων, ὁποτεδήποτε τελεσθέντα καὶ ἔχοντα οἱανδήποτε σχέσιν μὲ τὸν ἀντισυμμοριακὸν ἀγῶνα καὶ ἐν γένει μὲ τὴν καταστολὴν τῆς δράσεως τοῦ ΕΑΜ. ΕΛΑΣ. ΚΚΕ καὶ τῶν παραφυάδων αὐτοῦ.

2. Αἱ ἀνωτέρω διατάξεις ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν καθ' ἣν συνεπείᾳ ἀσκήσεως ἐνδίκου μέσου ἢ διὰ Β. Χάριτος ἐμετριάσθη ἢ ἤθελε μετριασθῆ ἡ ποινὴ εἰς πρόσκαιρον κάθειρξιν ἢ φυλάκισιν.

3. Αἱ διατάξεις τῶν προηγουμένων παραγράφων δύνανται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης νὰ ἐφαρμόζωνται καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος Νόμου ὑποδίκων ὡς πρὸς τὰς ἐπιβληθησομένας αὐτοῖς ποινὰς δι' ἀδικήματα περὶ ὧν ἡ παράγραφος αὕτη.

4. Ἡ κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον ἀπόλυσις δὲν παρακωλύει τὴν ἐκδίκασιν τῆς ἀσκηθείσης ἀναθεωρήσεως, ἡ τυχὸν ὅμως ἐπιβληθησομένη ποινὴ τελεῖ αὐτοδικαίως ἐν ἀναστολῇ, ἐφαρμοζομένης κατὰ τὰ λοιπὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ παρόντος.

5. Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ παρόντος Νόμου ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον τυχόντων ὑπὸ ὅρον ἀπολύσεως.

6. Διὰ διατάγματος ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου δύναται νὰ ἐπεκταθῇ ἡ ἐφαρμογὴ τῶν διατάξεων τοῦ κεφαλαίου τούτου καὶ εἰς τοὺς ἐκτίοντας κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος ποινὴ ἰσοβίου καθείρξεως. Ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἐφαρμόζεται καὶ ἐν προκειμένῳ.

Ἄρθρον 14.

1. Περὶ τῆς κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἀπολύσεως ἀποφαίνεται ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης μετὰ σύμφωνον γνώμην πενταμελῶν ἐπιτροπῶν, συγκροτουμένων δι' ἀποφάσεων τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργοῦ ἐκ τοῦ Γεν. Γραμματέως τοῦ Ὑπουργείου Δικαιοσύνης ἢ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως Ποινικῆς Δικαιοσύνης ἢ τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ του ἢ τοῦ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τῶν Φυλακῶν ὡς Προέδρων, ἐκ δύο δικαστικῶν λειτουργῶν ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ τοῦ Πρωτοδίκου ἢ Ἀντεισαγγελέως Πρωτοδικῶν, ἢ ἑνὸς Δικαστικοῦ λειτουργοῦ καὶ ἑνὸς Στρατιωτικοῦ ἢ Ναυτικοῦ Δικαστικοῦ Συμβούλου τοὐλάχιστον γ' τάξεως καὶ ἐκ δύο ἀξιωματικῶν τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας ἀπὸ τοῦ Βαθμοῦ τοῦ Ταγματάρχου ἢ Ἀστυνόμου Β' τάξεως ἢ ἐξ ἑνὸς τοιούτου καὶ ἑνὸς ἀνωτέρου ὑπαλλήλου τῆς Γεν. Διευθύνσεως Ποινικῆς Δικαιοσύνης τοῦ Ὑπουργείου Δικαιοσύνης.

Ἐν τῇ ἀποφάσει τοῦ Ὑπουργοῦ καθορίζονται τὰ τακτικὰ μέλη καὶ διπλάσιος ἀριθμὸς ἀναπληρωματικῶν, ὁ τόπος τῶν συνεδριάσεων τῶν Ἐπιτροπῶν, καθὼς καὶ ὁ γραμματεὺς αὐτῶν.

Τὰ ἐκ δικαστικῶν λειτουργῶν μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς λαμβάνονται ἐκ πίνακος, καταρτιζομένου ὑπὸ τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ Εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου. Ἐξ ὁμοίου πίνακος, καταρτιζομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν τὰ ἐξ ἀξιωματικῶν τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας μέλη, καὶ ἐκ πίνακος τοῦ Προέδρου τοῦ Ἀναθεωρητικοῦ Δικαστηρίου ἢ τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ του τὰ ἐκ Δικαστικῶν Συμβούλων τοιαῦτα. Ἡ συμμετοχὴ τινὸς ἐκ τῶν ἀνωτέρω εἰς τινα τῶν Ἐπιτροπῶν δὲν ἀποκλείει τὴν συμμετοχήν του καὶ εἰς ἑτέραν.

Ἄρθρον 15.

1. Ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπιλαμβάνεται τοῦ ἔργου της αὐτεπαγγέλτως ἢ τῇ αἰτήσει τῶν καταδίκων, συνεδριάζει δὲ παρόντων ἁπάντων τῶν μελῶν της καὶ γνωμοδοτεῖ βάσει τῆς προβλέψεώς της περὶ τῆς μελλούσης συμπεριφορᾶς τοῦ καταδίκου. Πρὸς σχηματισμὸν τῆς κρίσεώς της ὀφείλει νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὸ εἶδος τοῦ ἀδικήματος, τὰ αἴτια καὶ τὰς περιστάσεις ὑφ' ἃς τοῦτο ἐτελέσθη, τὴν ποινικὴν κατάστασιν τοῦ καταδίκου, τὴν προτέραν, καθὼς καὶ τὴν ἐν ταῖς φυλακαῖς διαγωγήν του καὶ πᾶν ἐν γένει στοιχεῖον χρήσιμον διὰ τὴν κρίσιν της. Ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ δύναται νὰ ζητῇ παρὰ τῶν Δικαστικῶν, Στρατιωτικῶν καὶ Διοικητικῶν Ἀρχῶν ὡς καὶ τῶν κατὰ τόπους ὑπηρεσιῶν Ἀσφαλείας πᾶσαν ἀναγκαίαν κατὰ τὴν κρίσιν της πληροφορίαν. Αἱ παρ' ὧν αἰτοῦνται αἱ πληροφορίαι Ἀρχαὶ ὑποχρεοῦνται ὅπως παρέχωσιν ταύτας ἀμελλητί, ἡ δὲ παράβασις τῆς ὑποχρεώσεως των ταύτης ἀποτελεῖ βαρὺ πειθαρχικὸν παράπτωμα, ἐπιφυλασσομένων τῶν κατὰ νόμον προβλεπομένων διὰ τὴν παράβασιν ποινικῶν κυρώσεων. Αἱ γνωμοδοτήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν.

2. Ἡ Ἐπιτροπὴ δύναται παρισταμένης ἀνάγκης κατὰ τὴν κρίσιν της νὰ ἐπισκέπτηται τὰς φυλακάς, πρὸς αὐτοπρόσωπον ἐξέτασιν τῶν κρατουμένων.

3. Ἡ Ἐπιτροπὴ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος ἐπιλαμβάνεται κατὰ προτίμησιν τῆς ἐξετάσεως τῶν περιπτώσεων καταδίκων α) οἵτινες ἔχουσιν ἤδη συμπεπληρωμένον τὸ 60ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας των ἢ δὲν ἔχουσι συμπεπληρωμένον τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, β) γυναικῶν αἵτινες ἔχουσιν ἀνήλικα τέκνα, γ) τῶν ἀποδεδειγμένως ἀσθενῶν, δ) τῶν ἀνεγνωρισμένως ἀναπήρων πολέμου καὶ ε) τῶν ἐκτιόντων ἐπανορθωτικὴν ποινήν.

4. Ἡ Ἐπιτροπὴ δύναται καὶ ν' ἀναβάλῃ ἐφ' ὡρισμένον χρόνον, πλέον ἢ ἅπαξ, τὴν περὶ ἀπολύσεως γνωμοδότησίν της, εἰς περίπτωσιν δὲ ἀπορρίψεως καὶ νὰ ἐπανεξετάζῃ τὴν ὑπόθεσιν, κατόπιν νέας αἰτήσεως τοῦ καταδίκου, ἀλλ' οὐχὶ πρὸ τῆς παρελεύσεως τριμήνου.

5. Διὰ τὴν διεξαγωγὴν τοῦ ἔργου τῶν Ἐπιτροπῶν ἀποσπᾶται παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Δικαιοσύνης ἀνάλογος ἀριθμὸς ἀξιωματικῶν καὶ ὁπλιτῶν τῆς Χωροφυλακῆς καὶ τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων καὶ μέχρι 20 ὑπαλλήλοι τῆς Γραμματείας τῶν κοινῶν ἢ τῶν Στρατιωτικῶν Δικαστηρίων, ὑπάλληλοι ἑτέρων δημοσίων ὑπηρεσιῶν καὶ τῆς Βουλῆς. Χρέη Γραμματέως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐκτελεῖ εἷς τῶν Εἰσηγητῶν τοῦ Ὑπουργείου Δικαιοσύνης ἢ δικαστικὸς ὑπάλληλος ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀναφερομένων.

Ἄρθρον 16.

Οἱ ἀπολυόμενοι κατὰ τὸν παρόντα Νόμον δὲν ὑπόκεινται εἰς προσωπικὴν κράτησιν, εἰς ἣν περίπτωσιν ὑπέχουσι τοιαύτην ἐπὶ διετίαν ἀπὸ τῆς ἀποφυλακίσεώς των, διὰ τὴν εἰσπραξιν τῶν ἐπιβληθέντων αὐτοῖς διὰ τῶν καταδικαστικῶν ἀποφάσεων δικαστικῶν ἐξόδων, τελῶν, προστίμων καὶ χρηματικῶν ποινῶν. Ἐπίσης οὗτοι δὲν ὑπόκεινται εἰς τὴν ἔκτισιν ποινῆς ἐκτοπισμοῦ ἐπιβληθείσης διὰ τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως ἢ ἀποφάσεως τῶν Ἐπιτροπῶν δημοσίας ἀσφαλείας, οὐδὲ διώκονται δι' ἀδικήματα ἀνυποταξίας, ὧν ἀναστέλλεται ἡ ποινικὴ δίωξις.

Ἄρθρον 17.

Εἰς τὸν προσωρινῶς ἀπολυόμενον τῶν φυλακῶν, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν προηγουμένων ἄρθρων, δύναται νὰ ἐπιβληθῶσι περιοριστικοὶ ὅροι, μετὰ σύμφωνον πρότασιν τῆς Ἐπιτροπῆς. Ἰδίᾳ δύναται οὗτος νὰ ὑποχρεωθῇ, ὅπως μὴ παραμείνῃ ἐπὶ πενταετίαν κατ' ἀνώτατον ὅριον εἰς ὡρισμένα μέρη καὶ δὴ εἰς τὸν τόπον τῆς διαπράξεως τοῦ ἀδικήματος ἢ τῆς κατοικίας τοῦ ἀδικηθέντος ἢ ὅπως διαμένῃ εἰς ὡρισμένον τόπον, ἀπὸ τοῦ ὁποίου δὲν δύναται νὰ ἀπομακρυνθῇ ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς κλπ. Ὁ παραβαίνων τοὺς ὅρους τούτους τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως τὸ πολὺ ἑνὸς ἔτους, κατὰ τὰς περὶ παραβάσεως τῶν περιορισμῶν τῆς διαμονῆς διατάξεις τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος.

Ἄρθρον 18.

1. Διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Δικαιοσύνης καὶ Οἰκονομικῶν καθορίζεται ἡ ἀποζημίωσις ὡς καὶ τὰ ὁδοιπορικὰ καὶ λοιπὰ ἔξοδα κινήσεως, τῶν μελῶν τῶν ὑπὸ τοῦ παρόντος Νόμου προβλεπομένων Ἐπιτροπῶν καὶ Γραμματέων ὡς καὶ τῶν κατὰ τὴν παράγραφον 5 τοῦ ἄρθρου 15 ἀποσπωμένων διὰ τὴν διεξαγωγὴν τοῦ ἔργου τῶν Ἐπιτροπῶν κατ' ἐξαίρεσιν τῶν ὑφισταμένων περιορισμῶν ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων περὶ μισθολογίου τῶν Δημοσίων Ὑπαλλήλων.

[36.5]

Ἡ δαπάνη αὕτη βαρύνει τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου Δικαιοσύνης.

2. Ἡ διάταξις τῆς προηγουμένης παραγράφου ἔχει ἀναδρομικὴν ἐφαρμογὴν διὰ τοὺς δυνάμει ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐσωτερικῶν ἀσχολουμένους μὲ τὴν ἐκ τῶν φυλακῶν τοῦ Κράτους συγκέντρωσιν στοιχείων διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ ἀξιωματικοὺς τῶν σωμάτων Ἀσφαλείας.

3. Διὰ Β. Διαταγμάτων ἐκδιδομένων προτάσει τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ καθορισθήσονται αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος κεφαλαίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Περὶ μετατροπῆς θανατικῶν ποινῶν.

Ἄρθρον 19.

1. Μετατρέπεται αὐτοδικαίως εἰς ποινὴν ἰσοβίου καθείρξεως πᾶσα θανατικὴ ποινή, ἐπιβληθεῖσα μέχρι καὶ τῆς 31 Ὀκτωβρίου 1951.

2. Θανατικὴ ποινὴ ἐπιβληθεῖσα ἀπὸ τῆς 1 Νοεμβίου 1951 μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος δι' ἀδικήματα περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 13, πραχθέντα μέχρι καὶ τῆς 31 Ὀκτωβρίου 1951, μετατρέπεται αὐτοδικαίως εἰς ποινὴν ἰσοβίου καθείρξεως.

3. Δι' ἀδικήματα τῆς ἀμέσως προηγουμένης παραγράφου, ἐκδικαζόμενα μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος, ἀντὶ τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένης ποινῆς τοῦ θανάτου ἐπιβάλλεται ἡ ποινὴ τῆς ἰσοβίου καθείρξεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

Περὶ ἐγκληματιῶν πολέμου.

Ἄρθρον 20.

1. Τὸ δεύτερον ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Ἀναγκαστικοῦ Νόμου 1860)1951 «περὶ συμπληρώσεως διατάξεων τῆς ὑπ' ἀριθ. 73)1945 Συντ. Πράξεως ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως:

«4. Κατ' ἐξαίρεσιν τῶν διατάξεων τῆς προηγουμένης παραγράφου (3 τοῦ ἄρθρου 6 τῆς ὑπ' ἀριθ. 73)1945 Σ.Π.) ἐπιτρέπεται κατὰ τῶν ἀνωτέρω βουλευμάτων ἀνακοπὴ ἐκ μέρους τοῦ κατηγορουμένου, παραπεμφθέντος ἐνώπιον τοῦ ἀκροατηρίου δι' οἱανδήποτε πρᾶξιν, προβλεπομένην ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 παρ. 2 τῆς παρούσης Συντακτικῆς Πράξεως».

2. Ἡ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ἀνακοπὴ ἀσκεῖται ἐντὸς ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος. Αἱ ἀσκηθεῖσαι βάσει τοῦ Α. Ν. 1860)1951 ἀνακοπαὶ κατὰ βουλευμάτων, ἐκδοθέντων πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος, θεωροῦνται ὡς ἐμπροθέσμως γενόμεναι καὶ ἂν ἔτι ἀπερρίφθησαν ὡς ἀπαράδεκτοι. Κατὰ τὰ λοιπὰ παραμένουσιν ἐν ἰσχύϊ καὶ ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ Α. Ν. 1860)1951.

3. Κατὰ παρέκκλισιν τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 6 τῆς Σ. Π. 73)1945 «περὶ κολασμοῦ καὶ ἐκδικάσεως ἐγκλημάτων πολέμου» καὶ τῶν διατάξεων τοῦ Κ.Π.Δ. ἐπιτρέπεται ἡ προσωρινὴ ἀπόλυσις τῶν κατηγορουμένων δι' ἀδικήματα τοῦ ἄρθρου 1 τῆς ὡς ἄνω Σ. Π. μετὰ ἢ ἄνευ ἐγγυήσεως. Τὰς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Κ.Π.Δ. ἁρμοδιότητας τοῦ Ἀνακριτοῦ καὶ τοῦ Δικαστικοῦ Συμβουλίου ἀσκεῖ ἐν προκειμένῳ τὸ παρὰ τῷ Ἐθνικῷ Γραφείῳ Ἐγκλημάτων Πολέμου Δικαστικὸν Συμβούλιον, ἐπιτρεπομένης ἐν πάσῃ περιπτώσει τῆς ἀνακοπῆς τῶν βουλευμάτων αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἀναγκ. Νόμου 1860)1951.

Ἄρθρον 21.

1. Ἐπιτρέπεται εἰς τὸ Ἐθνικὸν Γραφεῖον ἐγκλημάτων Πολέμου ὅπως ἐκ τῶν ἐκκρεμουσῶν παρ' αὐτῷ δικογραφιῶν κατὰ ἐγκληματιῶν πολέμου (ἐτῶν 1941—1944), ὑπηκοότητος Γερμανικῆς, Αὐστριακῆς ἢ Ἰταλικῆς, διαβιβάζῃ οἷα τὸ Συμβούλιον αὐτοῦ κρίνει πρὸς τὸν κατωτέρω σκοπὸν στοιχεῖα, εἰς τὰς ἐγχωρίους δικαστικὰς ἀρχὰς τοῦ κατηγορουμένου ἐγκληματίου Πολέμου, πρὸς διευκόλυνσιν τῆς διώξεως αὐτῶν παρὰ τῶν ἐγχωρίων δικαστικῶν ἀρχῶν.

2. Αἱ πράξεις δι' ἃς δύνανται νὰ διαβιβασθῶσι τ' ἀνωτέρω στοιχεῖα δέον νὰ προβλέπωνται καὶ τιμωρῶνται ὑπὸ τῆς κατὰ τὸν χρόνον τῆς διαπράξεως τοῦ ἐγκλήματος νομοθεσίας, τῆς τε Ἑλλάδος ὡς καὶ τοῦ Κράτους τῆς ἰθαγενείας τοῦ ἐγκληματίου.

3. Αἴτησις διώξεως χωρεῖ μόνον κατὰ τῶν ἐγκληματιῶν Πολέμου ὧν τινων διετάχθη ὑπὸ τῆς ἐν Λονδίνῳ Διακυμμαχικῆς ἐπιτροπῆς ἐκδόσεως ἐγκληματιῶν Πολέμου, ἡ ἐγγραφὴ εἰς τοὺς καταλόγους ἐγκληματιῶν Πολέμου.

4. Τὸ γραφεῖον ἐγκληματιῶν Πολέμου δύναται νὰ ὑποβάλῃ πρὸς τὰς ὡς ἄνω ξένας δικαστικὰς ἀρχὰς ἐκθέσεις, περὶ ἑκάστης ὑποθέσεως, ὡς καὶ τὰς περὶ ταύτης γνώμας της, ἢ νὰ ποιῆται τὰς δεούσας περὶ τούτου παραστάσεις.

Αἱ τυχὸν δαπάναι πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος νόμου ὡς καὶ τῆς πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον συνεργασίας τῶν δικαστικῶν ἀρχῶν, βαρύνουσι τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν.

Ἄρθρον 22.

Ἀρξαμένης τῆς διώξεως παρὰ τῆς ἀλλοδαπῆς δικαστικῆς ἀρχῆς, δύναται δι' ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐγκληματιῶν Πολέμου νὰ ἀνασταλῇ ἡ πρόοδος τῆς διαδικασίας ἢ ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἀποφάσεως ὑπὸ τῶν ἡμεδαπῶν δικαστικῶν ἀρχῶν, μέχρις ἐκδόσεως τελεσιδίκου ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τῆς ἰθαγενείας τοῦ κατηγορουμένου.

Ἄρθρον 23.

Ἡ καταδικαστικὴ ἢ ἀθωωτικὴ ἀπόφασις τῶν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἀλλοδαπῶν ποινικῶν Δικαστηρίων, κατὰ τῶν ἐν παρ. 1 τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ παρόντος νόμου ἐγκληματιῶν πολέμου, δύναται κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Συμβουλίου ἐγκληματιῶν πολέμου, ἐκτιμῶντος τὰ πρακτικὰ τῆς δίκης καὶ τὴν ἐκδοθεῖσαν ἀλλοδαπὴν ἀπόφασιν, νὰ θεωρηθῇ ὅτι ἀποτελεῖ δεδικασμένον διὰ τὰ Ἑλληνικὰ Δικαστήρια.

Ἄρθρον 24.

Ἡ 60ήμερος προθεσμία τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Α.Ν. 1860)51, παρατείνεται ἐπὶ ἓξ μῆνας ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'.

Περὶ εὐεργετικοῦ ὑπολογισμοῦ ἡμερῶν ἐργασίας κρατουμένων.

Ἄρθρον 25.

1. Διὰ τοὺς καταδικασθέντας εἰς ποινὴν στερητικὴν τῆς ἐλευθερίας ἀνωτέραν τῶν ἓξ μηνῶν, πᾶσα ἡμέρα ἐργασίας ἐν ταῖς φυλακαῖς ἐκτελουμένη εἴτε διὰ λογαριασμὸν τοῦ Κράτους εἴτε δι' ἐκμισθώσεως πρὸς τρίτους, φυσικὰ ἢ νομικὰ πρόσωπα, ὡς καὶ πᾶσα χειρονακτική, βιομηχανική, βιοτεχνικὴ ἢ γραφικὴ διὰ χειρὸς ἢ μηχανῆς καὶ ἐν γένει πᾶσα ἄλλη σχετική, δύναται νὰ ὑπολογίζηται ἐν μὲν ταῖς ἐν ὑπαίθρῳ ἐργασίαις ὡς δύο ἡμέραι, ἐν δὲ ταῖς ἐντὸς τῶν φυλακῶν ἐργασίαις ὡς μία καὶ ἡμίσεια ἡμέρα ἐκτιθείσης ποινῆς.

2. Ὁ κατὰ τ' ἀνωτέρω εὐεργετικὸς ὑπολογισμὸς ἐνεργεῖται ὡς ἀκολούθως: Παρ' ἑκάστῃ φυλακῇ συνιστᾶται Ἐπιτροπὴ ἀποτελουμένη α) ἐξ ἑνὸς Πρωτοδίκου ὡς Προέδρου, ὁριζομένου μετὰ τοῦ ἀναπληρωτοῦ του ὑπὸ τοῦ Προέδρου Πρωτοδικῶν τῆς περιφερείας εἰς ἣν ὑπάγεται ἡ φυλακή, β) τοῦ Διευθυντοῦ τῆς φυλακῆς ἀναπληρουμένου νομίμως καὶ γ) προκειμένου μὲν περὶ τῶν Ἀγροτικῶν φυλακῶν ἐκ τοῦ Γεωπόνου, τούτου δὲ μὴ ὑπάρχοντος ἢ κωλυομένου ἐκ τοῦ ἀνωτέρου κατὰ βαθμὸν διοικητικοῦ ὑπαλλήλου τῆς φυλακῆς, προκειμένου δὲ περὶ τῶν λοιπῶν φυλακῶν ἐξ ἑνὸς μέλους τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς ἐν τῇ περιφερείᾳ Ἑταιρείας Προστασίας Ἀποφυλακιζομένων, ὁριζομένου μετὰ τοῦ ἀναπληρωτοῦ του ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτῆς. Ἐν ταῖς φυλακαῖς γ' τάξεως ἀντὶ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς φυλακῆς μετέχει τῆς Ἐπιτροπῆς ὁ οἰκεῖος Εἰσαγγελεὺς Πρωτοδικῶν, ὅστις καὶ προεδρεύει ταύτης.

Ἡ κατὰ τ' ἀνωτέρω Ἐπιτροπὴ συνέρχεται ἐν τῷ Καταστήματι τῆς φυλακῆς τὸ πρῶτον δεκαήμερον ἑκάστου μηνὸς καὶ καθορίζει διὰ πράξεώς της, βάσει τῶν παρ' αὐτῇ τηρου-

μένων στοιχείων τὰς πραγματοποιηθείσας ὑφ' ἑκάστου καταδίκου κατὰ τὸν προηγούμενον μῆνα ἡμέρας ἐργασίας ὑπολογίζουσα αὐτὰς εὐεργετικῶς. Ἡ Ἐπιτροπὴ δύναται δι' ἠτιολογημένης ἀποφάσεώς της νὰ μὴ ὑπολογίσῃ εὐεργετικῶς τὰς συντελεσθείσας ἡμέρας ἐργασίας ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, εἰς ἣν περίπτωσιν ὁ κατάδικος ἐτιμωρήθη πειθαρχικῶς κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ μηνὸς ἢ ἐὰν ἡ ἐν τῇ ἐργασίᾳ ἀπόδοσις αὐτοῦ δὲν ὑπῆρξεν ἱκανοποιητική.

Ἡ Ἐπιτροπὴ δύναται ὡσαύτως δι' ἠτιολογημένης ἀποφάσεώς της νὰ ἀνακαλέσῃ προγενεστέρας αὐτῆς ἀποφάσεις περὶ εὐεργετικοῦ ὑπολογισμοῦ ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, εἰς ἣν περίπτωσιν ὁ κατάδικος ἀπέδρασεν ἢ ἀπεπειράθη νὰ ἀποδράσῃ ἢ ἐβιαιοπράγησε καθ' ὑπαλλήλου τῆς φυλακῆς ἢ ἐτιμωρήθη πειθαρχικῶς διὰ σοβαρὰ παραπτώματα ἐκ δολίας προαιρέσεως, στρεφόμενα κατὰ τῆς ἀσφαλείας ἢ τῆς περιουσίας τῆς φυλακῆς.

3. Ἐὰν ἐντὸς πενταετίας ὁ ἀπολυθεὶς ἐκ τῶν φυλακῶν ὑποπέσῃ εἰς ἔγκλημα ἐκ δόλου πηγάζον, ἕνεκα τοῦ ὁποίου ἐπεβλήθη εἰς αὐτὸν ἀμετακλήτως ποινὴ ὑπερβαίνουσα τοὺς ἓξ μῆνας, ἐκτίει ἀθροιστικῶς καὶ ἁπάσας τὰς ἡμέρας αἵτινες ὑπελογίσθησαν εὐεργετικῶς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Νόμου.

4. Διὰ τὰς μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος Νόμου συντελεσθείσας ἡμέρας ἐργασίας ἡ κατὰ τὴν παράγραφον 2 Ἐπιτροπὴ προβαίνει εἰς τὸν συμφώνως πρὸς τὸν παρόντα Νόμον εὐεργετικὸν ὑπολογισμόν.

5. Διὰ τὴν χορήγησιν τῆς ὑφ' ὅρον ἀπολύσεως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 105 καὶ ἑπόμενα τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος, ὡς ἐκτιθεῖσα ποινὴ θεωρεῖται ἡ εὐεργετικῶς κατὰ τὸν παρόντα Νόμον ὑπολογισθεῖσα, δὲν δύναται ὅμως ὁ κατάδικος νὰ τύχῃ τῆς ὑφ' ὅρον ἀπολύσεως, ἐφ' ὅσον δὲν ἐξέτισε πράγματι τὸ ἥμισυ τῆς εἰς αὐτὸν ἐπιβληθείσης ἢ διὰ Χάριτος μετριασθείσης ποινῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

Τελικαὶ Διατάξεις

Ἄρθρον 26.

1. Ἀδικήματα οἱασδήποτε φύσεως πραχθέντα διὰ τοῦ τύπου μέχρι καὶ τῆς 31 Δεκεμβρίου 1951 ὡς καὶ αἱ ἐπὶ τοιούτων ἀδικημάτων ἐκδοθεῖσαι καταδικαστικαὶ ἀποφάσεις θεωροῦνται παραγεγραμμέναι. Θεωροῦνται ὡσαύτως παραγεγραμμένα τὰ ἀδικήματα τοῦ ἄρθρου 247 τοῦ Ν.Π.Κ. τὰ τελεσθέντα μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος.

2. Ἀδικήματα ἡμεδαπῶν προβλεπόμενα ὑπὸ τοῦ Γ')1946 ψηφίσματος καὶ τοῦ νόμου 5060 «περὶ τύπου κλπ», ὧν ἡ δίωξις ἀνεστάλη ἀπὸ τῆς 27 Ὀκτωβρίου 1951 μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος κατ' ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 30 τοῦ Κ.Π.Δ. θεωροῦνται παραγεγραμμένα.

Ἄρθρον 27.

Κατηγορούμενοι, τελοῦντες ἐν προφυλακίσει δι' ἀδικήματα τοῦ Γ')1946 ψηφίσματος ἢ τοῦ Α. Ν. 509)1947 δύνανται ν' ἀπολυθῶσι προσωρινῶς τῶν φυλακῶν μετὰ ἢ ἄνευ ἐγγυήσεως ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων δικαστικῶν συμβουλίων ἢ τῶν δικαστηρίων ἐν περιπτώσει ἀναβολῆς τῆς δίκης. Ἡ τοιαύτη ἀπόλυσις εἶναι ὑποχρεωτικὴ καὶ ἄνευ ἐγγυήσεως ἐὰν ὁ κατηγορούμενος εἰσαχθεὶς εἰς δίκην ἐνώπιον τοῦ Στρατοδικείου ἢ ἑτέρου κοινοῦ δικαστηρίου διὰ παράβασιν τοῦ Γ' ψηφίσματος τοῦ Ν. 509)1947 ἢ ἑτέραν συναφῆ πρᾶξιν ἠθωώθη ἢ ἀπηλλάγη.

Ἄρθρον 28.

Κατ' ἀποφάσεων Ποινικῶν Δικαστηρίων, ἐκδοθεισῶν ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1949 καὶ ἐφεξῆς δι' ὧν κατεγνώσθη ποινὴ ἐπανορθωτικὴ ὡς καὶ ἀποφάσεων ἐκδοθεισῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 551 τοῦ Κ.Π.Δ. αἵτινες κατέστησαν ἀμετάκλητοι λόγῳ μὴ ἐμπροθέσμου ἀσκήσεως τοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς ἀναιρέσεως, ἐπιτρέπεται ἡ ἄσκησις τούτου ἐντὸς δέκα (10) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος.

Ἄρθρον 29.

Τὸ ἐδάφιον η' τῆς παραγράφου 1 καὶ ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ Ἀγροτικοῦ Κώδικος καταργοῦνται.

Ἄρθρον 30.

1. Εἰς τὸ ἄρθρ. 5 τοῦ Ν.Δ. 414 τοῦ ἔτους 1947 προστίθεται τρίτη παράγραφος ἔχουσα οὕτω: «3. Μετὰ παρέλευσιν ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς τελεσιδικίας τοῦ βουλεύματος δύναται ὁ κατάδικος νὰ ὑποβάλῃ νέαν αἴτησιν περὶ ὑπαγωγῆς του εἰς τὰς εὐεργετικὰς διατάξεις τοῦ νόμου τούτου».

2. Οἱ οὐδόλως κατὰ τὸ Ν. Δ. 414)1947 προσφυγόντες εἰς τὸ Συμβούλιον δύνανται νὰ προσφύγωσι ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος.

Ἄρθρον 31.

1. Ἀξιωματικοὶ καὶ Ἀνθυπασπισταὶ ἀπόστρατοι ξηρᾶς, θαλάσσης, ἀέρος καὶ χωροφυλακῆς στρατιωτικοὶ συνταξιοῦχοι καὶ τῶν πολεμικῶν καταστάσεων, ἐκπεσόντες τοῦ βαθμοῦ των κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ΝΑ' Ψηφίσματος, ἀνακτῶσι αὐτοδικαίως τοὺς βαθμοὺς των, ἀφ' ἧς ἐξέπεσαν τούτων, ἐφ' ὅσον δὲν ἐξεδόθη ἐναντίον των καταδικαστικὴ ἀπόφασις οἱουδήποτε δικαστηρίου διὰ πράξεις προβλεπομένας ὑπὸ τοῦ ΝΑ' Ψηφίσματος, ἐπανερχόμενοι εἰς τὴν προτέραν αὐτῶν κατάστασιν. Τὰ οἰκονομικὰ ἀποτελέσματα τῆς τοιαύτης ἀποκαταστάσεώς των ἀρχονται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου.

2. Ἐξαιροῦνται τῶν διατάξεων τῆς προηγουμένης παραγράφου οἱ κατὰ τὴν 1 Δεκεμβρίου 1951 διαμένοντες ἐκνόμως ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἐπικρατείας, τοῦ γεγονότος τούτου ἀποδεικνυομένου ἐξ ἐπισήμου βεβαιώσεως τῆς Γεν. Διευθύνσεως Ἀσφαλείας τοῦ Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν μετὰ προηγουμένην ὑπεύθυνον ἔρευναν, καθὼς καὶ οἱ ἀποστερηθέντες τῆς Ἑλληνικῆς Ἰθαγενείας κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Ψηφίσματος ΛΖ τοῦ ἔτους 1947.

Ἄρθρον 32.

Ἐκπτώσεις ἀξιωματικῶν τοῦ κατὰ ξηρὰν Στρατοῦ, ἐπελθοῦσαι δυνάμει τοῦ ἄρθρου 10 παρ. 2 ἐδαφ. β' τοῦ Α. Ν. 2803)1941 περὶ Σ.Π.Κ. δι' ἀδικήματα διαπραχθέντα κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀντισυμμοριακοῦ ἀγῶνος (1.4.1946 ἕως 31.12.1949) δι' ἃ ἐπεβλήθη ποινὴ φυλακίσεως ἐλάσσων τῶν ἓξ μηνῶν, αἴρονται αὐτοδικαίως. Οἱ οὕτως ἐπανερχόμενοι ἀνακτῶσιν ἐφεξῆς ἅπαντα τὰ ἐκ τοῦ βαθμοῦ των δικαιώματα πρὸ τῆς ἐκπτώσεως καὶ παραπέμπονται εἰς τὰ οἰκεῖα ἀνακριτικὰ Συμβούλια κατ' ἄρθρα 1 καὶ 3 τοῦ Νόμου «περὶ καταστάσεως ἀξιωματικῶν τοῦ κατὰ ξηρὰν Στρατοῦ».

Ἄρθρον 33.

Οἱ ὑπ' ἀριθ. 3001, 3002 καὶ 3026 τοῦ ἔτους 1941 Ἀν. Νόμοι ἐκδοθέντες ἐν Κρήτῃ, καταργοῦνται, ἀφ' ἧς ἰσχυσαν. αἱρομένων καὶ τῶν ἐξ αὐτῶν τυχὸν ἀπορρεουσασῶν συνεπειῶν.

Ἄρθρον 34.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ὁ παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθείς, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήτω ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Ἀπριλίου 1952

ΠΑΥΛΟΣ

Β.

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς
ΔΗΜ. ΠΑΠΑΣΠΥΡΟΥ

Ἐθεωρήθη καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη τοῦ Κράτους σφραγίς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Ἀπριλίου 1952

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς
ΔΗΜ. ΠΑΠΑΣΠΥΡΟΥ

(Ἐκ τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου)

ΙΚΑ 22/9/52
[36.7]

(4)

ΝΟΜΟΣ ὑπ' ἀριθ. 2220.

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ Ν. 1616)1950 «περὶ κυρώσεως τοῦ Α. Ν. 1541)1950 «περὶ παραπομπῆς ἀνηλίκων κρατουμένων εἰς τὰς πρακτικάς, γεωργικὰς καὶ τεχνικὰς Σχολὰς τοῦ Ἐθνικοῦ Ἱδρύματος».

ΠΑΥΛΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς, ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν :

Ἄρθρον 1.

Τὸ ἄρθρον 1 τοῦ Ν. 1616)1950 «περὶ κυρώσεως τοῦ Α. Ν. 1541)1950 «περὶ παραπομπῆς ἀνηλίκων κρατουμένων εἰς εἰδικὰς πρακτικάς, γεωργικὰς καὶ τεχνικὰς Σχολὰς τοῦ Ἐθνικοῦ Ἱδρύματος» ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

1. Ἀνήλικοι, μὴ ἔχοντες συμπληρώσει τὸ 21ον ἔτος τῆς ἡλικίας των κατὰ τὸν χρόνον τῆς διαπράξεως τοῦ ἀδικήματος, ἐκτίοντες ποινὴν ἢ τελοῦντες ἐν προφυλακίσει, δύνανται νὰ παραπέμπωνται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, λαμβανομένης μετὰ πρότασιν τοῦ Ἐθνικοῦ Ἱδρύματος, εἰς τὰς Πρακτικάς, Γεωργικὰς καὶ Τεχνικὰς Σχολὰς τοῦ Ἱδρύματος, δι' Ἐθνικήν, ἠθικὴν καὶ θρησκευτικὴν διαπαιδαγώγησιν.

2. Οἱ οὕτω παραπεμπόμενοι τελοῦν ὑπὸ προσωρινὴν ἀναστολὴν τῆς ποινικῆς αὐτῶν διώξεως ἢ τῆς ἐκτίσεως τῆς ποινῆς των.

3. Εἰς περίπτωσιν ἀρνήσεως τοῦ κρατουμένου νὰ φοιτήσῃ εἰς τὰς ὡς ἄνω Σχολάς, ἐπαναφέρεται οὗτος εἰς τὰ σωφρονιστικὰ καταστήματα ἢ φυλακάς, εἰς ἃς πρότερον ἐκρατεῖτο.

Ἄρθρον 2.

Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης δύναται νὰ ἀνατεθῇ ὁ ποινικὸς σωφρονισμὸς καὶ ἡ ἐν γένει ἐθνική, ἠθικὴ καὶ θρησκευτικὴ διαπαιδαγώγησις τῶν ἀνηλίκων κρατουμένων εἰς ἓν ἢ πλείονα σωφρονιστικὰ καταστήματα εἰς τὸ Ἐθνικὸν Ἵδρυμα. Οἱ ὅροι λειτουργίας τῶν σωφρονιστικῶν τούτων καταστημάτων καθορίζονται δι' ὁμοίας ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης.

Ἄρθρον 3.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ὁ παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήτω ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Σεπτεμβρίου 1952.

ΠΑΥΛΟΣ
Β.

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς
ΔΗΜ. ΠΑΠΑΣΠΥΡΟΥ

Ἐθεωρήθη καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη τοῦ Κράτους σφραγίς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Σεπτεμβρίου 1952.

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς
ΔΗΜ. ΠΑΠΑΣΠΥΡΟΥ

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

(5)

Περὶ συγχωνεύσεως τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐργατῶν Φορτοεκφορτωτῶν Λιμένος Καλαμῶν εἰς τὸ Ι.Κ.Α.

ΠΑΥΛΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν :

1) Τὸ ἄρθρον 5 τοῦ Α. Ν. 1846)51 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων».

2) Τὴν ἀπὸ 9 Μαΐου 1952 ἀπόφασιν τῆς Ἐπιτροπῆς Συγχωνεύσεως Ταμείων Κυρίας Ἀσφαλίσεως εἰς τὸ Ι.Κ.Α.

3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 948)28.8.1952 πρᾶξιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἐκδοθεῖσαν κατόπιν σχετικῆς εἰσηγήσεως τοῦ ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ καὶ

4) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 681)28.8.1952 σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν :

Ἄρθρον Μόνον.

1. Τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἐργατῶν Φορτοεκφορτωτῶν Λιμένος Καλαμῶν διαλύεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος συγχωνευόμενον εἰς τὸ Ι.Κ.Α.

2. Διὰ τὴν συνέχισιν τῆς ἀσφαλίσεως τῶν παρὰ τῷ συγχωνευομένῳ Ταμείῳ ἠσφαλισμένων, τὴν συνταξιοδότησιν τῶν συνταξιούχων αὐτοῦ καὶ πᾶσαν ἑτέραν σχετικὴν πρὸς τὴν συγχώνευσιν λεπτομέρειαν ἐφαρμόζονται αἱ οἰκεῖαι διατάξεις τοῦ Α. Ν. 1846)1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων».

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Σεπτεμβρίου 1952.

ΠΑΥΛΟΣ
Β.

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ὁ Πρόεδρος
Ν. ΠΛΑΣΤΗΡΑΣ

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
Σ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

Τὰ Μέλη

Γ. ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ—ΝΟΒΑΣ, Γ. ΚΑΡΤΑΛΗΣ, ΧΡ. ΕΥΕΛΠΙΔΗΣ, ΣΑΒ. ΠΑΠΑΛΟΛΙΤΗΣ, ΙΩΑΝ. ΖΙΓΔΗΣ, Π. ΝΤΕΝΤΙΔΑΚΗΣ, Γ. ΜΗΤΣΑΡΑΣ, ΦΩΚ. ΖΑΪΜΗΣ, ΝΙΚ. ΚΡΑΣΣΑΔΑΚΗΣ, ΓΡΗΓ. ΚΑΣΙΜΑΤΗΣ, ΕΤΑΓ. ΑΒΕΡΩΦ, ΠΟΛ. ΠΟΛΥΧΡΟΝΙΔΗΣ, Ι. ΠΑΠΑΔΑΚΙΣ.

(6)

Περὶ συγχωνεύσεως τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Τραπέζης Χίου εἰς τὸ Ι.Κ.Α.

ΠΑΥΛΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν :

1) Τὸ ἄρθρον 5 τοῦ Α. Ν. 1846)51 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων».

2) Τὴν ἀπὸ 30 Μαΐου 1952 ἀπόφασιν τῆς Ἐπιτροπῆς Συγχωνεύσεως Ταμείων Κυρίας Ἀσφαλίσεως εἰς τὸ Ι.Κ.Α.

3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 948)28.8.1952 πρᾶξιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἐκδοθεῖσαν κατόπιν σχετικῆς εἰσηγήσεως τοῦ ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ καὶ

4) Την ὑπ' ἀριθ. 678)28.8.1952 σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν :

Ἄρθρον Μόνον.

1. Τὸ Ταμεῖον Συντάξεων Προσωπικοῦ Τραπέζης Χίου διαλύεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος συγχωνευόμενον εἰς τὸ Ι.Κ.Α.

2. Διὰ τὴν συνέχισιν τῆς ἀσφαλίσεως τῶν παρὰ τῷ συγχωνευομένῳ Ταμείῳ ἠσφαλισμένων, τὴν συνταξιοδότησιν τῶν συνταξιούχων αὐτοῦ καὶ πᾶσαν ἑτέραν σχετικὴν πρὸς τὴν συγχώνευσιν λεπτομέρειαν ἐφαρμόζονται αἱ οἰκεῖαι διατάξεις τοῦ Α. Ν. 1846)1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων».

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Σεπτεμβρίου 1952.

ΠΑΥΛΟΣ
Β.

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ὁ Πρόεδρος
Ν. ΠΛΑΣΤΗΡΑΣ

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
Σ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

Τὰ Μέλη

Γ. ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ—ΝΟΒΑΣ, Γ. ΚΑΡΤΑΛΗΣ, ΧΡ. ΕΤΕΛΠΙΔΗΣ, ΣΑΒ. ΠΑΠΑΛΟΛΙΤΗΣ, ΙΩΑΝ. ΖΙΓΔΗΣ, Π. ΝΤΕΝΤΙΔΑΚΗΣ, Γ. ΜΠΟΤΣΑΡΑΣ, ΦΩΚ. ΖΑΪΜΗΣ, ΝΙΚ. ΚΡΑΣΣΑΔΑΚΗΣ, ΓΡΗΓ. ΚΑΣΙΜΑΤΗΣ, ΕΤΑΓ. ΑΒΕΡΩΦ, ΠΟΛ. ΠΟΛΥΧΡΟΝΙΔΗΣ, Ι. ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ.

(7)

Περὶ συγχωνεύσεως τοῦ ταμείου Συντάξεων Σμυριδωρυκτῶν Νάξου εἰς τὸ Ι.Κ.Α.

ΠΑΥΛΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν :

1) Τὸ ἄρθρον 5 τοῦ Α. Ν. 1846)1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων».

2) Τὴν ἀπὸ 31 Ἰουλίου 1952 ἀπόφασιν τῆς Ἐπιτροπῆς Συγχωνεύσεως Ταμείων Κυρίας Ἀσφαλίσεως εἰς τὸ Ι.Κ.Α.

3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 948)28.8.1952 πρᾶξιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἐκδοθεῖσαν κατόπιν σχετικῆς εἰσηγήσεως τοῦ ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ καὶ

4) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 679)28.3.1952 σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν :

Ἄρθρον Μόνον.

1. Τὸ Ταμεῖον Συντάξεων Σμυριδωρυκτῶν Νάξου διαλύεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος συγχωνευόμενον εἰς τὸ Ι.Κ.Α.

2. Διὰ τὴν συνέχισιν τῆς ἀσφαλίσεως τῶν παρὰ τῷ συγχωνευομένῳ Ταμείῳ ἠσφαλισμένων, τὴν συνταξιοδότησιν τῶν συνταξιούχων αὐτοῦ καὶ πᾶσαν ἑτέραν σχετικὴν πρὸς τὴν συγχώνευσιν λεπτομέρειαν ἐφαρμόζονται αἱ οἰκεῖαι διατάξεις τοῦ Α. Ν. 1846)1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Σεπτεμβρίου 1952.

ΠΑΥΛΟΣ
Β.

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ὁ Πρόεδρος
Ν. ΠΛΑΣΤΗΡΑΣ

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
Σ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

Τὰ Μέλη

Γ. ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ—ΝΟΒΑΣ, Γ. ΚΑΡΤΑΛΗΣ, ΧΡ. ΕΤΕΛΠΙΔΗΣ, ΣΑΒ. ΠΑΠΑΛΟΛΙΤΗΣ, ΙΩΑΝ. ΖΙΓΔΗΣ, Π. ΝΤΕΝΤΙΔΑΚΗΣ, Γ. ΜΠΟΤΣΑΡΑΣ, ΦΩΚ. ΖΑΪΜΗΣ, ΝΙΚ. ΚΡΑΣΣΑΔΑΚΗΣ, ΓΡΗΓ. ΚΑΣΙΜΑΤΗΣ, ΕΤΑΓ. ΑΒΕΡΩΦ, ΠΟΛ. ΠΟΛΥΧΡΟΝΙΔΗΣ, Ι. ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ.

(8)

Περὶ συγχωνεύσεως τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Νέας Ἀν. Ἑταιρείας Διώρυγος Κορίνθου εἰς τὸ Ι.Κ.Α.

ΠΑΥΛΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὸ ἄρθρον 5 τοῦ Α. Νόμου 1846) 1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων».

2) Τὴν ἀπὸ 27.6.1952 ἀπόφασιν τῆς Ἐπιτροπῆς Συγχωνεύσεως Ταμείων Κυρίας Ἀσφαλίσεως εἰς τὸ Ι.Κ.Α.

3) Τὴν ὑπ' ἀριθμ. 948)28-8-1952 πρᾶξιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἐκδοθεῖσαν κατόπιν σχετικῆς εἰσηγήσεως τοῦ ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, καὶ

4) Τὴν ὑπ' ἀριθμ. 680)28-8-1952 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον Μόνον.

1. Τὸ Ταμεῖον Συντάξεων Προσωπικοῦ Νέας Ἀνωνύμου Ἑταιρείας Διώρυγος Κορίνθου διαλύεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος συγχωνευόμενον εἰς τὸ Ι.Κ.Α.

2. Διὰ τὴν συνέχισιν τῆς ἀσφαλίσεως τῶν παρὰ τῷ συγχωνευομένῳ Ταμείῳ ἠσφαλισμένων, τὴν συνταξιοδότησιν τῶν συνταξιούχων αὐτοῦ καὶ πᾶσαν ἑτέραν σχετικὴν πρὸς τὴν συγχώνευσιν λεπτομέρειαν ἐφαρμόζονται αἱ οἰκεῖαι διατάξεις τοῦ Α. Νόμου 1846)1951 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων».

3. Ἡ ἀσφάλισις τῶν ἐν λόγῳ προσώπων συνεχίζεται εἰς τὸ Ι.Κ.Α. καὶ ἂν ἔτι ἀσφαλίζωνται ταῦτα διὰ τὸν κλάδον συντάξεων παρ' ἑτέρῳ Εἰδικῷ Ταμείῳ.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Σεπτεμβρίου 1952.

ΠΑΥΛΟΣ
Β.

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ὁ Πρόεδρος
Ν. ΠΛΑΣΤΗΡΑΣ

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
Σ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

Τὰ Μέλη

Γ. ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ—ΝΟΒΑΣ, Γ. ΚΑΡΤΑΛΗΣ, ΧΡ. ΕΤΕΛΠΙΔΗΣ, ΣΑΒ. ΠΑΠΑΛΟΛΙΤΗΣ, ΙΩΑΝ. ΖΙΓΔΗΣ, Π. ΝΤΕΝΤΙΔΑΚΗΣ, Γ. ΜΠΟΤΣΑΡΑΣ, ΦΩΚ. ΖΑΪΜΗΣ, ΝΙΚ. ΚΡΑΣΣΑΔΑΚΗΣ, ΓΡΗΓ. ΚΑΣΙΜΑΤΗΣ, ΕΤΑΓ. ΑΒΕΡΩΦ, ΠΟΛ. ΠΟΛΥΧΡΟΝΙΔΗΣ, Ι. ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ.

(Ἐκ τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου)